

Photographic Sciences Corporation

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1983

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

- ☐ Coloured covers/
Couverture de couleur
- ☐ Covers damaged/
Couverture endommagée
- ☐ Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- ☐ Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- ☐ Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- ☒ Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- ☐ Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- ☐ Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- ☐ Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distortion le long de la marge intérieure
- ☐ Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.
- ☒ Additional comments:/
Commentaires supplémentaires: Various pagings.

L'institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- ☐ Coloured pages/
Pages de couleur
- ☐ Pages damaged/
Pages endommagées
- ☐ Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- ☒ Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- ☐ Pages detached/
Pages détachées
- ☒ Showthrough/
Transparence
- ☐ Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- ☐ Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- ☐ Only edition available/
Seule édition disponible
- ☐ Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐

The copy
to the g

The image
possible
of the c
filming

Original
beginni
the last
sion, or
other o
first pa
sion, an
or illust

The last
shall co
TINUED
whiche

Maps, p
differen
entirely
beginni
right an
required
method

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

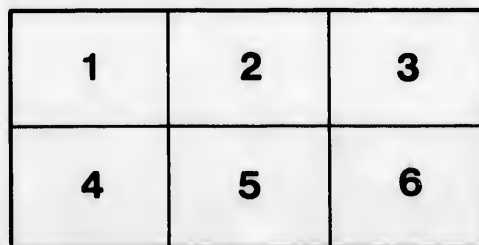
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol ➡ (meaning "CONTINUED"), or the symbol ▼ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

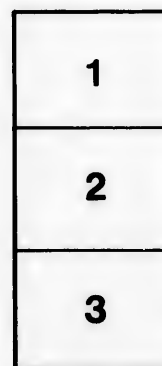
Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole ➡ signifie "A SUIVRE", le symbole ▼ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

R

B A A

Ter

NOORD

Gedaan in
Schepen

Met eene naa
korte natuun
klaar verto
dewelke

aan te
in 't

Door H

Age

Voor het welk
gingen , c
dien we

Opgehieldert
verbeet
en

TER DRUK

R E I Z E

naar de

B A A I V A N H U D S O N ,

Ter ontdekkinge van eenen
NOORD-WESTER DOORTOGT,

Gedaan in de Jaaren 1746. en 1747. met de
Schepen de *Dobbs-Galley* en de *California*;

Met eene naauwkeurige beschryving der kust , eene
korte natuurlyke historie van het Land , en een
klaar vertoog der bewys- stukken en redenen,
dewelke dienen om de waarschynlykheid
aan te toonen dat zulk een Doortogt
in 't vervolg zal gevonden worden.

Door **H E N R I K E L L I S ,**

Agent der Reders in deezen Togat.

Voor het welk gevoegt is een historisch verhaal der pogingen , die tot nu toe gedaan zyn , om door dien weg een vaart op *Oost-Indiën* te vinden.

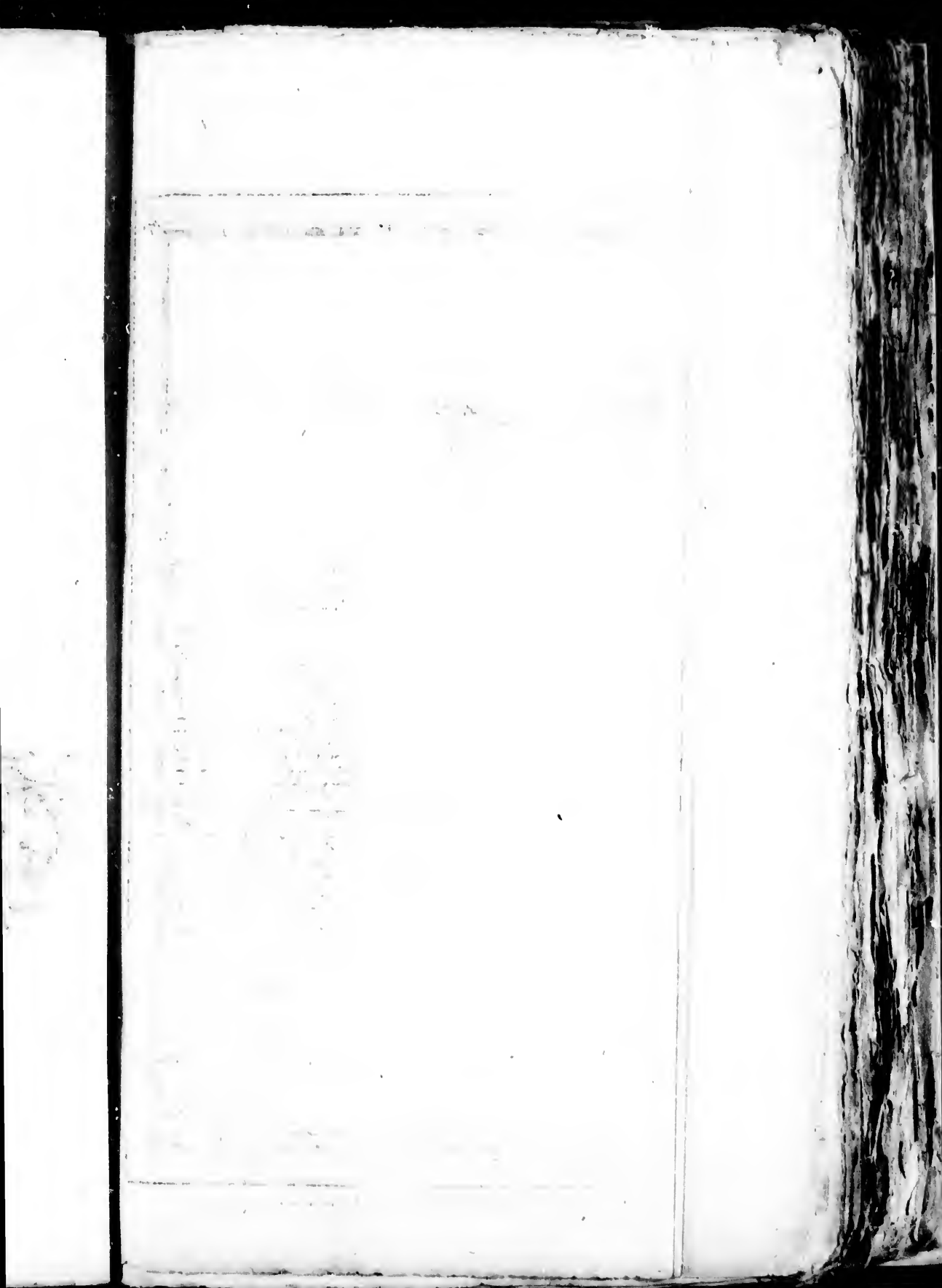
Opgeheldert met kopere platen , en een nieuwe en verbeterde kaart van de *Baai van Hudson* , en de aangrenzende Landstreeken.

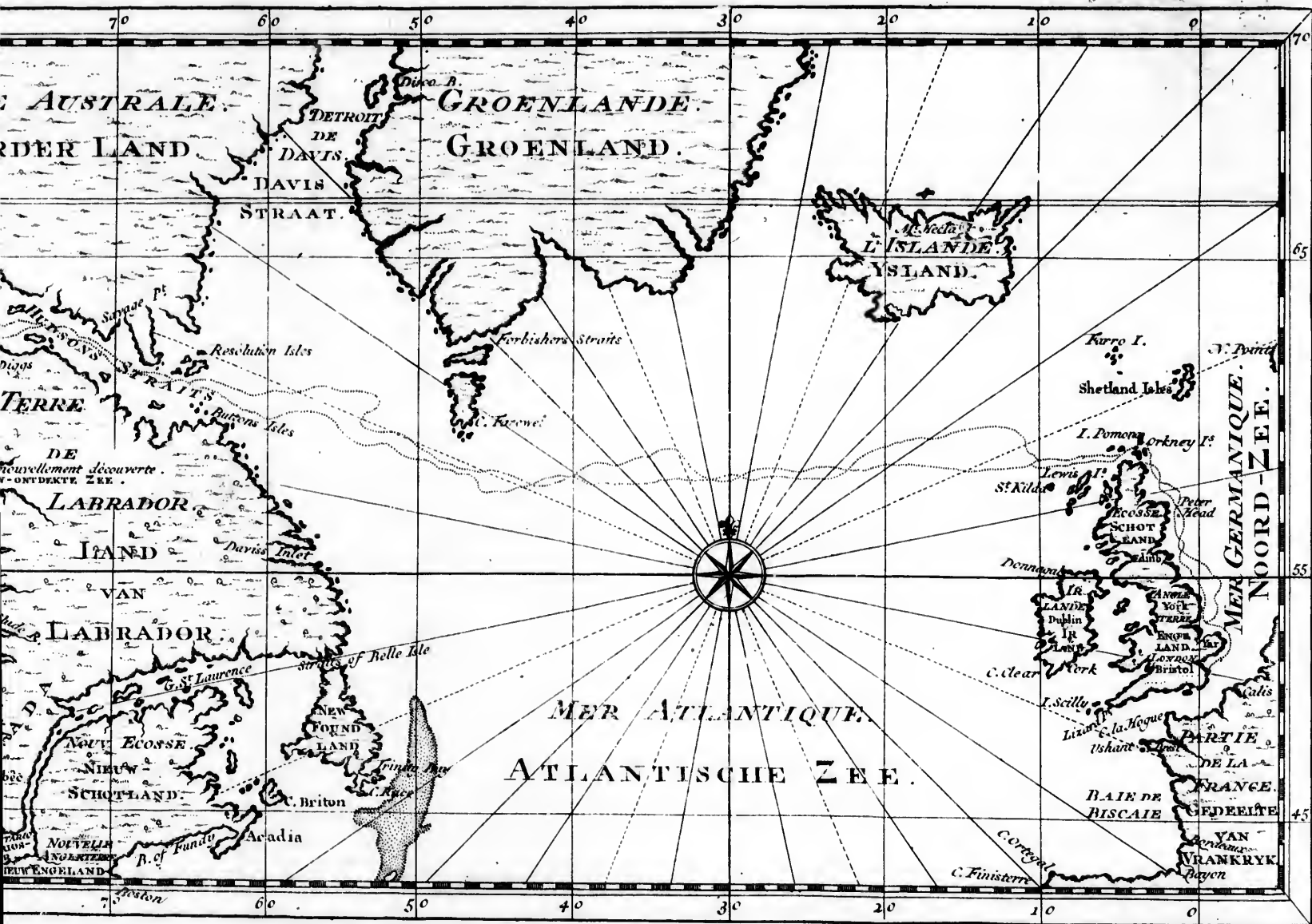
Uit het Engelsch vertaalt.

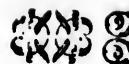
TE L E I D E N ,
TER DRUK. VAN ELIAS LUZAC, JUN.
M D C C L.

1797
1798
1799
1800
1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

Longit. occid. de Londres. Westelyke Lengte van London.

ZYN
H

FRI
PRIN

Kon

af te sme
en, dat U
verwaand
dezelve
onderdaan
fere : gel

A A N

ZYNE KONINGLYKE
HOOGHEID,
FREDERICK,
PRINS VAN WALES, enz.

Koninglyke Prins!

 E volgende bladeren hebben in
zo veelerley opzigten recht
om *Uwe K. H.* bescherming
af te smeeken, dat ik my durf vley-
en, dat *Uwe K. H.* het niet als eene
verwaandheid zal aanzien, zo ik
dezelve met de allereerbiedigste
onderdaanigheid *Uwe K. H.* opof-
fere: gelukkig indien zy *UWE* aan-
* 2 dacht

IV O P D R A G T.

dacht mogen waardig bevonden worden; en daar door, een onderwerp, van zo veel belang in den Koophandel van deeze Natie als wichtig op zich zelve, de kennisse van *Uwe K. H.* aanbeveelen.

Ik zegge, in veelerley opzichte recht hebben om de bescherming van *Uwe K. H.* af te smeeken; en *UWE* goedheid zal my wel vergunnen, dat ik de redenen opgeeven, waar op ik my onderwonden heb om my dus uit te drukken. Eerstelyk zyn zy betrekkelyk op eene ontdekking, dewelke volvoert zynde, niet alleen tot luister van de *Britsche* Natie zal gedyen, maar insgelyks de middelen aanwyzen om de Scheeps-vaart aan te zetten, den Koophandel uit te breiden, en onze Zeemacht te doen aangroeyen; zo dat het aan niemant met meerder recht, dan aan *Uwe K. H.*, kan opgedraagen worden, die, gelyk het ieder kundig

dig is,
wyze te

TEN
oorlooft
ren, dat
eene na
K. H. he
gunstigt
luchtiger
RIK, wi
mas Butt
deed, t
Wester
zeekert
reize in
hy weeg
ninglyke

TEN
Uwe K.
toen zy
komt va
stig geh
schrander
my voor

OPDRAGT. v

dig is, dit alles op eene byzondere wyze ter harte neemt.

TEN Anderen, het zy my geoorlooft, *Uwe K. H.* te herrinnen, dat deeze onderneeming noch eene naauwer betrekking tot *Uwe K. H.* heeft, als zynde, eertyds begunstigt geweest door *UWEN* doorluchtigen Voorzaat den Prins *HENRIK*, wiens Bediende, de Heer *Thomas Button*, eenen roemrugtigen Togt deed, tot ontdekking eenes *Noord-Wester* Doortogts, en ten volle verzeekert was van 'er op eene andere reize in te zullen slaagen; van welke hy wegens het verlies van *Zyne Koninglyken Beschermers* moest afzien.

TEN laatsten, de groote eere die het *Uwe K. H.* behaagde my aan te doen, toen zy my, kort na myne te rug komst van deeze Reize, zulk een gunstig gehoor verleende; de meenige schrandere vraagen, die zy goed vond my voor te stellen, en de edelmoe-

VI O P D R A G T.

dige zorg, die zy betoonde voor den gelukkigen voortgang van dit voorneemen, verftouten my, om by deeze geleegentheid *Uwe K. H.* te naderen.

INDIEN de beschouwing van deeze beweegredenen my van verwaantheid vry pleiten, als ik *UWEN* Doorluchten Naam voor eene onderneeming van dezen aard durf zetten; zal het de hoogfte voldoening geeven, en teffens de grootste eere, die binnen het bereik der wenschen van den geenen kan gevonden worden, die met de schuldigste onderdaanigheid en eerbied, is

*UWER Koninklyke
Hoogheids*

Verpligste en Gehoorzaamste Dienaar,

HENRIK ELLIS.

VOOR-

V O

dien Geest,
gaande tyden
bewerkt te
't oog hebben
tigheid aan
voort te ze
den. Een g
roemryken
verkreegen
ook de acht
ren ons uit
de volkeren
als de gren
ten. Het i
geeft, dat

VOORREDE.

DAAR kan geen sterker bewys zyn van den welstand en wakkerheid van een Staatkundig ligbaam, dan eene klaarblykelyke doorstraaling van dien Geest, dewelke erkend wordt in voorgaande tyden deszelvs voorspoed en behoudenis bewerkt te hebben. De geest, dien wy hier in 't oog hebben, is die van de kloekzinnige vlytigheid aan te moedigen, den Koophandel voort te zetten, en de Zeevaart uit te breiden. Een geest, aan wiens invloed wy den roemryken Tytel van Zeemogentheid, dien wy verkreegen hebben, verschuldigt zyn; als ook de achting, die niet alleen onze nabuuren ons uit dien hoofde bewyzen, maar ook de volkeren, die zo ver van ons af zyn, als de grenzen van de Wereld het toelaten. Het is van de uitwerkzels van deezen geest, dat wy niet allcen het aanbouden,

maar den aanwas van ons geluk moeten boópen; waarom het teffens in alle deelen billyk is, en met de gegrondste reden verwacht kan worden, dat alle toeleg, die gemaakt wordt om deezengeest aan te zetten en levendig te houden, ten hoogsten aangenaam zal zyn, en niet koel maar ten uiterste gunstig, als het waare van de geheele Natie, ontfangen zal worden; en dat wel voornamentlyk in de tegenwoordige omstandigheid, daar de zelve drift zo oogfchyntlyk in andere Landen de overhand neemt, en dat onze gemeene Minnaareffe, de bandeldrywing, door zo meenig, en onder die door sommige vermoogende mededingers aangezocht en gevryt word.

HET is klaar, dat fchoon dit op veelerley wyze gedaan kan worden, en dat fchoon alle die verfchillende wyzen aandacht en aanmoediging verdienen, om het wit dat bedoelt wordt, te treffen, nochtans 'er mogelyk geene is, die zo veel oplettentheid vorderd dan de ONTDEKKING VAN LANDEN, als in zich bevattende al het geen te vooren is opgegeeven, en even zeer toebrenghende aan alle de deelen van dat groot oogmerk. Niets zet de nyverheid meer aan dan de hoope van ontdekkingen te doen, dewyl zy die levendige en wakkerne neiging bekoort, die niet ligt met andere oogmerken verzelt gaat; en aan den anderen kant, zodaanige met de verwachting van de

on-

ongemeene
zield, die
die flechts
fneedig zyn
tig, naar
zichte ver
meer bloey
alleen om d
en denzelv
len toevoeg
doen verlie
wonnen wo
het aankw
van veele o
dat 'er in d
dat al het
voer baart
de handwer
grootelyks
alles, zo l
de Zeevaar
wordert on
pen, en da
't geen 'er
vereifcht w
deren en ha
der nieuw
volkeren;
voordeel te

Na dit

V O O R R E E D E. IX

ongemeene voordeelen en groote belooningen be-
 zield, die van eenen tegengeftelden aard zyn,
 die slechts naar maate van het inkoomen
 sneedig zyn, en by gevolg min of meer gree-
 tig, naar dat het vooruitzicht ten dien op-
 zichte verschilt. Zy doet den Koophandel
 meer bloeyen dan alle andere dingen, niet
 alleen om dat zy nieuwe takken voortbrengt,
 en denzelven daar door aanzienlyke voordee-
 len toevoegt, zonder hem aan eene kant te
 doen verliezen, het geen aan de andere ge-
 wonnen word, maar ook heeft zy haar nut in
 het aankweeken, voortzetten, en uitbreiden
 van veele oude takken; dewyl het zichtbaar is,
 dat 'er in den Koophandel eene omloop is, en
 dat al het geen dat aan de eene zyde een uit-
 voer baart, aan de andere zyde noodzaakelyk
 de handwerken moet aanmoedigen en den invoer
 grootelyks vermeerderen. Maar buiten dit
 alles, zo brengt zy tot het uitbreiden van
 de Zeevaart veel toe. Een nieuwe handel
 wordert onmiddelyk een aangroey van Sche-
 pen, en dat in eene nette cvenreedigheid van
 't geen 'er tot zulk eenen nieuwen handel
 vereifcht wordt, het zy van onze eige goe-
 deren en handwerkfelen, of van de goederen
 der nieuw ondekten Landen, naar andere
 volkeren; zo dat 'er waarlyk een dubbeld
 voordeel ten dien opzichte uit ontstaat.

Na dit kort vertoog der voordeelen, die

X. V O O R R E E D E.

uit de ontdekking voortkoomen, moeten wy ons niet verwonderen, dat de grootste liefhebbers van den Koophandel, die te gelyk de beste liefhebbers van het Vaderland zyn, dezelve altoos met zulk een gunstig oog beschouwt hebben. Echter moet men beken-
nen, dat zy somtyds tegenstand ontmoet hebben, maar wat waarheid is 'er, die niet ont-
kend is geweest? wat heilzaam voorneemen, dat geen tegenkanting heeft ontmoet? Doch nu is de eenigste reden, die de tegenstreevers konden voorwenden, uit den weg geruimd, want zy scheenen altyd in twyffel te zyn over de uitkomst: zy vroegen van wat vrucht eene ontdekking zyn zou; zy hielden voor dat volkplantingen het land zoude kunnen ontvolken, dat een al te groote bāndel zoude verarmen, en dat lange en gevaar-
lyke togten onze krachten zouden kunnen be-
noeyen en verzwakken. Maar alle deeze voorwendfels, die de reden beantwoorden kon en weezentlyk ten vollen beantwoord heeft, zyn nu door de onderwinding voor altoos wederlegt: de eerste wyze heeft de vermusti-
ge genoegzaam voldaan, maar de laatste moet zelfs de dwaaze, van dewelke men met waarheid zegt, dat de onderwinding de beste leermeeſter is, overtuigt hebben. Wy weeten nu door de gevolgen, dat de volkplan-
tingen ons volk vermeerderd hebben, dat de
aan-

aangroey
telyke ver
te weeg
op de Zee
heeft, be
heid voor
van de Na
worden.
heid beſlui
voortgebra
dan zulk e
gebouwt is
bouwvallig
voorgaande
'er noch w
ge zou over
DIT is
wendt heeft
neemingen
die het ond
ren; waar
nen zal, w
ben, dat be
togts, eene
zyn voor
deeze laatste
natuurlyk la
vinden dees
van eene by
ken, of da

aangroey van den Koophandel eene onafmetelyke vergrooting onzer Rykdommen heeft te weeg gebragt, en dat de oplettenheid op de Zeezaaken, onze Zeemacht versterkt heeft, het welk van grooter aangeleegentheid voor het goed vertrouwen en zekerheid van de Natie is, als wat 'er ook bedagt kan worden. Hier uit moogen wy met zekerheid besluiten, dat 'er nu geen reden kan voortgebracht worden tegen de ontdekking, dan zulk eene, die op eene andere grondslag gebouwt is, welke wel overwoogen, alzo bouwvallig zal bevonden worden, als de voorgaande, naamentlyk, de twyffeling of 'er noch wel iets van belang ter ontdekkinge zou over gebleeven zyn.

DIT is het voornaamste dat men voorgewendt heeft tegen het voortzetten der ondernemingen, om de ontdekkinge te volbrengen die het onderwerp is der volgende bladeren; waarom ik in deeze voorreden aantoonen zal, welke gegronde hoope men kan hebben, dat het vinden eenes Noord-Wester doortogts, eene onwaardeerbaare ontdekking zou zyn voor de Britsche Natie. Ik voeg 'er deeze laatste woorden by, om de zaak in zyn natuurlyk licht te stellen; want, indien het vinden dezes doortogts alleen tot voordeel van eene byzondere Maatschappy konde strekken, of dat 'er maar blootelyk mede beoogt

XII V O O R R E E D E.

oogt wierdt om de rykdommen, dewelke tegenwoordig by het eene volk opgehoopt zyn, aan een ander volk over te brengen, hoe gewichtig het ook mogte zyn aan die 'er by zouden winnen, zoude het zekerlyk voor 't gemeen van zo veel belang niet zyn om 'er de gunst van de Overheid toe te verkrygen. Maar indien men aantoonen kan, dat het zedelyker wyze zeker is, dat deeze ontdekking de slyting van onze Koopmanschappen en Handwerksels grootelyks vermeerderen zal; dat de verscheidene takken van onzen buitenlandschen handel daar door meer bloeyen zullen; de Zeevaart in 't algemeen zich wyder uitstrekken, en onze Zee-macht toeneemen; dan verdient het zekerlyk aangezien te worden als eene zaak van het grootste gewicht voor het gemeen, en een voorwerp, dat des volks oplettentheid, bescherming en aanmoediging waardig is.

DEEZE Doortogt eens gevonden zynde, zo moet noodzaakelyk een open handel op die gewesten, die aan weerskanten geleezen zyn, volgen; en dat dit zekerlyk zal kunnen en moeten gebeuren, zal genoegzaam blyken, indien wy op den stand en uitgestrektheid dier gewesten maar willen acht geeven. Aan Bakboord of aan de Zuidwest-zyde van het kanaal, en van de zee daar het zyn begin neemt, ligt een streek lands, die een gedeelte maakt van America, van

V
van de W
Cape Blar
65°. tot a
en twintig
dan dertig
van meer
de inhamme
in de togte
nen in dera
kennis te b
kusten ons
deels voor
zyn wel be
per, huide
die het naaj
en men kan
stiger land
verwagten.
verzeekert
hebben de
die zo dun
koopgoedere
dien zy met
zouden wy
land, dat st
trek zou ba
gen, dat,
slaan op de
over de Ar
hebben, op

van de Welcome of Ne Ultra af , tot aan Cape Blanco in California , dat is van de 65°. tot aan 43°. br. bevattende dus twee en twintig graaden breedte , en niet minder dan dertig graaden lengte , met eene kust van meer dan zes honderd mylen , behalve de inbammen , die 'er kunnen weezen , en die in de togten zeer voordeelig zyn. Wy konnen in derdaad niet voorgeeven eene groote kennis te hebben van die landstreeken , wier kusten ons geheel , en de binne landen meereendeels voor als noch onbekend zyn ; maar wy zyn wel bewust , dat 'er overvloed van koper , huiden , en bont is , in die gedeeltens , die het naaste aan den Doortogt gelegen zyn , en men kan van de gewesten onder eene gunstiger landstreek gelegen , betere dingen verwagten. Ten minsten zyn wy tamelyk verzeekert , dat zy bewoont worden ; en hebben de opgezeetenen van Hudson's Baai die zo dun gezaait zyn , zo veel van onze koopgoederen noodig , onaangezien den handel , dien zy met de Franschen dryven , waarom zouden wy niet moogen verwagten , dat een land , dat sterker bevolkt is , een grooter af trek zou baaren ? Wy moogen hier by voegen , dat , indien men eenigzints acht zal slaan op de beste Spaansche Schryvers , die over de Americaansche zaaken geschreeven hebben , op den Baron van Lahontan , die een

een Franschman was, of den Hr. Cox onzen eigen Landsman, die groote gelegenheid hadt om wel onderricht te zyn over 't geen hy geschreeven heeft; wy wel besluiten moogen, dat 'er in die streck zeer talryke, en wel beschaafde volkeren zyn, die gaarne met ons zouden willen handelen, schoon zy door den geduurigen oorlog, dien zy tegen de Spanjaarden gevoert hebben, afgeschrikt zyn. Al hadden wy niet anders te verwagten als de zekerheid van het ontdekken deezer Landen, daar nooit, zo ver my bekend is, verschil over geweest is of kan zyn, zou het evenwel eene zaak van veel belang zyn, dewyl de Zeevaart eens geopend, en de handel eens gevestigd zynde, wy 'er jaarlyks eene groote meenigte van wolle Manufactuuren en andere goederen zouden kunnen slyten, en daar en tegen kostbaare goederen, mogelyk wel goud of zilver, te rug brengen. Dit behoeft niet klaarder betoogt te worden, dewyl het zo klaar en baarblykelyk van zich zelve is, dat de bloote aanwyzing van hetzelfde aan ons oogmerk genoegzaam voldoet, en ten vollen betoont, dat de handel op de Noordwest-kust van America, al de moeite, zorg en onkosten, die eene ontdekking zou onderheevig zyn, ruim zoude vergoeden.

VOORTS is het zeer waarschynlyk, dat aan de Noordwest of Bakboord-zyde des Door-

togts,

V
togts, en
neemt, in e
bondert my
die onder d
Landstreeke
alle tegens
bekent zyn,
b'n of aan
het maar
waar is, ge
van deeze g
van Americ
inwoonders
verzeekert
hunne inwo
bygevolg de
deelig weeze
is om te bep
pen de winst
ter zou me
worden, en
zouden baat
deelig moete
dien ver e
den, die in
beginselen
en West-Ind
toen ieder
voort te ze
in Engeland

togts , en aan de Zeën daar by een begin neemt , in eenen streek van meer dan dertien hondert mylen , tusschen Ne Ultra en Japan , die onder de breedte van 38°. legt , veele Landstreeken moeten zyn. En het is buiten alle tegenspraak , dat die landen volstrekt onbekent zyn , dat wy de minste kennis niet hebben of aan deeze zyde vast land is , dan of het maar Eilanden zyn ; maar indien het waar is , gelyk men 't zegt , dat groote Schepen van deeze gewesten naar de Noord-west-zyde van America gezeild zyn , om aldaar met de inwoonders te handelen , dan moogen wy ons verzeekert houden , dat dezelve volkryk , en bunne inwoonders wel beschaafd zyn , en dat bygevolg de handel met dezelve zeer voordelig weezen moet , schoon het niet moogelyk is om te bepaalen , uit welke Koopmanschappen de winst zou moeten spruiten. Dit echter zou met weinige togten kunnen ontdekt worden , en de zelve drift , die die gewesten zouden baaren , zoude ons ten hoogsten voordelig moeten zyn. Het zoude zonder twyffel , dien yver en naarstigheid wederom ontbranden , die in dien tyd , in den welken de eerste beginselen van eenen doortogt naar Oost- en West-Indiën gelegt wierden , ontstaken , toen ieder een blaakte om onze Zeevaart voort te zetten , toen meest alle de Havens in Engeland vaartuigen uitrusteden om deel in

in dien handel te moogen hebben, daar de Spanjaarden en Portugeezen zo ſchielyk en zo onverwagts mede ryk geworden waaren. Het geen ons nu maar giffing ſchynt, zou dan zeker zyn; en die geene, die tegenwoordig den Noord-weſter doortogt als een barſenſchim aanmerken, zo wel als die, dewelke zich 'er niet aangeleegen laaten leggen, of het zo is, dan of het zo niet is, zouden heel andere gedagten krygen en op andere gronden te werk gaan. Met een woord, zy zouden dan met even zo veel greetigheid de vruchten, uit de ontdekking voortſpruitende, willen plukken, als de eerſte onderneemers; en de drift voor dien nieuwen Koophandel zou al zo ſterk zyn als voor eenige andere nieuwigheid. Wy zouden dan niet anders hooren als van bouwen van ſchepen, van vlooten uitrusten om na de Noord-Indiën te zeilen, en de hoop om de winſten dier uitrustingen te deelen, zou een aantal van Vreemdelingen tot ons doen overkomen, gelyk eertyds onze vorige ontdekkingen en volkplantingen gedaan hebben. Niemand kan ontkennen, dat dit ons zulke weezentlyke en groote voordeelen als aan eenige andere Natie zoude toebrengen, en dat men 'er met reden op kan hoopen, ingevalle zulk een doortogt eens gevonden wierdt, zal geen recht kenner van deeze zaaken betwiften.

MAAR

MAAR
als reeds
zulk eenen
'er andere
onttegenspre
toegang tot
lyken doort
van de ong
aan bloot ſte
zoude zyn
twee eenig
kend zyn.
delen aan
Oceaan te
ca en Azi
dat weele
gen moeten
aansche vol
meenſchap
men ook een
zonder door
Eilanden,
naar de Ja
de gewest
als naar
onbezonne
deelen, ma
die noodwe
moeten voor
den als vri

MAAR buiten de hoofd-voordeelen die , als reeds gezegt is , uit het vinden van zulk eenen doortogt moeten volgen , zyn 'er andere toevallige , die alzo wichtig als ontegenspreekelyk zyn ; als daar is de toegang tot eenen nieuwen en gemakke-lyken doortogt naar de Zuid-Zee , vry van de ongemakken , daar de Caap Horn aan bloot staat , en die onvergelykelyk korter zoude zyn dan die uit de Oost-Indiën , de twee eenigste doortogten , die tot nu toe bekend zyn. Het zou ons insgelyks de mid- delen aan de hand geeven om dien grooten Oceaen te doorzoeken , die tusschen Ameri- ca en Azia gelegen is , daar men weet dat veele Ryke en kostelyke Eilanden leg- gen moeten , met dewelke geen Europe- aansche volkeren tot noch toe eenige ge- meenschap hebben. Langs deezen weg zou men ook eenen veel korter , veiliger en ge- zonder doortogt verkrygen naar de Ryke Eilanden , die ten Oosten van Japan leggen , naar de Japansche Eilanden zelve , naar de gewesten , die 'er achter leggen , zo wel als naar Corea en China. Dit is geen onbezonne beschryving van ingebeelde voor- deelen , maar een vertoog der gevolgen , die noodwendig uit zulk eene ontdekking moeten voortvloeien , en dat zo wel vyanden als vrienden volmondig erkennen zullen.

* *

Wat

XVIII V O O R R E E D E.

Wat belangt de droomen ten opzichte van het gevaar en de zwaarigheid der vaart door de Baai en Straat van Hudson, en van de onlydelyke strenge koude dier landstrecken, in de laatste tyden bygebragt, die zyn nu van geen tel meer; want wy weten, dat die vaart in lang zo gevaarlyk niet is als men dezelve afgemaalt heeft, en op het einde van dit Boek zal men doen zien, dat men op zeer goede grond kan verwagten, dat deeze doortogt niet naauw noch met ys belemmerd is, maar dat men dien in een zomer heen en weer doorzeilen kan.

Na deeze korte ontvouwing van de noodwendige gevolgen uit de ontdekking van eenen Noord-wester doortogt, zal men geen zwaarigheid maaken te beweeren, dat zy van zulk eenen aard zyn, om de opletendheid te verdienen der geener, wien het welzyn van den Koophandel en Scheeps-vaart, dat is de behoudenis en de eere also wel als de voorspoed van Groot-Brittanjen, ter harte gaat. Zy zyn van dien aard, dat zy ons noodwendig uit dien traagen en vadzigen staat, in denwelken wy door gevoelloosheid en vermaaklievendheid, zo zigtbaar in vervallen zyn, moeten doen ontwaaken. Het zyn zulke, die ons de middelen zullen aan-
wy-

V
wyzen om
den te red
daanig te
middelen v
te betaalen
en dus onz
die ondraag
lang over
noch langer
op de eene
daar van
eindelyk zu
den om alle
gen tot een
voortzetting
nen, die bu
willen besle
nen dienst te
zer ontdekki
ke gronden
worpen is
tot tyd met
met geen g
hoe het,
ren verlaate
doorgezet,
geschooven
Hudson's-B
dert de opre
nu al over

wyzen om ons uit alle onze zwaarigbedden te redden, met onzen Koophandel zodaanig te vermeerderen, dat by nieuwe geldmiddelen voortbrenge om de oude schulden te betaalen, en daar by de land-renten, en dus onze manufactuuren ontlaste van die ondraagelyke schattingen, daar men zo lang over geklaagd heeft, en daar men noch langer over klaagen zal, ten zy men op de eene of de andere diergelyke wyze daar van ontheeven worde. Het zyn eindelyk zulke, als 'er vereischt worden om alle belangens te zaam te brengen tot eene gelukkige medewerking, ter voortzettinge der poogingen van die geenen, die hunne byzondere Rykdommen wel willen besteeden, om het gemeen zulk eenen dienst te doen, als het volbrengen deezzer ontdekking zekerlyk zyn zou. Op welke gronden dit voorneemen allereerst ontworpen is geweest, hoe het van tyd tot tyd met veel gevaar en moeite, en met geen geringe kosten is voortgezet; hoe het, na dat het voor veele jaaren verlaaten was, wederom is opgevat; doorgezet, en noch eens achter de bank geschooven; hoe de Maatschappy van Hudson's-Baai is opgeregt; en hoe, zeedert de oprichting dier Maatschappye, die nu al over de tagtig jaaren heeft stand

* * 2

ge-

gehouden, wy 'er zo weinig als in de laatste tyd van gehoord hebben; dit wordt in het eerste deel van dit werk, en dat op eene Geschiedkundige wyze tot onderrichting van den Lezer ontvouwd, en met het oogmerk, om hem een klaar gezicht te geven, op dat hy 'er rechtmaatig van zoude kunnen oordeelen.

HE tweede deel bebelst een klaar en omstandig verbaal, zo wel van den grond, waar op de laatste togt met de Dobbs en de California beslooten wierdt, als van den togt zelven; op welke wyze die twee Schepen in Hudson's Baai overwinterd hebben; en wat ontdekkingen daar op volgden; dewelke, schoon zy niet volstrekt aanwyzen, waar de Doortogt gelegen is, nochtans de zeekerheid schynen beweezen te hebben, dat 'er zulk een doortogt zyn moet. Want dewyl wy in het eerste deel klaar zien, dat John Cabot, die de eerste grondlegger van dat voorneemen is geweest, zo wel als Columbus van dat, door welk de West-Indiën gevonden zyn, veronderstelt, dat die Doortogt niet ver naar 't Noorden kan zyn; maar zo als hy denzelven in zyne kaart aangeteekent heeft, of zyn Zoon Sebastiaan op Vaders onderrichting, tusschen de 61°. en 64°.

64°. geleed daar uit neemingen ley's Inhamen, als en moeite spilt worden eenige wa slaagen, bij ste aangev Tot dezelve door het enen naam len van d verloor. hem opvolg opzichte v Doortogt m zich zo d als by het ren te doe aan berisp tegenstaand Schryver, en zyne a meer tot zeer goede deelte van daar men kon besteed

64°. geleege*n* is ; zo blykt het insgelyks daar uit , dat alle toekomende onderneemingen, door de Straat-Davis en Lumley's Inham , nergens anders toe dienen , als om aan te toonen , dat tyd en moeite in zulke togten noodeloos verspilt worden , en dat men alleen , met eenige waarschynelykheid van te zullen slaagen, binnen de paalen, die by het eerste aangewezen hadt , konde voortgaan. Tot dezelve opende Hudson den weg door het vinden van de Straat , die zynen naam draagt , en met het doorzeilen van die Baai , daar by het leeven verloor. De Hr. Thomas Button , die hem opvolgde , begreep het zeer wel ten opzichte van de wyze , op dewelke de Doortogt moest gezogt worden , schoon by zich zo duidelyk niet verklaard heeft , als by het in dat stuk wel had behooren te doen. Cap. Luke Fox heeft zich aan berispingen bloot gesteld ; dit niet tegenstaande was by , schoon een slechte Schryver , zeekerlyk een zeer goed Zeeman , en zyne aanmerkingen zyn klaarder , en meer tot de zaak gericht , en dat op zeer goede gronden , tot het eenigste gedeelte van de kust in Hudson's Baai , daar men zynen tyd en arbeid met vrucht kon besteed*en*. En gelyk het licht , dat

uit de vergelyking dier reis-togten is gesprooten, en dat het welk uit de onder-richtingen van Cap. Middleton, voor dat hy zynen togt deede, is voortgebragt, en de waarneemingen, die in het verhaal zynere reize voorkomen, tot grondslag hebben gestrekt, waar op de laatste reize is ondernoomen geweest, zo hebben zy ieder stuk, waar op de weezentlykheid van den doortogt steunde, klaar bewaarheid, en tefens onze hoop zeeker doen rusten, schoon deszelvs uitkomst niet in alle deelen onze verwachting beantwoord heeft.

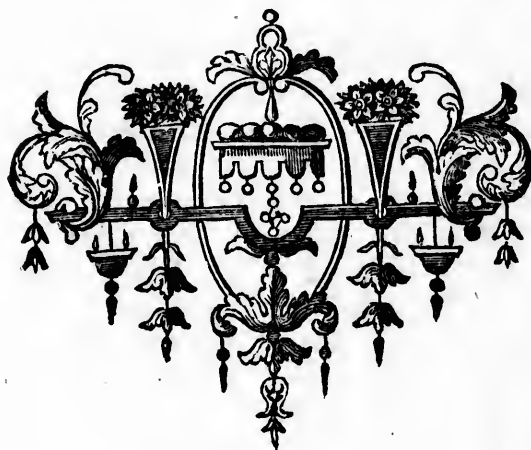
DIT zal men alles ten vollen verhandelt en oprechtelyk beweezen vinden, in het derde Deel; het welk kortelyk de reedenen bevat, die tot aanmoediging van eene andere onderneeming ter ontdekking diens Doortogts strekken; wyl 'er zo veele reden is om te zoeken, en, niet tegenstaande het meenigvuldig mislukken, zulke goede gronden zyn tot hoope van hem te zullen vinden, dat men wel kan onderstellen, niet lang vruchteloos te zullen zoeken. En dewyl de Lezer in het doorbladeren van dit Boek bevinden zal, dat het met recht te beklagen is, dat de naamen van die deftige en verdienstelyke Persoonen, die alleen maar uit zucht voor 't gemeene best, zo lang en zo standvastig, dit voorneemen in de

V
de voorga
niet tot d
hebben wy
gen de na
hier byge
waars voo
die nog ge
dit roemru
dat niet i
moediging
dere voord
voortkomen
dien het ka
meen moet
dat zelve
ven. Het
maakt ver
't begin tot
van de ba
denen, als
te brengen
waarheid,
zelve in he
grootste po
en begeere
'er tot zu
hebben, da
de Britsche
deze verze
het oordeel

de voorgaande Eeuw hebben voortgezet ,
niet tot den nanef zyn overgekoomen , zo
hebben wy , om zulk een verwyf van we-
gen de naakomelingschap voor te koomen ,
hier bygevoegd een lyst van de Inteeke-
naars voor de laatste onderneeming , en
die nog geduurig hunne zorge befteden om
dit roemruchtig ontwerp te doen gelukken ;
dat niet tegenftaande de goedwillige aan-
moediging van de Overheid , en cenige an-
dere voordeelen , die 'er uit zouden kunnen
voortkomen , nog oneindig voordeeliger in-
dien het komt te gelukken , voor het ge-
meen moet zyn dan voor hun zelve. Met
dat zelvde oogmerk is dit *Werk* gefchree-
ven. Het bebefst zulk een kort en vol-
maakt vertoog deezer gantsche ftoffe van
't begin tot het einde , zo wel ten opzichte
van de baarblykelykheid als van de ree-
denen , als het mogelyk geweest is by een
te brengen ; en gelyk het vinden van de
waarheid , en daar toe gekoomen zynde de-
zelve in het helderfte licht te zetten , onze
grootfte poogingen geweest zyn , zo wensche
en begeere ik ook anders niet als dat ik
'er tot zulk eenen graad in gelukt mag
hebben , dat het tot het welweezen van
de Britfche Natie , gedyen mooge ; en met
deeze verzeekering onderwerp ik het aan
het oordeel , en beveel het aan de be-

XXIV V O O R R E E D E.

*scherming van den welmeenenden Leezer ,
die zekerlyk iets over moet hebben voor
de moeite die ten zynen gevalle genoo-
men is.*

Naam-

Naam-lyf
Togt
formia,
T E N

Zyne Hooghe.
De Hoog Ede
De Hoog Ede
De Hoog Ede.
* De Hoog L
De Hoog Ede
De Hoog Eer
De Lord Biss
De Hoog Ede.
Charles Stanl
De Ridder Jo
* Arthur Do
De Eerwaarde
Her. Langfoi
John. Potter
Salomon Day

Naam-lyst der Inschryvers voor de
Togt om met de *Dobbs* en *California*, eenen NOORD-WES-
TEN DOORTOGT te vinden.

Zyne Hoogheid de Hertogh van Montagu.

De Hoog Edele Graav van Chesterfield.

De Hoog Edele Graav van Granard.

De Hoog Edele Lord Conway.

* *De Hoog Edele Lord Southwel.*

De Hoog Edele Lord Newport.

De Hoog Eerwaarde Aards-Bisschop van Tuam.

De Lord Bisschop van Cloyne.

De Hoog Edele Edward. Southwell, Schildknaap.

Charles Stanhope, Schildkn.

De Ridder John. Rowden.

* *Arthur Dobbs, Schildkn.*

De Eerwaarde Mr. Richard Dobbs. 2. deelen.

Her. Langford Rowley, Schildkn.

John. Potter. Schildkn.

Salomon Dayrolle, Schildkn.

XXVI

James Belcher, *Schildkn.*

John Macarell, *Schildkn.*

Alexander Steward, *Schildkn.*

Barnard Ward, *Schildkn.*

William Lennox, *Schildkn.*

Francis Clements, *Schildkn.*

Edward Brice, *Schildkn.*

De Hoog Edele Jonkvrouwe St. George.

Jonkvrouwe Ann Echlin.

* James Douglas, *Schildkn.*

* Rowland Frye, *Schildkn.*

* John Thomlinson, *Schildkn.*

* *De Hr.* Robert Macky.

* *De Hr.* Henry Douglas.

* *De Hr.* William Bowden.

* *De Hr.* Samuel Smith.

Henri Hamilton, *Schildkn.*

William Bafil, *Schildkn.*

Iaac Jalabert, *Schildkn.*

Parnel Nevil, *Schildkn.*

Thomas Salter, *Schildkn.*

John Hanbury, *Schildkn.*

3. deelen.

2. deelen.

Cle-

Clement Tu

Theod. Coch

De Hr. John

De Hr. Geó

De Hr. Rich

De Hr. Dan

De Hr. Jam

De Hr. Germ

Jonathan Per

Thomas Tru

De Hoog. Ed.

George Spai

De Ferwaard

De Hr. Josép

De Hr. Nath

De Hren. Sar

De Hr. Henn

De Hr. Peter

De Hr. Geor

De Hren. Ma

De Hr. Arlan

De Hr. Robe

Clement Tudway , *Schildkn.*

Theod. Cock , *Schildkn.*

De Hr. John Dupré.

De Hr. George Aufrere.

De Hr. Richard Gildart , *jun.*

De Hr. Daniel Muffenden.

De Hr. James Rofs.

De Hr. Gerrard Trotter *van Yarmouth.* 3. *deelen.*

Jonathan Perrie , *Schildkn.*

Thomas Truman , *Schildkn.*

De Hoog. Ed. Justin Mc. Carty , *Schildkn.*

George Spaight , *Schildkn.*

De Eerwaarde Hr. John Tylour.

De Hr. Joseph Porter.

De Hr. Nathaniël Basnett.

De Hren. Samuel & Thomas Fludyer.

De Hr. Henry Ellis.

De Hr. Peter Webb.

De Hr. George Campbell.

De Hren. Maltby & Kiel.

De Hr. Arlander Dobson.

De Hr. Robert Jackson.

deelen.

deelen.

Cle-

De

XXVIII

De Hr. John Secker.

De Hr. Henry Loubier.

De Hr. Thomas West.

De Hr. Jonathan Popham.

De Hren. John Kennion en Charl. Whytell.

De Hr. Joseph Curtis en Co.

NE. Alle die aldus () geteekend zyn ,
waaren tot Raaden der vergaaderinge
verkooren.*

KOR.

KOR

E

Behelzen

Reize van J

Misslagen aa

Zeker Bericht

Eerste Reize

Zyne tweede

Zyne derde

Aanmer

Onderrichting

le van cen

TOGT .

Eerste Reize

Zyne tweede

Zyne derde to

Cap. James L

Reize van C

Verhaal van

Zyne laatste

Reize en ontde

ton . . .

Merkwaardige

Hudson's-

Reizen van G

Reize van Ba

Togt van Cap

Reize van Ca

Aanmerk

KORTE INHOUD.

EERSTE DEEL,

Behelzende de Geschiedenis der voorige
Onderneemingen.

<i>Reize van John Cabot in het jaar 1497.</i>	Pag. 5
<i>Mislagen aangaande dezelve opgehaalt . . .</i>	7
<i>Zeker Bericht van Sebastiaan Cabot . . .</i>	9
<i>Eerste Reize van Martin Frobisher . . .</i>	14
<i>Zyne tweede Reize . . .</i>	15
<i>Zyne derde Reize . . .</i>	17
<i>Aanmerkingen op die Reizen . . .</i>	18
<i>Onderrichtingen van Cap. Fenton ten voordee-</i>	
<i>le van eenen NOORD-WESTER DOOR-</i>	
<i>TOGT . . .</i>	23
<i>Eerste Reize van Cap. Davis . . .</i>	24
<i>Zyne tweede togt . . .</i>	26
<i>Zyne derde togt . . .</i>	28
<i>Cap. James Lancaster's bericht van den doortogt</i>	31
<i>Reize van Cap. Weymouth . . .</i>	33
<i>Verhaal van Cap. Hudson en zyne ontdekkingen</i>	35
<i>Zyne laatste rampspoedige Reize . . .</i>	40
<i>Reize en ontdekking van den Hr. Thomas But-</i>	
<i>ton . . .</i>	45
<i>Merkwaardige vogels en dieren op de kust van</i>	
<i>Hudson's-Baai . . .</i>	49
<i>Reizen van Gibbon en Bylot . . .</i>	57
<i>Reize van Baffine . . .</i>	64
<i>Togt van Cap. Luke Fox . . .</i>	74
<i>Reize van Cap. James van Bristol . . .</i>	82
<i>Aanmerkingen op zyn bericht . . .</i>	87
	On-

xxx KORTE INHOUD.

Onderneeming van Nieuw - Engeland tot deeze ontdekking	Pag. 93
Opregting van Hudson's - Baai's Maatschappy	103
Verhaal van Barlow's Reize	105
Cap. Scroggs Reize tot de ontdekking	108
Redenen van Cap. Middleton voor eenen Noord- WESTER DOORTOGT	112
Zyne Reize tot de ontdekking	114
Gevolgen uit dit deel van 't Werk getrokken	132

TWEEDE DEEL,

Bevattende een verhaal van den togt, in
het jaar 1747. gedaan met de *Dobbs-
Galley* en de *California*.

Beweegredenen van dezen togt	144
Onderrichtingen van de Capiteins	152
Vertrek van den Schryver	171
Aanmerkingen op het vlottend hout in de Noord- sche Zeen	177
— op het dryvend ys	179
Beschryving van de Indiaansche Eskimaux	186
Besluit genoomen om te overwinteren	203
Komst te Port-Nelson	211
Verhaal van het overwinteren op die plaats	215
Beschryving van dat gewest	232
— de Inboorlingen	248
Schrikkelijke uitwerkingen van den Scheurbuik	270
Beschryving van York-Fort	284
Ons vertrek om de ontdekking te vervolgen	293
Overweegingen over den Zeil-steen	297
Beschryving van de Noordsche Indiaanen	309
Waarneeming van het Ty te Cape-Fry	322
Be-	

K O

Beschryving van
Wager - Straat
Bevonden een
Stukken door
Het Ty gepeil
Oorzaaken de
De waare oor
Te rug reize
naar Enge

D

Bevattende
deel

Redenen getron

en gedaante
De aard der T
Het Ty in H
de algemeen
De tegenwerpi
de Zuid - ze
Bewyzen voor
eigenschappe
en de Walv
De doortogt is
Dezelve is wy
Waar men die
Besluit . .

KORTE INHOUD. xxxi

<i>Befchryving van Chesterfield's inham</i>	Pag. 327
<i>Wager- Straat nagegaan</i>	331
<i>Bevonden eene Baai te zyn</i>	342
<i>Stukken door een besluit van den Raad bevestigd</i>	359
<i>Het Ty gepeilt in de Welcome</i>	365
<i>Oorzaaken der misten op die plaatsen</i>	372
<i>De waare oorzaak van den roest bepaald</i>	379
<i>Te rug reize van de Dobbs en de California naar Engeland</i>	388

DERDE DEEL,

Bevattende de bewysredenen ten voor-
deele van eenen Doortogt.

<i>Redenen getrokken uit het groeien van 't hout</i>	394
<i>— — — — — de winden, de luchtstreek,</i>	
<i>en gedaante van 't land</i>	397
<i>De aard der Tyen uitgelegt</i>	403
<i>Het Ty in Hudson's- Baai orbestaanbaar met</i>	
<i>de algemeene regels</i>	408
<i>De tegenwerpingen tegen deszelfs oorsprong uit</i>	
<i>de Zuid- zee beantwoord</i>	416
<i>Bewyzen voor eenen doortogt, genoomen uit de</i>	
<i>eigenschappen van 't water, de sterke- stroom,</i>	
<i>en de Walvisschen daar gevonden</i>	420
<i>De doortogt is niet ver naar 't Noorden</i>	423
<i>Dezelve is wyd en open</i>	425
<i>Waar men dien verwagten kan</i>	428
<i>Besluit</i>	434

DRUK-

D R U K - F E I L E N.

- Pag. 48. en 49. aangaande de vogels en vogels,
enz. *lees*, aangaande de vogels,
die, enz.
- 61. Reg. 15. en 16. als van sommige; *lees*,
als airen van sommige, enz.
- 96. — 8. geeft ons van deeze zaak het
volgende bericht van; *lees*,
geeft 'er ons het volgend be-
richt van.
- 183. — 2. als mede zulke zaaden; *lees*,
als mede van zulke, enz.
- 205. — 5. op eene verbaazende wyde;
lees, op eene verbaazende wy-
ze.

BERICHT AAN DEN BINDER.

de Pl. 1. moet overstaan tegen	- - - p.	52
— 2. - - - - -	- - -	54
— 3. - - - - -	- - -	58
— 7. - - - - -	- - -	216
— 9. - - - - -	- - -	336

De Kaart moet tegen den Tytel overstaan;
de 4. 5. 6. en 8^e. pl. moeten agter het Boek
geplaatst worden; en men moet zorgen dat alle
de platen uit kunnen slaan.

REI-

R

H U

Ged

E E R

ZYNDE een
dene togten
Westen een
de woorts
beeden, di
deeze togten
den; en in
ver die on
om de wad
doortogt, a
grond der
is, te bepa

IE roo
D king
zette
uitbreidende,

R E I Z E

Naar de Baai van

H U D S O N,

Gedaan in 1746. en 1747.

E E R S T E D E E L;

ZYNDE een inleidend vertoog der verscheidene togten, gedaan om door het Noord-Westen eenen weg te vinden; behelzende voorts de merkwaardigste omstandigheden, die in alle beschryvingen, over deeze togten uitgegeeven, gevonden worden; en in 't byzonder aantoonende hoe ver die onderneemingen gestrekt hebben om de waarschylykheid van zulk eenen doortogt, die tot 'het zelfde oogmerk de grond der laatste onderneeminge geweest is, te bepaalen.

X X X *DE* roemwaardige zugt tot ontdekking, welke de zeevaart voortzettende, en den Koophandel uitbreidende, zo veele ontelbaare schatten

A in

in Europa gebracht, haare zeemacht in 't byzonder tot zulk een ontzachgelyken top gevoert, en haar tot eene onbetwistbaare Meesteresse van het grootste gedeelte des aardbodems gemaakt heeft, nam haaren oorsprong in het Koningryk van Portugal, omtrent in het begin van de 15^e. Eeuw; en dewyl alle beginselen zwaar zyn, zo vergenoegde men zich in de eerste togt

ten

(1) *Juan Gonzalez en Tristan Vaz* hebben het Eiland *Madeira* ontdekt, in het noordergedeelte van *Barbarye* geleegen. Sommige willen dat de vermaarde *Macham*, een Engelsman van geboorte, hetzelfde ontdekt heeft. Het is waar dat hy op dat Eiland geslaagen is geweest in zynen vlucht uit Engeland; en wyl hy naderhand in Castilien is gezonden, zo kan 't wel weezen dat hy 'er eenige aanwyzingen tot het ontdekken van dat Eiland gegeven of gelaaten heeft. Dit Eiland is zeer vruchtbaar, zeer vermaakelyk, en was eertyds vol Bosschen.

(2) De *Azorische Eilanden* zyn ten getale van negen: te weten *Terceira*, dat het voornaamste is en 't verheevenste legt; *St. Maria*; *St. Michiel*; *St. Georgius*; *Pico*; *Vejal*; *Graciosa*; *Flores*; en *Cuervo*; deeze twee laatste zyn 'er eertyds niet onder gerekent. De *Azoren* zyn schier in 't midden tusschen Europa en America geleegen. Volgens *Cellarius* zyn zy aldus genoemd geworden

ten met lang
Africa te vaar
siouter gewor
door de hoop
ritst, zo dat
1419. *Madeira*
de zogenaamd
in 1449. de
Caap (3); en

om de veelheid
daar na de *Vlaa*
dezelve dagt do
Eenige hebbenze
Middags-cirkel do
wierd *ALFONSU*
op het Eiland *Ter*
en hy stierf 'er te
ze twee byzonder
noch merkwaardig

(3) *Denis Fer*
dekking van de
landen zyn in 14
de *Noli* genaamt
wierden zy *Hesper*
enige geeven hun
men telt 'er geme
Jacobus; *St. Anton*
St. Nicolaas; *St.*
navista; *Besal*.

om

ten met langs de kusten van het groot
 Africa te vaaren. Maar langfaamer hand
 stouter geworden, zo wierd de moed
 door de hoop van te gelukken aange-
 ritst, zo dat de Portugeesen in den jaare
 1419. *Madeira* (1) ontdekten; in 1448.
 de zogenaamde *Azorische Eilanden* (2);
 in 1449. de Eilanden van de *Groene*
Caap (3); en in 1486. de *Caap de goe-*
de

om de veelheid der Valken, die 'er zyn; en
 daar na de *Vlaamsche Eilanden*, om dat men
 dezelve dagt door Vlaamsche ontdekt te zyn.
 Eenige hebbenze uitgekoozen om 'er den eersten
 Middags-cirkel door te trekken. In het jaar 1668.
 wierd ALFONSUS VI., Koning van Portugal,
 op het Eiland *Terceira* in ballingschap verweezen;
 en hy stierf 'er te *Angra* in het jaar 1683. Dee-
 ze twee byzonderheeden maaken deeze Eilanden
 noch merkwaardiger.

(3) *Denis Fernandez* heeft in 1446. de ont-
 dekking van de *Groene Caap* gedaan; en de Ei-
 landen zyn in 1462. door een Genuees, *Antonia*
de Noli genaamt, ontdekt geworden. Oudtyds
 werden zy *Hesperides* en *Gorgades* genaamt. Som-
 mige geeven hun de naam van *Zoute Eilanden*; en
 men telt 'er gemeenlyk tien: te weeten, St. *Ja-*
sobus; St. *Antonius*; St. *Lucia*; St. *Vincent*;
 St. *Nicolaas*; St. *Philippus*; *Fuego*; *Brava*; *Be-*
navista; *Besal*.

de Hoop (4), dus genaamt om de hoop die men door die ontdekking kreeg, van langs dien weg eenen doortogt naar *Indiën* te vinden. Het gerucht deezer ontdekking, die meer aan den yver en standvastigheid als wel aan eene weezentlyke kennis van de zeevaart, is toe te schryven, gaf *Columbus*, een man van verdiensten en kennis, aanleiding, om dat voorreemen op een edeler en vaster grond voort te zetten; zo dat hy het eindelyk na veele zwaarigheeden en tegenstribbelingen, ter uitvoer bragt, en op den 11^e. Octob. 1492. den togt ondernam, die de ontdekking van *America* veroorzaakt heeft.

HET is de Wereld genoegzaam bekend, dat hy deeze onderneeming, door zynen broeder *Bartholomeus*, aan onzen Koning HENDRIK den VII. voorgesteld heeft; dat die wyze Vorst dezelve goed keurde; maar dat *Columbus*

(4) HET is *Bartholomeus Diaz*, die 'er de ontdekking van gedaan heeft. Hy noemde den zelfen eerst *Cabo Tormentoso*, de Storm-Caap wegens een Storm die 'er hem beloopen hadt.

dit niet gewoont de voorgenomen voert hadt. ze gunsteloosling, welke van diergelyke hadt, van zulke *John Cabot*, die een vernieuwde eenige jaaren bragt, daar zynen dienst tusschenweg naar de *Westen*, aan te gunnings-brieven kent het 11^e. j. ning HENDRIK gaven hem voornemen te doen, dezelve neder te zetten rechten, onder hy met zyne

dit De Koning van Portugal dien van *Cabo de Hoop*.

e hoop
 g, van
 naar In-
 zer ont-
 n stand-
 zentlyke
 e schry-
 van ver-
 om dat
 er grond
 eindelyk
 nstribbe-
 op den
 dernam,
 z veroor-
 zaam be-
 ng, door
 n onzen
 voorge-
 ft dezel-
 Columbus
 die
 die 'er de
 emde den
 orm - Caap
 open hadt
 D

dit niet gewaar wierd als naa dat hy
 de voorgenoome ontdekking reeds vol-
 voert hadt. Doch niet tegenstaande dee-
 ze gunsteloosheid, was evenwel de nei-
 ging, welke die Vorst tot aanmoediging
 van diergelyke onderneemingen getoont
 hadt, van zulk eene goede werking, dat
John Cabot, Venetiaan van geboorte,
 die een vernuftig Zeeman was, en die
 eenige jaaren in Engeland hadt doorge-
 bragt, daar door aangezet wierd, om
 zynen dienst tot ontdekking van eenen
 weg naar de *Indiën*, door het *Noord-
 Westen*, aan te bieden. Hy verkreeg Ver-
 gunnings-brieven (Patenten), gedagtee-
 kent het 11^e. jaar der Regeering van Ko-
 ning HENDRIK de VII. Die brieven
 gaven hem volmacht om ontdekkingen
 te doen, dezelve te veroveren, zich 'er
 neder te zetten, en meerder andere voor-
 rechten, onder dit beding alleen dat
 hy met zyne Schepen weder in de ha-
 ve

De Koning van Portugal veranderde dien naam
 in dien van *Cabo de buena Esperanza*, Caap de
 goede Hoop.

ve van *Bristol* zoude te rug koomen.

IN de lente van het volgende jaar, te weeten van 1497. zeilde hy van *Bristol*, met een Schip op 's Konings kosten uitgeruſt, en drie of vier mindere Schepen, die de Kooplieden van die plaats bevracht hadden met bonte mutſen, grove lakens, veeters, enz. om dezelve in de ontdekte Landen te kunnen gebruiken. Met dit Vlootje cours zettende, zag hy op den 24^e. Juni, 's morgens ten vyf uren, voor de eerſtemaal land; het welk hy daarom *Prima Viſta* of eerſt gezicht noemde. Dit land was een ſtuk van het *Nieuw-gevonden land* (Newfoundland). Daarna ontdekte hy een kleiner Eiland, dat hy met de naam van S^t. *Jean* doopte. Toen hy vertrok nam hy drie Wilden met zich, en een vracht daar goed voordeel uit gehaalt wierdt. Ook genoot hy voor deeze reize, behalven den eer-tytel van Ridder, eene ruime belooning.

WYL hy in deeze togt tot aan de *Caap Florida* zeilde, zo word hy met recht voor den eerſten ontdekker van *Noord-America* gehouden; en hier op

zo als het d merkt, ſteun dat onze Kon aanmatigen, eigen roem a nen, zedert ben gehandha den oorſpron gen, en by g onzes koopha verſchuldigt z door het No Indiën te zoek zer oordeelen onderneeming Gemeen te be leeren, welke aanhouding v zoeken niet het voornaam men. Hoe h nen dat deeze zyn geweest.

DE gering van dien tyd hebben, is oo

zo als het de Heer *William Monfon* aanmerkt, steunt het recht van oppermacht, dat onze Koningen zich over die Landen aanmatigen, en dat zy, zo tot hunnen eigen roem als tot nut hunner onderdaanen, zedert dien tyd zo gelukkig hebben gehandhaaft. Dus ziet men dat wy den oorsprong van onze Volk-plantingen, en by gevolg van de uitgebreidheid onzes koophandels en onzer zeemacht verschuldigt zyn aan het ontwerp van door het Noord-Westen eenen weg naar Indiën te zoeken. Men laat nu den Lezer oordeelen of het noodig is deeze onderneeming op het sterkste aan het Gemeen te beveelen; en de tyd zal ons leeren, welke voordeelen de standvastige aanhouding van zulk eenen doortogt te zoeken niet zal mede sleepen, zonder het voornaamste oogmerk in acht te nemen. Hoe het zy, men moet beken- nen dat deeze beginsels niet vruchteloos zyn geweest.

DE geringe kennis, die de Schryvers van dien tyd van dit onderwerp gehadt hebben, is oorzaak dat wy niet als dui-

tere en onbestaanlyke aantekeningen van het doelwit dier uittogt, en van haare byzonderheeden hebben. Daar zyn 'er veele die ze aan *Sebastiaan Cabot* toeschryven, zonder het minste van zynen Vader te gewaagen: en *Ramusio*, die anders een zeer naauwkeurig en zorgvuldig Schryver is, heeft in dit stuk veele mislagen begaan, schoon hy 't uit eenen brief van *Sebastiaan Cabot*, zegt getrokken te hebben. „ Onze Lands-
 „ man, (zegt hy) zeer ervaaren in
 „ en volkoomen gevat op de Zeevaart
 „ en Wereldkunde, zeilde in dienst van
 „ HENDRIK de VII. Koning van
 „ Engeland, langs en voorby de kust
 „ van *Nieuw-Vrankryk*, en berichtede
 „ my dat, naa lang West ten Noor-
 „ den voorby die Eilanden gezeilt te
 „ hebben, tot op de breette van 67°. 30'.
 „ hy zich den 11°. Juny in een stille zee zonder de minste belet-
 „ sel vond; en dat hy geenzints in
 „ beraad stond om langs dien weg te
 „ *Cataia*, dat ten Oosten legt, te vaar-
 „ ren; en dit zoude hy volvoert heb-
 „ ben,

„ ben, wa
 „ den door
 „ dat hem

VOOR ee

Venetiaan,

tol gebooren

met zynen

hy nochtans

en by gevo

zeevaart, ho

te kennis v

hebben. Da

van 10°. br

duistert in

heid niet, d

weeft om e

Westen te z

dat ik 'er va

MAAR S

eenen brief

Spanjen gesc

beeld van d

het om de

dat men bes

ten *Noord-W*

Hy merkt ve

„ ben , was het hem niet belet gewor-
 „ den door het muiten van zyn volk,
 „ dat hem dwong naar huis te keeren ”.

VOOR eerst was *Sebastiaan Cabot* geen *Venetiaan*, maar een *Engelsman*, te *Bristol* gebooren , en schoon hy nu al eens met zynen Vader was geweest , zo kon hy nochtans toen maar zeer jong zyn, en by gevolg niet zeer ervaren in de zeevaart, hoewel hy 'er naderhand groote kennis van zoude kunnen gekreegen hebben. Daar is insgelyks een mislag van 10°. breette. Maar dit alles verduistert in dit verhaal de klaarblykelykheid niet, dat die zeetogt gedaan is geweest om eenen *weg* door het *Noord-Westen* te zoeken , 't welk de reden is dat ik 'er van spreek.

MAAR *Sebastiaan Cabot* geeft zelf, in eenen brief aan des Pausen Legaat in Spanjen geschreeven , een klaarder denkbeeld van deeze zaak, als hy zegt, dat het om de gedaante des Aardkloots was, dat men beslooten hadt om met een *cours* ten *Noord-Westen* naar Indiën te vaaren. Hy merkt verder aan, dat hy onverwagts

A 5 (want

(want hy onderfelde geen land te zullen vinden voor en aleer dat hy *Tartaryen* bereikt hadde) land vond, zeilende langs de kust tot op de hoogte van 56°. en bevindende dat het land oostwaarts liep, verliet hy aanstonds zyn voorneemen, en zeilde zuidwaarts. Het is meêr als waarfchynlyk, dat *Sebastiaan Cabot*, die, als gezegt is, met zynen Vader in deeze uittogt was, door deeze mislukking den moed zodaanig heeft laten zakken, dat hy toen voor altoos de hoop heeft laten vaaren, en by gevolg de gedagten om ter uitvoeringe van dat voorneemen een kans te waagen. Het is noch zeer waarfchynlyk, dat hy sterker overhelde om door het Zuiden eene doortogt naar Indiën te zoeken, want in het 8^e. jaar der regeering van Koning HENDRIK de VIII., deede hy eene reis naar Brasiliën, en ging kort daar naa in Spaanschen dienst over. Terwyl hy daar was wierdt hy door eene maatschappy van kooplieden belast, om een vloot door de nieuwontdekte *Straat van Magellaan*, naar Oost-Indiën te brengen: maar in plaats van

van dat te
of de *Zilver*
zyden de o
wierf de v
raguay ter
omtrent vy
dat hy aan
deede hem
geland te l
naamste be
togten, di
door het N
ontdekken.
nig gelukte
ken van een
ten, zo zyn
haalde poog
land verschu
van zulk ee
ook de Gro
dert veele

TWEE
gen om de
kelyk tot
Sebastiaan
lyk om te

van dat te doen, voer hy *Rio de la Plata* of de *Zilver-rievier* in, dee 'er aan beide zyden de ontdekking van het Land, verwierf de vryheid van zich daar of in *Paraguay* ter neder te zetten, en bleef 'er omtrent vyf jaaren. Het slegt onthaal, dat hy aan het hof van Spanjen ontving, deede hem besluiten van weder naar Engeland te keeren, en was 'er de voornaamste bevorderaar van verscheidene zee-tochten, die ondernoomen wierden om door het Noord-Oosten een doortogt te ontdekken. En schoon dit hem alzo weinig gelukte als aan zynen Vader het zoeken van eenen weg door het Noord-Westen, zo zyn wy nochtans aan deeze herhaalde poogingen onzen handel op Rusland verschuldigt, die voor de Engelschen van zulk een goed gevolg is geweest, als ook de Groenlandsche visschery, die zedert veele jaaren zo sterk geklommen is.

TWEE reedenen hebben ons bewoogen om deeze omstandigheeden, betrekelyk tot het leven en de daaden van *Sebastiaan Cabot*, aan te haalen: eerstelyk om te doen zien dat, schoon het op-

opzet van eenen weg door het N. O. en N. W. te zoeken, veel gekost, en de verwachtingen tot noch toe niet beantwoord heeft, hetzelfde nochtans door zyne gevolgen aan de Engelsche zo een groot voordeel heeft toegebracht, dat 'er geene reden altoos is, waarom wy 'er niet in zouden volharden, zo lang 'er maar eenig schyn overig blyft van 'er in te zullen slagen. Ten tweeden, om dat men uit de omstandigheeden baarblykelyk de waare oorzaak ontdekt, waarom byna tagtig jaaren lang de gedachten van eenen weg door het N. W. in vergetelheid zyn gebleeven. Want de Ridder Sebastiaan Cabot is het meeste gedeelte van dien tyd de groote Bewindhebber geweest der Russische Maatschappye; & schier de eenigste bestierder der zeetogten, die tot ontdekkingen wierden ondernoomen; gelyk het te zien is zo uit de onderrichtingen door hem opgesteld tot leiding der geene, die gebruikt wierden om eenen weg door het Westen te baanen, als uit de handvesten, *Commissien*, & andere openbaare pa-

van

papieren, v
gesproken,
stichter der
noemt worc
niet dat hy
derzoek op
Dewyl het
den brief b
hoopte, dat
zoude gevo
met recht
grooten inv
aart, dat
ontwerp tot
aangemoedig
moet men
'er in die
jaar verliep
't ander to
dels en der
men, op di
dagt, als
geroert gew
lukte onder
men nooit
noeg waare

papieren, waarin met veel lof van hem gesproken, & daar hy de vader en stichter der Engelsche zeevaart in genoemd word. En in der daad, het blykt niet dat hy zich tegen eenig verder onderzoek op het N. W. heeft verklaart. Dewyl het nu uit zynen boven gemelden brief blykt, dat hy volstrekt wanhoopte, dat 'er ooit zulk eene doortogt zoude gevonden worden, zo kan men met recht besluiten, aangezien zynen grooten invloed in zaaken van dien aart, dat geduurende zyn leven geen ontwerp tot diergelyke onderneemingen aangemoedigt geweest zoude zyn. Dies moet men zich niet verwonderen, dat 'er in die Eeuw, daar naauwlyks een jaar verliep, zonder dat het een of 't ander tot voortzetting des koophandels en der zeevaart, wierdt ondernoomen, op die zaak zo weinig wierdt gedagt, als of dezelve nooit waare aangeroert geweest: als of eene enkele mislukte onderneeming op een kust, daar men nooit te vooren was geweest, genoeg waare om de wanhoop te baaren

van

van ooit iets, in eene zaak van zo veel belang, te kunnen uitvoeren; en om alle lust dien aangaande uit te dooven: te meer daar haare voordeelige gevolgen zo wel bekend waaren aan die, welke ter zee in dien tyd onderneemingen deden.

NA zyne dood kwam Cap. *Martin Frobisher*, die een zeer kundig zeeman was, en die vyftien jaaren lang denzelfden toeleg beraamdt hadt, te voorschyn. Deeze stelde voor eenen togt ter ontdekkinge van 't N. W. te doen, en door *Ambrosius*, Graav van *Warwick*, een Edelman die veel op de Koningin *Elizabeth* vermogt, ondersteunt, ruste hy twee scheepjes uit, de *Gabriël* en de *Michiel*, elk van vyfentwintig, en een pynasje van tien tonnen.

DE 15. Juny zeilde hy van *Blackwale*, en na omtrent eenen maand in zee geweest te zyn, verliep zyn volk uit de *Michiel*, keerde te rug naar Engeland, en verspreide dat hy gebleeven was. Frobisher vervolgde egter zyne reize, en zeilde tusschen twee Eilanden door

door eenen naam gaf. de hoogte het ongeluk verliezen; geland te eenen Slaa genoomen. Eilanden, had, en o gelukkig te

ONDER hy 'er met men, was 'e ke als van Reeders Vro ze steen in worden, en zynde om vernam men jes op als v en de goudl inhiel. Hier de togt, v men zich w DE Cap.

door eenen straat, dien hy zyne eigene naam gaf. Hy zeilde in deeze togt tot de hoogte van 63°. 8'. breette, hadt het ongeluk vyf man van zyn volk te verliezen; waar op hy besloot naar Engeland te keeren; met zich neemende eenen Slaaf, dien hy gevangen hadt genoomen. Den 26. Aug. verliet hy de Eilanden, daar hy dat ongeluk gehadt had, en op den 1^{en}. Octob. lande hy gelukkig te *Farmouth*.

ONDER andere zeldzaamheeden, die hy 'er met zich van daan had genoomen, was 'er een stuk zwarte steen, welke als van geene waarde aan een der Reeders Vrouwen gegeven wierdt. Deeze steen in 't vuur gegooit, rood geworden, en vervolgens in azyn gelegte zynde om weder koud te worden, zo vernam men 'er eenige glinsterende plekjes op als van goud: men toetste hem; en de goudslagers verzekerde dat hy goud inhield. Hier op dagt men op eene tweede togt, van welkers gelukkigen uitflag men zich wonderen beloofde.

DE Cap. Frobisher deed deeze tweede

de reis met het Oorlog-Schip de *Aid*, van 200 tonnen, dat de Koningin hem gegeven had, en de twee schepen de *Gabriël* en den *Michiel*. Hy stak in zee den 31^e Mey 1577., en den 16^e July ontdekte hy dien hoek lands, geleege aan den mond van den straat van Frobisher, den welken hy *den uitboek van Koningin Elizabeth* (Queens-Elizabeth-Foreland) noemde. Het blykt niet, dat hy in deeze reis meerder ontdekkingen gedaan heeft; alleen vergenoegde hy zich met omtrent twee hondert en vyftig ponden van dat gewaand ruw goud in te scheepen. Vruchteloos naar de vyf verloren matroosen gezogt hebbende, nam hy twee slaaven met zich, eenen man en eene vrouw, en stelde den 24^e Aug. *cours* naar Engeland. Hy kwam met 's Koningins schip gelukkig den 17^e Sept. te Padstow in Cornwall. De twee andere Scheepen op de reis van elkandere geraakt zynde, kwam de *Gabriël* eindelyk te Bristol, en de *Michiel*, naa dat het Schotland hadt rond gezeilt, gelukkig te Yarmouth aan. De Koningin ELIZA-

BETH

BETH was
voldaan, da
om eene d
gaf aan he
naam van

DE WYLL
van deeze
en dat men
of men zou
togt naar d
te wege, d
om een sma
het aanstaand
volk-planting
schen mede z
drie Kust-Be
van het land
gin, om der
der luister by
vereering een
hy van Har
kwam aan de
land, en ston
het schip ver
om Huizen te
er zich niet

BETH was over 't verhaal deezer reise zo voldaan, dat zy de Reders aanmoedigde om eene derde te onderneemen, en zy gaf aan het nieuw ontdekte land den naam van *Meta Incognita*.

DEWYL men zich altoos veel beloofde van deeze reeds nieuw ontdekte Indiën, en dat men schier niet meerder twyfelde, of men zoude langs dien weg eenen doortogt naar de Oude baanen, zo bragt dit te wege, dat 'er bevel gegeven wierdt om een smaldeel van 15. Schepen voor het aanstaande jaar uit te rusten, dat eene volk-planting van hondert en twintig menschen mede zoude neemen, behalven noch drie Kust-Bewaarders, die 'er tot dekking van het land blyven moesten. De Koningin, om den Cap. Frobisher noch meerder luister by te zetten, schonk hem tot vereering eene goude Keten. Dus vertrok hy van Harwich den 31. Mey 1578., kwam aan de kust van zyn nieuw ontdekte land, en stond 'er eenen storm uit, waarin het schip verging, daar het gereedschap om Huizen te bouwen in was. Zo dat zy 'er zich niet alleen niet nederzetterden,

B maar

Aid,
hem
en de
in zee
e July
leegen
n Fro-
ek van
zabeth-
et, dat
kingen
hy zich
vyftig
oud in
de vyf
bende,
eenen
den 24.
yam met
7. Sept.
e ande-
dere ge-
eindelyk
dat het
lukkig te
ELIZA-
BETH

maar zy kosten zelfs noch de straat van Frobisher noch de goud-myn wedervinden; dies keerden zy na veel moeite en omzwervens vruchteloos naar Engeland, daar zy in 't laatst van Sept. aankwaamen.

MEN zegt dat Cap. Frobisher altyd in zyne gedagten wegens dien doortogt is blyven volharden, tot welkers ontdekking hy egter nooit eene andere reise heeft ondernoomen. In den beruchten zee-slag, in 't jaar 1588. tegen de Spaansche-vloot gegeven, voerde hy de *Triumph*, en gedroeg 'er zich zo manhaftig in, dat hy met den tytel van Ridder begunstigt wierdt. Zes jaar daar na wierdt hy by 't veroveren van Brest gekwetst, en door onkunde van den Heelmeeester stierf hy aan de wonde, kort naa dat hy te *Plymouth* was overgebracht. De Cap. Fox merkt zeer wel aan, dat het schynt uit het verhaal, dat men van deeze drie togten heeft, dat die geene, die dezelve hadden gedaan, de goude Landstreek voor hen zelve hebben willen behouden, want zy hebben geene andere breedte opgegeven als die van den mond der straat van

Fro-

van

Frobisher : e
belangt, mer
wel dat het
de, die ons
landstreek het
er aldus van.
hy, vind n
en de *Bea*
men voorg
uit te ma
vaste land,
niet ontdekt
niet langs
want in de
gen te doen
ondernam,
gevonden no
dien weg t
Maar de n
de *Noorder*
de *Zuider*
HET schyn
yk te weezen
er, en het *B*
ingin *Elizabet*
aderhand gezi

aat van
 edervin-
 oeite en
 geland,
 waamen.
 altyd in
 rtogt is
 dekking
 heeft on-
 zee-slag,
 che-vloot
 ph, en
 in, dat
 egunstigt
 lt hy by
 en door
 stierf hy
 y te Ply-
 Cap. Fox
 at uit het
 e togten
 e hadden
 voor hen
 want zy
 opgege-
 traat van
 Fro-

Frobisher: en wat de *Meta incognita*
 belangt, men weet tegenwoordig zeer
 wel dat het *Groenland* is. De H. Ege-
 de, die ons van het wezendlykste dier
 landstreek het beste bericht geeft, spreekt
 er aldus van. „In alle zee-kaarten, zegt
 hy, vind men de straat van *Frobisher*
 , en de *Bear-Sound* aangeteekent, die
 , men voorgeeft twee groote Eilanden
 , uit te maaken, grenzende aan het
 , vaste land, dat volgens myn gedagten
 , niet ontdekt zal worden; ten minste
 , niet langs de kust van *Groenland*:
 , want in de togt, die ik om ontdekkin-
 , gen te doen in 1723. naar 't Zuide
 , ondernam, heb ik 'er niets diergelyks
 , gevonden noch gezien, schoon ik langs
 , dien weg tot 60 gr. genadert ben.
 , Maar de nieuwste kaarten stellen nu
 , de *Noorder Straat* onder 63 gr., en
 , de *Zuider* onder 62 gr.”
 HET schynt niet geheel onwaarschyn-
 yk te wezen, dat de Straat van *Frobis-*
 er, en het *Eiland*, de uithoek van *Ko-*
 ingin *Elizabeth* genaamt (om dat hy eerst
 aderhand gezien heeft dat het een Eiland
 B 2 was,)

was,) ten Oosten van *Groenland* zyn ge-
leegen en onder eene kleindere breedte als
hy dezelve in zyn verhaal plaatst. Behal-
ven andere redenen die tot staving van
deze gissing kunnen bygebragt worden,
en die te lang zouden zyn om hier aan te
haalen, zo zal deze volgende plaats, uit
het werk van den H^r. *Egede* getrokken,
moogely den Lezer tot die gedagten o-
verhaalen. „ In myne togt om ontdekkin-
„ gen te doen (zegt hy) vond ik in een
„ klein Eiland, daar wy landeden, eene
„ soort van geel zand, gemengt met roo-
„ de Sinopel of strecken vermilioen, waar
„ van ik een groot gedeelte tot proeve
„ aan de Bewindhebbers der *Groenland-*
„ sche Maatschappye te Bergen zond.
„ Hier op schreeven zy my tot antwoord,
„ dat ik 'er zo veel van moest opdoen als
„ ik konde; maar zo wel tot hun als tot
„ myn overgroot leedwezen, heb ik het
„ Eiland, daar ik dat zand geraapt had,
„ nooit weder kunnen vinden; want het
„ was een klein Eilandje, dat onder vee-
„ le andere verward was: en de wind
„ had het teken, dat ik 'er by had ge-

van

„ zet weg
„ tans op v
„ streeke ge
„ welke doo
„ we in ro
„ ook mede
„ flooten wo
„ nu van de
„ men zegt
„ eenige hon
„ land heeft
„ voorgaf ve
„ eenige schep
„ landsche M
„ in 1636. t
„ men, is iet
„ Wat my a
„ dat ik naar
„ scheikunde
„ (tion), en
„ getracht heb
„ dat myn an
„ Voor het ov
„ andere soort
„ vinden, daa
„ in beslooten
„ ze

zyn ge-
edte als
Behal-
ing van
worden,
r aan te
ats, uit
trokken,
agten o-
ntdekkin-
k in een
en, eene
met roo-
en, waar
ot proeve
roenland-
en zond
antwoord,
opdoen als
un als toe
heb ik heb
raapt had
want heb
onder vee
de wind
py had ge
„ ze

„ zet weg gewaait. Men heeft noch-
„ tans op verscheide plaatsen dier land-
„ streeke genoeg van die stof gevonden,
„ welke door 't branden zyne eerste ver-
„ we in rood verandert : dus is 't 'er
„ ook mede geleegeen als zy dicht ge-
„ slooten word gehouden. Of dit zand
„ nu van de eigenste soorte is, waar van
„ men zegt dat de H^r. Martin Frobisher
„ eenige hondert tonnen mede in Enge-
„ land heeft overgebracht, en waarin men
„ voorgaf veel goud te zitten, en daar
„ eenige schepen van de Deensche Groen-
„ landsche Maatschappye mede bevragt
„ in 1636. te Coppenhage te rug kwaa-
„ men, is iets dat ik niet bepaalen wil.
„ Wat my aangaat, dit kan ik zeggen
„ dat ik naar myne geringe kennis in de
„ scheikunde door de uittrekking (*extra-*
„ *ction*), en neerdryving (*presipitation*)
„ getracht heb daar iets uit te haalen, en
„ dat myn arbeid vruchteloos is geweest.
„ Voor het overige verklaar ik nooit eene
„ andere soort van zand te hebben kunnen
„ vinden, daar het minste goud of zilver
„ in beslooten was ”. Dezelve Schryver

trekt in eene andere plaats van zyn werk de waarheid van Frobishers verhaal wegens die Landstreek in twyffel, en schynt niet veel werk te maaken van het zand, dat Frobisher 'er van daan heeft gebragt. Hy bekent evenwel daar en tegen, dat een zeker Deensch Zeeman, twee scheeps-ladingen van dat Zand voor reekening van den Opper Kancelier van Deenmarken medebragt: dat de Goudproevers, na alvorens het getoetst te hebben, geoordeelt hadden dat het maar puur zand was, en dat het vervolgens in zee geworpen wierdt. De Deensche Schipper was daar zo gevoelig over, dat hy 'er uit leedwezen van stierf. Na zyne dood viel 'er een klein gedeelte van, dat de Kancelier bewaard had, in handen van eenen bedreevenen Konstwerker, die 'er zuiver en redelyk veel goud uitpuurde. Het glinsterend zand van den H^r. *Frobisher* hadt hetzelfde geluk niet; 't welk aan het voorneemen om eenen *Noord-Westelyken doortogt* te vinden zeer schaadelyk was.

In de tweede togt die Frobisher deedt, voerde *Edwart Fenton* het schip de *Ga-*

brühl.

brühl. Deeze en een gro Warwicks. zelve Fenton by Nacht v ton had zulk den van een hy, toen hy diën gezonde 'er in zyne p Ap. 1582. te wierde ingev om alles in ' kinge van de door het N. ' ste oogmerk de Spanjaard naar de kust een Spaansch sloeg. Hy naar Engelan zeilt te hebb *Monson* voor pen verder is Straat van M

BEHALV

brief. Deeze was een man van geboorte en een groote gunsteling des Graaven Warwicks. In de derde togt voerde dezelfde Fenton de *Judith*, en was Schout by Nacht van de Vloot. De Heer Fenton had zulken goeden moed op het vinden van eenen weg door het N. W. dat hy, toen hy op eene togt naar Oost-Indiën gezonden wierdt, zorg droeg, dat 'er in zyne papieren, gedagtekent den 9^e. Ap. 1582. teffens een afzonderlyk artykel wierde ingevoegt, hem magt geevende om alles in 't werk te stellen tot ontdekkinge van den doortogt naar de Zuid-Zee door het N. W. maar wyl het wezentlykste oogmerk van die reyse was om op de Spanjaarden te kruiffen, zo zeilde hy naar de kust van Brasiliën, alwaar hy een Spaansch Smaldeel bejegende en versloeg. Hy keerde kort daar na weder naar Engeland, zonder verder voortgezelt te hebben; schoon de H^r. *William Monson* voorgeeft, dat een zyner Schepen verder is geweest, en wezentlyk de Straat van Magellaan was doorgevaaren.

BEHALVEN verscheidene andere die

B 4 met

met hetzelfde oogmerk als de H^r. Fenton uitzielden, was 'er een zekere *John Davis*, een schrander man, die de zeevaart zeer grondig verstond; en die een heevige voorstander was van de waarschynlykheid om door het Noord-Westen eenen weg te baanen. Deezen wierden gegeven twee Scheepjes, de *Sunshine* van 50. en de *Moonsbine* van vyf-en-dertig tonnen, uitgerust door eene maatschappy Kooplieden van Londen, en van den westelyken oord dier Stad, ondersteunt van eenige menschen van aanzien. Met deeze Scheepjes moest Davis de ontdekking van eenen Noord-Westelyken doortogt onderneemen. Hy vertrok van *Dartmouth* den 7^e. Juny 1585., en den 20^e. July daar aanvolgende ontdekte hy dicht aan den mond dier straaten, welke zynen naam draagen, dat Land dat hy den naam van *Verwoestinge* (Desolation) gaf. Den 29^e. derzelver maand zag hy wederom land op de hoogte van 64°. 15'. Daar stapte hy aan land, en handelde met de inboorlingen, welke hy beleeft, minzaam, en van goede omgang vond. Op den 6^e. Augustus.

gustus was
hoogte van
aangenaame
berg, wier
vertoonden,
Raleigh (M
Reede heet
uithoek de C
en den zuie
singham (Cap
derzelver ma
allerzuiderlyk
Caap van C
Gods mercy
eene mooie
mylen N. N
Eilanden in
kanten eenen
speurde op d
en vond dat
wies, zond
het van daar
hy *cours* na
30°. Sept. t
eerste gewee
van Groenlar

gustus was hy in eene ruime zee op de hoogte van 66°. 40'. Hy ankerde in eene aangenaame baai naby eenen schoonen berg, wier hellingen eene goude koleur vertoonden, en denwelken hy *den Berg Raleigh* (Mount Raleigh) noemde. De Reede heete hy *Totness*; den noorder uithoek *de Caap van Dyer* (Dyers Cape), en den zuier uithoek *de Caap van Walsingham* (Cape Walsingham.) Op den 11^e. derzelve maand bevond hy zich op den allerzuiderlyksten hoek, en noemde hem *Caap van Gods barmhertigheid* (Cape of Gods mercy.) Hy kwam vervolgens in eene mooie straat, in dewelke hy zestig mylen N. N. W. voortzeilde, hebbende Eilanden in het midden, maar aan weerskanten eenen fraaien doortogt. Hy bespeurde op de wal dat het bewoont was, en vond dat het Ty zes of zeven Vadems wies, zonder te kunnen vinden waar het van daan kwam. Op den 21^e. zette hy *cours* naar Engeland, en lande den 30^e. Sept. te *Tarmouth*. Hy schynt de eerste geweest te zyn die de west-kust van Groenland heeft naagegaan, welke hy

tot de hoogte van $64^{\circ} 15'$ bezeilde. Hy bragt zyne ontdekkingen aan de andere kust tot op de hoogte van $66^{\circ} 40'$ en keerde vervolgens gelukkig te rug.

DEEZE togt gaf Cap. *Davis* zulken naam, dat hy eene tweede maal wierdt uitgezonden met vier schepen, de *Mermaid*, van hondert, de *Sunshine*, de *Moonshine*, en de *North-Star*, ieder van tien ton. Hy vertrok van *Dartmouth* den 7^e Mey 1586. en den 15^e Juny ontdekte hy land op de hoogte van 60° ten noorden, en van 47° lengte van Londen: maar hetzelfde, wegens het ys, niet konnende naaderen, wierdt hy verplicht weder af te zakken tot op den 57° ; dien te verlaaten en volle zee te kiezen; 't welk hy ook deede. Den 29^e derzelver maand ontdekte hy wederom land op 64° breedte, en op $58^{\circ} 30'$ lengte ten westen van Londen; alwaar hy aan land stapte, en met de inboorlingen handelde, van welke hy een breed verhaal doet, weinig verschillend van 't geen de Lezer in 't vervolg zal vinden. Hy vond dit land zeer doorsneden, vol
weer-

va
weerklanke
Omtrent
de *Marma*
de zyne r
Op den
 $66^{\circ} 33'$
terlyke leng
veele inhan
nen aan. D
hy zich to
en keerde
in Engelan
togt minde
moogelyk
belast was.

Na zyn
nen brief a
Schatmeeste
waar in hy
heid des d
zekerheid g
ve moest zy
hy aangete
daar byvoe
kosten in d
voortgaan,

weerklinken , en met veel inhammen. Omtrent het midden van July zond hy de *Marmaid* naar Engeland, en vervolgde zyne reis aan boord van de *Moonsbine*. Op den 1^e. Aug. ontdekte hy land op 66°. 33'. noorder breedte, en 70°. westerlyke lengte van London. Hy vond 'er veele inhammen, maar deede 'er geen eenen aan. Den 19^e. derzelver maand begon hy zich tot zyne te rug reis te schikken, en keerde gelukkig in 't begin van Octob. in Engeland; zo dat hy in deeze tweede togt minder uitvoerde als in de eerste; moogelyk om dat hy met een smaldeel belast was.

Na zyne te rug komste schreef hy eenen brief aan den Heer Sanderson, die Schatmeester van de Maatschappy was, waar in hy voorgeeft de waarschynlykheid des doortogts tot eenen graad van zekerheid gebragt te hebben; en dat dezelve moest zyn in eene der vier plaatsfen die hy aangeteekent hadt, of wel nergens; daar byvoegende dat men zonder groote kosten in die ontdekkingen zoude kunnen voortgaan, onderstellende dat de visschery die

die rykelyk zoude kunnen goed maaken. In deeze hoope wierd hy eene derde maal uitgezonden, onder zyn gebied hebbende de *Sunshine*, de *Elizabeth* van Dartmouth en de *Ellen* van London. Hy vertrok van *Dartmouth*, den 19^e. Mey: ontdekte land op den 14^e. Juni, en ankerde op den 16^e. in eene have, alwaar hy met de Inwoonders handelde. Op den 30^e. derzelver maand bevond hy zich op de hoogte van 72°. 12'. aan de west-zyde van *Groenland*. Hy noemde het noordelykste gedeelte van 't land dat hy 'er zag, *Sanderfonsboop*, (Hope Sanderfon;) hy zeilde toen meer als veertig mylen verder naar 't westen, zonder het minste gezicht van Land. Den 17^e. July kreeg hy *Mount Raleigh* in 't gezicht: den 23^e. ankerde hy in de diepte van de Golf, en noemde die Eilanden *Cumberlands - Eilanden* (Cumberlands Islands.) Op den 26^e. beliep hem een zwaare storm, en op den 30^e. ontdekte hy tusschen 62°. en 63°. dat gedeelte, welk hy *Lumleys - Inham* (Lumleys-Inlet) noemde. Den 15^e. Sept. keerde hy te rug naar Dartmouth, en in eenen brief, dien hy

hy aan den
hy de waa
door de str
staande. Hy
de gevoelen
zegt; en al
met hem een
dat de reden
opbrengt, z
Na die
bleeven de o
Noord-West
jaaren opgef
zulk een do
anderen een
worden, beh
en de H^r. M
schrandere
van den ee
Walther Ral
werp een zee
zeer oordeel
daarenboven
in het wester
moogen neder
vaste verbeeld

hy aan den Heer Sanderson schreef, hiel hy de waarfchynlykheid eenes doortogts door de ftraat die zynen naam draagt, ftaande. Hy bleev al zyn leven in 't zelfde gevoelen, gelyk de H^r. Monfon het ons zegt; en alhoewel deeze het daar in niet met hem eens was, zo bekend hy nochtans dat de redenen die 'er de Heer Davis van opbrengt, zeer veel fchyn hebben.

NA die derde togt van Cap. Davis bleeven de onderneemingen, om door het Noord-Weften te breeken, voor eenige jaaren opgefchort, maar het gevoelen, dat zulk een doortogt den eenen tyd of den anderen eens zoude kunnen gevonden worden, behiel altoos zyne Voorftanders; en de H^r. *Humphry Gilbert*, een zeer fchrander en geleerd Man, halve broeder van den eeuwig gedenkwaardigen H^r. *Walther Raleigh*, fchreef over dit onderwerp een zeer keurlyk, en voor dien tyd zeer oordeelkundig ftuk. Hy bewerkte daarenboven eenen vergunnings-brief om in het wefter gedeelte van America zich te moogen nederzetten, waarfchynlyk in die vafte verbeelding dat die ontdekking ge-

daan

daan zoude worden. Veele andere schriften kwaamen ter dier zelve tyd over die zelfde stoffe uit; en het blykt klaar uit de stukken daar men zich op beroept, dat het gevoelen van eenen weg door het N. W. toen ter tyd algemeen was aangenoomen door de kundigste wereld-beschouwers, en verstandigste Zeevaarders, zo in Spanjen als in Portugal en in Italiën; zonder te spreken van de vaste verzeekerings die sommige gaaven, dat 'er reeds schepen door dien weg uit Oost-Indiën wezentlyk te rug waaren gekoomen. Men zou een heel boek kunnen maaken, wilde men eene duidelyke en uitgebreide verhandeling dier stoffe geeven: derhalven zal het tot voldoening van ons bestek genoeg zyn een enkel voorbeeld by te brengen, dat waarlyk zeer aanmerkelyk is, en dat zien doet hoe zeer dat gevoelen by de schranderste der geene, die naar de Oost-Indiën gebruikt waaren geweest, ingekroopen was.

DE Cap. *James Lancaster*, wierd 'er in de Lente van het jaar 1600. met vier zwaare

re schepen n
eerste vloot
Indische Ma
scheept gewe
rug komt b
van eenen st
zyn eige sch
verloor, en v
dat men hen
behoud aan
ander schip v
Maar die mo
oordeelende
meeste tot be
zich op bevon
gerde hy het
genoegende m
aan de Maatsc
hy zeide dat
zen, dat hy
zoude aanwene
lading te beh
niet ontzien zo
dat van zyn
gen: voegende
verwarring da

re schepen naar toe gezonden. Dit is de eerste vloot die door eene Engelsche Oost-Indische Maatschappy derwaarts is afgescheept geweest. Hy wierdt op zyne terug komt by de Caap de goede Hoop van eenen storm belopen, zodanig dat zyn eige schip, de *Dragon*, het roer verloor, en verders zo beschaadigt wierdt, dat men hem raadede om tot zyn zelfs behoud aan boord van den *Hector*, een ander schip van de *Compagnie*, te gaan. Maar die moedige en wakkere Zeeman, oordeelende dat zyn byweezen wel het meeste tot behoud van 't schip, daar hy zich op bevond, zoude strekken, zo weigerde hy hetzelve te verlaaten; zich vergenoegende met slechts eenen korten brief aan de Maatschappy te schryven, waar in hy zeide dat zy verzekert konden weezen, dat hy niet alleen alle poogingen zoude aanwenden om het schip en deszelfs lading te behouden, maar dat hy zelfs niet ontzien zoude van zyn eigen leven en dat van zyn volk ten dien einde te waagen: voegende in het midden van deeze verwarring daar noch dit aanmerkelyk naschrift

schrift by; „de doortogt naar Oost-Indië, diën legt onder de 62°. 30'. aan de „noord-west zyde van America.” Waar uit men besluiten kan, dat die Man, welke uit hoofde van zyn gedrag, dapperheid en vroomheid, Ridder wierd gemaakt, deeze ontdekking aanzag als eene zaak, die niet minder vast als van groot belang was; anders hadde hy niet gewaagt het op zulk eenen tyd, en in zulke verwarde en naare omstandigheden te verzeekeren. Het is gantsch niet onwaarschynlyk dat hy te werk ging naar de bevelen van de Maatschappy; want als men de zaak rypelyk overweegt, dan zal men ligt begrypen, dat aan zulk eene ontdekking niemand meer geleege was als de Oost-Indische Maatschappy.

HET overweegen van alle die omstandigheden, gevoegt by het naschrift van Cap. Lancasters brief, welke op dien tyd veel geruchts maakte, deedt naar alle waarschynlykheid omtrent tien jaaren na de laatste te rug komst van Cap. Davis de Russische en Turksche Maatschappyen besluiten, van twee schepen uit te zenden,

om

om eene N. W. t. *Weymouth* kundig Zeever. Hy op het schip verzelt van nen; welk Cap. *John* zy de *Orkney* waaren zy alwaar zy (Warwick's de kust dryven om te was. In Cap. *Weymouth* ley, en de in geleege, ren; en wy 't Westen i'er gegrond togt te vinden dat America was. Op de volk aan 't

om eene andere maal den weg door het N. W. te zoeken. De Heer *George Weymouth*, die een braaf en een zeer kundig Zeeman was, had 'er het gebied over. Hy stak den 2^e. Mey 1602. in zee op het schip de *Discovery*, van zeventig, verzelt van de *Godspeed* van zestig tonnen; welk laatste gevoerd wierdt door de Cap. *John Drew*. Den 4^e. Juny kreegen zy de *Orkneys* in 't gezicht: den 28^e. waaren zy op de hoogte van 62°. 30'. alwaar zy het Voorland van *Warwick* (*Warwick's Foreland*) ontdekten, en langs de kust dryvende vonden zy veele redenen om te gelooven dat het een Eiland was. In deeze veronderstelling besloot Cap. *Weymouth* dat de *Inham van Lumley*, en de inham, het meest naar 't zuiden geleegen, armen eener zelfde zee waaren; en wyl daar eene snelle drift naar 't Westen is, zo besloot hy 'er uit dat 'er gegronde hoop was om eenen doortogt te vinden. Wyders bemerkte hy noch dat *America* een zeer doorsneeden land was. Op den 19^e. July floeg zyn scheepsvolk aan 't muiten, en besloot om te rug

C naar

naar Engeland te keeren, om redenen die zy 'er hem van gaaven. Zy booden hem teffens aan, indien hy onder begunstiging eenes noord-westen winds, die zy op dien tyd hadden, eene ontdekking op de hoogte van 60° . of 58° . wilde onderneemen, van het met hem zeer gewillig te waagen; waar uit Cap. *Fox* besluit dat 'er sommige aan zyn boord moeten geweest zyn, die kundiger waaren als hy; maar zyn volk weigerde volstrekt (zo hy zegt) om verder te gaan, toen hy zich op de hoogte van 68° . $53'$. bevond. Op den 26° . reekende hy zich aan den mond van eenen inham onder de 61° . $40'$., en geeft voor daar in 100. mylen west ten zuiden gezelt te hebben; dat dezelve veertig mylen wyd was, zeer weinig met ys belemmert; en dat men 'er met meer waarschijnlijkheid eenen doortogt konde verwagten als in de Straat Davis. Maar aangezien het jaar reeds ver verlopen was, en dat 'er veele van zyn volk ziek waaren, zo vond hy raadzaam op zyne te rug reize naar Engeland te denken. Hy kwam

van

kwam dan de
mouth weder
de aanmerkin
Weymouth C
kingen tot e
Nu gaan
doch ongeluk
son, die 'er
vaarenheid, w
perheid, en
ken had in n
Hy wierdt in
Maatschappye
den, die zich
het Noorden.
Westen, eene
Indiën te zoe
dienst dat hy
gen met eer
Ook blykt he
woordig in v
dat eenige M
kosten het zo
zo veel heeft
licht te kryge
ke *Hudson* geb

kwam dan den 5^e. Aug. gelukkig te *Dartmouth* weder aan. De Cap. *Fox* wil dat de aanmerkingen van de Heeren *Davis* en *Weymouth* Cap. *Hudson* in zyne ontdekkingen tot eene baak gestrekt hebben.

Nu gaan wy over tot dien grooten doch ongelukkigen zeeman den H^t. *Hudson*, die 'er weinig boven zich had in er-vaarenheid, wien niemand overtrof in dapperheid, en welke naauwlyks zyns gelyken had in nyverigheid en werkzaamheid. Hy wierdt in 't werk gestelt door eene Maatschappye van uitmuntende Kooplieden, die zich vereenigt hadden om door het Noorden, Noord-Oosten, of Noord-Westen, eenen korteren weg naar Oost-Indiën te zoeken. Het was in hunnen dienst dat hy denzelven door alle die wegen met eene onvermoeide vlyt zocht. Ook blykt het door geene van de tegenwoordig in wezen zynde beschryvingen, dat eenige Maatschappye met zulke groote kosten het zo lang heeft uitgehouden, en zo veel heeft uitgevoerd om in dat stuk licht te krygen, als die geene door welke *Hudson* gebruikt wierdt. Men kan ook

niet zien dat zy eenig byzonder of eigen belang daar in beoogt hebben; maar liever dat zy al die moeite hebben aangewend, in verwachting der vruchten die 'er voor 't Gemeen uit moesten voortkoomen, ingevalle dat haare poogingen gelukten. Men zal zich met recht beklaagen dat de naamen van die edelmoe-dige Lieden in vergetelheid zyn gebleeven, en dat dezelve tot de naakoomelingen niet zyn overgekoomen. Alles wat men 'er van weet is, dat het voornaame Kooplieden van London waaren. Het is ontwyffelbaar dat die zaak, ten tyde en lang na dat *Purchas* zyne versaaeming in 't licht gaf, zo zeer bekend was, dat het volstrekt onnoodig scheen dezelve aan te roeren; het welk ongelukkig heeft te wege gebragt dat het geen, dat in dien tyd is over 't hoofd gezien, daar na in eene geduurige vergetelheid is gebleeven.

DE eerste togt, dien Cap. *Hudson* in dienst dier Maatschappye ondernam, was om eenen weg naar Oost-Indiën te ontdekken, met regt op het Noorden aan te zeilen. Hy besteedde tot die reis niet meer

als

als vyf maanden van *Gravesend* Sept. des 21. Daar zyn in gen aan te deden zy la Oost-Kust van te zyn. De zy op de breed en noemde h with - Hope). gemaatigde e zy op de b ge koude geven zy op de lucht insgely vonden: maar zeer koud was 8°. July zich 78°. vindend eene opene z merkten dat gemeenlyk m eene groene g 14°. July, zich bevindende,

als vyf maanden, zynde den 1^e. Mey 1607. van *Gravesend* vertrokken, en den 15^e. Sept. des zelfden jaars te rug gekeert. Daar zyn in dien tocht verscheidene dingen aan te merken. Den 13^e. Juny ontdekten zy land, dat een gedeelte van de Oost-Kust van *Groenland* schynt geweest te zyn. Den 21^e. derzelver maand zagen zy op de breedte van 73°. wederom land; en noemde het *Aangreep van Hoop* (Holdwith - Hope). Zy vonden daar eene zeer gemaatigde en aangename lucht, schoon zy op de breedte van 63°. eene strenge koude gevoelt hadden. Den 27^e. waaren zy op de hoogte van 78°. daar zy de lucht insgelyks gemaatigd of liever warm vonden: maar op den 2^e. July was het zeer koud weer op dezelve hoogte. Den 8^e. July zich wederom op de hoogte van 78°. vindende, hadden zy zagt weer, en eene opene zee met veel dryvend hout. Zy merkten dat eene azuure of blaauwe zee gemeenlyk met veel ys bezet, maar dat eene groene gantsch zonder ys was. Den 14^e. July, zich op de hoogte van 80°. 23'. bevindende, zond Cap. Hudson op de

kust van *Spitsbergen* of *Groenland* zynen Stuurman en Bootsman aan land. Daar zagen zy spoooren van dieren, water-vogels, en vonden eenen stroom of twee zoet water, daar zy hartelyk van dronken om dat het zeer heet was; en de zon op middernagt beschouwende vonden zy haare schyf 10° . en $40'$. boven den gezicht-einder te zyn. Hy zeilde voort tot naby de 82° . en zoude al verder voortgesteevent hebben, was hy door de veelheid van ys niet verhinderd geworden; vervolgens maakte hy eenen toelag om Groenland door het Noord-Westen rond te zeilen; en dus door de *Straat-Davis* te rug naar huis te keeren, maar vond dat insgelyks ondoenlyk.

NA zyne te rug komst, wierdt hy wederom gebruikt tot het ontdekken van eenen weg door het Noord-Oosten; hy stak in zee den 22° . April 1608. en kwam te rug den 26° . Aug. van 't zelfde jaar. Hy trachte eerst om tusschen *Spitzbergen* en *Nova Sembla* door te vaaren, maar wierdt door het ys belet. Hy vergenoegde zich dan met langs de kust van dit laatste Ei-

land

land te zeilen aangenaam. buiten hoop te vinden, *Weygatz* geinsgelyks m van daar ont eenen *Lumleys Inb* moogelykheit te kunnen z men af, en reise gereed.

IN het jaar om den doct te zoeken, vruchteloos hy naar *Nes* dagen met d daar zeilde met reden om de kosten op dat de zou worden zonder het dervinden.

land te zeilen, en vond die Landstreek vry aangenaam. Noch was hy evenwel niet buiten hoop van eenen anderen doortogt te vinden, als dien welken de straat van *Weygatz* genoemd wierdt; maar hier in insgelyks mislukt hebbende, vertrok hy van daar om noch eens ten Noord-Westen eenen weg, door den mond van *Lumleys Inham* te zoeken; maar de onmoogelykheid ziende, om daar by tyds te kunnen zyn, zag hy van dat voorneemen af, en maakte zich tot zyne te rug reise gereed.

IN het jaar 1609. vertrok hy wederom om den doortogt door 't Noord-Oosten te zoeken, en de kust van *Nova-Sembla* vruchteloos naagegaan hebbende, vertrok hy naar *Newfoundland*, alwaar hy eenige dagen met de wilde handel dreef; en van daar zeilde hy naar *Virginie*. Men mag met reden onderstellen dat hy dit deede om de kosten van de reis wat te verligten, op dat de Maatschappy niet moedeloos zou worden van geduurig schade te lyden, zonder het minste gelukkig gevolg te ondervinden. Na zyne te rug komst van

deze togt, was het, dat hy zyne laatste en ongelukkige reis ondernam, alleen met het opzet om eenen weg door het Noord-Westen te ontdekken.

Hy zeilde van *Blakwall* den 17^e. April 1610. en de Rivier met den stroom afdryvende, nam hy de geleentheid waar; om zich te ontslaan van eenen zekeren *Coleburne*, die een zeer kundig en bekwaam Zeeman was, en dien zyne Reders hem tot Noodhulp hadden mede gegeven. Hy zond hem te rug naar London in eene pink, en gaf hem eenen brief mede, in denwelken hy buiten twyffel zo goed als hy kon eenen glimp gaf aan zulk eene wonderlyke behandeling, die als een ongelukkig voorteken scheen te zyn van 't geen hem zelfs op eene veel ergere plaats zoude te beurt vallen. In 't laatste van Mey bereikte hy het Eiland *Tsland*, en zette zich in eenen Inwyk aan het Nood-Oosten van dat Eiland gelegen, alwaar hy vriendelyk onthaald wierdt. Ondertusschen ontstond hier twist onder zyn Scheepsvolk, dien hy niet zonder moeite sliste. Hy zeilde den eersten

sten Juni v
ver maand
straat van
den 15^e. z
Cap. Davis
den 24^e. be
len, die ze
draagen he
hoogte van
naam van *U*
voked) aan
Zuid-kust v
11^e. bevond
sommige Eil
naam van *L*
tigheid (les
Hy vond dat
vier vaders
den van dat
breedte van
8. uren ho
door de Str
te dat het
en meer al
afleiep. Hy
Oost-kust v

sten Juni van *Island*. Den 9^e. derzelver maand reekende hy zich van de straat van *Frobisher* af te wezen. Op den 15^e. zag hy dat Land, het welk Cap. Davis *Desolation* genoemd hadt. Op den 24^e. begon hy die Straaten in te zeilen, die zedert dien tyd zynen naam gedraagen hebben. Den 8^e. July op de hoogte van 60°. zynde, gaf hy den naam van *Uitgelokte Begeerte* (*Desire Provoked*) aan het land; dat hy aan de Zuid-kust van de Straat ontdekte; den 11^e. bevond hy zich in 't midden van sommige Eilanden, dewelke hy met den naam van *Eilanden van Gods Barmhartigheid* (*Iles of God's Mercy*) bestempelde. Hy vond dat het Ty daar hooger rees dan vier vadems; dat de vloed van het Noorden van daan kwam; en dat het op de breedte van 62. 9'. met nieuwe maan te 8. uren hoog water was. Hy zeilde door de Straat den 3^e. Aug., en merkte dat het Ty van het Noorden kwam, en meer als vyf vadems van de kust afliep. Hy noemde de Caap, aan de Oost-kust van die Straat, *Caap Wol-*
C 5 *Island*

stenbolme (Caape Wolfstenholme); en die aan het Zuid-Westen, *Caap van Digg* (Caap Diggs). Hy zeilde voort tot in de diepte van de Baai; ging de Westkust zorgvuldig naa; en bragt daar zynen tyd mee door tot aan het begin van September, wanneer hy *Robert Ivet* zynen onder-Schipper om zyn muitend gedrag afzette. Hy hadt geduurende de geheele reis niet opgehouden van de Baai naar te speuren, waar-schynlyk met voorneemen om tot het overwinteren eene goede plaats te vinden. In het begin van *November* vond hy 'er eene aan het Zuid-Westen, die hy tot zyn voorneemen bekwaamst oordeelde; en daar liet hy het schip op strand haalen om te calefateren. Wyl hy nu, by zyn vertrek uit Engeland, maar voor zes maanden van behoeften was voorzien geworden, en die tyd alreeds verstreken was, zo mag men wel onderstellen, dat zy veel gebrek moesten lyden, daar hy zekerlyk het grootste deel in gehad heeft. In 't begin van de volgende lente, naa dat hy ne-
gen

va
gen dagen
rond gezei
de, konde
raad wilder
tot zyne t
lende het
volk dat bin
een getuigsc
maand-gelde
voor hunne
den. Hier
over hunne
traanen te
MAAR h
delyke bejee
druk maakte
met dewelke
een zeker H
mis, dien hy
men had om
en dien hy
ders aan bo
te, met Rob
welken Cap.
ne zaamenzw
waaren om

gen dagen in eene floep vrugteloos had rond gezeilt, om te zien of hy geen wilde, konde ontmoeten, die hem wat voorraad wilden beschikken, bestelde hy alles tot zyne te rug reis naar *Engeland*, deelende het overschot van 't brood aan 'het volk dat binnen boord was, en hun teffens een getuigschrift geevende, 't welk hunne maand-gelden verzekerde, in gevalle hy voor hunne aankomst kwaame te overlyden. Hier kon hy zich, van medelyden over hunne elende, niet onthouden van traanen te storten.

MAAR het schein dat *Hudsons* vriendelyke bejeegening, geen de minste indruk maakte op de gemoederen der geene met dewelke hy ingescheept was; want een zeker *Henry Green*, een jonge lichtmis, dien hy in *Engeland* tot zich genooden had om zyn verderf voor te koomen, en dien hy buiten kennis van zyne Reederen aan boord had ingescheept, maakte, met *Robert Ivett* den onder-schipper, welken Cap. *Hudson* afgezet hadde, eene zaamenzweering; en toen zy gereed waaren om in Zee te steeken, dwongen zy

zy den Cap., met zynen Zoon *John Hudfon*, die een jongeling was, den H^r. *Woodhouse*, eenen liefhebber van de Wiskonst, en die in deezen togt voor vrywillige was mee gevaaren, den Timmerman en vyf andere, in eene sloep te stappen, met weinig of geene behoeften, en schier met geene wapenen, hen in dien staat onmenschelyk verlaatende, op eene zo heilloose plaats, daar zy van elende duizend dooden moesten sterven of van de wilden vermoord worden. Dat gespuis van Scheepsvolk onderging, in haar te rug reise, al de armoede en elende die zy verdient hadden; want in een verschil dat zy met de wilden hadden, wierdt *Green* met twee van zyne makkers omgebracht. *Robert Ivet*, die verscheide togten met *Hudfon* gedaan hadt, en die de eerste oorzaak was van het onheil, stierf in de te rug reis; en met oneindige tegenspoeden en bittere smerten, kwam het overschot eerst in *Ierland* en eindelyk in Engeland. *Abba-cuc Pricket*, een van deeze, en die het verhaal dat wy van het laatste deel dier reise

reise hebbe
bediende d
welkers be
verdiende
vermoedt
diep in dat
geweest, al
zy, hy ve
dat het Sc
grond legg
44', door
Westen, v
eenes doort
Maatschapp
kans te w
geluk te l
gevalle hy
houden.

TOT u
uittocht, w
ton verkoo
Hendrik. D
yen veele
vaart gron
hand om
kroon ged

reise hebben heeft beschreven, was een bediende des Heeren *Dudley Diggs*, om welkers belang, hy waarfchynlyk zyn verdiende straf ontging: en Cap. *Fox* vermoedt met recht dat hy immers zo diep in dat heilloos ftuk was ingewikkeld geweest, als een van de andere. Hoe het zy, hy verhaalde na zyne te rugkomst, dat het Schip, te *Digg's-Island* aan den grond leggende op de breedte van 62°. 44', door eenen harden Vloed uit het Westen, vlot raakte: het welk de hoop eenes doortogts zodanig aanzette dat de Maatschappy besloot om op nieuw eene kans te waagen; hoopende teffens het geluk te hebben van Cap. *Hudson*, in gevalle hy noch in weezen was, te behouden.

TOT uitvoering van deezen nieuwen uittocht, wierd eenen Cap. *Thomas Button* verkooren, toen in dienst van *Prins Hendrik*. Dit was een Man, die, behalven veele andere Wetenschappen de zeevaart grondig verftond; en die naderhand om de dienften, die hy aan de kroon gedaan had, Ridder gemaakt wierdt.

wierdt. Hy ondernam den tocht met twee Scheepen, het eene, dat hy zelfs voerde, was genaamd de *Resolution*, en het ander de *Discovery*, over het welk Cap. *Ingram* het bevel had. Voor agtien maanden van mondkost voorzien zynde, zeilde Cap. Button in het begin van Mey 1612. uit, en kwam in de *Straat van Hudson* aan de zuid-zyde van de *Resolution*, alwaar hy eenigen tyd in het ys vast bleef. Hy zeilde van daar naar *Diggs-Island*, daar hy omtrent eene week doorbragt, in dien tyd een Pynasje, dat zy in losse stukken uit Engeland hadden meede genoomen, in gereedheid brengende; en vervolgens westelyk voortzeilende, ontdekte hy dat land dat zy *Cary-Swan's-Nest* noemden. Van hier verders zuidelyk ten Westen vaarende, viel hy in een land op de hoogte van 60°. 40'. het welk hy *Vruchteloofse Hoope* (*Hopes Checked*) noemde. Daar wierdt hy van eenen zwaaren storm overvallen, die hem zuidelyk afdreef, en hem dwong om naar eene Have, alwaar hy de geledene fchaade mogte herstellen, uit te zien;

zien en op
in eenen in
van die rivie
naar den Sc
ven had, no
over winteren.
zyn kleinste
Resolution w
bolwerkende
paalen, en o
liginge voor
oploopen de
winter door
in hy op dri
te; en scho
of hy hadt a
Scheepsvolk
'er egter vee
drie of vier
die zeer sche
HET is
dat ons geen
koomen dagv
bleeven; daa
Hr. *Thomas B*
aanteekening

zien: en op den 15^{en} Aug. kroopen zy in eenen inwyk aan de Noord - zyde van die rivier, welken hy *Port-Nelson*, naar den Schipper, dien hy 'er begraven had, noemde; en hier besloot hy te overwinteren. Tot dat einde zette hy zyn kleinste vaartuig voor uit, en de *Resolution* wat meer binnenwaarts, bebolwerkende heur beide, met vuurenhouten paalen, en opgeworpe aarde, tot beveiliginge voor sneeuw, ys, regen, en het oploopen der vloed. Hy bragt den winter door aan zyn eigen boord, waar in hy op drie verscheidene plaatsen stookte; en schoon 'er niet te twyffelen is, of hy hadt alle moogelyke zorg voor zyn Scheepsvolk gedraagen, zo verloor hy 'er egter veele, en was zelfs, de eerste drie of vier maanden van den winter, die zeer scherp was, vry ziekelyk.

HET is ten hoogsten te beklagen, dat ons geen duidelyk, geregeld, en volkoomen dagverhaal deezer reiz is nagebleeven; daar men nochtans weet dat de H^r. *Thomas Button* eene zeer nauwkeurige aantekening gehouden heeft; waar van een

een gedeeltelyk uittreksel, aan den Hr. *Thomas Roe* meede gedeeld, door Cap. *Fox* ter drukpers is overgegeeven. Maar wyl *Button* groote hoope eenes doortogts had, en zeer begeerig zynde om de eere van die ontdekking voor zich zelfs te bewaaren, was hy zeer omzigtig om eene zaak verborgen te houden, die hy zeerkerlyk aan het gemeen moest mede gedeelt hebben. Al wat wy van het eerste deel dier reize weten, is alleen verzamelt uit verscheidene aantekeningen van byzondere handen geschreeven. Hier door weten wy, dat de rivier, niet tegenstaande de scherpte van het jaargety, niet geheel bevrooren was, voor den 16^e. February, het geen aan de geduurige verandering der winden was toe te schryven, waar door zy zomtyds warm dooiweer hadden, zo wel als doordringende koude dagen. Zy waaren niet zeer verleegen om spys, want men verzeekert dat zy in den winter-tyd niet minder dan agtienhonderd dozynen Patrysen en andere vogels vongen, het geen ons geleegentheid geeft om iets te melden aangaande de vogels

en

van

en Vogels d
den worden
leezer moge
zelfs leerzaa
De brui
die zich het
Hudsons Baai
dan een En
ger van lyf
ger van sta
en met brui
boven de oog
den kop, het
langs de rug
van eene donk
met eene d
leur. De st
brui, de st
achtig wit;
eene doffe
gaat met zw
te als halve
onderste van
aan den staan
eene room-ko
maantjes gevle

en Vogels die in deeze landstreek gevonden worden, het geen den weetgierigen leezer mogelyk niet onaangenaam en zelfs leerzaam zal kunnen zyn.

DE bruine en gevlekte veldhaan, die zich het geheele jaar op en omtrent *Hudsons Baai* onthoudt, is wat grooter dan een Engelsche Patrys-Vogel, langer van lyf en naar maate noch langer van staart. Zyn bek is zwart, en met bruine veders gedekt; de huid boven de oogen is rood; de kruin van den kop, het opperste van den nek en langs de rug, zyn gedekt met Veders van eene donkere bruine koleur, gemengt met eene doffe oranje en asch koleur. De staart is insgelyks donkerbruin, de strot onder den bek is geelachtig wit; de nek en borst zyn van eene doffe oranje koleur, die verzelt gaat met zwarte vlekken van gedaante als halve maantjes; de borst en het onderste van het lighaam des vogels tot aan den staart zyn wit, bewolkt met eene room-koleur, en met zwarte halve maantjes gevlekt; de pooten, van de buiging

ging af tot aan de klauwen, zyn gedekt met eene foort van hairige veeren, bruin van kleur met zwart gemengt; de klauwen zyn rood-bruin; en zy hebben drie teenen voor uit, gewapend met redelyke groote en zwarte nagels; deeze teenen zyn getand, maar de agterfte zyn glad aan de zyden. Het is aanmerkelyk, dat deeze Vogels de laage deelen van dat Landschap bewoonen, en dat het foort dat met de onze overeenkomt, alleen in de hooge landen en op de toppen der bergen gevonden word.

DE *witte Patrys* is van eene middelbaare grootte, tusschen onze gemeene Patrys en een Faifant; zy zweemen van maakfel veel naar de eerste, behalven dat haar staart iets langer is. Deeze vogels zyn meest bruin in het zomer-gety, maar in den winter worden zy volkoomen wit, behalven de buitenste veders van den staart, welke zwart zyn en wit gestippeld. Zy leggen 's nachts als het zeer koud en ruw weer is, in de sneeuw, en 's morgens vliegen zy 'er gezwind uit om de sneeuw af te schud-

den. Op het fteren zy zich geen voedsel a Zy teelen v jaar door in geen voor de zeer nuttig is gel, volgens fchranderen en wards, eigent dat flach van me noemen; in Europa en bergagtige pla land, Spanje gens in zulk e omtrek van H DE *Pelicaan* in dien oord, ze tamme gan zynen bek is aan ieder end bevat het bov punt, daar he en het onderst s rood, maar den

gedekt
, bruin
e klau-
en drie
redely-
teenen
yn glad
yk, dat
van dat
het voort
alleen in
pen der
e middel-
gemeene
zweemen
ste, be-
anger is.
n het zo-
r worden
e buitenste
wart zyn
's nachts
is, in de
en zy 'en
te schud-
den

den. Op het midden van den dag koe-
steren zy zich in de zon, en neemen
geen voedsel als 's morgens en 's avonds.
Zy teelen voort en blyven het heele
jaar door in die zelfde Gewesten; het
geen voor de inwoonders van dat land
zeer nuttig is. Nochtans is deeze vo-
gel, volgens de aanmerkingen van den
schranderen en naauwkeurigen H^r. *Ed-
wards*, eigentlyk geen Patrys, maar van
dat slach van vogels die wy *Heathga-
me* noemen; en die werden niet alleen
in Europa en America, maar ook in de
bergagtige plaatfen van Italien, Switser-
land, Spanjen enz. gevonden; doch ner-
gens in zulk eene meenigte als in den
omtrek van *Hudsons - Baai*.

DE *Pelicaan* is insgelyks heel gemeen
in dien oord, hy is iets grooter als on-
ze tamme ganzen; het opperste lid van
zynen bek is smalder in 't midden als
aan ieder end, en het onderste gedeelte
bevat het bovenste, behalven naar den
punt, daar het bovenste zich verwydert
en het onderste in zig sluit: de punt
is rood, maar het bovenste en onderste

deel naar den kop zyn geelachtig: wanneer hy dorst heeft, gelykt zyn krop na eene opgezwolle osse-blaas, en zo lang de vogel leeft, is de blaas van eene yffelyke grootte: de kop en de nek zyn gedekt met witte veeren: het lyf is van eene vuile afch koleur: de vlerk-pennen zyn zwart: het geheel onderlyf is van eene donkere afch koleur: hy heeft korte pooten, en vier toontjes met een vleezig vlies aan elkandere gevoegt: de middeltoon is langer als de poot; en beide pooten en klauwen zyn van eene vuile geel-agtige koleur, met groen gemengd: de nagels zyn donkeragtig. Deeze vogels leeven meest van visch, en men meent dat zy in de meeste deelen van den Aardkloot gevonden worden; ten minsten is het zeker, dat zy hier en in de noorder deelen van *Rusland* zeer gemeen zyn: zy zyn insgelyks overvloedig in *Egypten*, en zomtyds vind men hen ook aan de *Caap de goede Hoop*, alwaar zy veel grooter zyn. Een van die vogels, daar van daan hier overgebracht, en

die *Frankendaal* *Julp*.

Le Pelican.
De Pelicaan

Le Francolin & Perdrix.
De Veldhaan en Patrys

Fr. frankendael. fculp.

van

die te zien is
groot als de
en zyn krop
eene ongemeen
zyn hoofd da
steeken.

MEN vind
gels, die ten
en sterkte zeer
gestaarte Arend
een kalkoen. Z
van nek, vol
en in vergelykin
vlerken zeer lan
der op den rug
is wit gestippeld
zwart: den sta
boven en van on
niterste puntje
zwart is: de d
re bruine veere
mige plaatsen ee
de pooten zyn,
zachte roodagti
de vier teenen,
en, zyn zeer

die te zien is geweest, was tweemaal zo groot als de grootste van onze zwaanen, en zyn krop onder den bek was van zulk eene ongemeene grootte, dat de Eigenaar zyn hoofd daar met gemak in konde steeken.

MEN vind hier insgelyks sommige vogels, die ten opzigte van hunne grootte en sterkte zeer zeldzaam zyn; als wit gestaarte Arenden; van groote omtrent als een kalkoen. Zy zyn plat van kruin, kort van nek, vol van borst, dik van dyen, en in vergelyking van hun lyf zyn hunne vlerken zeer lang en breed: zy zyn donkerder op den rug als aan de zyden; de borst is wit gestippeld: de pennen der wieken zyn zwart: den staart geslooten zynde is van boven en van onder wit, behalven aan het uiterste puntje der veeren, dat bruin of zwart is: de dyen zyn bezet met donkere bruine veeren, door dewelke op sommige plaatsen een witte dons doorschynd: de pooten zyn, tot aan de klauwen, met zachte roodagtige bruine veeren gedekt: de vier teenen, die zy aan ieder voet hebben, zyn zeer dik en sterk; drie derzel-

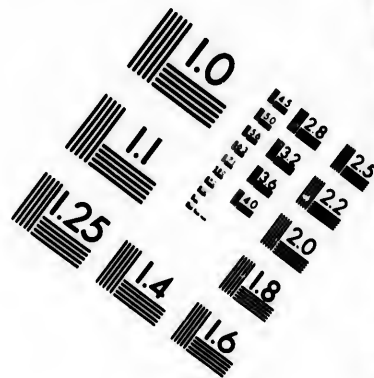
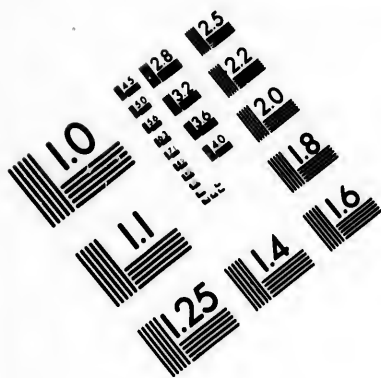
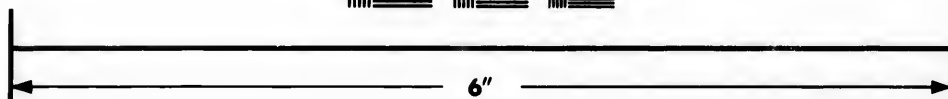
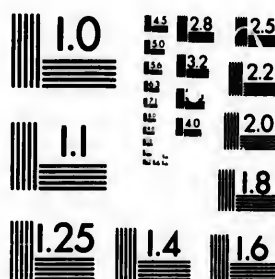

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

ver staan voorwaarts en de vierde achterwaarts: zy zyn met geele schobben gedeckt: aan die teenen hebben zy zeer sterke blinkende nagels, die zwart van kleur en met scherpe punten voorzien zyn. Behalven deeze Arenden zyn 'er verscheidene soorten van *Valken* en andere Roofvogels. De groote *gehoornde Uil* is insgelyks zeer gemeen in deeze landstreek, en is mede een zeer zeldzaame vogel. Zyn kop is weinig kleinder als die van onze katten; en dat geen dat men zyne hoorns noemt, bestaat uit veders die boven den bek uitkoomen: zy zyn zwartagtig wit aan den grond, worden by trappen rood-bruin, en met zwarte spikkels. De groote *witte Uil*, die van zulk eene heldere blinkende koleur is, dat hy naauwlyks van sneeuw kan onderscheiden worden, is hier mede zeer gemeen, en onthoudt zich het heele jaar door in deeze landstreek, alwaar men hem veeltyds by dag ziet vliegen, en jagt maaken op de witte Patrysen.

DAAR zyn hier meer Dieren, die heel zonderling zyn, en die men aan deeze Land

Le grand Duc.
De ghoornde Uil.

Aigle à queue blanche.
Wit - gestarte Arend.

J. G. Sanderson del.

van

Landstreek a
daar is de wi
de gemeene
eenen langer
der als ande
zegt dat hy
veel verschille
schorren hon
lende gedaan
is lang en za
zwart, en z
zweemt van
ander, en ka
dookten blyve
hy zich het
visch; maar
dat hy maar
HET Ize
Baai gevonde
en van grootte
zweemt naar d
eene platte ne
hair: het heeft
boven twee;
van eene groot
le en korte oon

Landstreek alleen meent eige te wezen, als daar is de *witte Beer*, een dier dat veel van de gemeene beeren verscheeld. Hy heeft eenen langen kop, en eenen nek veel dunner als andere dieren van dat slach: men zegt dat hy een geschreeuw maakt niet veel verschillend van het blaffen van eenen schorren hond. Daar zyn 'er van verschillende gedaante, groot en klein: zyn hair is lang en zacht als wol: neus en bek zyn zwart, en zo zyn ook zyn klauwen: hy zwemt van de eene schots ys naar de ander, en kan lang onder het water gedooen blyven: aan de zeekust voedt hy zich het meest met kreng van walvisch; maar aan land met al het geen dat hy maar krygen kan.

HET *Tzer Varke*, dat op *Hudson's Baai* gevonden word, gelykt van maaksel en van grootte naar eenen bever: zyn kop zweemt naar dien van een konyn: het heeft eene platte neus, geheel gedekt met kort hair: het heeft vier voor-tanden, onder en boven twee; zy zyn geel van kleur, en van eene groote sterkte; het heeft zeer smalle en korte ooren, die men naauwlyks door

het haar heen ziet: de pooten zyn insge-lyks zeer kort, maar de nagels, waar van hy 'er vier aan ieder der voorste klauwen heeft en vyf aan ieder der agterste, zyn lang, van binnen hol als schuppen, en zeer scherp van punt. Het is het heele lyf over gedekt met mooi zagt bont, omtrent vier duim lang: het opperste gedeelte van den kop, lyf, en staart is dik bezet met scherpe styve pennen; welke wit en zwart van punten zyn, getand, en niet ligt uit te trekken wanneer zy in iemands huilt gestookten worden. Het yzer varke maakt gemeenlyk zyn nest onder de wortels van groote boomen, slaapt veel, voedt zich meest met basten van boomen, eet sneeuw in den winter en drinkt water in den zomer, maar draagt groote zorg van 'er niet in te gaan. De wilde eeten het, en achten het vleesch gezond en van een aangenaam voedsel.

DE *Quickbatch* of *wolverene*, is een ander wonderlyk dier. Het is van maakzel als een groote wolf: de snuit en de kakebeenen zyn onder en boven zwart tot aan de oogen: het bovenste van den kop

is

is witachtig
strot en h
nek, zyn v
ren zyn kl
roodachtig-
ders en stui
de zyden.
gantfche lyf
voeten zyn
kort zwart
bruin en c
het grootste
bruin, maar
Dit dier dra
zeer laag,
boog word
verdeedigt
hartnekkighe
eene wonder
ken en dier
ryt. Maar
haal van Ca
Hy nam
menschen v
met zich,
van de *Reso*

is witachtig: de oogen zyn donker: de strot en het onderste gedeelte van den nek, zyn wit met zwart gevlakt: de ooren zyn klein en rond: het geheele lyf is roodachtig-bruin; donkerder aan de schouders en stuit, en ligter op den rug en aan de zyden. Het hair is mooi lang het gantsche lyf over, maar niet heel dicht: de voeten zyn tot het eerste lid gedekt met kort zwart haar, maar de beenen zyn bruin en de nagels licht van koleur: het grootste gedeelte van den staart is bruin, maar naar den punt ruig en zwart. Dit dier draagt, in 't gaan, zynen kop zeer laag, zodanig dat zyn rug als een boog word: indien het aangerand word, verdedigt het zich met veel kracht en hartnekkigheid, en men zegt, dat het op eene wonderlyke wyze, klemyzers, strikken en diergelyke jagt-tuigen, van een ryt. Maar laat ons weder tot ons verhaal van Cap. *Button* koomen.

Hy nam in deezen uittocht verscheide menschen van verstand en bekwaamheid met zich, als den H^r. *Nelson*, Schipper van de *Resolution*, die een zeer ervaren

Zeeman was, en die hem de meeste voorzorgen aan de hand gaf tot behoud van het volk in den winter; den Cap. *Ingram*, die het schip de *Discovery* voerde, en die insgelyks een zeer kundig Man was; als ook den Cap. *Gibbons*, van denwelken *Button* ons in zyn Dag-verhaal getuigt, dat hy nooit eenen beteren Zeeman aan boord gehad heeft. Hy had ook met zich eenen Cap. *Hawkridge*, die eenige aanteekeningen van de reize maakte, en die het Ty, op *de wilde Eilanden* (Savages Isles) gepeild hebbende, vond dat het uit het Zuid-Oosten kwam en dat het tot op de hoogte van drie vaders oprees. Van deezen is 't dat wy onderrigt zyn dat hy aan de Caap *Wolstenholme* een ontmoeting had met de Wilden, die hem in twee *Kanots*, in dewelke zy met ontrent tagtig man waaren, aanrandden, en die sommige van zyn scheepsvolk, die aan land waaren om water te haalen overvielen en 'er vyf van drodden, in weerwraak dat hy vier van hunne groote *Kanots* genoomen en maar twee derzelve terug gegeven had. Hy had noch met zich eenen *Josias Hubart*, die voor loots voer,

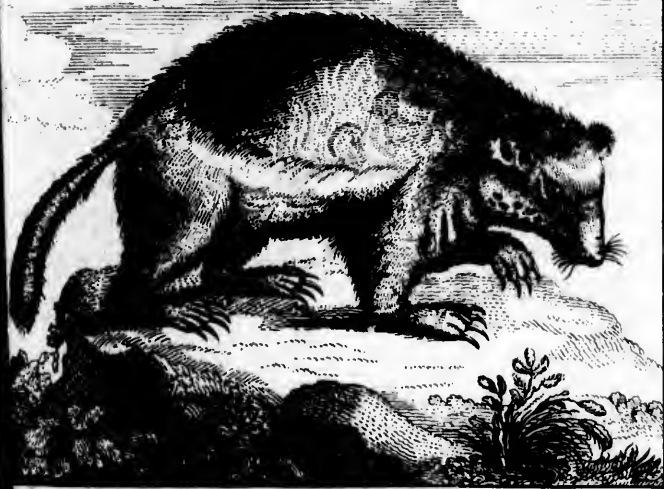
Le Zuch
De Quic

Frankendaal, sculp.

Le Porc-Epy.
Het Yzer-Varken.

Le Quick-Hatch ou Loup-Cervier.
De Quick-Hatch of Locht.

voer , va
zullen hel
wys by
kwaamheid
denkbeelde
dien men
togt te zo
langer hie
len wy r
men , naa
welke met
zes laatste
hy aan o
scheepsvolk
offerd.

TERWY
bedacht Ca
waar mede
volk zoude
wel ten di
tót zyne e
dat hy da
van muiten
hy konde
dien zy te
zy hunnen

voer , van denwelken wy geleentheid zullen hebben , om een byzonder bewys by te brengen , van zyne bekwaamheid , en van zyne welgegronde denkbeelden over den eigentlyken weg dien men houden moest om eenen doortogt te zoeken ; en om den Leezer niet langer hier meede op te houden , zullen wy noch maar eenen Man opnoemen , naamentlyk *Abbacuc Pricket* , dewelke met Cap. Hudson voer , in dezes laatsten ongelukkigen togt , daar hy aan de miltzucht van zyn eigen scheepsvolk zo snoodelyk wierd opgeofferd.

TERWYL zy daar overwinterden , bedacht Cap. *Button* met veel oordeel , waar mede hy de voornaamste van zyn volk zoude kunnen bezig houden , zo wel ten dienste van den uittogt , als tot zyne eigene voldoening ; behalven dat hy daar door alle geleegenheeden van muiten en misnoegen afinee : want hy konde met reden vreezen dat , indien zy te veel ledigen tyd hadden , zy hunnen geest op minder nuttige din-

dingen zoude toeleggen, en dus geleegentheid tot verschillen en harrewarren geeven. Aan sommige beval hy de *cours* en afstand van de eene plaats tot de andere naauwkeurig te bepaalen; aan andere stelde hy deeze volgende vraagstukken voor, te weeten, wat voor haar ter plaats daar zy waaren tot het meeste voordeel zoude kunnen gedaan worden, in gevalle het kwam te dooien? en op wat wyse de ontdekking, daar zy om uitgezonden waaren, best zou kunnen uitgevoerd worden, wanneer zy in staat wierden om in zee te kunnen steeken? op deeze voorstellen gaf de H^r. *Hubart* het volgend antwoord in geschrift.

„ M Y N antwoord op het eerste voorstel is, onder verbeetering, dat my dunkt zeer noodzaakelyk te zyn, deeze rivier, alvorens daar van daan te gaan, en indien het God behaagt ons volk sterkte te verleen, naauwkeurig waar te neemen en te onderzoeken, om zekere kennis te krygen hoe ver de zelve zich uitstrekt, en om dus geleegentheid te hebben van inwoonders te ontmoeten die ons in onze verwagting

„ zou-

„ zouden ko
„ re voorde
„ hier zoud
„ „ O p de
„ woorden,
„ Westelyk
„ ken, tot
„ den vloed
„ gevonden
„ *cours* tege
„ met de El
„ ren van
„ Want ik
„ die vloed,
„ had hebbe
„ van somm
„ waarts vlie
„ vieren, die
„ uitstekende
„ de, durf
„ men bevin
„ Westen ko
„ zo verre n
„ andere red
„ overtuyger

„ zouden kunnen behulpzaam zyn; ande-
 „ re voordeelen kan ik niet zien, dat men
 „ hier zoude kunnen beoogen.
 „ Of de tweede vraag moet ik ant-
 „ woorden, dat wy Noord-waarts dit
 „ Westelyk Land dienen om te zoe-
 „ ken, tot dat wy zo het mogelyk is,
 „ den vloed, die uit het Westen komt,
 „ gevonden hebben, en dat wy onze
 „ *cours* tegen dien vloed moeten houden,
 „ met de Ebbe te volgen in het naaspoo-
 „ ren van den weg tot den doortocht.
 „ Want ik kan my niet verbeelden, dat
 „ die vloed, dien wy uit het Oosten ge-
 „ had hebben, iets anders kan zyn, als
 „ van sommige uitstekende kusten noord-
 „ waarts vlietende in den mond van de ri-
 „ vieren, die den vloed inlaaten; en deze
 „ uitstekende kusten eens gevonden zyn-
 „ de, durf ik my wel verzeekeren, dat
 „ men bevinden zoude dat het Ty uit het
 „ Westen komt. Dit zyn myne gedagten,
 „ zo verre myn verstand reikt, tot dat
 „ andere redenen my van het tegendeel
 „ overtuigen.

Josias Hubart.

A.L.

ALLE die in staat zyn om over deeze stoffe te oordeelen, zullen moeten bekennen, dat die man het volkomentlyk wel begreep, en dat hy den eenigften waaren en verftaanbaren weg aanwees tot het ontdekken eenes doortogts. Omtrent den 21^e. April begon de rivier los te raaken: nochtans blykt het zeeker dat Button niet als over de twee maanden daar na in zee ftak, en het uittrekfel dat wy hebben van zyn dag-regifter, berigt ons dat hy de West-kult van de Baai naauwkeurig heeft naagegaan; aan verfcheide voornaamen oorden de naamen, die zy noch hebben,gegeeven heeft: zynen eigen naam gaf hy aan de Baai, daar hy overwinterd had, en de byleggende Landftreek noemde hy *New-Wales*. Hy vond op de hoogte van 60°. eenen fterken vloed, fomtyds ten Ooften en fomtyds ten Westen loopende. De H^t. *Hubart* neemt deezen vloed in zyne kaarten *Hubarts Hope*; het fchynd dat hy niet hooger ten Noorden als de 65°. zeilde; en het blykt uit de waarneemingen, die hy daar, wel voornaamentlyk ten opzichte van Eb

en

en Vloed, te rug kwamen dat een Noorder de gevondene zeide aan naar, den 1^{en} *Jacobus* over van dit geve voordeeligen dien hy had register door maakt gewo de wereld v den zyn geve le jaaren da ryk Man, en geene, die been bragte miffing van verhaal van wat 'er ons leen van Prijs vonden v te rug geken rug reis de

MEN Z

en Vloed , deede , dat hy zeer voldaan te rug kwam , wyi hy van gedagten was dat een Noord - Westelyke doortocht zoude gevonden kunnen worden ; en hy zeide aan den beroemden Wiskonste- naar, den Heer *Briggs*, dat hy Koning *Jacobus* overtuigt had van de waarheid van dit gevoelen. Maar het zou vry wat voordeeliger voor ons geweest zyn , indien hy had willen toelaaten, dat zyn dag-register door den druk waare gemeen gemaakt geweest, of dat hy ten minste aan de wereld vertoond had, op welke gronden zyn gevoelen steunde; dewyl hy veele jaaren daar na geleefd hebbende, een ryk Man, en een groote voorstaander der geene, die den Handel op Guinea op den been bragten, is geworden. Het is by missing van zyn dag-register, dat wy geen verhaal van zyne te rug reize hebben: al wat 'er ons van bekend is hebben wy alleen van Pricket, welke zegt dat zy geen ys vonden voor dat zy in *Hudson's Straat* te rug gekeert waaren, en dat zy de te rug reis deden in zefstien dagen.

MEN zegt dat de reden, waarom
Cap.

Cap. Button geen andere reis tot deeze ontdekking heeft ondernoomen, de dood geweest is van Prins *Hendrik* zynen Meester, die, geduurende zyn afzyn, voorviel; men heeft reden om te vermoeden, dat hy zyne narichten, openhartig aan zynen Landsman en grooten gunsteling Cap. *Gibbons*, medegedeelt heeft; dewelke met hetzelfde schip, de *Discovery* genaamd, tot hetzelfde einde in 1614., uitgezonden wierdt; maar het ongeluk gehad hebbende van den mond van *Hudson's Straaten* te missen, wierdt hy door het ys in eene Baai op de hoogte van 57° . op eenen Noord-Oostelyken hoek lands gedreeven, dat hy, *Gibbons-Hole*, noemde; alwaar hy met groot gevaar twintig weken leggen bleef; en daar zyn schip veel schade lede: waarom hy, en om dat het jaar-gety ver verloopen was, goed vond om maar te rug te keeren.

DE ZELFDE Maatschappy van kooplieden, of ten minsten sommige van haar, gantsch niet moedeloos geworden door deeze geduurige tegenspoeden, ruste het naast volgende jaar, naamentlyk 1615.,

de

van
de *Discovery*
vyftig tonnen
van aan Ca
man van ve
le drie de
en *Gibbon* ge
tot Loots de
fine, eenen z
in de Noord
landsche Viss
dat men nie
verwagting,
zoude beantw
lot stak dan
vond zich de
Groenland,
Caap Vaarw
ve maand, ky
vond 'er aan
have, alwaar
Ooste maan h
vloed vier va
moete op de S
lingen, en
was toen, zo
de hoogte v

de *Discovery* uit, een ſchip van vyf en vyftig tonnen, en gaven het gebied daar van aan Cap. *Robert Bylot*, eenen Zeeman van veel ondervinding, en die in alle drie de togten, van *Hudson*, *Button*, en *Gibbon* geweest was. Hy had met zich tot Loots den vermaarden *William Baffine*, eenen zeer ervaaren Zeeman, en die in de Noordsche Zeevaart en in de Groenlandsche Viſſery zeer bedreeven was; zo dat men niet en twyffelde of de hooge verwagting, die men van deeze reis had, zoude beantwoord worden. De Cap. Bylot ſtak dan in zee den 18^e. Ap. en bevond zich den 6^e. Mey in 't gezicht van Groenland, op het weſtelyke van de *Caap Vaarwel*. Op den 27^e. van dezelve maand, kwam hy by de *Resolution*; en vond 'er aan de Noord-kuſt eene goede have, alwaar het met eene Ooſt-Zuid-Ooſte maan hoog water was en daar de vloed vier vaders hoog klom. Hy ontmoete op *de Savages Islands* veele inboorlingen, en handelde met dezelve; hy was toen, zo als hy het aantee kent, op de hoogte van 62°. 30'. en verzeekert

E dat

dat het Ty aldaar zo hoog rees, als aan de *Resolution*. Van daar voer hy voort naar *Molen-Eiland* (Mill-Island), het welk hy, om de maaling van het ys, dus noemde. Het legt op de hoogte van 64°. en het Ty komt 'er uit het Zuid-Oosten. Den 10°. July zag hy land, Westwaarts van hem af gelegen, en eenig volk, dat hy derwaarts gezonden had om het Ty te peilen, verzeekerde dat het uit het Noorden kwam, het welk hem eenigzints hoope gaf van 'er eenen doortogt te vinden: hy noemde het daarom *Caap van Vertroosting* (Cape Comfort), leggende op 65°. breedte en 86°. 10'. lengte ten Westen van Londen. Maar de Caap voorby, en twaalf of dertien mylen verder gezeilt hebbende, zag hy dat het land Noord-Oost ten Oosten liep, waar door al zyn hoop verydelt wierdt; derhalven keerde hy te rug en ankerde den 9°. September in de have van *Plymouth*, zonder eenen man verlooren te hebben. Het schynt dat deeze togt hem de lust ontnoomen had om *Hudsons Baai* verder naa te gaan, in het

onvoordeeligste
weest zynde;
aan die Edelme
gebruikt hadde
door de *Strada*
CAP. *Rober*
hem noemd,
het schip de *L*
vyf keeren ge
den 26°. Maar
bende *William*
daar aan volge
Davis, en de
reikt hebbende
van inboorling
en hier was het
begon te twy
de, dat het T
niet oprees b
water, en dat
maar dat de r
op den dag de
tier uurs over
uit het Zuiden
zelve maand
op de hoogte
on

onvoordeeligste gedeelte van dezelve ge-
weeft zynde; en daarom ſtelde hy voor
aan die Edelmoedige Menſchen, die hem
gebruikt hadden, om eene nieuwe togt
door de *Straat-Davis* te onderneemen.

CAP. *Robert Bylot*, of, zo als Purchas
hem noemd, *Byleth* zeilde dan, met
het ſchip de *Discovery*, dat zelfde dat nu
vyf keeren gevaaren had, uit Gravezend
den 26^e. Maart, met zich tot loots heb-
bende *William Baſſine*, en den 14^e. Mey
daar aan volgende, kwam hy in de Straat-
Davis, en de hoogte van 70°. 20'. be-
reikt hebbende, zag hy eene meenigte
van inboorlingen, die voor hem vlooden;
en hier was het dat hy aan eenen doortogt
begon te twyffelen; voor reden geeven-
de, dat het Ty 'er zo zwak was, dat het
niet oprees boven agt of negen voet
water, en dat het geen vaſte loop hiel;
maar dat de naaſte tyd van hoog water,
op den dag der nieuwe Maan, een kwar-
tier uurs over negen was, en dat de vloed
uit het Zuiden kwam. Op den 30^e. der-
zelver maand kwam hy te *Hope-Sanderſon*
op de hoogte van 72°. 20'. het welk het

verste was dat *Davis* ten Noorden heeft bereikt; en *Baffine* erkend dat deeze fchyntekens, de groote hoop die zyn voorzaat gehad had wel zouden kunnen verfchoonen; de zee open zynde en de doortogt wyd: alleen hield het Ty eenen vaste *cours* en klom maar agt of negen voeten hoog, het geen hen zeer moede-loos maakte. Hy zeilde egter voort, en op den eerften Juny kwam hy aan een klein Eiland, alwaar hy Kanots en Tenten, en twee of drie Vrouwen vond; hier was hy op de hoogte van $72^{\circ}.45'$. en noemde het *Vrouwen Eyland* (Women's Island). Het ys hen hier zeer belemmerende, beflot hy om zich in eene andere have te zetten, tot dat het ys eenigermate weg mogte zyn: het welk hy den 12^e. Juny, op de hoogte van $73^{\circ}.45'$. ter uitvoer bracht. Hy handelde aldaar met de inwoonders, die tot hem by meenigte kwaamen, met robbe-vellen en hoorns van Eenhoorns, waarom hy die plaats *Horn-Sound* noemde. Na eenige weinige dagen verblyf aan deeze plaats, ftak hy wederom in zee, maar wierdt door

het

van

het ys zeer v
hy meenigte
Or den 1^e
ne opene zee
het welk zyn
meerderde.
fchoone Caap
 $35'$, dewelke
den Heer *Duc*
fraaien inham
aftands zeiler
fenbolme Soun
in eenen and
hoogte van 7
groote meenig
zag, den *Wal*
noemde: daa
ders naar den
Thomas Smit
voorby de 78
aan het uite
noemd *Baffin*
Hope Sanderf
hier toe uit te
genoemde pl
zy, of aan d

het ys zeer verhindert. In dien togt zag hy meenigte van Zee-Eenhoorns.

Op den 1^e. July bevond hy zich in een opene zee op de hoogte van 75°. 40', het welk zyne hoop wederom sterk vermeerderde. Op den 3^e. zeilde hy eene fchoone Caap om op de hoogte van 76°. 35', dewelke hy *Cape-Diggs* noemde, na den Heer *Dudley Diggs*; en voorby eenen fraaien inham, op omtrent twaalf mylen afstands zeilende, noemde hy dien *Wolfenbolme Sound*; den 5^e. bevond hy zich in eenen anderen fraaien inham, op de hoogte van 77°. 30', dien hy, om de groote meenigte van walvissen, die hy daar zag, *den Walvissen-Inham* (Whale-Sound) noemde: daar van daan zeilde hy vaders naar *den Sond van Thomas Smith* (St. Thomas Smiths Sound) dewelke zich tot voorby de 78°. uitstrekt, en welke legt aan het uiterste eind van 't geen men noemd *Baffin's Baai*, die ik onderstelle aan *Hope Sanderfon* te beginnen en zich tot hier toe uit te strekken. Alle de tot hier toe genoemde plaatsen leggen aan de Oostzy, of aan dat vaste land, hetwelk *Fro-*

bisber, of liever zyne Meestresse, de Koningin *Elizabeth*, met den naam van *Melta Incognita* noemde; en dat weezentlyk niet anders is als de Oost-kust van Groenland. Daar waaren in *Smith's Sound* eene meenigte van groote walvissen, en wat aanmerkelyk is, zy waaren grooter als hy dezelve ooit gezien had. Noch is 'er ten opzichte van deeze Baai, eene omstandigheid die wel verdient aangemerkt te werden, dat is de miswyzinge van het Compas van 56° ., of meer als vyf strecken Westwaards, het geen *Baffine* vaststeld de grootste miswyzing te zyn die ooit waargenoomen is geweest. Hy verhaalt bovendien dat hy regt-streeks ten Westen overgezeilt hebbende, eenige Eilanden zag die hy den naam gaf van *Carys Islands*. Den eersten goeden inham dien hy aan dien kant gewaar wierdt, noemde hy *Alderman John's Sound*; en zynen *cours* voortzettende, kwam hy den 12° . aan eenen anderen grooten inham op de hoogte van 74° ., dien hy H^r. *James Lancaster's Sound* noemde; en dus de West-zyde van *Davis-Straat* houdende tot den 27° . Ju-

ly,

ly, vondt hy *Eilanden*; al van verdere o en de H^r. *H* van zyne me de, stak hy kust; en in de, op de h de hy al het dagen, haar bier gekookt handelde hy merkte dat salm-vischery water te ze nieuwe maan meer als agt Aug. kwam l
Op zyne togt, schreef kelyken brief *bolme*, in den en net vertoc van de zeeke daan had; doortogts doe

ly, vondt hy zich dicht by *Cumberland's Eilanden*; alwaar hy begon te wanhoopen van verdere ontdekkingen te kunnen doen; en de H^r. *Hubert*, met eenen anderen van zyne medegezellen, zeer ziek zyn- de, stak hy over naar de Groenlandsche kust; en in *Cockin-Sound* ingelooopen zyn- de, op de hoogte van 65°. 45'. herstel- de hy al het zieke volk in de tyd van agt dagen, haar alleen maar lepelblad in hun bier gekookt te drinken geevende. Hier handelde hy met de inboorlingen, en be- merkte dat zy eene wonderlyke fraaie salm-vischery hadden: het is hier hoog water te zeven uren op de volle en nieuwe maan; en het water ryft 'er meer als agtien voeten. Op den 30°. Aug. kwam hy op de Rede van Douvres.

OP zyne te rugkomst van deezen uit- togt, schreef hy eenen langen en nadruk- kelyken brief aan den Heer *John Wolfen- bolme*, in denwelken hy hem een duidelyk en net vertoog geeft van zyne reize, en van de zekere ontdekking die hy ge- daan had; dat 'er ten opzichte eenes doortogts door *Davis-Straaten* niets te

verwagten was, maar dat 'er ten aanzien van de vangst van salm, van Walvissen, en van zee-ossen, de betere en gemakkelijker plaats konde gevonden worden, het welk de ondervinding bewaarheid heeft; dewyl 'er de Hollanders eene walvisvangst opgerecht hebben van eene zeer groote waarde. Maar het schynt dat het hart der Heeren, alleen op eenen doortogt gezet was, en dat zy voorgenoomen hadden al ander voordeel te laten vaaren indien dit hen kwam te mislukken; zo dat zy na deeze vyf togten, in alle welke *Bylot* geweest was, van hun voornemen afzagen, welk naaderhand gedurende omtrent twintig jaaren ongevoerd is gebleeven. Schoon *William Baffine* wel overtuigt was dat daar een doortogt zyn moest, bleef hy egter ten vollen verzeekert dat 'er in de Straat Davis geen konde zyn; en hy openbaarde dat gevoelen zelfs kort voor zyne dood, die in Oost-Indiën voorviel, wegens eene wonde, die hy by het inneemen van *Ormuz* kreeg; daar hy zeer begeerig was om dien doortogt uit dat

deel

deel van de
hy gelukkig
was voorna
renen Zeem
stenaar Brig
zigte van
togt, daar
van was,
waar dat h
Thomas Bu
als hy ons
deezen, ui
ringen, mo
ten, niet
ge onderrich
te van het
zeekerheid e
dat het waa
te vinden alle
sons Baay ze
trent welk on
ge verhandel
van het hoo
zeer gebrekkig
van *Purchas*
worden. Ma

deel van de wereld te zoeken, waar in hy gelukkiger hoopte te slaagen. Het was voornaamentlyk van deezen ervaaren Zeeman, dat de groote Wiskonstenaar Briggs, zyn meeste licht ten opzigte van den Noordwestelyken doortogt, daar hy een groote voorstander van was, gekreegen heeft. Het is wel waar dat hy daar over met den H^r. *Thomas Button* raadpleegde; maar, zo als hy ons zelf zegt, zo heeft hy van deezen, uitgezondert sterke verzeekeringsen, mooie woorden, groote beloften, niet anders gekreegen als geringe onderrichtingen, behalven ten opzigte van het Ty, waar uit hy alleen de zekerheid eenes doortogts besloot; en dat het waarschynlykst middel om dien te vinden alleen was, de kusten van Hudsons Baay zorgvuldig naa te gaan, omtrent welk onderwerp hy eene breedvoerige verhandeling geschreeven heeft; waar van het hoofdzaakelykste, en dat noch zeer gebrekkig uitgetrokken, in de werken van *Purchas* en van *Fox* gevonden kan worden. Maar het geheele werk, en zyn

E 5 kaart

kaart zyn nooit in 't licht gekoomen, het geen met recht voor een groot verlies moet geacht worden, zo wel ten opzichte van dien tyd, als van deezen tegenwoordigen.

Nu koomen wy tot Cap. *Luke Fox*, een Man, die van zyne jeugd af in de zeevaart was opgebragt geweest, en die vyf en twintig jaar voor dat hy deezen togt ondernam, op dingen van dien aard gedacht had; toen reeds getragt hebbende om als onderschipper met den H. *John Knight*, die zeer beroemd was van wegens zyne groote kennis in de vaart van de Noord-Zeën, mee te vaaren; maar schoon dit hem mislukte, bleef hy nochtans een naauwkeurige onderzoeker van 't geen op die dingen betrekkelijk was; verkeerde met *Baffine*, *Pricket*, en andere, die tot de ontdekking waaren gebruikt geweest; verzamelde met nyverheid alle de dag-registers, en beschryvingen van diergelyke togten, die hy maar kon bekoomen. De liefde die hy voor dat soort van Weetenschappen had, verwon hem de kennis van

van den b
die hem a
het verkry
Scheepen,
zoeken een
mee te doe
lofte en
John Brooke
of 1630. a
een smeeksc
gunstiglyk
wierdt; ma
de, alvore
stellig kon
zy genoodz
volgende ja
schen kwam

IN deeze
Kooplieden
van Cap. J
zelfden aard
van London
zouden beko
men te voeg
len in de ee
den kunnen

van den boven gemelden *Henry Briggs*, die hem aanbood behulpzaam te zyn in het verkrygen van een der Konings Scheepen, om 'er eene reis tot het zoeken eenes Noordwestelyken doortogts, mee te doen. In gevolge van deeze belofte en met de hulpe van den H^r. *John Brooke*, zo wierdt daar toe in 1629. of 1630. aan Koning KAREL den I. een smeekschrift voorgedraagen, het welk gunstiglyk aangenoomen en toegestaan wierdt; maar het Jaargety voorby zynde, alvorens dat dit voorneemen werkstellig kon gemaakt worden, zo waaren zy genoodzaakt om dat tot het naaft volgende jaar te verschuiven: ondertuschen kwam de H^r. Briggs te overlyden.

IN deezen tusschentyd maakten de Kooplieden van Bristol op het verzoek van Cap. James een ontwerp van dien zelfden aard, en sloegen de Kooplieden van London, die den togt van Cap. *Fox* zouden bekostigen, voor, om zich te zaamen te voegen, en dus gelykelyk te deelen in de eere en voordeel die 'er uit zouden kunnen spruiten, indien zy zo geluk-

kig

kig waaren van eenen doortogt te vinden; en dit wierdt gereedelyk van de kooplieden van London aangenoomen. Den H^r. *Thomas Roe*, een zeer deftig en fchrander Man, en die het nut van 't gemeen zeer behartigde, in deezen tyd van zyn gezandfchap in Zweeden te rug gekoomen zynde, wierdt hem Cap. *Fox* voorgedraagen, die by hem ingang bekoomen hebbende, van zyne befcherminge verzekert wierdt, zo wel als van die des H^r. *Wolftenholme* den Ouden, die zo meenige jaaren een volftandig liefhebber en aanmoediger van deeze ontdekking geweest was, en van zynen Zoon M^r. *John Wolftenholme* daar na Sir *John Wolftenholme*; die Schatmeester gemaakt wierdt; en Cap. *Fox* by den Koning ingeleid zynde, en eenen kaart, in denwelken alle de voorige ontdekkingen aangeteekend ftonden, neffens de bevelen van zyne Majesteit, en eenen brief aan den Japanfchen Keyzer, ontfangen hebbende, maakte hy zich tot de reis gereed in het begin van Mey 1631.

HET fchip waar mee hy de reis zou doen was een van 's Konings Pynaffen, ge-

va
genaamd
twintig to
twee jonge
mondbeho
in alle dee
Rede van Y
en den 13^e.
58°. 30'. en
maand in d
dat hy *Cary*
hy voor de
van 64°. 1
mas Button
maar dat hy
Roes-Welcom
dert altyd
dat het eer
brooken lan
der weer, z
't land, ma
kust als de u
ceaan, met
onkruid, en
rees het Ty
volk, die he
peilt hadden

genaamd de *Karel*, een ſcheepje van twintig tonnen, met twintig man en twee jongens, voor agtien maanden van mondbehoeften voorzien en volkoomen in alle deelen uitgeruſt. Hy ſtak van de Rede van Yarmouth den 8^e. Mey in zee, en den 13^e. Juny was hy op de hoogte van 58°. 30'. en zeilde den 22^e. van de zelve maand in de Straaten van Hudſon, en na dat hy *Cary-Swan's-Neſt* voorby was, zag hy voor de eerſte maale land op de hoogte van 64°. 1'. hetzelfde dat de H^r. Thomas Button *niet verder* (ne ultra) noemde, maar dat hy den naam van *Sir Thomas Roes-Welcome* gaf, die 'er, zo ik meen, zedert altyd op gebleeven is; hy zegt, dat het een Eiland was van hoog gebrooken land. Hy had heel goed en helder weer, zonder ys, geen ſneeuw op 't land, maar eene hooge en hobbelige kuſt als de uitſteekende kuſten van den Oceaan, met verwarde rotzen vol van rotz onkruid, en overvloed van viſch. Hier rees het Ty vier vadems; daar zyn volk, die het op *Cary-Swan's-Neſt* gepeilt hadden, vonden dat het maar zes

voe-

voeten klom. Van daar na 't Zuidwesten zeilende, op de hoogte van $63^{\circ} 37'$ zag hy in het Zuiden van hem af eenen anderen uithoek lands, met kleine Eilandjes en doorgesneeden strooken lands aan het vaste land; hier zag hy insgelyks veel vis, zeehonden, en een zwarte walvis. Al verders Zuidwaarts steevenende, kwam hy aan een Eiland op de hoogte van 63° , aan het welk hy den naam van *Brook-Cobham* gaf, ter eere van zynen Weldoender den H^r. *John Brooke*, en den 30. July zag hy noch een klein Eilandje, omtrent twaalf mylen van *Brook-Cobham* af gelegen, dat hy het *bruine vossen Eiland* (*Dunfoxs-Island*) noemde. En hier, zegt hy, liep het Ty uit het Noord-Oosten en klom omtrent twaalf voeten hoog. Op de hoogte van $62^{\circ} 5'$ viel hy in eenige kleine Eilandjes die hy de naam gaf van *Brigg's Mathematicks*; en vernam 'er dat de Noorde Wind het Ty te rug hiel. Hy heeft in zyn dag-register geboekt, onder den 3^e. Aug., dat, hoe verder hy van *Sir Thomas Roe's welcome* afweek, hoe geringer de vloed was, en ten laatsen, by:

va
byna onzi
haalt hy r
Ty te *Pos*
gen voete
op den 29
zyn boord
fangen, e
laatste van
kingen kwa
den loop v
scheen, da
zyn in Sir
de *ne ultra*
noemde. I
hy *Hudson's*
in het laats
hy gelukkig
H^r maak
reis met de
opdragt aan
opdragt en
ne zekere
zo als hy h
onnoogelyk
koomen kon
of uit de z

byna onzichtbaar; deeze aanmerking herhaalt hy meer als eens. Hy peilde het Ty te *Port-Nelson*, en vond het negen voeten te klimmen. Hy ontmoete op den 29^e. Aug. Cap. *James*, ging aan zyn boord, wierd 'er zeer vriendelyk ontfangen, en scheidde van hem af op het laatste van de maand. Alle deeze ontdekkingen kwaamen hier op uit, dat het uit den loop van het Ty en uit de walvissen scheen, dat de doortogt moest geweest zyn in Sir *Thomas Roe's Welcome*, of in de *ne ultra*, zo als de H^r. *Button* het noemde. In het begin van October trok hy *Hudson's Straaten* wederom door, en in het laatste van die zelfde maand kwam hy gelukkig in Duins aan.

Hy maakte na zyne te rugkomst zyne reis met den druk gemeen, met eene opdragt aan den Koning, en beide in de opdragt en in het besluit, stelt hy als eene zekere zaak, dat het hoge water, zo als hy het in de *Welcome* gezien had, onnoogelyk niet door *Hudson's Straaten* koomen kon, maar uit den Westen Oceaan of uit de zogenaamde Zuid-Zee moest voor-

voorgebragt worden, en hy geeft eene klare en zeer naauwkeurige beschryving dier twee vloeden. Hy toond, dat het Ty, dat door *Hudson's Straaten* voorkomt, aan den mond van dezelve, dat is, aan de *Resolution*, net vyf vadems op en neer vloeit. Hy merkt insgelyks aan, dat de H^t. *Hudson* het Ty aan het Eiland *God's Mercy* gevonden had iets meer dan vier vadems te vloeien, en iets minder dan vier vadems op *Mill-Island*. Vervolgens van *Sea - Horse-Point* tot aan *Cary-Swan's-Nest* vloei- de het maar zes voet. Maar op de breedte van 64°. 10'. vond hy het Ty uit het Noorden en meer als twintig voeten in de doode tyen te klimmen, en langs de Westzy van de kust zeilende, vond hy het hoe langer hoe minder te vloeien, tot aan *Port-Nelson*, daar het water maar negen voeten hoog klom; waarom hy besluit, de tusschenwydte, die meer als van honderd en vyftien mylen is, en de meenigte van hindernissen, die het Ty tusschen de Eilanden en ondiepten ontmoet, gade slaan- de,

va
de, dat he
ne groote
tyd van tw
derom herst
dien het v
wederom a
beide leerza
dien wy lang
dien Heer f
niet alleen
die hy had
uit zyne e
ze togt ver
les vergeleel
die zyne Vo
maar wyl a
trekkelyk is
zal kunnen
wy op later
nen bouwen
tot dien ty
Lezer niet
op te houde
merken, dat
standig in z
een doortog

de, dat het onbegrypelyk is, hoe zo een groote veelheid van water, in den tyd van twaalf uren, vergoed en wederom hersteld zou kunnen worden, indien het van andere groote Zeën niet wederom aangevuld wierdt. Het zou beide leerzaam en aangenaam zyn, indien wy langer op de aanmerkingen van dien Heer staan bleeven, zo als dezelve niet alleen getrokken zyn uit de kennis die hy had van de Zeevaart, maar ook uit zyne eigene ondervinding in deeze togt verkreegen; en dat wy dit alles vergeleeken met de aanmerkingen, die zyne Voorgangers gemaakt hebben: maar wyl al het geen dat hier op betrekkelijk is, gevoeglyker op het einde zal kunnen verhandelt worden, alwaar wy op latere gebeurtenissen zullen kunnen bouwen, zo is 't beter die dingen tot dien tyd uit te stellen, om den Lezer niet met onnoodige herhaalingen op te houden. Dit zal ik slechts aanmerken, dat Cap. *Fox* niet alleen volstandig in zyne meening bleef, dat 'er een doortogt was, maar dat hy zich

F ook

ook wel geuit had ten opzichte van de plaats daar men hem zoeken moest; te weten dat hy onfeilbaar wyd en open was, en in eene gemaatigde lugtstreek zou gevonden worden; het geen hy op zyne eigene ondervinding grondveste, naamentlyk, dat hoe verder hy Noordwaarts in Hudson's Baai zeilde, hoe warmer weer, en hoe minder ys hy vond.

Wij hebben reeds gewag gemaakt van Cap. *James* van *Bristol*, die in de zelve maand van hetzelfde jaar met Cap. *Luke Fox*, met even hetzelfde voorneemen uitzeilde. Hy was zeekerlyk een Man van bekwaamheid en een schrander Reekenaar, maar het schynt dat hy zo wel niet gevat was op de togten die in 't Noorden gedaan waaren als het wel nodig was, om hem het bestuur over zaaken van dien aard te kunnen vertrouwen; want, was hy des kundig geweest, zo zoude hy zo veel dingen, die wy in zyn verhaal ontmoeten en voornaamentlyk op het einde, niet te voorschyn gebragt hebben. Hy kwam in de *Straaten van Hudson* omtrent het midden van Juny, en vond 'er zich ver-

vervaarlyk met
van hy eene
schryving geef
rykheid waara
aan zyn lang
Baai, alwaar h
gesprek met C
winteren, te v
dat hy zeer g
e verwagting
komst van hen
e zien, dat 'e
a-yver moet g
maar alle geda
lyven, met v
ing, in de a
e brengen als
HOE het o
e plaats, die
Charlton - Islan
reedte van 5
oodzaakt, in
en schuilplaats
en tyd het b
e vriezen, I
laatste niet vo

ver-

ervaarlyk met het ys verleegeu, waar
 van hy eene zeer lange en yffelyke be-
 fchryving geeft; die naar alle waarschyn-
 lykheid waarachtig is, schoon hy zulks
 aan zyn lang verblyf in de diepte van de
 Baai, alwaar hy, onaangezien zyn mond-
 gefprek met Cap. Fox, beflout te over-
 winteren, te wyten hadde. Het fchynt
 dat hy zeer gevoelig was over de groo-
 te verwagting die men op zyne te rug-
 komft van hem had; en het is genoeg
 te zien, dat 'er tuffchen hem en Fox veel
 afwykver moet geweest zyn, het geen hem
 naar alle gedagten bewoog om daar te
 blyven, met voorneemen om de ontdek-
 king, in de aanftaande voortyd, zo ver-
 re brengen als het moogelyk was.

HOE het ook zy, dit is zeeker, dat
 de plaats, die hy tot dat einde verkoos,
 Charlton - Island was, geleegen op de
 breedte van 52° .; en hier was hy ge-
 woodzaakt, in het begin van October,
 een fchuilplaats te zoeken, omtrent wel-
 ken tyd het begon te sneeuwen en fterk
 te vriezen, hoewel de Zee daar tot
 laatft niet voor het midden van Decem-

ber dicht bevrooren raakte. De koude was zeer fel tot in 't midden van April, zo dat die geene, die geene andere verblyf-plaats hadden om zich te bergen als tenten, gedeckt met zeilen en geringe takjes van *Spruce*, een zeker boom dien dat Eiland voortbrengt, zeer veel ongemakken moesten uitstaan in zulke naare omstandigheeden, en geduurende zulk eenen langen winter, omringelt zynde van eene ys-zee, die noch lang in dien staat bleef naa dat het ys in de omleggende strecken van de Baai reeds ontdooit was. Den 29^{en}. April reegende het den heelen dag. Den 3^{en}. Mey was de sneeuw in veele plaatsen van het Eiland weg gesmolten. Den 13^{en}. was het weer des daags warm maar des nachts altyd vriezend. Den 24^{en}. was het ys langs het strand weg gedooit en over de heele Baai geborsten, zo dat het om het schip begon te vloten. Op den 30^{en}. was het water tusschen het strand en het schip geheel zonder ys, en hier en daar kwamen men wikken te voorschyn. Den 15^{en}. Juny was de Zee noch over al bevrooren en de Baai vol ys. Den 16^{en}. was

heel heet was. Den 20^{en}. was al over dreeven. Den 21^{en}. met witte misters overdekt. Den 22^{en}. boomen dan gesneden en de boomen welyks een veld. Den 23^{en}. Zee was naa de dryvend ys gelyk de lange bescheide van zyne overvloedige wind men zulk veld en overvloed van dezelv om ieder af te halen in die Baai te land. Het is dat de gedagten om te minen voortvaren van dertig uren geraakt zyn. Na dat hy de baai nad, zeilde h doorzocht de

heer heet weer met donder. Den 19^{en}.
zagen zy wat opene Zee; en op den
20^{en}. was al het ys ten Noorden afge-
dreeven. Dit Eiland is een droog land,
met witte mos en laage struiken en hee-
sters overdekt; men ziet 'er geene andere
boomen dan een soort van jenever-boomp-
jes en de bovengenoemde *Spruce*, naau-
welyks een voet of anderhalf hoog. De
Zee was naar 't Noorden geheel met
dryvend ys gedekt tot den 22^{en}. July. In
de lange beschryvinge die ons Cap. *James*
van zyne overwintering gegeven heeft,
vind men zulk eene aaneenschaakeling van
ellenden en ongemakken, dat een gedeel-
te van dezelve genoegzaam in staat was
om ieder af te schrikken om op nieuws iets
in die Baai te waagen; en zonder twyf-
fel is dat de voornaamste reden, dat al-
le gedagten om in diergelyke ondernee-
mingen voort te gaan, geduurende den
tyd van dertig jaaren, in 't vergeet-boek
geraakt zyn.

Na dat hy *Charlton-Island* verlaaten
had, zeilde hy ten Noord-Westen, en
doorzocht de kust aan dien kant, tot
aan

aan *Marble-Island*, stak vervolgens over naar de tegen over geleegene kust, en zeilde tot op de hoogte van *Nottingham-Island*; maar de maand Aug. nu ten einde loopende, en zich verzeekerd houdende dat 'er geen doortogt te vinden zou zyn, als ten Noorden de 66°. bewilligde hy in de begeerte van al zyn scheepsvolk, om het roer te wenden en naar huis te keeren; en schoon hy vry voorspoedig was in zyne doorvaart door de *Straaten van Hudson*, zo lande hy niet voor den 22^{en}. Oct. in de have van Bristol. Hy gaf eene breedvoerige beschryving van zyne Reis in 't licht, in welke veele zeldzame dingen gevonden worden, daar de groote Wysgeer *Boyle* veel werk van maakte; en dit gevoegt by zyne aanpryzing van dat werk in veele opzichten, en by het gebruik, dat hy 'er van maakte, zette het geen en geringen luister by. Niet tegenstaande dat alles, kan men echter twyffelen, of de moeijeligheden, die Cap. *James* ontmoette, en de gevaaren daar hy mee te worstelen had gehad, zyn verstand niet benevel-

van

den, dewyl staander van e togt geweest daar tegen ge ke woorden t doortogt kon hy zo moest moeite, om h kon weezen.

DE bewysr zyn gevoelen, e staaven, zy geeft, vier; m een gevolg va ne nieuwe red alle aanhaalen, zelve wel over ontdekkingen dan moogelyk voordeele van vonden werde worden. Hy z is in Hudso Ty van Eb mende uit l ring in den

den, dewyl hy eerst een driftige voorstaander van eenen Noordwestelyken doortogt geweest zynde, naderhand regelregt daar tegen geschreeven, en met duidelyke woorden beweerd heeft, dat 'er geen doortogt kon zyn; of zo hy 'er was, dat hy zo moest geleegeen zyn, dat het de moeite, om hem te vinden, niet waardig kon weezen.

DE bewysredenen die hy opgeeft, om zyn gevoelen, dat 'er geen doortogt was, te staaven, zyn drie, of zo als hy voor geeft, vier; maar de laatste schynt eerder een gevolg van de voorgaande, dan een nieuwe reden te zyn: wy zullen haar alle aanhaalen, om dat, indien men dezelve wel overweegt en vergelykt met de ontdekkingen die zedert gedaan zyn, zy dan moogelyk also sterke drangredens ten voordeele van eenen doortogt zullen bevonden werden als 'er konnen gegeven worden. Hy zegt dan voor eerst, „ Daar is in Hudson's Straaten een bestendig Ty van Eb en Vloed: de Vloed koo- mende uit het Oosten brengt verandering in den tyd waarin het hoog water

„ zoude zyn, als hy voortgaat naar ge-
 „ lange van den afstand. Wanneer het in
 „ Baaijen en in gebrooke gronden komt,
 „ word het gestoord en veranderd in half
 „ Ty ". De stukken hier by gebragt er-
 kent men waar te zyn, en het gevolg dat
 'er uit voortvloeit is zeer rechtmatig,
 maar by ongeluk doet dat tot de zaak in
 't geheel niets. Nooit heeft hy het Ty
 aan S^t. *Thomas Roe's-Welcome* onderzocht;
 want indien hy dat gedaan had, zoude
 hy overtuigt zyn geworden, dat, om de-
 zelve redenen die hier opgegeven worden,
 het Ty niet uit de *Atlantische Zee* kon
 voortkoomen, en dat 'er by gevolg een
 doortogt zyn moest. Cap. *Fox*, die deeze
 Baai, in even het zelve jaar als *Jamaica*,
 bezocht, maar die daar en boven het Ty
 in de *Welcome* naspoorde, besluit met recht
 dat het laatste met het eerste, niet voort-
 konde koomen uit eene en dezelfde Zee;
 en derhalven ziet men klaar en met zee-
 kerheid, waarom deeze twee bedreevene
 Zeelieden van tegenstrydige meening wa-
 ren, en dat echter de een zo wel als de
 ander gelyk had, voor zo verre zy beide

op eigene oordeelen
 het is zeek
 niets kon zi
 sluiten, dat
 is niet minde
 de kennisse o
 sluiten mogt
 moest. Het o
 te beschuldig
 ring dat 'er
 van 66°. gee
 zyn, niet te
 gedeelte van
 der die bree
 zocht had. M
 tweede reden
 „ hy, geene
 „ &c. en he
 „ 'er zeer zel
 „ men 'er aa
 „ nen, Zee-
 „ vissen, no
 Hier op kan
 worden als op
 dat dit alles v
 volg zeeker, n

op eigene ondervinding steunden. Want het is zeker, dat Cap. *James* hier in niets kon zien, dat hem moest doen besluiten, dat 'er een doortogt was; en het is niet minder onwiderspreekelyk, dat uit de kennisse die Cap. *Fox* had, hy vry besluiten mogt, dat 'er zo een doortogt zyn moest. Het eenigste daar Cap. *James* mee te beschuldigen was, was zyne verzeekering dat 'er in het Zuiden op de breedte van 66°. geen doortogt te vinden zoude zyn, niet tegenstaande dat 'er een groot gedeelte van de kust van *Hudson's Baai* onder die breedte was, dat hy nooit onderzocht had. Maar laat ons zien welke zyne tweede reden was. „ Daar zyn hier, zegt „ hy, geene kleine vissen als Cabellauwen, „ &c. en heel weinig groote vissen, die „ 'er zeer zelden gezien worden; ook vind „ men 'er aan strand geene Walvis-bee- „ nen, Zee-paarden, of andere groote „ vissen, noch ook eenig dryvend hout “. Hier op kan hetzelfde antwoord gegeven worden als op het voorgaande: te weten, dat dit alles volkoomen waar is, en het gevolg zeker, maar dat kan geen betrekking

anders hebben, als tot dat deel van de Baai dat hy onderzocht had; en indien het besluit rechtmatig is, is dat een zeker bewys, dat ingevalle hy het tegendeel van dat alles bevonden had, hy buiten alle twyffel ook het tegendeel beslooten zoude hebben (1). Cap. Fox vond, in de nabuurschap van *S^r. Thomas Roe's, Welcome*, beide groote en kleine vissen, van dewelke hy ons eene byzondere beschryving geeft, en voornaamentlyk aangaande de Walvissen; want het blykt dat zyn scheepsvolk 'er te *Brook-Cobham* niet minder als veertig te gelyk gezien heeft. Deeze twee Dag-verhaalen hebben, toen zy uitkwaamen, stoffe tot twist kunnen verschaffen, en naar alle waarschyntlykheid is 'er ook getwist, aan welk van beide men zich, als aan het waaragtigste, moest houden:

(1) Deeze omgekeerde redeneering van den Schryver, ten voordeele van Cap. Fox, gaat niet door; want schoon men stelle dat deeze uiterlyke tekens bespeurt moeten worden om tot de waarschyntlykheid eenes doortogts te kunnen besluiten, en dat het gebrek van dezelve die omver werpt, zo volgt nochtans het tegengestelde geenzints uit de wezentlykheid dier tekenen.

den: maar den van twyfscheide herkent zyn, ley soort van het grhoorns en die Noorder by gevolg vmes niet alle daar de doeweest, maar reden word indien men kens, wanhe kunnen vindezo dra die te dat 'er een den worden.

kenen. Deeze ding leert dat ne doorvaart is de koord te kunnen hebben, doen; bygevolg dat die geene di kan dansen.

den: maar in onzen tyd is 'er geen reden van twyffeling overig, dewyl ons verscheide herhaalde togten in dien oord be- kent zyn, die ons alle leeren, dat aller- ley soort van vis, en voornaamentlyk, van het grootste slach, als Zee-Een- hoorns en Walvissen, in meenigte aan die Noorder-deelen gevonden worden; by gevolg vervalt de reden van Cap. *Ja- mes* niet alleen, ten opzichte der deelen daar de doortogt laatst gezocht is ge- weest, maar de recht tegenoverstaande reden word 'er door bevestigd; want, indien men, by gebrek van deeze tee- kens, wanhoopten eenen doortogt te kunnen vinden, zo moet 'er hoop zyn, zo dra die teekens te voorschyn koomen, dat 'er een doortogt zal kunnen gevon- den worden.

Zy-

kenen. Deeze redeneering (ten zy de ondervin- ding leert dat waar zulk een teken is ook ee- ne doorvaart is) is even of men zeide: om op de koord te kunnen dansen moet men twee bee- nen hebben, en zonder die kan men het niet doen; bygevolg is het tegenovergestelde waar, dat die geene die twee beenen heeft op de koord kan dansen.

ZYNE derde reden is deeze. „Wy vinden, zegt hy, op de hoogte van 65°. „30'. dat het ys de heele Zee over in „schotfen legt, en ik ben schier verzeekert, dat de ondieptens en de Baaijen, „daar de oorzaak van zyn. Was daar „een Oceaan agter geweest, zoude het „ys geheel en al aan stukken gebrooken „geweest zyn, want wy zagen het door „de Straaten in de Zee naar het Oosten „dryven”. Waar by hy, voor eene vierde reden, voegt, „dat het ys zynen weg „Oostwaarts zoekt en dus uit *Hudson's* „*Straaten* uitdryft”. Waar uit ten vollen blykt, dat, volgens zyn begrip, de noordelykste deelen van de Baai, geheel van ys moesten opgepropt zyn; daar het tegendeel van Cap. *Fox* getuigt word, welke zegt, dat 'er in 't Noorden minder ys was: en in 't vervolg zal getoont worden, dat 'er zeer weinig ys gevonden word; maar in tegendeel, dat het ys, in het zuidergedeelte van de Baai, aan schotfen gebrooken is, en door die groote meenigte van water, die uit het Noorden komt, uit gedreeven word; derhalven is dit, volgens

gens zyne e
en overtuig
meenschap
Oceaan. V
reden, die
om dat zy
afhangt, da
by voegen,
dat door de
de Vloed g
natuurlykerw
dryft, zo w
dat in de B
oorzaak heef
om, alles b
nu besluiten,
James gezag
hebben, toe
of *Fox* het n
het nu op ge
tig kan zyn
zyne redene
trekking op
al door eene
zyn omver
WY heb

gens zyne eigene grondstelling, een recht en overtuigend bewys, dat 'er eenige gemeenschap moet zyn met eenen anderen Oceaan. Wat aangaat zyne bygevoegde reden, die hy voornaamentlyk aanhaalt, om dat zy van zyne eigene ondervinding afhangt, daar omtrent mogen wy 'er wel by voegen, dat een groot deel van het ys dat door de Straaten in *Hudson's Baai* door de Vloed gebragt word, en dat 'er zeer natuurlykerwyze door de Eb wederom uitschryft, zo wel als het overige van het ys dat in de Baai word gebooren, dezelfde oorzaak heeft die hy zelfs opgeeft. Daarom, alles by een genoomen, kan men nu besluiten, dat, hoe veel gewigt Cap. *James* gezag in dien tyd mag gehad hebben, toen het in twyffel stond of hy of *Fox* het naaste aan de waarheid kwam, het nu op geenerlei wyze meer twyffelagtig kan zyn, dewyl de gronden, daar zyne redeneeringen op steunden, met betrekking op de Noorder Baai, geheel en al door eene onbetwistelyke ondervinding, zyn omver geworpen.

Wy hebben reeds aangemerkt, dat alle

alle gedagten van eenen Noordwestelyken doortogt na den tyd van *Fox* en *James* hier aan eene zyde gelegd waaren; maar in dien tyd of kort daar na, begonnen voornaame Luiden in onze volk-plantingen van *Nieuw-Engeland* togten te onderneemen, om haare vissery en koophandel te verbeteren en voort te zetten; en het is geen wonder dat zy op hun beurt, bemerkende het groot voordeel, dat uit het vinden van eenen Noordwestelyken doortogt spruiten kon, waar toe haare eigene woonplaatsen zo wel gelegen was, eene zaak van dien aard durfden onderneemen. Hier in mag men met recht zeggen, was niets onredelyk nog ongerymd; weshalven, dat het geen men in het uittrekfel van de reize des Admiraals *de Fonte*, ten opzichte van Capt. *Shapley*, die genoomen is in een schip van *Bristol* vind, in zich zelfs niets dat ongelooffelyk is, besluit. De H. *Dobbs* haalt, in zyne aanmerkingen op deeze zaak aan, dat het waarschyndlyk was dat dit schip van *Boston* door de eene of andere der openingen, naby *Whale-Cave*, een inham in *Hudson's Baai*, gezeilt was;

en

en mischien hebben opg bevestiging hadde, indie dat deeze in hoogte, dev voor den m doortogt, zo daar hy in O

MAAR sch lopen van o deeze korte ten opzichte woonders van ons meer lich byzetten, zo gaande dit gelyk noch voor zo veel gantsch niet genwoordige py aan deezer tocht, te Bo dekking versc trooi, dat he plaatsen in di

en misschien zoude die schrandere Heer dit hebben opgenoomen als eene soort van bevestiging der gissingen die hy gemaakt hadde, indien hy had kunnen bedenken dat deeze inham gelegen is, even op die hoogte, dewelke Cap. *Lancaster* opgeeft voor den mond van den Noord-wester doortogt, zo als op bladzy 31. gezegt is, en daar hy in Oost-Indiën kennis van kreeg.

MAAR schoon het byzonder t' zaamenloopen van deeze twee omstandigheeden, deeze korte uitweiding wel kan billyken, ten opzichte van de onderneeming der inwoonders van *Nieuw-Engeland*, dewelke ons meer licht moogelyk in deeze zaak zal byzetten, zo is 'er nochtans iets in aangaande dit onderwerp, het welk moogelyk noch ongemeener zal voorkomen, voor zo veel als het zal doen zien dat het gantsch niet onmoogelyk is, dat de tegenwoordige Hudson's Baai's Maatschappij aan deezen of aan eenigen anderen uittocht, te Boston ondernooten, die ontdekking verschuldigt is, dewelke dat Octrooi, dat hen in de bezitting stelde dier plaatsen in die Baai, daar zy nu gezeeten zyn,

zyn, heeft verworven. De H^r. *Jeremie*, die Gouverneur van *Port-Nelson* was, in den tyd dat de Fransche dezelve in hunne macht hadden, en die buiten twyffel veel beter gelegenheid had om gegronder kennis te hebben van 't geen hy schreef dan iemand anders, geeft ons van deeze zaak het volgende bericht van. Hy zegt, dat een zeker H^r. *de Groizeleiz*, inwoonder van Canada, een stout en onderneemend Man, en die veele reizen in die oorden gedaan had, eindelyk zyne ontdekkingen zo ver bragt, dat hy op 't laatst over land van de fransche volkplantingen op de kusten van de *Baai van Hudson* kwam. Na zyne terugkomst vermogt hy, op sommige zyner Landgenooten te Quebeck, zo veel, dat zy een vaartuig uitrusteden om deeze ontdekking voort te zetten; het welk ter uitvoer gebragt, en op de kust geland zynde, alwaar hy dagt dat nooit Europeaanen geweest waaren, stond hy zeer verzet in 't midden van den winter te verneemen, dat sommige van zyn Scheepsvolk eene Engelsche volk-planting,

van

zo als zy di
by *Port-N*
ging 'er naa
op dezelve a
aankomst von
hut te zyn
dewelke een
de menschen
en te krachte
zy die gehad
ken. Deeze
een gedeelte
dat te *Boston*
land waaren g
om te zien, al
den konnen ov
chip des ande
de Have wierd
y het nooit
yl wy nu ge
erhaal hebben
aalen, of dat
was, waar van
gewag gema
en stelt dat
at het volk v

Jeremie, zo als zy die geliefden te noemen, na-
 was, in by *Port-Nelson* hadden ontdekt. Hy
 e in hun ging 'er naar toe met voorneemen om
 n twyffel op dezelve aan te vallen; maar by zyne
 a gegron aankomst vond hy het eene armoedige
 geen hy hut te zyn met wat turf gedekt, in
 geeft ons dewelke een stuk of zes uitgehonger-
 icht van, de menschen waaren, zonder wapenen,
 de Groi en te krachteloos om die, ingevallen dat
 een stout zy die gehad hadden, te kunnen gebrui-
 die veele ken. Deeze verhaalden hem, dat zy
 ad, ein een gedeelte uitmaakten van een schip
 er bragt, dat te *Boston* t'huis hoorde; dat zy aan
 n de fran land waaren gezet om naar eene plaats
 en van de om te zien, alwaar zy met hun schip zou-
 ne te rug den kunnen overwinteren; maar dat het
 ige zyner schip des anderen daags door het ys uit
 veel, dat de Have wierdt weggedreeven, zo dat
 deeze ont zy het nooit weer gezien hadden. De-
 t welk ter tyl wy nu geen dag-teekening van dit
 uft geland verhaal hebben, is 't onmogelyk te be-
 nooit Eu maalen, of dat hetzelfde schip van *Boston*
 stond hy was, waar van in het bericht van *de Fon-*
 den win e gewag gemaakt word, of niet; doch zo
 e van zyn en stelt dat dit hetzelfde schip was, en
 k-planting, at het volk vergaan was, 't welk, als

men op de onbewoonbaarheid dier Landstreekte let, waarschyntlyk voorkomt, zo vind men eene gemakkelyke oplossing van de anderzints onoverkoomelyke zwaarte, dat Cap. Shapley zo eene reize en zulk eene voornaame ontdekking zoude gedaan hebben, zonder dat men 'er in Oud of Nieuw-Engeland kennis van had. Maar genoomen, wy waaren eens in onze gissingen bedroogen, dan zou 'er toch een zeker bewys overig blyven, dat de Ingezeeten en van *Boston* poogingen tot dat einde gedaan hadden in dien tyd, toen men 'er te *London* en te *Bristol* niet om dacht. Deeze uitweiding heeft ons niet ver van onzen weg afgeleid, gelyk aan het aanstonds blyken zal.

NA dat de Hr. *de Groizeleiz* dit Gewest genoegzaam onderzocht had, liet hy zynen Neef *Chouart* met vyf man aan de Rivier van *Port-Nelson*, en keerde met zynen Zwager *Rattison* en agt andere naar *Quebeck* te rug, alwaar hy een verschil kreeg met die geene, die hem gebruikten, zodaanig dat het zo ver ging, dat hy zich zeer beleedigt agtende, dat

Hr. *Rattison* aan het Hof hy daar gedaening hy 'er schynt dat zy hoor verkreeg *nada*; en he de voordeelen ontdekking te zien voor enk Hr. *Groizeleiz* kwaade berichten Broeder ontferens ook begtuin te maaken hem zo hy zelfs naar Staatsdienaars gen, wat de dekking zyn zten moesten worden: maar Man was, en alle twyffel in heeft, vond hy loof, dan de

dier Land-
komt, zo
offinge van
e zwazig-
ne reize en
king zoude
men 'er in
is van had
eens in on
zon 'er toe
en, dat d
gingen to
dien tyd
Bristol nie
eft ons nie
, gelyk a
leiz dit G
had, liet h
man aan
keerde m
agt ande
ar hy een
die hem g
o ver gin
gtende, d

H. *Rattiffon* naar Vrankryk zond, om
aan het Hof te vertoonen wat diensten
hy daar gedaan, en wat kwaade beloo-
ning hy 'er genooten had. Maar het
fchynt dat zyne klagten niet meer ge-
hoor verkreegen in *Vrankryk* als in *Ca-*
nada; en het gebrek van kennis deede
de voordeelen, die hy voorgaf uit deeze
ontdekking te kunnen voortvloeien, aan-
zien voor enkele Herffen-schimmen. De
H. *Groijeleiz* gaf den moed, om het
kwaade bericht dat hy van zynen Schoon-
Broeder ontving, niet verlooren, en tef-
fens ook begeerig zynde om zyn for-
tuin te maaken, met het geen waar in
men hem zo veel ondiensf deed, zeilde
hy zelfs naar Vrankryk, en leide de
Staatsdienaars op het duidelykst voor oo-
gen, wat de gevolgen van zyne ont-
dekking zyn zouden; en welke die vruch-
ten moesten zyn, zal hier na gezien
worden: maar, schoon hy een bekwaam
Man was, en dat hy 'er het stuk buiten
alle twyffel in een helder daglicht gesteld
heeft, vond hy 'er echter geen meer ge-
loof, dan de naarstige oplettendheid van

Rattiffon gedaan had. Ondertusschen gebeurde het, dat de H^r. *Montague*, daarna Hertog van *Montague*, en Vader van dien Hoog-Edelen Heer, die tegenwoordig dien Tytel voert, in dien tyd onze afgezant in Vrankryk was; en eenige duistere vertellingen ten opzichte van de voorstellingen van *Groiseleiz* gehoord hebbende, ontbood hy hem, om dezelve, van hem zelfs in 't breede te vernemen; het welk deeze in zulker voege beantwoorde, dat 'er die edelmoedige en naauwkeurige Staatsman zo over voldaan was, dat hy hem en zynen Broeder onmiddelyk naar Engeland zond, met brieven van aanbeveeling aan den Prins *Rupert*, die toen de groote voorstander was van alle diergelyke ondernemingen, en die een uitmuntende kenner was, beide van menschen en zaaken.

TOEN de H^r. *de Groiseleiz* in Engeland was aangekoomen, en zyne zaaken aan Zyne Hoogheid voorgelegt had, en wat hy meende te kunnen uitvoeren, ontving hy al de aanmoediging die hy met reden konde verwagten; en daar wierdt on-

van

middelyk een van 's Konings dat hem in brengen, om zoude kunnen te beloften. geloofwaardig t geen men verwachtende v eenen brief v den eersten Gelyke Maatschap *Boyle* geschreev de woorden, d en, bevat. niet hier van met groote van de ontd lyken doorto en een Fran Koning te antwoord m gunning om *son's Baai* te de Zuid-Zee keren, zo a

fchen ge-
 ue, daar
 ader van
 genwoor-
 tyd onze
 en eeni-
 ichte van
 z gehoord
 om dezel-
 le te ver-
 ulker voe-
 elmoedige
 over vol-
 nen Broe-
 d zond,
 aan den
 oote voor-
 ondernee-
 de kenner
 zaaken.
 in Enge-
 ne zaaken
 t had, en
 eren, ont-
 ny met re-
 vierdt on-
 mid-

middelyk een besluit genoomen, om een
 van 's Konings fcheepen uit te rusten,
 dat hem in *Hudson's Baai* zoude over-
 brengen, om 'er alles te doen wat hy
 zoude kunnen tot uitvoeringe zyner groo-
 te beloften. Het geluk wil dat wy een
 geloofwaardig gedenk-schrift hebben van
 t geen men van hem in dien zelfden tyd
 verwagtede was, het welk bevat is in
 eenen brief van den H^r. *Oldenburgh*,
 den eerften Geheimschryver der Koning-
 lyke Maatschappye, aan den vermaarden
Boyle geschreeven, welke deeze volgen-
 de woorden, die wy den Lezer voordraa-
 ren, bevat. „ Zeekerlyk behoef ik U
 niet hier van daan te melden wat hier
 met groote blydschap verhaalt word,
 van de ontdekking eenes Noordweste-
 lyken doortogts, door twee Engelsche
 en een Fransman gevonden en den
 Koning te *Oxford* vertoont, en be-
 antwoord met eene Koninglyke ver-
 gunning om met een schip naar *Hud-
 son's Baai* te zeilen, en van daar naar
 de Zuid-Zee: deeze Mannen verzee-
 keren, zo als ik gehoord heb, dat

„ zy met eenen boot uit een Meir in
 „ *Canada* in eene Rivier gevaaren waa-
 „ ren , dewelke ten Noord-Westen in
 „ de Zuid-Zee uitloopt , alwaar zy in-
 „ liepen , en door het Noord-Oosten we-
 „ derom in *Hudson's Baai* kwaamen .
 In deeze verwagting wierdt Cap. *Zach-
 riab Gillam* , met den Fransman in eene
 Kits , genaamt de *Nonfuch-Ketch* op die
 ontdekking uitgezonden : hy word ge-
 zegt tot de hoogte van 75° in *Baffi-
 nes's Baai* gezeilt te hebben , en dat hy
 van daar weder in *Hudson's Baai* was ge-
 keert , waar in hy den winter in 1668
 doorbragt , den 29^{en}. Sept. in *Rupert's*
 Rivier gekoomen zynde , daar hy he-
 anker wierp , op twee en een half va-
 den diepte , de Rivier een myl bree-
 zynde . Den 9^{en}. December raakten zy
 in de Rivier bevrooren , en gingen o-
 ver 't ys naar een klein Eiland vol Po-
 pulier-boomen ; alle de andere boome-
 waaren *Spruce* . In April 1669. toe-
 de vorst meest over was , kwaamen
 Indiaanen naar hen toe . : Zy zagen da-
 geen kooten , maar veel kruis- bezie-
 aar

zard-bezien ,
 daanen die
 eenvoudiger
Nodways of
 digt naby *H*
 wild en barba-
 rigden de *E*
 hier ter plaat-
 Vesting te b
lam Fort-Char
 den de Onder-
 gedagteekent
 ne Maatschapp
 DAAR we
 dat Octrooi
 onze waar
 „ Prins *Rupe*
 „ groote laste
 „ *Hudson's Ba*
 „ len van *A*
 „ men , tot
 „ nieuwen do
 „ om den ha
 „ en andere n
 „ lyk te maa
 „ hunne onde

aard-bezien, en braam-bezien. De Indiaanen die aan die Rivier woonen zyn eenvoudiger dan die van *Canada*. De *Nodways* of *Eskimaux* Indiaanen, die digt naby *Hudson's Straats* zyn, zyn wild en barbaarsch. In deeze tyd, vestigden de Engelsche hunne eerste zetel hier ter plaatse, met eene kleine steene Vesting te bouwen, dewelke Cap. *Gilliam Fort-Charles* noemde. Hier op wierden de Onderneemers, door een Octrooi, gedagteekent den 2^{en}. Mey 1669. in eene Maatschappye verbonden.

DAAR werd in de voorreden van dat Octrooi gezegt, „ dat aangezien onze waarde en zeer geliefde Neef Prins Rupert, &c. op hunne eigene groote lasten en kosten, eene togt naar *Hudson's Baai* in de Noord-Wester deelen van America hebben ondernoomen, tot het ontdekken van eenen nieuwen doortogt naar de *Zuid-Zee*, en om den handel van bont, mynstoffe, en andere noodwendigheeden gemakkelijk te maaken; en dat zy by deeze hunne onderneeming reeds zulke ont-

„dekkingen gedaan hebben, die hen
 „aanmoedigen om verders in hun voor-
 „neemen voort te gaan, waar door
 „zy met alle waarfchynlykheid groote
 „voordeelen aan ons en ons Koningryk,
 „zullen toebrengen”. Het was dan op
 het fneekfchrift dier Onderneemers, en
 tot meerder voortzetting en aanmoedi-
 ging van 't algemeene nut van zyne on-
 derdaanen, dat haar de Koning den Han-
 del en de Landen in *Hudfon's Baai*, en
 buiten dat allen anderen handel die zy
 zouden moogen verkrygen, vergunde:
 op deeze wyze, en tot dit einde, is *Hud-
 fon's Baai's* Maatfchappy opgerecht.

MEN zoude zich immers verbeeld heb-
 ben, dat daar ter plaatfe eene aanzien-
 lyke zetel agtervolgens het oogmerk van
 het Oëtrooi gevestigd zou zyn geweest,
 en dat *Ruppert's Land*, zo als die nieu-
 we volk-planting, volgens zyn Majesteit's
 welgevallen, moest genoemd worden, by
 deezen tyd geen van de minfte volkplan-
 tingen in America zou geworden zyn.
 Ten minften zoude men zich hebben kun-
 nen vleien, dat het voornaamfte ftuk, te

wee-

weeten de on-
 Westelyken o-
 zou zyn ge-
 van dat Oëtro-
 deezen uitflu-
 en de nieuwe
 zelve ten nu-
 in 't gemeen-
 is 'er in teege-
 wy zeer wei-
 ge poogingen
 re ontdekking
 ter zee. W-
 jaar 1719.,
 daar na, een
 dekking van
 gezonden; n-
 worden is, i-
 noch van hem
 volk ooit iet-
 vind dit, by
 handeldryvers
 eenigzints gele-
 en dat hy zelf
 inwoonders di-
 van 63°. verm-

die hen
 un voor-
 ar door
 d groote
 oningryk,
 as dan op
 ners, en
 anmoedi-
 zyne on-
 den Han-
Baai, en
 el die zy
 vergunde:
 e, is *Hud-*
 cht.
 eeld heb-
 e aanzien-
 gmerk van
 geweest,
 die nieu-
 Majesteit's
 orden, by
 e volkplan-
 den zyn.
 bben kün-
 e stuk, te

weeten de ontdekking van eenen Noord-
 Westelyken doortogt in 't oog gehouden
 zou zyn geweest, dewyl het oogmerk
 van dat Oötrooi baarblykelyk is geweest
 deezzen uitsluitenden handel te vestigen;
 en de nieuwe ontdekte gewesten van de-
 zelve ten nutte van deeze Koningryken
 in 't gemeen te doen strekken. Maar 't
 is 'er in teegendeel zo meede gegaan, dat
 wy zeer weinig bericht hebben van eeni-
 ge poogingen, om de eene of de ande-
 re ontdekking te doen het zy te land of
 ter zee. Wel is waar, dat omtrent het
 jaar 1719., dat is, omtrent dertig jaar
 daar na, een zeker Cap. *Barlow*, ter ont-
 dekking van eenen doortogt wierdt uit-
 gezonden; maar wat van denzelven ge-
 worden is, is zeer onzeeker, dewyl men
 noch van hem noch van iemand van zyn
 volk ooit iets vernooten heeft: alleenlyk
 vind dit, by de Engelsche Maatschappy's
 handeldryvers, die aldaar gezeeten zyn,
 eenigzints geloof, dat dit schip vergaan was,
 en dat hy zelfs en zyn scheepsvolk door de
 inwoonders dier landstreeken op de hoogte
 van 63°. vermoord zyn geweest, en om dit

te bevestigen, word 'er noch by gedaan, dat sommige stukken van dat wrak op die kusten gevonden zyn. Dit zoude waar kunnen zyn; en dat het ongelukkig noodlot van dien Heer en van die geene die met hem aan hoord waaren, de oorzaak is geweest, dat onderneemende geesten, die liever zulke gevaarlyke togten wilden onderneemen als naar zekerder bedieningen van de Maatschappye te wagen, afgeschrikt zyn.

Door deeze gesteldheid van zaaken in *Hudson's Baai* en de aangrenzende landstreeken, geheel en al aan een klein getal van menschen toebehoorende, kon 'er, wat geest van koophandel in onze Landslyden ook geweest mag zyn, niemand gelyk van te vooren, tot eenige onderneeming ter ontdekking aangemoedigt worden; het geen de eenigste reden is, dat alle gedagten op eenen Noord-Westelyken doortogt wel vyftig jaaren lang in de vergetelheid als begraven zyn gebleeven, niet tegenstaande den voorraad die 'er gemaakt, of die men ten minsten van meening was om te maaken, ter vol-

staa-

van

standige voormingen, om uitflag te brengen, en van hen gesproken eerst na het *Scroggs*, van het volgende weinig kon vinden zou *Dobbs* niet want schoonkosten van waaren, zo ters, behalve le om zo te op dat de den hoe ver Maar deeze tyd verwaars reeds gezeg uittreksel van meen in zy ven had, z daar van ge is, mooge

standige voortzetting van die onderneemingen, om haar tot eenen gelukkigen uitflag te brengen. Wy hebben van *Barlow*, en van zyn ongelukkig wedervaren gesproken. De Zeeman die het eerst na hem gebruikt wierdt was Cap. *Scroggs*, van denwelken ons niets dan het volgende bekend is; en even alzo weinig kunnen wy zeggen waar het te vinden zou zyn, was het door Cap. *Dobbs* niet gemeen gemaakt geweest; want schoon de oude reistogten ten kosten van Maatschappyen ondernoomen waaren, zo zyn nochtans de dagregisters, behalven dat van *Thomas Button*, alle om zo te spreken in 't licht gegeven, op dat de naakoomelingen weten zouden hoe ver de ontdekking gebragt was. Maar deeze wyze van doen is in laater tyd verwaarlooft; en indien, gelyk wy reeds gezegt hebben, de H^r. *Dobbs* geen uittreksel van *Scroggs*'s reistogt aan 't Gemeen in zyne eige verdediging gegeven had, zo zou de wereld zeer weinig daarvan geweeten hebben; en wat meer is, moogelyk zou 'er naa vyftig jaaren geen

geen blyk overgebleeven zyn dat die reis ooit gedaan is. Zyn verhaal dien aangaande is dan dit volgende.

DE Hr. *Scrogg's* zeilde van *Churchill-River* op den 22^{en}. Juny. 1722. Op de hoogte van 62°. verhandelde hy met de Inboorlingen, Walvis-baarden, en Tanden van Zee-paarden. Op den 9^{en}. July dreef hy in dik dyzig weder tot de hoogte van 64°. 56'. alwaar hy op twaalf vadems ankerde. Het weer opgeklaart zynde, vond hy zich drie mylen van het Noorder-strand af. Den Hoek-land, die ten Oost-Noord-Oosten van hem af geleegen was, noemde hy *Walvis-baarden-boek* (Whalebone-point). Hy zag op dien zelve tyd verscheide Eilanden, leggende van Zuid-West ten Westen tot Zuid-West ten Zuiden; dat is, de miswyzing in agt genoomen zynde; van Zuid-West ten Zuiden tot aan het Zuid-Zuid-Westen. Hy zag land ten Zuiden op naar 't Westen; de *Welcome* was een heel hoog land, en alto hoog als eenig land in de *Straaten van Hudson*. Hy noemde het Zuidelykst Eiland *Cape Fullerton*. Hy

zag

van

zag hier veel
vissen. Hy zo
volk zag 'er
zen, Eenden
tot vyf vade
liep; zo dat
laag water ha
Hy had by z
die te *Church*
Wilden spra
per-myn, die
het strand ge
den de opper
zy de sloep zo
dat haar boor
waar door zy
ne gantsche la
pen: zy had
te *Churchill*
welk tot bew
een Myn ge
hadden zy m
kament afges
verlaaten: en
bevonden zy
krachtigt. I

zag hier veele zwarte en eenige witte Walvissen. Hy zond zynen boot aan land; zyn volk zag 'er meenigte van Harten, Ganzen, Eenden, enz. Hy zegt dat de Vloed tot vyf vadems volgens zyn dieplood op- liep; zo dat hy maar zeven vadems met laag water had, en twaalf met hoog water. Hy had by zich twee Noordsche Indiaanen die te *Churchill* overwinterd hadden. Die Wilden spraaken hem van eene ryke Koper-myn, die ergens in die landstreek, aan het strand gevonden word niet verre beneden de oppervlakte van den grond; en dat zy de sloep zo naby aan land konden zetten, dat haar boord 'er aan zou kunnen raaken, waar door zy in korten tyd met gemak een gantsche lading zouden kunnen inscheepen: zy hadden 'er eenige stukken Koper te *Churchill* mede van daan gebragt, het welk tot bewys strekte dat daar omtrent zo een Myn gevonden wierdt. Dat Gewest hadden zy met houtskool op een blad perkament afgeschetst, alvooren *Churchill* te verlaaten: en voor zo ver als zy gingen bevonden zy het zeggen der Indiaanen bekrachtigt. Een van deeze Indiaanen ver-
zagt

dat die
aal dien

Churchill.

Op de
met de
Tanden
ly dreef
gte van
vadems
zynde,
t Noor-
die ten
geleegen
en - boek
op dien
ggende
Zuid-
wyzing
d-West
- Zuid-
den op
en heel
ig land
noemde
n. Hy
zag

zocht den Cap. om te mogen vertrekken, zeggende dat hy maar vier dagen gaans van zyn Vaderland af was, maar de Cap. wilde hem niet laten gaan. Scroggs verhaalde dat hy tot den mond van de Baai was voortgezeilt, en dat daar een Bank was; maar zyn volk beweerde dat zy nog wel tien mylen van dien zogenaamden Bank af waaren. Van daar zette hy *cours* ten Zuid-Oosten; en den 15^{en}. zeilde hy op de hoogte van 64°. 15'. door de *Welcome*. Hy zag wederom op de hoogte van 64°. 8'. eene meenigte van Walvissen, maar hy wierdt 'er geen ys gewaar. Het Land van *Whalebone-point* liep naar het West-Zuidelyken af, en het volk dat aan strand ging, getuigde dat zy niets zagen dat haar het verder gaan kon verhinderen. De Zee was 'er van veertig tot zeventig vaders diep. Cap. *Norton*, voorheen Gouverneur van *Churchill*, die met hem was, bevestigde dat verhaal, en dat het Ty vyf vaders hoog klom; en zegt wyders, dat hy aan land op den top van eenen berg zynde, daar van daan het land ten Zuiden van

het Westen zag, kon verhinderen.

Nu gaan ontdekking en togt's onderneemlyk is uitheid tot veel dien Heer, de onderneming 'er het bestie gevolgen eene wege bracht, het vinden eene wel zal leeven gevonden worden plaats van *Dobbs*, dat hy aan de Maatschappij bood, en het was dat 'er twee uitgezonden werden komt niet ver 15'. voortzeilde der iets merkte alleen eene meenigte

het

het Westen zag uitloopen, en niets dat haar kon verhinderen om verder voort te gaan.

Nu gaan wy over tot die reistogt ter ontdekking eenes Noord-Westelyken doortogts ondernooten, dewelke, schoon zy kwaalyk is uitgevallen, en alleen geleegentheid tot veel twist heeft gegeven, tusschen dien Heer, door wiens poogingen dezelve ondernooten was, en dien geenen die 'er het bestier van had, egter door haare gevolgen eene acte van 't Parlement te weege bragt, die zeekerlyk de hoope, van het vinden eenes Noord-Wester doortogts, wel zal leevendig houden tot dat hy eens gevonden word. Het blykt uit verscheide plaatsen van het werk des Ridders *Arthur Dobbs*, dat hy de eerste is geweest die zich aan de Maatschappy van *Hudson's Baai* aanbod, en het schynt dat het op zyn verzoek was dat 'er twee scheepen op de ontdekking uitgezonden wierden; die, zo als het voorkomt niet verder als tot de hoogte van 62°. 15'. voortzeilden, en te rug kwaamen zonder iets merkwaardigs gezien te hebben, als alleen eene meenigte van Eilanden en eene meenigte van zwarte walvissen, en geen

ne groote vloed, zynde de hoogste van twee vaders; en wyders dat de Vloed uit het Noorden kwam. Dit was in het jaar 1737. toen de H^r. *Dobbs* eene geheime verstandhouding met Cap. *Middleton* hield, dewelke, in verscheide brieven, waar van uittreksels gedrukt zyn, hem veellei gevallen heeft opgegeeven, die ten voordeele van den doortogt schynen te besluiten: by voorbeeld dat de Noord-en Noord-Westelyke winden de doode tyen hooger hadden doen ryzen als de Zuid-en West-winden te *Churchill* of te *Albany* de spring-tyen gedaan hadden; dat 'er weinig of geen Ty is tusschen *Mansfield Island* en *Cary-Swan's-Nest*; dat 'er geheel geen Ty is in 't Noorden en Noord-Oosten van *Mill-Isles*; dat by gevolg, het bovengemelde hoog Ty, noodwendig uit de *Welcome* koomen moest; dat om die reden de *Welcome* niet ver van den Oceaan geleegen kan zyn; dat het geen de H^r. *John Scroggs*, op de hoogte van 64°. 50'. zag, beide ten aanzien der Walvissen, als ten opzichte van het Ty, dit bevestigt; dat de Indiaanen die

met

met den H^r.
(Cap. *Middleton*)
agt of tien r
dat Oost-No
eene opene z
zich Zuidely
het geen zy
van Cap. *M*
Cap. *Scroggs*
het bewimpe
dienst van d
beweerende w
ven dat; zo
ve, welke op
chill opgeregt
wyls te *Wha*
62°. 30'. g
geheele kust
den waaren,
landen gaande
pene zee zag.
de Maatschapp
inboorlingen
kopen, verkl
de nieuwsgier
die Eilanden

ogste van
de Vloed
as in het
ne gehei-
Middleton
brieven,
hem vee-
, die ten
en te be-
oord-en
ode tyen
de Zuid-
te *Alba-*
; dat 'er
Mansfield
t 'er ge-
n Noord-
gevolg,
noodwen-
best; dat
ver van
dat het
de hoog-
n aanzien
e van het
aanen die
met

met den H^r. *Scroggs* voeren, hem
(Cap. *Middleton*) verzeekerden, dat zy
agt of tien mylen van *Whalebone-point*,
dat Oost-Noord-Oost van hen af liep,
eene opene zee zagen, en dat het land
zich Zuidelyk ten Westen uitstreckte,
het geen zy aan boord van 't schip
van Cap. *Middleton* te *Churchill* voor
Cap. *Scroggs* staande hielen, schoon zy
het bewimpelt hadden terwyl zy in
dienst van deezen waaren, toen alles
beweerende wat hem welgeviel. Behal-
ven dat; zo getuigt de H^r. *Lovegro-*
ve, welke op het Comptoir, te *Chur-*
chill opgeregt, woonde, en die dik-
wyls te *Whal-Cove*, op de hoogte van
62°. 30', geweest was, dat daar de
geheele kust gebrooken Land en Eilan-
den waaren, en dat op een dier Ei-
landen gaande, hy Westwaards eene o-
pene zee zag. Een zekere *Wilson*, door
de Maatschappy afgezonden om van de
inboorlingen te *Whale-Cove* vis-vinnen te
kopen, verklaarde te *Churchill* dat hy,
de nieuwsgierigheid gehad hebbende om
die Eilanden naby *Whale-Cove* door te
H gaan,

gaan, de straat naar 't Zuid - Westen wyder vond te worden, en op 't laatst zo wyd, dat hy aan geene van beide zyden land konde zien. Wyl alle deeze stukken waaragtig erkent waren, en dat alle de kondschappen, die de H^r. *Dobbs* wist te bekoomen, volkoomen over een stemden met de gedagten die hy had, dat 'er groote waarschijnlijkheid was om eenen doortogt in de *Welcome* te zullen vinden, verzorgde hy, met alle moogelyke vlyt aan Cap. *Middleton*, eene geleentheid om dien doortogt met de *Furnace Bomb-Ketch* te zoeken; welke bediening deeze alleen ondernam ten nutte van 't gemeen, wederstaande vele bekooringen van eigen belang, die hem voorkwamen, om hem van dat voorneemen te doen afzien. Het beste bericht dat wy van zyne poogingen hebben, is vervat in het volgend uittrekfel van verscheide brieven en van zyn dagverhaal.

Hy kon niet voor den 1^{en}. July de Rivier van *Churchill* op de hoogte van

van

58°. 56'. uitzee
zoeken; op de
uren, zag hy
hoogte van 61
by *Brook-Cobb*
an 63°. en 9
e van London
1°. 10'. Daar
eeuw; en der
ene uitstekende
3°. 20'. en 93
ene diepte van
n zeeventig v
e stroom Noor
ndert en twee
e uit het Noor
iswyzing ten
ar met eene
r. Den 8^{en}.
3°. 39'. en zag
ndere vissen, als
s zo groot als
e-honden; ten
ylen lang lag
zee was 'er va
ms diep; en
58°.

d - Wes-
 en op 't
 eene van
 Wyl al-
 ent. waa-
 en, die
 en, vol-
 de ge-
 groote
 en door-
 den vin-
 moogely-
 eene ge-
 met de
 n; wel-
 rnam ten
 nde vee-
 ang, die
 van dat
 Het bes-
 oogingen
 gend uit-
 a van zyn
 July de
 ogte van
 58°.

59°. 56'. uitzeilen om den doortogt te
 zoeken; op den 3^{en}. 's morgens te vyf
 uren, zag hy drie Eilanden op de
 hoogte van 61°. 40'. op den 4^{en}. wierdt
 hy *Brook-Cobham* gewaar op de hoogte
 van 63°. en 93°. 40'. Westelyke leng-
 te van London; de miswyzing was 'er
 1°. 10'. Daar was op dat Eiland veel
 heeuw; en den 6^{en}. 's morgens, zag hy
 ene uitstekende kust op de hoogte van
 63°. 20'. en 93°. Westelyke lengte; met
 ene diepte van vyf en dertig tot twee
 en zeeventig vadems; den 5^{en}. zette
 de stroom Noord - Noord - Oost zestien
 ondert en twee vadems; het Ty vloei-
 de uit het Noord-Oost ten Noorden; 30°.
 miswyzing ten Westen; overal had men
 ar met eene Noorder Maan hoog waa-
 r. Den 8^{en}. was hy op de hoogte van
 63°. 39'. en zag toen noch walvissen noch
 ndere vissen, als alleen eenen witten wal-
 s zo groot als een zee-varken, en eenige
 e-honden; ten Noorden van hem af veel
 ylen lang lag veel ys dicht aan strand;
 de zee was 'er van zestig tot negentig va-
 ms diep; en het land zeven of agt uu-
 ren

ren (1) ten Noord-Westen van hun af; den 10^{en}. waaren zy op de hoogte van 64°. 51'. en 88°. 34'. lengte. De *Welcome* was hier elf of twaalf uren wyd; de Oost-kust laag en plat; de geheele *Welcome* vol ys: zy maakten van ys verscht water; zy waaren in het ys vast tot den 12^{en}.: den 13^{en}. drongen zy door het ys tot de Noord-zy van *Cape Dobbs* zynde een nieuw ontdekte hoek lands aan de Noord- West zy van de *Welcome* op de hoogte van 65°. 12'. en 86°. 6'. Westelyke lengte ontdekten zy ten N. W. van die Caap eenen schoonen Inham denwelken zy inzeilden, om de scheepen voor het ys te beveiligen, tot dat het in de *Welcome* weg zoude zyn.

DE mond van deeze Rivier is vier of vyf mylen zes of agt mylen wyd vier uren hooger, was zy vier of vyf uren wyd; hy ankerde aan de Noord- Zyde boven sommige Eilanden, op vier en dertig vadems. In de straat rees een strook

(1) Door uur, zal ik in 't vervolg verstaan het Engelsch woord *League*; en door Myl, *Mile*.

ai

an hun af;
hoogte van
De Wel-
n wyd; de
heele Wel-
ys verich
raft tot den
y door het
ape Dobbs
k lands aan
Welcome
en 86°. 6
zy ten N
onen Inhan
de fcheepe
tot dat he
n.

vier is vo
mylen wy
vier of v
n de Noor
en, op vie
straat rees
stroo

ervolg versta
oor Myl, M

Crique pour hyverner dans le Hayes - River .
Winters - Inwyk in Hayes - River .

Vue de la crique au Bièvre sur la maison de Montagu .
Gezicht van Bevers - Inwyk op het huis van Montagu .

van

stroom 5. my
der op juist
zakte met de
de diepte met
tot vier en v
van het kana
kwaamen ver
aan boord, d
haare oude kle
half aam) tra
de vodderyen
mylen hooger
ankerde in ee
het Noord-Str
om uit den w
en, die met
y wierp het
water, en dit
e Rivier was
rs. Den 15^{en}
an agt rieme
en man aan
het mond-ko
teertig uren,
e peilen : der
ant te rug ;

stroom 5. mylen ieder uur, maar wat verder op juist zo gelykmatig niet; daar zakte met de Eb veel ys naar beneeden; de diepte met hoog-water was van veertien tot vier en veertig vadems in het midden van het kanaal: den volgenden morgen kwaamen verscheide *Eskimaux* Indiaanen aan boord, die niets te ruilen hadden, als haare oude kleeren, en twintig gallons (een half aam) traan-olie; hy gaf hen verscheidene vodderijen in de plaats: hy voer vyf mylen hooger boven eenige Eilanden, en ankerde in eenen Inham tusschen die en het Noord-Strand, in een afloopend Ty, om uit den weg te zyn van de ys-schot-ten, die met het Ty uit en indreeven: hy wierp het anker op festien vadems water, en dit noemde hy *Savage-Sound*; de Rivier was boven en beneden vol ys. Den 15^{en}. zond hy met den boot van agt riemen den Luitenant met negen man aan land, wel gewaapend en met mond-kost voorzien voor agt en veertig uren, om de Rivier verder op te peilen: den 17^{en}. kwam de Luitenant te rug; hy was zo ver opge-

gaan, als het ys, dat van de eene zy tot de andere vast lag, het toegelaaten had; hy had de diepte daar boven gevonden te zyn zeventig tot tagtig vaders. Den 16^{en}. ging de Cap. op sommige Eilanden aan land, en vond dezelve dor, behalven hier en daar kort gras en mos in de dalen, en wat zuuring en lepelblad boven den peil van 't hooge water. Zy wierpen haare visnetten uit, maar vongen geen vis; veele van zyn scheepsvolk wierden aan de scheurbuik ziek; en meer als de helft was onbekwaam om dienft te doen. Aan den mond van de Rivier vloede het Ty met verandering van maan vier uren, en rees van tien tot vyftien voeten hoog; miswyzing 35°. ten Westen; daar de Luitenant was, vloede het Ty uit het Zuiden, en rees dertien voeten met doode tyen. De Noordsche Indiaanen, die hy te *Churchill* genoomen had, hadden geen kennis van de landstreek; den 18^{en}. ontdekte hy eenen inwyk daar hy het schip in veiligheid bragt, en vertuyde in negen en eenen halven vadem water: des morgens ging de Cap. de Rivier op met agt man en de twee In-

diaa

diaanen, en vyftien mylen vloed vyftien Westelyke het Ty vloeden; de *Indi* hoorden in schreeuw, ha maaken, wa waar worden twee uren, en raakte in van zes of zeven uren; ver zy liep De Rivier was wyd, maar zeer veel verder g aan beide zy eenen der ho mylen boven scheepen gear kon hy de sch uren ver zien Rivier Noord schieten van men zynde,

diaanen, en 's avonds te agt uren had hy vyftien mylen afgelegd; hy zag dat 'er de vloed vyftien voeten rees, en dat eene Westelyke Maan hoog water maakte; het Ty vloeide uit het Zuid-Zuid-Oosten; de *Indiaanen* doodden een hart; zy hoorden in den nacht een ongemeen geschreeuw, het welk de wilden gemeenlyk maaken, wanneer zy vreemdelingen ge-
 waar worden. Den 19^{en}. des morgens te twee uren, ging hy vyf mylen hooger, en raakte in eene kleine Rivier of Inham van zes of zeven mylen wyd, maar hoe ver zy liep konden zy niet bespeuren. De Rivier was hooger op 6. of 7. uren wyd, maar zo met ys bezet dat zy niet veel verder gaan konden; het land was aan beide zyden zeer hoog; hy klom op eenen der hoogste bergen vier en twintig mylen boven *Savages-Cave*, alwaar de scheepen geankerd waaren: van dien berg kon hy de schepen, en tien of twaalf uren ver zien. Volgens 't compas liep die Rivier Noord ten Westen, en het verschieten van 't compas in acht genoomen zynde, wierdt zy geoordeelt Noord-

West ten Westen te loopen; zy was vol ys. Den 20^{en}. te agt uuren 's avonds begaf hy zich wederom aan boord met zich brengende zes harten, die de *Indiaanen*, terwyl hy aan land was, geschooten hadden: hy noemde die plaats *Harten-Inham* (Deer-Sound); het Land is zeer bergachtig en dor, met rotfen van een soort van marmersteen; in de valeyen zyn eene meenigte van Poelen met wat gras, en veele groote harten, zo lyvig als kleine paarden, en twaalf of dertien palmen hoog; op Eilanden, van minder dan eenen halven myl omtrek, zagen zy 'er gemeenlyk eene kleine kudde van.

DEN 21^{en}. zakte hy de Rivier, die noch even vol ys was, af; omtrent vier mylen van den mond, klom hy op eenen hoogen berg, en zag de *Welcome*, van den eenen kant tot den anderen noch met ys bezet. Den 22^{en}. was het ys zeer dik onder en boven in de Rivier, en met ieder Ty, als de wint uit de *Welcome* komt, dryft 'er eene groote meenigte met geweld in: hy zond zynen Onderschipper met den boot van zes riemen

ver-

verder op i
'er in de R
daar wierdt
zonden. D
per te rug
uuren rond
peilen, en
hy bracht
26^{en}. kreege
man last va
te zien of l
me vermind
legt op de
miswyzing
van *Wager*
van 65°. 23
de *cours* va
op het Com
genoomen z
Noorden. D
per weer te
het Ty we
voortgedreev
vier naar be
opgepropt g
toen zy aan

verder op in de Rivier. Den 24^{en}. was 'er in de Rivier meer ys dan ooit ; en daar wierdt geen boot naar beneden gezonden. Den 25^{en}. kwam de onderschipper te rug , na dat hy agt en veertig uren rondom de Eilanden had weezen peilen , en de Rivier vol ys gevonden ; hy bracht drie harten met zich. Den 26^{en}. kreegen de Onderschipper en Stuurman last van de Rivier af te zakken , om te zien of het ys daar en in de *Welcome* vermindert was. De *Savage - Sound* legt op de 89°. 28'. Westelyke lengte ; miswyzing 35°. ten Westen : de mond van *Wager - Rivier* legt op de breedte van 65°. 23'. *Deer-Sound* op de 65°. 50'. de *cours* van *Savage-Bay* is Noord-West op het Compas , welks miswyzing in agt genoomen zynde , is die *cours* West ten Noorden. Den 27^{en}. kwam de Onderschipper weer te rug , zynde door het ys en het Ty wel zes of zeven uren ver voortgedreeven geweest , en had de Rivier naar beneeden geheel en al met ys opgepropt gevonden , doch zo dik niet toen zy aan *Welcome* kwamen. Den 28^{en}.

gingen de Onderfchipper en de Stuurman te een uur in den namiddag de Rivier op, om te zien of zy geenen anderen weg konden vinden in de *Welcome* als dien, door denwelken zy daar waaren ingekoomen, om dat zy, toen zy de laatste maal de Rivier opgezeilt waaren, veele zwarte walvissen en andere vissen gezien hadden, en geen eenen ter plaatse daar de schepen ten anker lagen, noch ergens anders naar beneden: hun was insgelyks bevoolen om *Deer-Sound* en alle de openingen naar te gaan, om te zien of zy niet konden ontdekken of het Ty 'er ook door eenen anderen weg instroomde als dien, door denwelken zy 'er zelfs waaren ingekoomen, waar toe zy genoegzaam tyd hadden, tot dat het ys aan den mond van de Rivier en *Welcome* afgenoomen had. Den 29^{en}. zond hy den boot, met agt zieke en verscheide die lam van de scheurbuik waaren op een Eiland, omtrent vyf mylen van haar afgeleegen, alwaar de ruimte van zuuring en lepelblad te vinden was; en hy gaf heur hutten en andere nootwendigheeden mec: het Ty

rees

rees 'er twa
de Cap. klo
gen, en za
vol ys, d
Den 30^{en}.
beneden he
tot tien myl
den, maar
Den 31^{en}. d
Welcome, z
buiten het

DEN 1^{en}
schipper en
vier dagen,
haalden dat
de *Deer-Sou*
'er eene meer
dat soort daa
den; zy pe
zagen, en v
uit het Oost
Rivier *Wage*
zy af, en
ge-Sound: de
ten tien uur
den door d

rees 'er twaalf vaders en zes duim hoog; de Cap. klom op eenen der hoogste bergen, en zag 'er de Rivier naar beneden vol ys, doch wat minder naar boven. Den 30^{en}. vernam hy dat het ys overal beneden hem vast lag, als insgelyks agt tot tien mylen boven hem buiten de Eilanden, maar by na geen ys buiten de Cove. Den 31^{en}. dreef 'er overvloedig ys van de *Welcome*, zo dat byna de geheele Baai buiten het zelve vol raakte.

DEN 1^{en}. Aug. kwaamen de Onder- schipper en Stuurman, na een afzyn van vier dagen, weder aan boord; zy verhaalden dat zy tien of twaalf uren boven de *Deer-Sound* waaren geweest; zy zagen 'er eene meenigte van zwarte walvissen van dat soort daar de balynen uit gehaald worden; zy peilden alle de inhammen die zy zagen, en vonden dat het Ty bestendig uit het Oosten of in den mond van de Rivier *Wager* vloeide. Den 2^{en}. staaken zy af, en wierpen het anker in *Savage-Sound*: den 4^{en}. voeren zy, des avonds ten tien uren, uit de Rivier, en wierden door de Eb afgedreeven naar gelan-
ge

ge van vyf mylen in een uur: zy wierden door het ys niet belemmert tot dat zy buiten de Baai waaren: het weer, stil geworden zynde, deede de floep wenden, zo dat zy het met de riemen van 't fchip boegfeerden. Zy waaren toen op de breedte van $65^{\circ} 38'$ en op $87^{\circ} 7'$ Westelyke lengte, miswyzing 38° . Hier kwamen zy in eene nieuwe straat, ten Noord-Westen van *Wager's* Rivier, die dertien uren breed was; de mond van *Wagers* Rivier is op de hoogte van $65^{\circ} 24'$ en op de lengte van $88^{\circ} 37'$. Den 5^{en}. waaren zy op de hoogte van $66^{\circ} 14'$ en $86^{\circ} 28'$ Westelyke lengte. De straat was daar omtrent agt of negen uren wyd. Den 17^{en}. zeilden zy door schotsen ys heenen, de Zuid-Oost-Kust was zeven uren ver laag en steyl; en het Noord-Oost-end van de kust was een bergachtig en gebrooken land, even als een gedeelte van de *Straaten van Hudson*; hier vonden zy het water van vyf en twintig tot vier en veertig vaders diep; 40° . afwyking ten Westen: volgens het Compas stroomt 'er het 'Ty uit het Oost ten

van
ten Noorde
met storting
zy het 'T
Oost ten Z
kust lag te
van haar a
derschipper
men aan la
peilen, en
ge-ebt had;
uit het Oost
de boot we
te vier u
naam hoofd
West - of -
of zeven u
van hen af
van Oost te
Westen, r
pas maaken
dat hy zich
der hoek v
om noemde
(Cape Hop
len nacht
des morgens

ten Noorden, en 't loopt 'er zeer sterk met storting en warling. Den 6^{en}. peilden zy het Ty en vonden dat het uit het Oost ten Zuiden kwam: de hoek van de kust lag te twee uren vier of vyf mylen van haar af; te half drie, wierdt de Onderchipper met den boot van zes riemen aan land gezonden om het Ty te peilen, en hy vond dat het twee voet ge-ebt had; en de vloed kwam te drien uit het Oosten: hy gaf een teeken dat de boot weder aan boord zou koomen; te vier uren zagen zy een aangenaam hoofd of uitsteekent land op het West - of - Noord strand, hetwelk zes of zeven uren Zuid - West ten Zuiden van hen af was geleege. De kust liep van Oost ten Noorden naar Noord ten Westen, regte streeken op het Compas maakende. Dit verheugde hem, om dat hy zich verbeelde, dat dat de Noorder hoek van *America* was, en daarom noemde hy het *de 'Caap van Hoop* (Cape Hope); zy arbeiden den geheelen nacht door de schotsen ys heen; des morgens, na dat de Zon de dyn-
zig-

zigheid had opgeklaard, zagen zy rondom land van het laagste strand af tot het West ten Noorden; kwaamen vervolgens op de West-kust en aan eene diepe Baai, maar om de zekerheid voeren zy die tot twee uren in: des anderen daags na den middag, wanneer zy alle klaar zagen dat het eene Baai was, en dat zy niet verder dan zes of agt mylen konden gaan, peilden zy verscheide maalen het Ty, en vindende dat de stroom zwakker wierdt, zo bespeurden zy dat zy te hoog in den mond, daar de stroom uit het Oosten inliep, waaren opgezeilt; de miswyzing was hier 50° . De diepte van deeze Baai was van de eene zyde tot de andere zes of zeven uren wyd. Het land dat daar van daan zich ten Oosten van hem uitstreckte tot de ysfraat, was een zeer hoog land: zy peilden van vyftig tot hondert en vyf vaders. Zy zeilden uit de Baai naar het Oosten en vonden daar veel ys.

DEN 8^e. ging de Cap. 's morgens te 10. uren met den boot aan land, neem-

mende met z
merman en o
hy niet zoude
daan de vloed
men mogt. O
Hope ten Noo
de Baai 4. uun
af: de mond v
van de Eilande
leide twee uu
Te 4. uren
straat 3. uren
geleegen. Te
hy weder aan
omtrent 15. m
hoogsten berg,
en de Oost-Ba
de overzien,
de vloed inliep
straat is vier o
zyn van 5. 6.
gaans met gro
zet; en zy is
ang. Zy strek
het Zuiden in
was zy vol on

mende met zich den Constapel, den Timmerman en den Schryver, om te zien of hy niet zoude kunnen ontdekken waar van daan de vloed in die Straat of Baai koomen mogt. Op den middag leide de *Cape-Hope* ten Noord-Oosten 5. of 6. uuren, en de Baai 4. uuren West-Suid-West van hen af: de mond van de ys-sstraat, in 't midden van de Eilanden aan de Oost-zy geleegen, leide twee uuren ten Oosten van hen af. Te 4. uuren was het midden van de ys-sstraat 3. uuren Oost-Zuid-Oost van hen af geleegen. Te half tien des avonds kwam hy weder aan boord. Hy had het land omtrent 15. mylen in gegaan tot aan den hoogsten berg, van waar men de Straat en de Oost-Baai aan de andere zyde konde overzien, en zag 'er de plaats daar de vloed inliep; de naauwste plaats dier straat is vier of vyf uuren, en de wydste zyn van 5. 6. tot 7. uuren breed; door-gaans met groote en kleine eilanden bezet; en zy is omtrent 16. of 18. uuren lang. Zy strekt zich ten Zuid-Oosten tot het Zuiden in 't rond uit, en ten Westen was zy vol ongebrooken ys; dat aan de on-

ondiepten en Eilanden, die 'er in beslooten leggen, geheel vast legt. Omtrent vyftien of twintig uren Zuidwaarts van hem af zag hy zeer hoog land; hetwelk volgens zyne gedagten naar *Cape-Comfort* liep en naar de baai tusschen deeze plaats en *Wilsons-Portland*, die eene gedeelte maakt van de Noord-baai van *Hudson*. Het ys noch niet weg zynde, wierdt 'er in eenen raad beslooten den anderen kant van de *Welcome* naar te gaan, van *Cape Dobbs* af tot *Brook-Cobham* toe, om te zien of daar geen openinge was; en vervolgens naar Engeland te rug te keeren.

DEN 9^{en}. 's morgens te twee uren vertrokken zy, en te 3. uren, op eenen myl van de kust af, zes uren van *Cape-Hoope* en drie van de *Beach-Point* of peilden zy 35. vaders water. Zy zeilden op 3. uren afstands langs de Zuid-Oostkust, zynde een derde van den weg naar 't Westen met ys bezet. Des namiddags te 4. uren lag *Cape Dobbs* naar 't Noorden Westen, en volgens het Compas drie vierde de West; zes uren ver. Te tien uren peilden zy vyftig vaders; te twaalf uren

van

zeftig tot vyftig vaders; te 4. uren tot vyf en twintig uren van de Zuid-Oostkust peilden zy 35. vaders, zich de van 64°. lengte. De agtien uren van de Zuid-Oostkust in 't gezicht, stand, en zich den tot Zuid-Oostkust 's morgens te 10. uren te vyftig tot vyftig vaders van de Noord-Noord-Oostkust uren van daar te omtrent van de Caap de kust als zy een opening la- den daar vyf en twintig vaders, en de kust van de Zuid-Oostkust. Des

n besloo- zestig tot vyf en zestig. Den 10^{en}. 's mor-
 Omtrent gens te 4. uuren peilden zy drie en veertig
 raarts van tot vyf en twintig vaders, zynde vyf
 ; hetwelk uuren van de West-kust af. Te agt uu-
 e-Comfort ren peilden zy zes en zestig tot zeventig
 deze plaats vaders, zich toen op de hoogte vinden-
 gedeelte de van 64°. 10'. en 88°. 66'. Westelyke
 n Hudson. lengte. De *Welcome* was 'er zestien of
 wierdt 'er agtien uuren wyd: het uiterste gedeelte
 deren kant van de Zuid-Oost kust bleef hun altyd
 van Cape in 't gezicht, op zes of zeven uuren af-
 e, om te stand, en zich uitstreckende van 't Zui-
 s; en ver den tot Zuid-Oost ten Oosten. Den 11^{en}.
 te keeren 's morgens te 4. uuren peilden zy vyf en
 twee uuren veertig tot vyf en dertig vaders: de
 op eenen Noord-kust van 't Noord-Oosten tot het
 n van Ca Noord-Noord-Westen was 'er vier of vyf
 p-Point of uuren van daan, zynde toen op de hoog-
 Zy zeilden te omtrent van 64°. en op 90°. 53'. leng-
 Zuid-Oost te by de Caap; zy hielden zo dicht aan
 n weg naa de kust als zy konden, om te zien of 'er
 namiddag geen opening landwaarts in was. Zy peil-
 r 't Noor den daar vyf en twintig tot vyf en der-
 as drie vier zig vaders, en zeilden voort, de Noor-
 e tien uure der kust van *Cape-Hope* in 't gezicht hou-
 twaalf uure nende. Des namiddags te vier uuren
 ze

hielden zy van strand af om dieper grond te hebben. Te zes uren peilden zy vier en dertig tot agt en twintig vadems: te agten van dertig tot veertig: toen leidden zy by tot het aanbreeken van den dag; peilden den geheelen nacht van vier en veertig tot zestig vadems. Op den 12^{en}. zetteden zy te 4. uren onder zeil, en te zes uren stonden zy met den uithoek negen of tien uren ten Oosten van *Brook-Cobham*; welke hoek toen vyf of zes uren Noord-West ten Noorden van hen was afgeleegen. Zy peilden 'er van zestig tot negen en veertig vadems: te 10. uren van negen en veertig tot negen, staande toen digt aan den uithoek. Te twaalf uren hielden zy af om dieper grond te hebben, en zich toen op de hoogte van 63°. 14' breedte en op 92°. 25'. Westelyke lengte te bevindende. De Cap. *Middleton* zegt dat hy langs de kust van de *Welcome* van de Ys-Straat af tot aan die plaatse zeilende, gevonden had dat het een vast land was, althoorn 'er veele Eilanden en diepe Baaien zyn. Deze Caap en die

de 64°. breedte baai. Toen zy de diepte niet rug reis deden, lende, zagen, en van het zynen uithaalt. Zy peilden te tot veertien van middag vier uren van hen, zond de Cap. of zy geen v; en de twee met den boot uren van hen uren lang de harde wite f kwam de Li der te rug, en Indiaanen geve witten beer. en Eendvogel boot uit om de noordsche In chten om op h

per grond de 64°. breedte is, bevatten eene die-
 en zy vier baai. Toen zy 'er uitzeilden zagen zy
 vadems de diepte niet van, gelyk zy op haare
 rig: toen rug reis deden, en kort langs het strand
 n van den lende, zagen zy veele zwarte walvis-
 t van vier, en van het regte slach daar men de
 Op den synen uithaalt.
 en onder Zy peilden te *Brook-Cobham* van twin-
 n zy me tot veertien vadems, die te 4. uren na
 uren ten middag vier uren ten West-Noord-
 elke hoek sten van hen was afgeleegen. Den
 West ten. zond de Cap. volk aan land om te
 gen. Zy of zy geen versch water konden kry-
 negen en; en de twee noordsche Indiaanen gin-
 van negen met den boot aan land: het Eiland is
 toen digt e uren van het vaste land afgeleegen,
 uren hiel en uren lang en drie breed, en geheel
 e hebben a harde wite steen als marmer. Den
 63°. 14. e. kwam de Lieutenant met den boot
 lyke leng der te rug, en bragt een hart mede dat
 lleton zeg Indiaanen geveld hadden, als ook ee-
 Welcome witten beer. Zy zagen veele Zwaa-
 die plaat en Eendvogels. Den 15^{en}. zond hy
 et een val boot uit om meer water; als ook de
 ilanden en de noordsche Indiaanen, die zeer sterk
 ap en di fchten om op haar eigen land te moog. 1
 op I 2 bly-

blyven: hy gaf hun een klein bootje waar van hy haar het gebruik leerde, en laar het met buskruit, hagel, mond-kost, bollen, tabac, en met alle soorten van kleinigheden die hy aan boord had. Des middags kwam de boot weder aan boord en zy bragten bericht dat het Ty, volgens de teekens die aan strand waaren, 'er fortuyns tot op twee en twintig voeten reeds zy lieten de twee Indiaanen aan land, welke voorgenoomen hadden om by de eerste geleegentheid naar 't vaste land te gaan. De andere Indiaan, begeerig zynde om het eiland te zien, voer mee, en denzelfden dag zetteden zy *cours* naar *Engeland*.

WYL 'er meer dan eens van de twee door deeze uittogt veroorzaakt, in het vervolg gesproken, en dat sommige voornaamste stukken bygebragt en onthoofd zigt zullen worden, zal het geen noodig zyn den Leezer tegenwoordig daar mede op te houden. Het zal genoeg zyn alleen aan te merken, dat deze Reize de oogmerken niet beantwoordt heeft, dewyl zy het geschil in den vollen staat gelaaten heeft daar het in

van

ant daar 'er voortogt is om den andere *Welcome* niet de vaarten in 't minste schoon zy zouden zy oogenblik men dan het Ty, roomde, van daerzoek ons tot beweezen ka om zulk een is het ons zuwen weg in in plaats v dien einde dig; en daar v ondernoome stonds zullen 't niet ongevo ige aanmerkin meld is, te b HET blykt zo

bootje was, want daar 'er aan den eenen kant geen
 , en laa voortogt is ontdekt geworden, zo is 'er
 d-kost, b an den anderen kant het hoog Ty in de
 en van kle Welcome niet door uitgelegt, dewyl onbe-
 ad. Des n ende vaarten en ys-sraaten dingen zyn
 aan boor ie in 't minste niets tot de zaak doen;
 Ty, volge n schoon zy al eens toegestaan wierden,
 en, 'er so zouden zy de zwaarigheid maar voor
 voeten ree en oogenblik uit den weg ruimen, de-
 an land, w yl men dan zou moeten onderzoeken
 by de eer ar het Ty, dat door die doorvaarten
 and te ga roomde, van daan kwam; en alzo dit on-
 ynde om B rzoek ons tot eene oorzaak zal brengen,
 en denzel e beweezen kan worden onbekwaam te
Engeland. n om zulk een uitwerkfel voort te bren-
 van de tw n, is het ons alleen maar door eenen
 aakt, in euwen weg in hetzelfde doolhof te lei-
 sommige n, in plaats van 'er ons uit te helpen.
 agt en on ot dien einde was 'er een ander uittogt
 het geenz dig; en daar wierdt ook een ander uit-
 tegenwoon gt ondernoomen; van denwelken wy
 Het zal stonds zullen spreken. Ondertusschen
 ken, dat t niet ongevoeglyk zyn dit deel, met
 et beantwo ige aanmerkingen over het geen 'er in
 thil in den meld is, te besluiten.

ar het in v HET blykt zeer klaar uit het verhaal

deezer geschiedenissen, dat het gevoelen voortogt was ;
 dat 'er een doortogt in't Noord-West is, by Menschen van de meeste schra-
 derheid en ondervinding voor twee E-
 wen en een half de overhand gehad hee-
 en die gedagten steunt ten deele op
 kennis en ten deele op de overlevering
 Door kennis versta ik de reden en de o-
 dervinding; en door overlevering, zul-
 berichten omtrent dien doortogt, we-
 op onzekere gronden aangenomen z-
 geweest: want waaren die zeeker gewe-
 zoude men dezelve als gebeurtenissen me-
 ten aanmerken. Nu is het zeer moei-
 om te begrypen hoe zulk een gevoe-
 zo lang stand zoude hebben kunnen h-
 den, indien het op de daadelykheid
 gegrond was geweest; want het is
 ne grondregel die oud en waarachtig
 dat ongegronde gevoelens van ko-
 duur zyn, daar de waarheid in teg-
 deel eeuwig duurend is. Daar en boven
 het baarblykelyk dat *Frobisher*, *Dar-
 Hudson*, *Button* en *Baffine*, niet te-
 staande hunne poogingen mislukt zyn,
 volien verzeekert bleeven, dat 'er zulk

doortogt was ; en wy konnen , zonder
 waare nagedachten veel te kort te doen ,
 niet ontkennen dat zy zo wel als iemand
 anders daar van konden oordeelen. Egter
 moet men ook bekennen dat 'er sommige
 verstandige mannen geweest zyn , die ten
 dien opzichte van andere gedagten waaren:
 als , by voorbeeld , de H^r. *William Man-*
ning , Cap. *James* en Cap. *Middleton* ; maar
 daar zy alle hunne redenen gemeen ge-
 maakt hebben , zo is het eene onbetwift-
 waare waarheid , dat dezelve niet voldoe-
 vende zyn gerekent by menschen van een
 goed oordeel ; en de waare oorzaak
 hier van is , dat de meeste stukken daar zy
 op bouwden , by nader onderzoek , bevon-
 den zyn of onzecker of vals te wezen ;
 zo dat hunne redenen , hoe rechtmatig
 de besluiten daar uit mogten afgeleid zyn ,
 nochtans krachteloos kunnen gerekent
 worden. Ten laatsten , zien wy uit het ver-
 haal deezer geschiedenissen , dat 'er geen
 doortogt door *Davis Straats* te hoopen is ,
 en de redenen die dit bevestigen , bewy-
 zen met een , dat men eenen doortogt
 niet verwagten aan de Westzyde van *Hud-*

sons Baai; en daarom is het dat hy daar, en daar alleen gezogt moet worden, en dat wel in zulk eenen kleinen omtrek, dat als men eenige weinige jaaren standvastig volhardt in het nazoeken der inhammen in dien kleinen omtrek gelegen, het geheim ontdekt moet worden.

MEN zal moogelyk tegenwerpen, dat die inhammen, die het gunstigste scheenen, ook het meeste onderzocht, en nagespeurd zyn, en slechts bevonden of Rivieren of Baaijen te weezen; en indien die geene, dewelke naar het oordeel der voorstanders van deeze ontdekking het meeste beloofden, hunne verwagting door de ondervinding hebben te leur gestelt, waarom zouden zy op hun gevoelen blijven staan en hardnekkig een diergelyk onderzoek van de overige eilanden? Men zegt, deeze tegenwerping kan gemaakt worden; maar men mag wel zeggen dat zy gemaakt is, en dat men 'er is op blijven staan als op iets, dat de gant-

(1) Deeze reden toont wel dat de Voorstanders der doorvaart wel doen het nut van 't ge-

sche zaak be-
onzydig oor-

MAAR d
woorden, c
Eerstelyk, c
onderneemin
goede Patrio
trachten is t
dat, als hi
veel meer de
nen, als zy
doen door e
of belooning
den kunnen
het dan niet
het volk; en
het nut van
gen belang n

TEN twee
aan welke di
't noodzaakel
redenen; of
'er zulk een d

sche

't gemeen bove
door, dat zy

sche zaak besliste, en dat een billijk en onzijdig oordeel voldoen moest.

MAAR daar zyn, om daar op te antwoorden, drie dingen aan te merken. Eerstelyk, dat die Voorstanders deezer onderneeming, in dien opzigte, ook goede Patriotten zyn. Het geen zy be- trachten is tot voordeel van het gemeen, dat, als hier vorens klaar getoond is, veel meer door die ontdekking zal win- nen, als zy zouden kunnen hoopen te doen door eenige andere aanmoediging of belooningen, die zy met recht zou- den kunnen verwagten. In dien zin is het dan niet haare zaak, maar die van het volk; en wie is 'er die twyffelt dat het nut van het gemeen voor dat van ei- gen belang moet gaan (1)?

TEN tweeden, indien 'er eenige zyn, aan welke dit onderzoek mishaaft, zo is 't noodzaakelyk om eene van deeze twee redenen; of om dat zy overtuigt zyn dat 'er zulk een doortogt niet is, en derhalven oor-

't gemeen boven het haare te zetten, en daar door, dat zy niet verdagt kunnen worden

oordeelen dat het redeloos is om 'er naar te zoeken, dewyl het toch van geen vrucht kan zyn; of dat zy bewuft zyn dat 'er zo een doortogt is, en beslooten hebben denzelven te heelen. De laatste is zeekerlyk gantsch onreedelyk; en de eerste is insgelyks ongegrond, ten zy men hun zeggen blindelings tot bewys wilde aanneemen, het geen zy immers met geen recht verwachten konnen; en noch veel minder daar zy het in hunne macht hebben om in eenen zomer deeze stof buiten geschil te zetten, door ontdekkingen te land te laten doen: en willen zy dat, ten dienste van het gemeen, niet doen, uit wat hoofde denken zy dat het redelyk zou zyn die geene te verhinderen, die ten minste gewillig zyn om het langs eenen anderen weg te zoeken? behalven, dat zy zich zelfs met haar tegenstribbelen te kort doen; want, zo lang deeze inhammen onnagespeurd blyven, zo blyft

van door eigen belang de moogelykheid die vaart staande te houden, het geen eenigzins bewyft dat zy innerlyk van derzelve waar schynlykheid
nochts niet grond is.

van

het voorgee
roos ten ha
men dezelve
vind, het g
genwoordige
zyn, ten
Want te be
kere landen,
gestaan, in
Wester door
het volk zou
aan dat Ligh
mer, na dat
'er geene do
ander stuk,
ons ontwerp
haare belang
zullen wy het
kele aanmerk
let op het ge
om zelfs ee
noch nooit be

het voorgeeven leener ontdekking voor altoos ten haare laste; daar in tegendeel als men dezelve naspoot en geenen doortogt vind, het geschil niet alleen voor het tegenwoordige maar voor altoos beflist zal zyn, ten minste wat dit stuk betreft. Want te besliffen of een handel, en zekere landen, aan een bepaalt lighaam toegestaan, in vertrouwen dat een Noord-Wester doortogt ten algemeene nutte van het volk zoude ontdekt worden, met recht aan dat Lighaam zouden moeten toekoomer, na dat het blykbaar zoude zyn dat 'er geene doorvaart te vinden is, is een ander stuk, dat niets gemeen heeft met ons ontwerp, wat betrekking het ook op haare belangen hebben mooge; derhalven zullen wy het laten berusten by deeze enkele aanmerking; dat wie met aandacht let op het geen gezegt is, in staat zal zyn om zelfs een vraagstuk op te lossen dat noch nooit beantwoord is geweest; te weten;

schynlykheid verzekert zyn, maar daarom nochtans niet dat hunne verzeekering wel gegrond is.

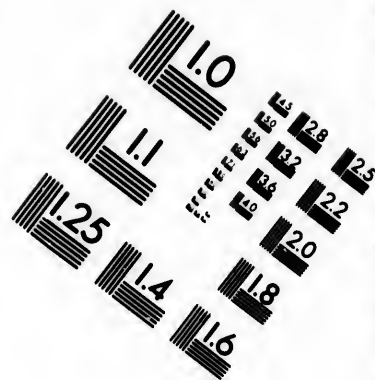
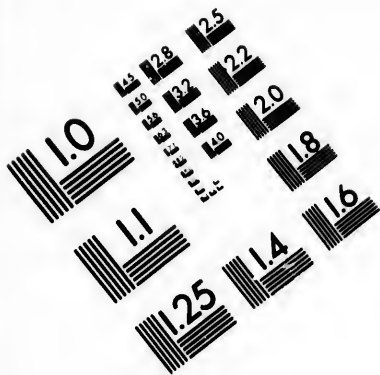
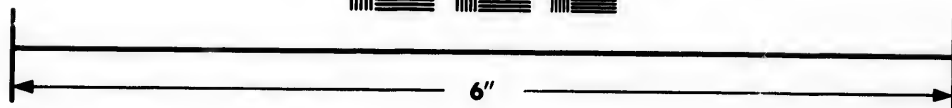
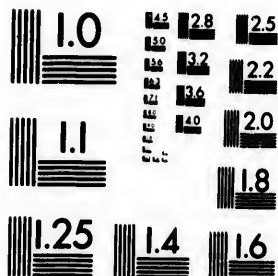

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

10
16
18
20
22
25
28
32
36
40
45
50
56
63
71
80
90
100

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

ten, hoe het met het belang van eene Maatschappye bestaan kan, dat dit stuk altoos in onzekerheid blyve, en de wereld verhinderd worde om dien twyffel op te klaaren, naamentlyk, of 'er een Noord-Wester doortogt is of niet?

TEN laatsten, schoon deeze inhammen doorzigt zyn geworden zonder eenen doortogt te vinden, zo laat het evenwel niet na van de waarschynlykheid te vermeerderen dat 'er een doortogt is, om dat die naspooringen de onmoogelykheid doen zien van eene genoegzaame meenigte water te vinden, die bekwaam zoude zyn om het. Ty tot zulke eene hoogte in deeze Rivieren en Baaien te doen ryzen, zonder eene gemeenschap met eenen anderen Oceaan te onderstellen; en daarom behoorde het mislukken van deeze togten, verre van verdere onderneemingen te ontraaden, ons in tegendeel aan te moedigen, om niet van dit voorneemen af te zien, tot dat, in gevolge van herhaalde en wel bestierde onderzoekingen, deeze Noord - Wester doortogt gevonden zy.

T WEE.

INHOUD
verhaal
door de
CALIF
en 1747.

DE gro
reiste
Noord-We
gevolgen v
men, als f
de eere van
getoont h
van dat on
reistogt vru
ons genoeg
'er veele be
dig en waa
dat daar on
zullen 'er

T W E E D E D E E L :

INHOUDEND, een klaar en omstandig verbaal, van den laatsten Reistogt, door de DOBBS-GALLEY, en de CALIFORNIA, in den jaare 1746. en 1747., gedaan.

DE groote verwachting die de laatste reistogt tot het ontdekken eenes Noord-Wester *doortogts* had verwekt; de gevolgen van de zaak op zich zelve genomen, als strekkende tot het welvaaren en de eere van het volk; en de yver die men getoont hadde tot het verder vervolgen van dat ontwerp, niet tegenstaande deze reistogt vruchteloos was uitgevallen; geven ons genoegzaam reden om te denken dat 'er veele begeerig zullen zyn, om een volledig en waarachtig verhaal te zien van alles dat daar omtrent is voorgevallen. Sommige zullen 'er misschien uit zucht tot het gemeen

meen belang toe bewoogen worden, en door de overweeging van de voordeelen, die met veel reden van deeze ontdekking kunnen verwacht worden; andere om redenen die hun meer in 't byzonder raaken; als de kennis die zy kunnen hebben met de onderneemers, en eigenaars, of met die geene, die door dezelve tot de bestiering deezer onderneeminge gebruikt zyn geweest; maar de meeste zullen 'er moogelyk toe getrokken worden door die natuurlyke en pryswaardige nieuwsgierigheid, die ieder welgeaard Man beweegt, om, zo veel in hem is, de beste berichten te bekoomen aangaande die dingen, die hy in alle deelen zyner aandacht waardig oordeelt. Om hunne verwachting te beantwoorden, en om alle, die 'er belang in hebben, te voldoen, en om zo veel het my moogelyk is, deeze zaak in eenen helderen dag te zetten, zo onderwinde ik my *Autheur* te zyn; met een oprecht voorneemen om niets op te geeven dan het geen ik zeeker weet, en zo veel in myn vermoogen is, juist zo als 't my bekend is, zonder begunstiging, of partydig-

digheid, vo
heid, en zo
inzicht, da
dit verhaal,
zen toe te h
MAAR h
kome, volstre
den Leezer h
staat geworde
op zulk een
wyze, als ik
en. In den
boomen wierd
myne te rugke
'er niets va
het schip werk
en hoorde i
rd: maar i
at alle dinge
en benoeme
f geen hoop
atwerp te de
neiging o
eezen dat ik
oote neiging
gentheid te

digheid, vooroordeel of vooringenoomen-
heid, en zonder cenig het minste ander
inzicht, dan om door het uitgeeven van
dit verhaal, iets tot het *algemeen welwee-*
zen toe te brengen.

MAAR het zal, eer ik tot het verhaal
kome, volstrekt noodzaakelyk zyn, dat ik
den Leezer berichte op welke wyze ik in
staat geworden ben, om de geheele zaak,
op zulk eene volkomene en byzondere
wyze, als ik belooft hebbe, te verhande-
len. In den tyd dat de reistogt onder-
nemen wierdt was ik in *Italien*, en op
myne te rugkomst naar Engeland, vernam
ik 'er niets van als vier dagen voor dat
het schip werkelyk in zee zou steeken; en
toen hoorde ik het zeer gevallig te *Hert-*
ford: maar ik vernam op dezelve tyd,
dat alle dingen gereed, en alle de Offi-
ciërs en benoemd waaren, en dat 'er weinig
of geen hoop voor my was om in een
ontwerp te deelen dat zo zeer met my-
ne neiging overeen stemde. Het leed-
te dat ik 'er over betoonde, en de
grootte neiging die ik liet blyken om ge-
gentheid te hebben van in zulk eene
door-

doorlugtige onderneeming uit te munten, ter oore van sommige der Reeders gekomen zynde, vonden zy goed om my te ontbieden, en met my over dat onderwerp te spreken; waar door ik een klaar en duidelyk vertoog kreeg, van al het geen zy tot deezen tyd hadden uitgevoerd. Het is dienstig dat ik het hoofdzakelyke daar van voostelle; 't welk veel licht zal byzetten, dat zeer nodig is om 't geen in het vervolg zal gezegt worden klaar te bevatten.

DIE heete en langduurige twist, die 'er tusschen den Ridder *Arthur Dobbs* en Cap. *Middleton* ontstaan was, ten opzichte der reize die 'er gedaan was om den doortogt door het N. W. naar de Zuid-Zee te ontdekken, op aandrang der eersten beslooten, en onder het bewin van den anderen uitgevoerd, te weergebragt hebbende, dat het onderwerp naauwkeurig en door en door onderzocht en nagevorscht wierdt, was van dit gevolg, dat de redenen van den H^r. *Dobbs* ter staavinge van zulk eenen doortogt, zwaargewigtig scheenen te zyn, dat veele

van
delmoedige
geegen waar
voortzetting
eenen; en
hetzelve zo
verheid, na
an de onde
door eene be
onden *Sterling*
gedaan wierd
ragt zynde,
traalende in
er den aard
en oordeelen
waarmste wa
etten; zo w
et heffing
borgefeld;
enoege oordee
er reize goed
e voor om
n, ieder va
et ontwerp
erdt strax
ar wierdt e
zaaken tot

te munten, ge-
 eders geko-
 om my te
 dat onder-
 ik een klaar
 van al het
 dden uitge-
 k het hoofd-
 't welk veel
 nodig is om
 zegt worden

e twist, die
Arthur Dobbs
 was, ten op-
 aan was on-
 W. naar d
 aandrang de
 t het bewin
 t, te wee
 et onderwe
 or onderzoch
 s van dit g
 den H^r. *Dobbs*
 doortogt, z
 dat veele

delmoedige en schrandere Liederen, ge-
 eegen waaren om hunnen bystand, tot
 voortzetting van dat voorneemen te ver-
 eenen; en men agte de uitvoering van
 hetzelve zo waarfchynlyk, dat de O-
 verheid, na een ryp overleg, befloot
 om de onderneemers aan te moedigen
 door eene belooning van *twintig duizend*
ponden fterlings, ingevalle de ontdekking
 gedaan wierde. De zaaken dus ver ge-
 ragt zynde, en een groote yver door-
 draalende in die geene, die het beste o-
 er den aard van die onderneeming kon-
 den oordeelen, en die insgelyks de be-
 waamfte waaren om dezelve voort te
 etten; zo wierd 'er eene infchryving
 ot heffing van tien duizend ponden
 orgesteld; welke fomme men groot
 enoeg oordeelde om de onkosten dee-
 er reize goed te maaken, en men stel-
 e voor om dezelve in *bonderd par-*
ten, ieder van *bonderd pond* te deelen.
 et ontwerp dus gefchikt zynde,
 ierdt ftrax greetig aangenoomen; en
 ar wierdt eene kamer aangestelt om
 e zaaken tot haar vol beflag te bren-
 K gen.

gen. Dies wierden 'er twee bekwaame schepen gekogt en met zo veel spoed als moogelyk was uitgerust om de uitvoering te waagen; en om *Engeland*, indien het gelukkig uitviel, zo dra moogelyk, in bezit te stellen van dien onwaardeerbaaren en uitgestrekten handel, dewelke beweezen was uit de ontdekking van deezen nieuwen doortogt te moeten voortkoomen. De schepen door de Bewindhebbers deezer Maatschappij gekogt waaren de *Dobbs-Galley*, van hondert en tagtig, en de *California* van hondert veertig tonnen. Beide deeze schepen waaren in alle deelen volkoomen gekalefaatert en uitgerust tot de togt die zy onderneemen moesten: zy waaren insgelyks overvloedig voorzien van scheeps en oorlogsbehoeften, en van zulke dingen, die men aan de inboorlingen der landstreekende die zy zouden koomen te ontdekken vereeren konde. Alles wierdt in een genoegzaame veelheid, en elk in zyn soort zo goed, als het te bekomen was aan boord gebragt. De vlyt, in

trusten de
de Bewindhe
gemaakt had
ring betaalt
weinig ten a
van hunne
ede in teeg
uiten om
aten verloop
en zy uit h
een 'er aan
er volle bet
ot deeze r
en.

De zaake
ynde, wier
elyk om op
en te der
ierdt aan
edraagen, e
Francis
Admiralite
scherminge
Scheepslied
gt zouden
yl die ver

de bekwaame en veel spoed om de uit-
 in Engeland, zo dra mo-
 van dien on-
 kten handel, de ontdek-
 doortogt te schepen door
 Maatschappy Galley, van
 de Californi-
 onnen. Be-

in alle de-
 rt en uitge-
 onderneeme-
 yks overvlo-
 n oorlogs-
 gen, die me-
 landstreeke-
 e ontdekken-
 ierd in een-
 elk in zy-
 bekomen wa-
 vlyt, in

mitrusten deezer schepen, was zo, dat
 de Bewindhebbers reeds meer schulden
 gemaakt hadden als 'er op de inschry-
 ving betaalt was, zo dat zy zich een
 weinig ten agteren bevonden. Dit, ver-
 van hunne poogingen te verslauwen,
 dede in teegendeel hun eenpaarig be-
 witen om het gety des jaars niet te
 doorten verloop. Tot dat einde schoo-
 en zy uit hun eigene beurse op, het
 een 'er aan de inschryving ontbrak,
 er volle betaaling van de kosten, die
 tot deeze reis gemaakt moesten wor-
 den.

DE zaaken tot dus verre gebragt
 ynde, wierdt het volstrekt noodzaa-
 elyk om op het begeeven dier sche-
 en te denken. De *Dobbs - Galley*
 ierd aan den H^r. *William Moor* op-
 edraagen, en de *California* aan den
Francis Smith. Men hield ook by
 e *Admiraliteits Heeren* aan om hunne
 scherminge ten gevalle der Officieren
 n Scheepslieden die zich tot deezen uit-
 gt zouden laten aanneemen; en de-
 yl die vergaderinge altoos eene by-

zondere aandacht aan dat ontwerp verleent, en tot deszelfs uitvoering de grootste aanmoediging gegeven had, toen het allereerst ontworpen was, zo vergunden deeze Heeren ook in dit geval hunne bescherming aan alle die zich voor *drie jaaren* in deezen Reistogt verbinden wilden. En op dat 'er geene moogelyke aanmoediging zoude ontbreken om den yver van 't volk in het midden der wederwaardigheeden, daar zy uit den aard der zaake zelve mee te worstelen zouden hebben, en daar zy in deeze onderneeming onvermydelyk aan bloed zouden gesteld worden, levedig te houden, en om geene middelen te laten ontbreken die hunne pogingen ter ontdekkinge eenes doortogtkonden aanzetten, zo wierdt 'er behalven de ongemeene maandgelden, die hun toegestaan waaren, aan ieder die aan boord ging volgens zynen rang eene zekere prys toegelegd, in gevalle hunne onderneeming gelukte. Op dien voet moest de Cap. *vyf hondert ponden* ontfangen; elk stuurman

twee bonders
en zeeman
bediening.
dien zy zo
te maaken
hun toekom
begrypen is,
men zoude
welke betere
kunnen gewe
loen uitvalle
W y hebbe
windhebbers
happy eerst
minder edeln
in het jaarg
en op dat h
langen mog
erig mede b
in van Mey
e schepen g
en 10^{en}. die
vier af tot
teins zich l
ontfangen,
lyk lagen t

Baai

ontwerp ver- twee *bonderd*; en ieder ander Officier
voering de en zeeman eene belooning naar zyne
even had, bediening. Buiten en behalve dat, in-
n was, zo dien zy zo gelukkig waaren eene prys
t in dit ge- te maaken moest die geheel en al aan
alle die zich hun toekoomen, zo dat het niet ligt te
Reistogt ver- begrypen is, wat grooter aanmoediging
t 'er geene men zoude hebben kunnen geeven, of
ude ontbree welke betere middelen bedagt zouden
k in het mid kunnen geweest zyn om die reis wel te
n, daar zy loen uitvallen.

W y hebben reeds gezegt, dat de Be-
windhebbers van de *Noord-Wester Maat-*
schappy eerst zeer voorzichtige en niet
inder edelmoedige schikking maakten
in het jaargety niet te laten verlopen:
n op dat het ontwerp zyn vol beslag
langen mogt, zo waaren zy 'er zo ny-
erig mede beezig, dat alles in het be-
in van Mey volkoomen klaar was, en
e schepen gereed om zee te kiezen.
en 10de. dier maand, dreeven zy de
vier af tot *Gravesend*, daar de Ca-
teins zich bevonden om hunne orders
ontfangen, en daar de schepen wer-
lyk lagen toen de eerste maare van

dien Reistogt, en van de toebereidselen die 'er toe gemaakt waaren, my ter ooren kwam. Men kan zich ligtelyk verbeelden, dat, schoon ik dat alles met de uitneemenste voldoening aan den eenen kant vernam, ik 'er nochtans aan den anderen kant, met het aller grootste leedweezen van was aangedaan; welk my wel haast benoomen wierdt door den onverwagten voorslag, om niet alleen mee te vaaren maar zelfs als Hoofd te dienen. Het eerste nam ik greetig aan, om dat de nieuwigheid het voordeel, en voornaamentlyk de roem die 'er by te haalen was, my zeer sterkaanzetteden om 'er in te deelen; maar schoon ik aan het zeeyarend leven gewend was, weigerde ik standvastig het laatste, niet verwaant genoeg zynde om my zelfs, noch zonder ondervinding in de Noord-Zeen en Noorder Lucht-streken, tot eene zaak van zo veel aangelegentheid bekwaam te oordeelen.

DAAR wierdt dan goed gevonden en beslooten, dat ik de reis zou doen als Agent van de Bewindhebbers, zonder ergens aan verplicht, of eenig bevel of

van
derheevig te
toe de schip
teden. De
van dezelve
keningen zo
ontdekte lan
heid en tuss
de dieptens
klippen aant
mingen der
den raakend
hoog en laag
drift, en ha
nen; de ver
gaan, de z
verschillende
grond opne
kunnen, met
en van natu
zaamelen.
HIER uit
opmaaken h
gen is, om
en van dit
gelyk hoe ei
my te neem
de

derheevig te zyn, als aan 't geen waar
toe de schriftelyke orders my verplig-
teden. De voornaamste hoofd - deelen
van dezelve waaren; dat ik nette afte-
keningen zoude maaken van alle de nieuw
ontdekte landen, als ook van de geleegent-
heid en tusschenwydte der Capen; dat ik
de dieptens moest peilen, de ondiepten en
klippen aantekenen; dat ik de waarnee-
mingen der verschillende omstandighee-
den raakende het Ty, als de tyd van
hoog en laag water, haare hoogte, haare
drift, en haare loop enz. zoude bywoo-
nen; de verandering van 't Compas naa
gaan, de zoutigheid van 't water; de
verschillende hoedaanigheeden van den
grond opneemen; en zo veel ik zou
kunnen, metaalen, bergstoffen en alle soor-
ten van natuurlyke zeldzaamheeden ver-
zaamelen.

HIER uit zal de Leezer ligt kunnen
opmaaken hoe ver het in myn vermoo-
gen is, om myne beloften in 't uitgee-
ven van dit werk te volbrengen, en te
gelyk hoe eigen het voor my was dit op
my te neemen: hy zal teffens kunnen

oordeelen wat leedweezen my onze kwaade
uitslag heeft veroorzaakt; ik wil het geen
mislukking noemen, want myne hoope en
verwachting zyn noch even zo groot als
die ooit geweest zyn. Ik zeg hy zal uit
de volgende omstandigheeden myns ge-
drags van myn hartzeer zo veel te beten
kunnen oordeelen; dat ik agtien uren
na dat eerst van deeze zaak gesproken
was, my werkelyk te *Gravesend* aan
boord bevond.

Nu is het tyd, dat ik den Leze-
de orders van de Capiteins melde, die zo
zo als reeds gezegt is daar wachteden, en
ontfingen. Dezelve luiden dus:

ONDERRICHTINGEN voor William
Moor, Capitein op 't Schip de *Dobbs*
Galley; en Francis Smith, Capitein
op 't Schip de *California*, beide ter ont-
dekkinge van eenen doortogt naar de
West en Zuid-Zee van America
door de Straaten van Hudson, uit-
gezonden.

„ Gy lieden zult te zaamen met al
„ spoed

„ spoed, v
„ de zuid-
„ *Groenland*
„ by die C
„ den ingan
„ son, tusse
„ *ton's-Isles*
„ kneys.

„ ING EV
„ rens de B
„ ben, zal uv
„ te *Cairstos*
„ eene plaat
„ zen; maar
„ en veertig
„ den, ind

„ om de rei
„ „ DE twe
„ Oosten van
„ ys noch t
„ in te zeile
„ ker is, da
„ twee niet
„ hoogte der
„ te, als zy

te groot o

„spoed, van de *Theems* uitzeilen naar
 „de zuid-zyde van *Cape Farewell* in
 „*Groenland*, U wagten voor ys tot na-
 „by die Caap, en *cours* zetten naar
 „den ingang van de *Straaten van Hud-*
 „*son*, tusschen de *Resolution*, en *But-*
 „*ton's-Isles*, Noordwaarts van de *Or-*
 „*kneys*.

„INGEVALLE van scheiding, alvoo-
 „rens de *Britsche* kust verlaaten te heb-
 „ben, zal uwe eerste vergaader-plaats zyn
 „te *Cairstown* op de *Orkneys*, of op zulk
 „eene plaats als de convoy zal aanwy-
 „zen; maar daar zal niet langer als agt
 „en veertig uren gewagt moogen wor-
 „den, indien weer en wind toelaaten
 „om de reize voort te zetten.

„DE tweede vergaader-plaats zal ten
 „Oosten van *Resolution-Isles* zyn, zo het
 „ys noch te vast is om de straat veilig
 „in te zeilen; maar zo de doortogt ze-
 „ker is, dan moet 'er boven een dag of
 „twee niet getoefst worden, ten zy de
 „hoogte der Spring-Tyen zulks vereisch-
 „te, als zynde de drift van het Ty dan
 „te groot om veilig te kunnen inzeilen:

K 5 „ het

„ het is dan beter eenige dagen te ver-
 „ toeven, tot dat de stroomen zwakker
 „ geworden zullen zyn. In den doortogt
 „ van de Straaten moet gylieden dicht aan
 „ het Noorder - strand houden, tot dat
 „ gy de *Savage-Islands* zult voorby zyn,
 „ op een redelyke afstand van elkandere
 „ blyvende, onder het gehoor van klok-
 „ ken of kanon, om elkandere in geval
 „ van tegenspoed in het ys, te kunnen
 „ byspringen.

„ INDIEN het mogt gebeuren dat gy-
 „ lieden in de straaten van elkander raak-
 „ ten, laat uw naaste vergader-plaats te
 „ *Diggs-Isle* of te *Cary's-Swans-Nest* zyn,
 „ en laat de eerste maar twee dagen naar
 „ den anderen wagten; en zo gy 'er el-
 „ kanderen niet ontmoet, zo moet de
 „ eerste eenen paal of hoop steenen op een-
 „ nen uitstekende kust, die 't meeste in
 „ 't gezicht loopt, opregten, met een
 „ geschrift, waar uit de andere mooge
 „ weten dat, en wanneer gy 'er van
 „ daan zyt gezeilt naar de naaste verga-
 „ der-plaats.

„ AAN *Cary-Swan's-Nest* gekoomen,

„ en

„ en de v
 „ indien g
 „ ten ank
 „ het Ty
 „ de vloer
 „ maar in
 „ is om
 „ Wester
 „ 30. tot
 „ ken, z
 „ plaats vo
 „ raad zal
 „ aan *Deer*
 „ gy tot
 „ of te *M*
 „ derwaart
 „ ys is: m
 „ mogt lan
 „ en tyd
 „ gy den
 „ men en e
 „ ys, zeil
 „ zettende
 „ uitstel tra
 „ *Isol-Bay*
 „ *MAA*

„ en de wind tegen zynde zo blyft daar,
 „ indien gy by een zyt, een Ty of twee
 „ ten anker, en neemt 'er den loop van
 „ het Ty, snelheid, hoogte, tyd van
 „ de vloed, enz. naauwkeurig waar;
 „ maar indien de wind gunftig genoeg
 „ is om een gedeelte van de Noord-
 „ Wefter kant van *Pistol-Bay* op 62°. 30'. tot aan *Wager-Straat* te berei-
 „ ken, zo bepaal uwe eerfte vergader-
 „ plaats volgens het geen in eenen fcheeps-
 „ raad zal goed gevonden worden, of
 „ aan *Deer-Sound* in *Wager-Straat* zo
 „ gy tot dien doortogt *cours* houdt,
 „ of te *Marble Island*, indien de wind
 „ derwaarts gunftiger en de zee vry van
 „ ys is: maar telkens als gy op die kuft
 „ mogt landen, zo neemt 'er den loop
 „ en tyd van het Ty waar; en vindt
 „ gy den vloed uit het Westen te koo-
 „ men en eene tamelyke opening vry van
 „ ys, zeild 'er met voorzigtigheid in,
 „ zettende den boot voor uit, zonder
 „ uitftel trachtende *Wager-Straat* of *Pi-
 „ stol-Bay* te bereiken.

„ MAAR indien gy eerst *Wager-
 „ Straat*

„ *Straat* bereikt, en aan de laatste vergader-
 „ plaats te *Deer-Sound* (wyl 'er na dezelve
 „ geen verder bepaalt kan worden) elkande-
 „ ren ontmoet; zeild dan regt naar den We-
 „ ster-ingang daar *Rankin* is geweest, bly-
 „ vende in het opper-Kanaal, ten Noorden
 „ der Eilanden die hy doorgevaaren is,
 „ en geeft daar al wederom acht op den
 „ loop, hoogte, en tyd van het Ty; en
 „ vind gy die vroeger, of dat de vloed
 „ uit het Westen of uit het Zuid-Westen
 „ komt, zet dan stout voort in de ope-
 „ ning, en volgt die tot zo verre als het
 „ naar het Westen rekken kan; en is de
 „ straat naauw zo laat de Booten voor uit
 „ gaan om te peilen, acht geevende op
 „ het Ty, diepte, zoutigheid van het
 „ water, miswyzing; op uw kaart aan-
 „ teekende de hoogtens van alle de uit-
 „ steekende kusten, den stand dier landen
 „ opnemende, als ook zo als dezelve van uw
 „ schip af schynen te leggen, teffens uit-
 „ ziende naar Inhammen of Havens, om
 „ 'er in gevalle van kwaad weer of tee-
 „ genwind, in te kunnen loopen.

„ INGEVALLE gy den vloed van het
 „ Ty

va
 „ Ty ont
 „ plaats v
 „ zo dra
 „ gy op
 „ betrouwe
 „ zetten,
 „ Westen,
 „ de Ameri
 „ oog hou
 „ eenige o
 „ gy aan l
 „ moet gy
 „ of gy teg
 „ agter U
 „ moogt of
 „ of het e
 „ brooke L
 „ op naar
 „ rug te ke
 „ te houden
 „ ger voort
 „ van 62°.
 „ Wester T
 „ U verzeek
 „ lykste Caap
 „ vaste land

baai

e vergader-
na dezelve
) elkande-
ar den We-
weeft, bly-
n Noorden
evaaren is,
cht op den
et Ty; en
at de vloed
uid-Westen
in de ope-
erre als het
n; en is de
en voor uit
eevende op
eid van het
kaart aan-
alle de uit-
dier landen
zelve van uw
teffens uit-
laven, om
veer of tee-
open.
bed van het
„ Ty

„ Ty ontmoet en dat gy de engste
„ plaats van *Wagers Straat* doorvaart;
„ zo dra gy in eene opene zee valt zult
„ gy op eenen vryen doortogt kunnen
„ betrouwen, en stout ten Westen voort-
„ zetten, of meer ten Zuiden of ten
„ Westen, naar dat het land geleegen is,
„ de Americaanse Kust aan Bakboord in 't
„ oog houdende; en zo gy naderhand in
„ eenige opening kwaamt te vallen daar
„ gy aan beide zyden land zaagt, dan
„ moet gy zorgvuldig het Ty gade slaan,
„ of gy tegen hetzelfde opzeilt dan of het
„ agter U inloopt, op dat gy weeten
„ moogt of gy in eenen Baai zeilt dan
„ of het een doortogt is tusschen ge-
„ brooke Landen of Eylanden, om daar
„ op naar bevinding voort te gaan of te
„ rug te keeren, en meer naar 't Westen
„ te houden. Zo gy, de *Straat van Wa-*
„ *ger* voorby gezeilt tot op de hoogte
„ van 62°. Noorder breedte, een Zuid-
„ Wester Ty gewaar wordt, zo kunt gy
„ U verzeekert houden dat gy de Noorde-
„ lykste Caap die tot het Noord-Westelyke
„ vaste land van *America* behoort, voor-
„ by

„ by zyt gevaaren , en gy moogt dan
 „ vry naar eene hoogte van 50° . , Zuid-
 „ waarts zeilen , daar het warm genoeg
 „ is om 'er te overwinteren , zorgvuldig
 „ lettende op de rotsen en ondiepten , die
 „ gy op uwen weg zult vinden , en de
 „ breedten van alle de uitsteekende kusten
 „ op uw kaart aanteekenende , en de leng-
 „ te bereekende volgens den evenwydigen
 „ cirkel , waar onder gy u bevinden zult.
 „ INDIEN gy lieft te *Pistol-Baai* of te
 „ *Rankin's-Inlet* by *Marble-Islands* eene
 „ kans wilde waagen en daar een *Wesl*
 „ of *Noord-Wester* Ty vinden moogt , en
 „ de opening voortgaat naar het Westen ,
 „ zo zullen dezelfde onderrichtingen U ten
 „ opzichte van de doorvaart van *Wagers*
 „ *Straat* gegeven , voor deeze opening
 „ desgelyks tot een richtsnoer kunnen ver-
 „ strekken , om dat zy beide op 62° . t'
 „ zaamen loopen moeten : want overal daar
 „ gy , het Ty peilende , verzekert zult
 „ zyn dat het uit het Westen vloed , en
 „ het vroeger vind , moogt gy vertrou-
 „ wen eenen openen en ruimen doortogt
 „ te hebben , dewyl de Oceaen daar niet

„ wyd

„ wyd van
 „ groote T
 „ de Baai
 „ INGE
 „ ningen de
 „ ne Zee
 „ dat gy de
 „ reikt hebb
 „ teren , inc
 „ eer gy Z
 „ maar ind
 „ ten , zo z
 „ ten minst
 „ daar de l
 „ te overwi
 „ king te g
 „ kies eene
 „ lige schuil
 „ de inboor
 „ en zo zy
 „ koomen ;
 „ geschil m
 „ gelyk ver
 „ dan om
 „ vruchtbaa
 „ winteren ;

moogt dan
 0°. Zuid-
 arm genoeg
 zorgvuldig
 diepten, die
 den, en de
 ende kusten
 , en de leng-
 venwydigen
 vinden zult.
 l-Baai of te
 Islands eene
 r een West
 n moogt, en
 het Westen,
 tingen U ten
 van Wagers
 eze opening
 r kunnen ver-
 e op 62°. t
 nt overal daar
 erzekert zult
 n vloed, en
 gy vertrou-
 nen doortogt
 aan daar niet
 „ wyd

„ wyd van daan kan zyn, om zulke
 „ groote Tyen uit het *Noord-Westen* in
 „ de Baai te brengen.
 „ INGEVALLE gy, na eene der ope-
 „ ningen doorgevaaren te zyn, eene ope-
 „ ne Zee vind zonder hindernissen, en
 „ dat gy de 50°. Noorder breedte zult be-
 „ reikt hebben, zo zult gy daar overwin-
 „ teren, indien de koude u overvallen mogt
 „ eer gy Zuidwaarts voortgesteevent zyt;
 „ maar indien weer en wind het toelaa-
 „ ten, zo zeilt maar voort naar 't Zuiden
 „ ten minste tot op de hoogte van 40°. ,
 „ daar de lucht zagter en warmer is om
 „ te overwinteren, en dit zal de ontdek-
 „ king te gelyk volbrengen: in dit geval
 „ kies eene vaarbaare Rivier, of eene vei-
 „ lige schuilplaats of have, indien gy van
 „ de inboorlingen niets te vreezen hebt,
 „ en zo zy menschelyk en beschaaft voor-
 „ koomen; maar is 'er eenig gevaar om
 „ geschil met hun te krygen, dat zor-
 „ gelyk vermyd moet worden, zo poogt
 „ dan om in eene veilige have in een
 „ vruchtbaar Eiland vol bosschen te over-
 „ winteren, op eenen gevoeglyken afstand

„ van

„ van het vaste land, om dus gedekt te
 „ zyn tegens het verrassen der inboorlin-
 „ gen, also zorgelyk het oog in 't zeil hou-
 „ dende als of gy op vyands bodem waart.
 „ INDIEN gy in het doorzeilen van
 „ *Hudson's Straat* eenige wilde kwaamt
 „ te ontmoeten, houdt U niet op om met
 „ hen te handelen, maar vereert hun ee-
 „ nige kleinigheeden, en zulke daar zy
 „ veel werk van maaken. Zyt gy de
 „ Baai door gevaaren en ontmoet gy *Eski-*
 „ *maux Indiaanen* in de openingen, tragt
 „ hunne vriendschap door geschenken te
 „ winnen; en hebben zy eenige dingen te
 „ verhandelen, weigerd die niet, maar
 „ vergroot in tegendeel de goede gedag-
 „ ten die zy van U hebben, met hun
 „ meer voor hun bont enz. te geeven als
 „ de Maatschappy gewoon is te doen, en
 „ zulke goederen als zy verkiesen zouden,
 „ om dus een bestendiger vriendschap voor
 „ het toekomende met hun te maaken; maar
 „ vertoeft 'er niet langer als het nodig is
 „ om wegens de T'yen verzekert te zyn.
 „ ALS, in het doorzeilen dier gebroo-
 „ ke landen, die ten Noord-Westen van

„ de

„ de Baai
 „ 60°. kom
 „ ver Wild
 „ *Eskimaux*
 „ der *India*
 „ schap, d
 „ winnen,
 „ ligen han
 „ wierdt, on
 „ have te lo
 „ hen te ver
 „ wederkom
 „ verheugt z
 „ en met ha
 „ waarden
 „ zyn; en d
 „ verbond o
 „ met hun t
 „ U in 't g
 „ del te dr
 „ jaargety u
 „ vaaren.
 „ woonde pl
 „ landen, in
 „ tanische M
 „ daar een

s gedekt te
 r inboorlin-
 n't zeil hou-
 dem waart.
 rzeilen van
 de kwaamt
 op om met
 ert hun ee-
 ke daar zy
 Zyt gy de
 oet gy *Eski-*
 ngen, tragt
 fchenken te
 ge dingen te
 niet, maar
 goede gedag-
 , met hun
 te geeven als
 te doen, en
 efen zouden,
 ndfchap voor
 haaken; maar
 het nodig is
 kert te zyn.
 dier gebroo-
 -Westen van
 „ de

„ de Baai zyn geleegen, zuidelyker dan
 „ 60°. komen moogt, en andere befchaa-
 „ ver Wilde moogt ontmoeten dan de
 „ *Eskimaux* zyn, als by voorb. de Noor-
 „ der *Indiaanen*, poogt hunne vriend-
 „ fchap, door vereeringen, verder te
 „ winnen, en ontwykt geenerley toeval-
 „ ligen handel, indien gy genoodzaakt
 „ wierdt, om daar by kwaad weêr in eene
 „ have te loopen. In zulk geval moet gy
 „ hen te verftaan geeven, dat gy by uwe
 „ wederkomst in het aanftaande voorjaar
 „ verheugt zult zyn haar weder te vinden,
 „ en met haar handel te dryven op voor-
 „ waarden die hun voordeelig zouden
 „ zyn; en daar en boven tragten in een
 „ verbond of verdrag van vriendschap
 „ met hun te treden; maar gy moet 'er
 „ U in 't geheel niet ophouden om han-
 „ del te dryven als de winden en het
 „ jaargety u zullen toelaaten voort te
 „ vaaren. Neemt bezit van alle onbe-
 „ woonde plaatsen daar gy zoudt kunnen
 „ landen, in naam van zyn Groot Brit-
 „ tanifche Majesteit als eerste bezitter,
 „ daar een gedenkteken van hout of
 „ L „ steen

„steen met eene byschrift opregtende,
 „en geeft aan elke Have, Rivier, Caap,
 „of Eiland, die gy zoudt moogen ont-
 „moeten, of daar gy op zult koomen te
 „landen, eenen naam.

„MAAR indien gy beschaafde volkeren
 „vindt die daar hun vaste woning hebben,
 „wacht u zorgvuldig van hen de minste
 „argwaan te geeven met u iets toe te ei-
 „genen, ten waare dat zy by uwe te-
 „rugkomst U eenig land gewillig afston-
 „den, om u te noopen eenen handel
 „voor het toekomende daar te vestigen.
 „Neemt geene inwoonders met geweld
 „aan boord, om dezelve in 't Vaderland
 „te brengen; maar ingevalle zy zich
 „zelf gewillig aanbieden, in ruiling van
 „zulke die hier van daan gezonden zou-
 „den zyn, om in die gewesten te bly-
 „ven, zo weigert niet om dezelve in
 „Engeland over te voeren, om dus in 't
 „vervolg tolken te hebben, en om hun-
 „ne vriendschap te onderhouden. Indien
 „gy eenige van uw volk in die landstree-
 „ken moogt agter laten, moeten zy
 „voorzien worden met dat flach van

„klei

kleinighe
 gen gezi
 zulke zaad
 en ander
 wasschen
 papier, p
 kingen op
 dier gewe
 „ALS g
 brooke lan
 zwarte w
 het in Au
 dat zy hu
 richten, z
 bewys stre
 doortogt n
 werwaarts
 zetten.

„GEBEU
 tot aan de
 waarts voo
 vier aandoe
 zwervend!
 dorpen bev
 zo moet gy
 zichtig me

opregtende,
 rivier, Caap,
 moogen ont-
 ult koomen te
 aafde volkeren
 oning hebben,
 nen de minste
 iets toe te ei-
 y by uwe te
 ewillig afstou-
 eenen handel
 ar te vestigen.
 s met geweld
 t Vaderland
 evalle zy zich
 in ruiling van
 gezonden zou-
 westen te bly-
 m dezelve in
 om dus in
 en om hun
 uden. Indien
 die landstree-
 moeten zy
 at slach van
 „ klei

kleinigheeden, die hen by de Inboorlin-
 gen gezien kunnen maaken; als mede
 zulke zaaden, graanen, peulen, boomen
 en andere tuinbehoefstens die daar niet
 wasschen; verzorgende haar insgelyks
 papier, pennen, en inkt, om aanmer-
 kingen op de luchtstreek, handel enz.
 dier gewesten te maaken.

„ ALS gy, na dat gy tusschen de ge-
 brooke lander zult doorgezeilt zyn, nog
 zwarte walvissen gewaar wordt, dat
 het in Augustus en September zy, en
 dat zy hunne koers ten Zuid Westen
 richten, zo zal u dat tot een verder
 bewys strekken, dat 'er een vaarbaare
 doortogt naar den Wester Oceaan is,
 werwaarts zy dan hunne koers voort-
 zetten.

„ GEBEURDT het dat gy van de 60°.
 tot aan de 50°. uwe reis gelukkig zuid-
 waarts voortzet, en eene have of ri-
 vier aandoet, daar de inwoonders geen
 zwervend leven leiden, maar steden en
 dorpen bewoonen, en beschaaft zyn,
 zo moet gy 'er heel omzichtig en voor-
 zichtig mede te werk gaan, geene de

L 2 „ min-

„ minste oorzaak tot belediging geeven-
 „ de; en zo zy U vriendelyk voorkoo-
 „ men, en vriendschap zoeken, kweek-
 „ die aan met vereeringen, zonder U
 „ zelf in hun macht te geeven; maar koo-
 „ men zy op als vyanden, zo gaat nie-
 „ aan land, dog mydt de kust zonde-
 „ nogtans eenige vrees te toonen; en
 „ schynen zy U te willen aanvallen, zo
 „ poogt hen eerst met U grof geschu-
 „ schrik aan te jaagen, altoorens op hen
 „ met scherp te schieten; het geen gy nie-
 „ doen moet als wanneer uwe eige verwe-
 „ ring het vereischen zal; verlaat dan de
 „ kust, en zet verder naar het zuiden to-
 „ dat gy vriendelyker *Indiaanen* ontmoet-
 „ „ INDIEN gy by talryke volkeren kom-
 „ men moogt, gewoon met vracht of oo-
 „ logs-schepen handel te dryven, en te
 „ vyandschap schynende over te helle-
 „ mydt de kust zo gy eene ruime zee heb-
 „ maar indien gy u in Eilanden verwa-
 „ vindt, alwaar het u moeiljelyk zou-
 „ zyn haar te ontwyken, of zo ver-
 „ steevenen als 'er tot volbrenging van
 „ ontdekking vereischt word, keert da-

„

„ indien he-
 „ is, te ru-
 „ uit bewe-
 „ een-n an-
 „ weest zyt
 „ eenig geva-
 „ „ M A A R
 „ ver gekoo-
 „ me landstr-
 „ zo zoekt
 „ 't ander h-
 „ dier gewet-
 „ 'er uwe sch-
 „ vruchtbaar-
 „ volk, om
 „ houden, i
 „ ompspitten,
 „ ken: laat
 „ van koorn
 „ dat gy hie-
 „ noomen,
 „ boorlingen
 „ 'er in 't ve-
 „ moogen ko-
 „ vogels, big-
 „ overig zyn

Baai

ing geeven-
yk voorkoo-
ken, kweek
, zonder U
n; maar koo
zo gaat nie
kust zonde
toonien; e
aanvallen, z
grof gefchu
boorens op he
t geen gy nie
re eige verwe
verlaat dan d
het zuiden t
anen ontmoet
volkeren ko
vracht of o
ryven, en t
ver te helle
ruime zee heb
anden verwa
oeijelyk zom
of zo ver
enging van
d, keert da

indien het jaargety niet te ver verloop
is, te rug met zulke berichten, waar
uit beweezen kan worden, dat gy in
eenen anderen Oceaan als de onze ge
weeft zyt, ten zy by 't overwinteren
eenig geval uwe te rug komfte belettède.
„ MAAR indien gy zuidwaarts zo
ver gekoomen waart, om in eene war
me landstreek te kunnen overwinteren,
zo zoekt dan tot dat einde het een of
't ander Eiland, daar de Inboorlingen
dier gewesten niet koomen; en bezorg
'er uwe schepen: en is het een Eiland,
vruchtbaar in hout, zo laat 'er uw
volk, om dezelve in beezigheid te
houden, in 't voorjaar een stuk land
omspitten, en tot een teelland maa
ken: laat het bezaaijen met dat soort
van koorn, peulen, boomen, enz.
dat gy hier van daan hebt mede ge
noomen, 't zy tot gebruik der In
boorlingen zo 'er zyn, of der zulke die
'er in 't vervolg uit *Engeland* zouden
moogen koomen; laat 'er ook tamme
vogels, biggen enz. zo 'er aan boord
overig zyn; geeft zorgvuldig agt op

„ de verscheidene soorten van boomen,
 „ en planten, hier onbekend, of ver-
 „ schillende van de Europeaanse. Zo
 „ het gebeurdt, dat gy aan de west-kust
 „ van *America* overwinterde. digt by *Capo*
 „ *Blanco*, op 42°. N. B. zo vervolg dan
 „ in 't begin van de lente, in maart,
 „ naa de dag en nagt-evening, dewyl
 „ weer en wint dan gunstig zyn, uwe
 „ ontdekking tot dat gy aan de 40. gr.
 „ zuidwaarts zult gekoomen zyn, daar zy
 „ volbragt zal zyn; en op uwe te rug reis
 „ ze naar 't N. O. als de zomer aanschiet,
 „ zeilt zagjes voort en sla de geheel
 „ noord-wester kust van *America* gade
 „ naauwkeurige aanmerkingen maakende
 „ op alle de Rivieren, Baaien, Hoof-
 „ Landen, enz.; kaarten opstellende, de
 „ strekkinge der Landen, en de gezichte-
 „ zo als die zich aan uw gezicht in he-
 „ t schip opdoen opneemende, teffens de
 „ Tyen, de peilingen, en de afwyfing
 „ van den naald aantekende, verbonden
 „ met de Inboorlingen maakende, en eene
 „ handel met hen op voordeelige Voor-
 „ waarden voor *Engeland* en billyk ten ha-

„ re

„ ren opz
 „ de prys
 „ goedere
 „ zal U vo
 „ Juny, g
 „ op het e
 „ koomen
 „ Baai en
 „ nen zeil
 „ ste verg
 „ *Marble-*
 „ Westen
 „ kandere
 „ zelfs tra
 „ men, zor
 „ uwe eer
 „ by eenig
 „ de 40. g
 „ een van
 „ die plaat
 „ kwam t
 „ sommige
 „ om door
 „ van *Chu*
 „ naar de
 „ met brie

van boomen, „ ren opzichte, vestigende, gericht volgens
 „ de prys en de waarde, die zy op onze
 „ goederen en fabrieken zullen stellen. Dit
 „ zal U voor de maanden April, Mey, en
 „ Juny, genoeg werk geeven; zo dat gy
 „ op het einde van July op de 62. gr. ge-
 „ koomen, in het begin van Augustus de
 „ Baai en de straat weer door zult kun-
 „ nen zeilen. Zo de schepen na uwe laat-
 „ ste vergaderplaatse te *Deer-Sound* of
 „ *Marble-Island* en na de openingen ten
 „ Westen doorgezeilt te hebben, van el-
 „ kandere raakten, zo laat ieder op zich
 „ zelfs trachten tot den doortogt te koo-
 „ men, zonder den anderen in te wagten;
 „ uwe eerste vergader-plaats bepaalende
 „ by eenig Eiland, of Have, het digst aan
 „ de 40. gr. agter *California*; en indien
 „ een van beide aan deezen kant van
 „ die plaats of noordelyker dan de 54°.
 „ kwam te overwinteren, zo laat hy
 „ sommige Indiaanen trachten te huuren
 „ om door het vaste land naar de Rivier
 „ van *Churchill*, naar *York-Fork*, of
 „ naar de Rivier van *Nelson* te trekken,
 „ met brieven voor de Admiraliteits Hec-

„ ren en voor den Geheim-Schryver van
 „ die geene die het bewind hebben op
 „ den handel van het Noord-Westen; be-
 „ helzende in 't kort alle uwe ontdekkin-
 „ gen tot die tyd toe: laat hy teffens ee-
 „ ne goede belooning belooven aan de ma-
 „ troosen, die hen daar naar toe zouden
 „ willen verzellen, en hen met een schip
 „ van de Maatschappy in *Engeland* over-
 „ voeren; om voor te koomen dat zy
 „ aan het Comptoir niet blyven, indien
 „ eenig ongeluk de wederkomst van 't
 „ schip het naast-volgend jaargety belet-
 „ tede. Zo de schepen door eenig toe-
 „ val of onverwagte tegenspoed niet in
 „ staat mogten zyn om agter of ten we-
 „ sten van *Pistol-Baai* of *Wager-Straat*
 „ om te zeilen, en niet verder ten Z.
 „ dan de 58. of 60. gr. N. Br.; of dat
 „ men vond dat 'er door die gebrooke
 „ landen of Eilanden, geene opening of
 „ doortogt was naar het W. of Z. W.;
 „ en dat men, naa deeze gebrookene
 „ landen doorgezeilt te hebben, geen Ty
 „ of vloed vond van het Westen koo-
 „ mende; dan zult gy, naa gedaan on-
 „ der-

„ derzoek
 „ van den
 „ deelte t
 „ naar *En*
 „ ergens i
 „ dus onn
 „ te spaar
 „ of noore
 „ *ger-Stra*
 „ zyn, v
 „ tekens,
 „ koper-my
 „ in de o
 „ slaagt,
 „ op uwe
 „ ly, als
 „ men zyn
 „ en navraa
 „ gy dezel
 „ het hier
 „ „ ALL
 „ twyfelinge
 „ voorzichte
 „ te volbre
 „ den in e
 „ Capiteins

chryver van
 hebben op
 Westen; be-
 e ontdekkin-
 y teffens ee-
 n aan de ma-
 toe zouden
 et een fchip
 geland over-
 men dat zy
 ven, indien
 omft van 't
 rgety belet-
 or eenig toe-
 oed niet in
 r of ten we-
 Tager-Straat
 der ten Z.
 Br.; of dat
 ie gebrooke
 e opening of
 . of Z. W.;
 gebrookene
 n, geen Ty
 Veften koo-
 gedaan on-
 „ der-

„ derzoek, en daar van naar genoeg
 „ van den Raad of deszelfs grootste ge-
 „ deelte ten vollen verzekert, terftond
 „ naar *Engeland* te rug keeren, zonder
 „ ergens in de Baai te overwinteren, om
 „ dus onnoodige kosten voor de Reders
 „ te fpaaren. Vindt gy eenige *Eskimaux*
 „ of noorder *Indiaanen*, na dat gy *Wa-*
 „ *ger-Straat* of *Piflol-Baai* zult voorby
 „ zyn, verneemt in 't byzonder, door
 „ tekens, of zy weeten waar omtrent de
 „ koper-myn legt; en gebeurt het dat gy
 „ in de ontdekking van eenen doortogt
 „ flaagt, en daar overwintert, zo doet
 „ op uwe te rug komfte in de maand Ju-
 „ ly, als gy by de 60. gr. zult gekoo-
 „ men zyn een nauwkeuriger onderzoek
 „ en navraag wegens die mynen; en vind
 „ gy dezelve, neemt 'er iets van mee om
 „ het hier te laten fmelten en beproeven.
 „ ALLE zwaarigheeden, die eenige
 „ twyfeling mogten inhouden omtrent de
 „ voorzichtigfte wyze om de ontdekking
 „ te volbrengen, zullen verhandelt wor-
 „ den in eenen Raad, bestaande uit de
 „ Capiteins, den H^r. *Ellis*, de Heel-

„ Meesters en hunne noodhulpen, als de-
 „ zelve kunnen by een geroepen worden;
 „ en zo niet, dan zullen de Officiers in elk
 „ schip, daar de meerderheid van stem-
 „ men zal zyn, het slegten. En zo 'er
 „ eenig geschil van aangeleegentheid
 „ mogt voorvallen, met betrekking tot
 „ het voortzetten der ontdekkinge, zo
 „ zal het minder-getal de reedenen waar-
 „ om zy verschillen van het gevoelen der
 „ andere aantekenen, om het te kun-
 „ nen verantwoorden.

„ MEN begeert dat gy wel geschikte
 „ opstellen zult houden van alle uwe
 „ raadpleegingen, welke door drie of
 „ meerder Raaden zullen geteekent wor-
 „ den voor dat zy scheiden; afschriften
 „ van alle uwe verrichtingen, dewelke by
 „ uwe aankomste in eenig gedeelte van
 „ *Engeland* of *Ierland* (of eerder indien
 „ de schepen van *Hudsons-Baai* daar toe
 „ geleegentheid geeven) door drie uit
 „ den Raad gezegelt, *per post* aan den
 „ H^r. *Samuel Smith*, Geheim-Schryver
 „ van de Committee, in *Cateaton-Street*
 „ zullen gezonden worden.”

I K

I K he
 de voorg
 zien, ni
 waaren t
 bevelhebb
 stieren; n
 dier uitto
 te volbre
 oprechte
 hadden o
 voor het
 gelukkiger

HET
 verhaal w

DE sch
 rust, zakte
 den 20^{en}.
 den 24^{en}.
 dienst van
Baai, en
 st., die t
 de *Nore*:
 den de sch
 met alle sp
 mouth in t
Houfeley-B

Ik heb deeze onderrichtingen in 't breedte voorgestelt, op dat men zoude kunnen zien, niet alleen hoe wel dezelve geschikt waaren tot het oogmerk om het gedrag der bevelhebbers in deeze byzondere togt te bevestigen; maar teffens hoe klaar zy den aard dier uittocht, en de middelen om dezelve te volbrengen, uitdrukken; als mede de oprechte meening der geene die dezelve hadden opgesteld, om het geen zo wel voor het gemeene best bestemt was, eenen gelukkigen uitslag te doen erlangen.

HET is nu tyd om den draad van ons verhaal wederom op te vatten.

DE schepen, tot deeze reistocht uitgerust, zakten af van *Gravesend* naar de *Hope* den 20^{en}. May 1746. en lagen daar tot den 24^{en}. Midlerwyl waaren de schepen in dienst van de Maatschappy van *Hudsons-Baai*, en 's Konings schip de *Loo* van 40. st., die tot convoy moest dienen, van de *Nore* afgezeilt. Op dit bericht volgden de schepen ter ontdekkingen uitgerust met alle spoed, in hoope van hen te *Yarmouth* in te haalen. Dit deden zy ook in *Houfeley-Baai*, daar wy onze narichtingen van

van 't Convoy ontvingen. Den 27^{en}. ankerden wy op de ree van *Tarmouth*. De *California* in haaren doortogt eenige kleine schade geleeden hebbende bleeven wy daar om haar te kalefateren tot den 31., wanneer de Commandeur het sein gaf om 't anker te ligten; 't geen wy deeden te gelyk met vier fcheepen van *Hudsons-Baai*, en eenige, naar het Noorden en 't Westen uitgeruft.

DEN 1°. Juny zeilden wy *Scarborough* voorby, en den 2°. wierpen wy het anker vlak over 't kasteel van *Tinmouth*: hier verliet ons onze eerste stuurman, of liever wy verlieten hem 'er; want zo als hy aan land gegaan was ligte het convoy het anker, en loste vergeefs het Canon om hem aan boord te roepen; zo dat wy zonder hem heenen zeilden. Den 5°. bejeegenden wy twee hollandsche Oorlog-scheepen, die de *Loo* groeteden, & door hetzelfde volgens gebruik wederom gegroet wierden. Met storm en tegenwind voer het Oorlogschip met de heele vloot den 6°. naar *Ham-Sound* op de *Orkneys* Eilanden, en ankerde dien zelfden avond in *Kirckwall-Baai*,

Baai, en
son in het
de *Shark-*
ton, en d
Van deez
voor dat w
geraakt.
versch wat
die wy 'e

DEN 12
Commande
Carston ov
sein om de
reed zynde
de vloot or
waaren wy
land. Den 1
den ten west
en *Burra*, a
wy afgedre
trent 60. u
verliet ons
van de sch
ons ontfang
en keerde
DEN 18

en 27^{en}. an-
mouth. De
 eenige klei-
 bleeven wy
 tot den 31.,
 fein gaf om
 y deeden te
 n *Hudsons*.
 Noorden en

Scarborough
 y het anker
mouth: hier
 an, of liever
 o als hy aan
 nvoy het an-
 non om hem
 t wy zonder
 5^e. bejeegen-
 log-schepen,
 oor hetzelfde
 egroet wier-
 ind voer het
 den 6^e. naar
 ilanden, en
 n *Kirckwall*.
Baai,

Baai, en den volgende morgen te *Car-*
ston in het Eiland van *Pomona*, alwaar wy
 de *Shark-Sloop* gevoert door Capt. *Middle-*
ton, en de *California* ten anker vonden.
 Van deeze laatste waaren wy 's nagts,
 voor dat wy in *Ham-Sound* kwaamen, af-
 geraakt. Wy voorzagen ons daar van
 versich water en andere noodwendigheeden
 die wy 'er krygen konden.

DEN 12^e. gaf Cap. *Middleton*, dien de
 Commandeur *Smith*, by zyne aankomst te
Carston over het Convoy gestelt had, het
 fein om de ankers te ligten. Alles nu ge-
 reed zynde, en de wind voordeelig, ging
 de vloot onder zeil, en dien eigen avond,
 waaren wy buiten het gezicht van het Ei-
 land. Den 15^e. gingen wy voorby de Eilan-
 den ten westen van *Hooibead*, genaamd *Roan*
 en *Burra*, alwaar wy waarnaamen hoe veel
 wy afgedreeven waaren. Den 17^e. om-
 trent 60. uren ten westen dier Eilanden,
 verliet ons het convoy, na de eerschooten
 van de schepen van *Hudsons Baai* en van
 ons ontfangen en beantwoord te hebben,
 en keerde naar de *Orkneys* te rug.

DEN 18^e. verlooren wy het gezelschap
 van

van de schepen van *Hudson's Baai*, dewelke de laatste waaren die wy geduurende dat jaar zagen. De *California* en wy, nu aan ons zelve overgelaaten, bedagten en bepaalden wy seinen, om des te beter by elkandere te kunnen blyven; en dezelve zyn ons geduurende de reis ten dien opzichte zeer dienstig geweest. Wy ontmoeteden niets van belang als de gewoone omstandigheeden van weer en wind tot den 21^{en}. dat 'er een hevige brand ontstont in de groote kamer van de *Dobbs*, en die schielik doorliep naar de kruid-kamer, die vlak onder denzelven was, en daar niet minder als veertig tonnetjes met kruid, behalven kaarsen, sterke dranken, lonten, en andere brandbaare stoffen in waaren. Het is onmoogelyk de onsteltenis en de wanorder te beschryven, die dit geval veroorzaakte. De gevaarlyke plaats daar de brand was deed ieder met recht vreezen dat het eerstkoomend oogenblik het laatste van zyn leeven zou zyn. By die geleegentheid kost men alle de verschillende uitdrukkingen van de zeemans-welspreekentheid hooren: geschreeuw, bidden, vloeken, en zweeren;

baai

ai, dewelke
urende dat
ry, nu aan
en bepaal-
er by elkan-
ezelve zyn
en opzichte
ntmoeteden
one omstan-
tot den 21.
stont in de
en die schie-
er, die vlak
ar niet min-
ruid, behal-
lonten, en
aaren. Het
n de wanor-
veroorzaak-
ar de brand
ezen dat het
laatste van
eleegentheid
tdrukkingen
eid hooren:
, en zwee-
ren;

ren; alles onder een gemengt: dit verhin-
derde nochtans niet dat 'er dienstige
maatregelen wierden beraamt om het
schip en ons leven te behouden. Het wa-
ter wierdt in overvloed aangebragt en wel
gebruikt; en die geene die in weerwil van
deze wanorder het gebruik huns ver-
stands behielden, verzuimden geene mid-
delen om ons te redden. Wat het scheeps-
volk in 't gemeen aangaat, gedreeven
door eene naare angstvalligheid, bedag-
ten zy allerlei verschillende hulpmiddelen,
die zy zonder de minste overweeging in
dit oogenblik in 't werk wilden stellen, en
die de ontroerenis en de wanhoop het an-
der oogenblik hun deeden verwerpen.
Sommige wilden dat men de booten zou-
den uitheiffen. Tot dat einde wierden
de schooren los gesneeden; maar geen een
had geduld genoeg om haar te binden
en uit te heiffen: andere wilden dat men
meer zeilen by zoude zetten, om de *Ca-*
ifornia op te zeilen toen reeds een groot
and voor uit, op dat die geene, die van
het opgesprongen schip zouden moogen
verblyven, kans mogten hebben van
zich

zich daar in te bergen. Hoe ongerymd deze gedagten waaren, aangemerkt onze gesteldheid, zo wierden de reeven van het topzeil die 'er te vooren met groote moeite aan waaren vast gebonden los gemaakt. In 't midden van dit gedruis kwam die geen, die aan 't roer stond, op zynen staat te denken; en denzelven gevaarlyker dan dien van iemand anders agtende, als het kruid vlak onder zich hebbende, raakte hy van 't stuk en buiten staat om zyn post waar te neemen: zo dat het verstand zich geen naarder tafreel kan afmaalen, als het geen toen aan ons boord voor viel.

HET schip voer vlak tegen wind op de zeilen schuddeden en maakten een geweld gelyk de donder, elk liep als onzinig naar vooren en naar agteren, rollende over dek, wagtende in de grootste verslaagentheid, gemengt met een zekere ongedult, den laatsten rukwind, die een eind van zyn vreezen en onzeekerheeden stond te maaken. Eindelyk wierdt het vuur gelukkig gebluft, en met hetzelfde onze angstige radeloosheid. Het is z

er dat 'er o
org voor g
rand voor
maakt tot on
en hebben,
elyks onde
osheid van
gelukkig g
adt hem de
erwyl de Cap
o 't dek wa
evolgen wa
schreeven
en 27^{en}. viel
y ontmoete
van 58°. 3
arewell in C
y zulk donk
ornia schier
raamen 'er
cht opklaar
nt hebbende
DAAR na
ne meenigte
n door reed
e in zee legg

Baai

er dat 'er op een ſchip niets is daar meer
 zorg voor gedraagen moet worden als om
 rand voor te koomen; gelyk wy het
 haast tot ons ongeluk zouden ondervon-
 den hebben, en gelyk het van veele da-
 gelyks ondervonden word. De zorge-
 losheid van de kajuits-jonge had tot dit
 d, op zynen ongelukkig geval oorzaak gegeven. Men
 n gevaarlyker had hem de zorg van de kaars bevoolen;
 agtende, als wyl de Capitein & de andere Officieren
 bende, raak- op 't dek waaren vergat hy het, en de
 staat om zyn gevolgen waaren gelyk ik dezelve daar
 t het verstand ſchreeven hebbe. Van dien dag tot
 an afmaalen en 27^{en}. viel 'er niets merkwaardigs voor.
 s boord voor y ontmoeteden toen veel ys op de hoog-
 van 58°. 30'. ten weſten van de Caap
 arewell in *Groenland*; daar by hadden
 y zulk donker-weer, dat wy van de *Ca-*
ornia ſchier afgeraakt waaren, doch wy
 raamen 'er gelukkig weer by toen de
 cht opklaarde, en naar 't Zuiden geſte-
 nt hebbende raakten wy haast uit het ys.
 D A A R na zeilden wy eenigen tyd door
 ne meenigte van dryvent hout, te wee-
 n door reedelyke groote ſtukken hout,
 e in zee leggen te dryven. Men kan niet
 M wel

gen wind op
 aakten een ge
 liep als onzin
 teren, rollen
 n de grootſte
 met een zek
 vind, die ee
 nzeekerheede
 k wierdt he
 met hetzelve
 Het is z

wel over dit verschynfel heen loopen zonder eenige aanmerkingen daar op te maken, en men kan het niet wel naar belang aanroeren zonder in eene menigte van verweegingen te vallen; wyl 'er tot nu toe geen voldoende reden is gegeven waar van daan dit dryvend hout zou kunnen koomen. Alle de berichten, die wy uit *Groenland* en van de kusten der *Straten Davis* en *Hudsons* hebben, hoe zeer verschillende in andere dingen, koomen nochtans hier in overeen: te weten, dat geen hout van het flach tot welk dit dryvend hout behoort in eenige van die gewesten groeit; waar uit men dan met reden besluit dat, waar het zynen oorsprong heeft, het van die plaatsen niet koomen kan. Sommige verbeelden zich dat het hooger als van *Noorwegen* komt afzakken, andere van de Oost-kust van *Terra de Labrador* in *Noord-America*. Geen van deze twee meeningen komt my waarschijnlijk voor; want aan de eene kant zou de Noord-Weste winden, die in die oorden de overhand hebben, het afzakken van *Noorwegen* voorkoomen, en van den ander

en kant zou
it de *straat*
waarts gaan
an *America*
HET ber.
gede, die
deensche vol
an *Groenlan*
er ons eene
de onder all
reden onder
y op de oost
reedte van
soorten va
tien voet
het dik v
erkt wyders
el als in *G*
er zyn dan
volg, de g
grooter wi
noegen mo
dryvend h
'er iets w
onden zal w
Op den 5^{en}

en loopen zon- en kant zouden de sterke stroomen, die
 ar op te ma- uit de *straaten* van *Davis* en *Hudson* zuid-
 el naar belan- waarts gaan, het afdryven van die kust
 enigste van d- van *America* naar deeze zeën beletten.

yl 'er tot no- HET bericht van den eerwaarden H:
 is gegeeve- gede, die verscheidene jaaren in de
 d hout zou- Deensche volkplantingen aan de west-zy
 berichten, d- van *Groenland* heeft doorgebracht, schynt
 kusten der *stra-* er ons eene oorzaak van aan te wyzen,
 n, hoe zeer ve- die onder alle andere de minste zwaarig-
 koomen no- eeden onderheevig is, als hy zegt, dat
 weeten, dat y op de ooster-kust van die landen, op de
 t welk dit dr- reedte van 61. gr., berken, olm en ande-
 ige van die g- soorten van boomen gezien heeft, die
 n dan met re- gtien voet hoog stonden, en die zo dik
 oorsprong he- s het dik van zyn been waaren. Hy
 n niet koom- erkt wyders aan, dat in *Noorweegen* zo
 n zich dat el als in *Groenland* de oost-kusten war-
 komt afzakke- er zyn dan de west-kusten, en dat by-
 n *Terra de* volg, de gewassen daar beter groeiden
 Geen van d- grooter wierden; zo dat men zich ver-
 my waarfch- noegen moet met toe te stemmen dat
 ene kant zou- t dryvend hout uit *Groenland* komt, tot
 die in die o- t 'er iets waarfchynlyker op dit stuk ge-
 het afzakken- onden zal worden.

n van den an- OP den 5^{en}. july begonnen wy tusschen

M 2 die

die ysbergen te vervallen, die men altyd omtrent de *Straaten van Hudson* ontmoet. Deeze ysbergen zyn van eene wonderbaarre grootte; en al zeide ik, dat 'er zomtyds gevonden worden die zeven of agt honderd ellen (1) dik zyn, ben ik volkomen verzeekerd dat ik niet by vergrootinge zoude spreekken. Maar schoon men de zaak buiten geschil kan stellen, met eene meenigte van Schryvers aan te haalen, zo helpt het nochtans niet tot oploffinge der zwaarigheid die 'er is, om te begrypen hoe deeze verbaazende bergen voortgebracht worden; maar het verzwaart die eerder. Hoe het zy, men heeft 'er veel redenen van gegeven, en onder andere heeft Capitein *Middleton* getracht het op de volgende wyze uit te leggen.

„ LANGS de geheele kust (zegt hy van de *Baai van Baffine*, de *Straaten van Hudson* enz., is het land zeer hoog en steil, tot wel honderd vadems of meer van het strand. Deeze stranden hebben meenigte van inhammen of rivieren

(1) s. of 600. Yards.

„ wier bo
„ rende v
„ tot der
„ groeid
„ vyf, zes
„ eene foo
„ die gem
„ in die
„ breekt, c
„ ten wer
„ ke wind
„ Juny, Ju
„ der in di
„ halven i
„ compas,
„ dert uure
„ de het l
„ dekt met
„ grootste
„ maanden
„ de Straat
„ en den g
„ eenige u
„ tien vade
„ zulken gr
„ aanwaft

die men altyd „wier bodems door den aldaar altyd duurende winter vol ys en sneeuw zyn, en tot den grond toe bevrooren: dat ys „groeit en hoopt zich geduurende vier, „vyf, zes of zeven jaaren op, tot dat 'er „eene foort van vloed of overstroming, „die gemeenlyk na verloop van dien tyd „in die oorden voorvalt, dezelve los „breekt, en in den Oceaan of in de straa- „ten werpt, daar zy met de veranderly- „ke winden en stroomen in de maanden „Juny, July en Augustus dryven, en eer- „der in dikte aanwassen als afneemen; be- „halven in vier of vyf streeken van 't „compas, zyn die ys-bergen eenige hon- „dert uren wyd bezet met dun ys, zyn- „de het land het gantsche jaar door ge- „dekt met sneeuw, en het weer in het „grootste gedeelte geduurende de zomer- „maanden zeer koud. Het dunner ys dat „de Straaten en de Baaien byna oppropt, „en den gantschen Oceaan langs de kust „eenige uren ver bedekt, is van vier tot „tien vadems dik, en maakt de lucht tot „zulken graad koud, dat het ys gestaadig „aanwaft naar de kant van de groote Ei-

„ landen, wegens de zee die dezelve be-
 „ spoelt, en wegens de geduurige vocht-
 „ tige misten die als stofregen nedervale-
 „ len, en bevriesen naar maate dat zy aan-
 „ 't ys vast kleeven: en zy zyn zo diep
 „ in 't water gedompelt, en steken 'er zo
 „ weinig uit, dat de wind 'er niets o-
 „ vermag. Schoon de wind nu negen
 „ maanden in de twaalf uit het N. W.
 „ waait, en dat bygevolg deeze ys-E-
 „ landen naar eene warmer luchtstreek ge-
 „ dreeven worden, zo is nochtans hun-
 „ ne voortgaande beweging zo traag,
 „ dat 'er verscheidene jaaren moeten ver-
 „ loopen eer zy vyf of zes hondert u-
 „ ren zuidwaarts gedreeven konden wor-
 „ den: voor my ik denk dat 'er wel eenig
 „ honderden van jaaren verloop moeten
 „ wyl dezelve volgens myn gedagten niet
 „ kunnen versmelten voor dat zy tusschen
 „ 50. en 40. gr. breedte gekoomen zyn
 „ daar de hette van de Zon het opper-
 „ gedeelte weg smelt, en de rest met
 „ tyd doet verdwynen. ”

DE H^r. *Egede*, dien wy reeds he-
 ben aangehaalt, beweerd daar en tegen

van
 dat het ys,
 is, en dat,
 zende hooge
 onder water
 keken, no
 ysbergen va
 ee staande
 dezelve nede
 ren worden.
 e geeven a
 en zeggen
 chap; zo
 dit vraag-st
 den voortge
 en kan doe
 eide berichte
 H^r. *Egede* te
 prong; ma
 ert dat de
 odig is o
 e dikte te
 moet op die
 et beschryft
 enken als d
 ee beginne
 lompen mo

ie dezelve be- dat het ys, waar door de zee als opgepropt
duurige vocht is, en dat, zo als hy verzeekert, verbaa-
gen nedervale- zende hooge bergen opwerpt, die zo diep
te dat zy aan- onder water leggen als zy 'er boven uit-
y zyn zo die- steeken, nochtans maar stukken van de
n steken 'er z- ysbergen van het land zyn, die digt aan
l 'er niets o- zee staande en koomende te barsten, in
ind nu negen- dezelve nederstorten, en dus weg gedree-
it het N. W. en worden. Wyl hy dat niet schynt op
deezee ys-E- te geeven als eene giffing, of een hoo-
luchtstreek ge- ren zeggen, maar uit eigene weten-
nochtans hun- schap; zo komt het my voor dat men
ing zo traag- dit vraag-stuk, *hoe deezee ysbergen wer-*
n moeten ve- *den voortgebracht?* het best beantwoor-
es hondert u- den kan door het zamenvoegen van die
n konden wo- beide berichten. Ik houde het met den
t 'er weleenig- H. *Egede* ten opzichte van hunnen oor-
loopen moete- brong; maar ik ben te gelyk verzee-
n gedagten ni- ert dat de ophooping der stoffe, die
dat zy tussche- nodig is om ze tot zulk eene groo-
gekoomen zy- te dikte te brengen, alleen geschieden
on het opper- moet op die wyze, als Cap. *Middleton*
de rest met- et beschryft: want ik kan niet anders
enken als dat zy, wanneer zy eerst in
wy reeds he- ee beginnen te vallen, zeer zwaare
daar en teg- lompen moeten zyn, mischien half zo

groot als ze daar na worden; en ik zou het geen de H^r. *Egede* van de barsting opgeeft, zeer gaarne toestaan, om de overzeldzaame kracht die zo eene overstroming of landvloed (daar de H^r. *Middleton* van gewaagt) hebben moet om zulke gevaartens in de zee te brengen. Deze overstroming, om de waarheid te zeggen, neem ik aan als iets dat zonder bewys opgegeeven wordt; want het dooit in deze landstreeken niet sterk nog schielijk, maar in teegendeel langzaam en trape wyze; de zon by dag op het hoogst zynde, zo smelt het ys en de sneeuw, maar des nachts, wanneer de zon op het laagst is, heeft de vorst wederom de overhand, zo dat de slyting van het ys zeer gering is. Volgens deze redeneering ziet men de zuid-factory in *Hudson's Baai*, aan deze overstroming of land-vloed onderhevig, daar, om de reeds gegevene reden, de noordzy 'er van bevryd is. Het geen my in myne gedagten dien aangaan de noch meer styft, zyn de waarneemingen die ik gedaan heb op het verschil tusschen het laag ys, en de ys-bergen

zyn

zynde
van kle
van de
haal van
ren.

DEN
een half
Het mis
gewaar t
dat het v
een wein
groot ge
zeilen, e
aan spaar
niet zond
weeken,
de zee o
noodzaak
scheeps-r
hulp van
feerden w
dus met
onzen to
Savages-I
nig ys, d
Br de

len; en ik zou
n de barfing
aan, om de o-
eene overstroo-
de H^r. *Middle-*

moet om zul-
brengen. Dee-
e waarheid te
iets dat zonder
want het dooit
sterk nog fchie-
gzaam en traps-
het hoogst zyn
e sneeuw, maar
on op het laag
m de overhand
t ys zeer gering
eering ziet me
n's Baai, aan
nd-vloed onder
ls gegeevene re
bevryd is. He
n dien aangaan
de waarneemin
op het verfch
de ys-bergen
zyn

zynde deeze minder vâst, en helderder
van kleur als de eerste. Dit zy genoeg
van deeze stoffe; laat ons tot het ver-
haal van onze geschiedenisse wederkee-
ren.

DEN 8^{en}. July kwaamen wy tot op
een half myl van de *Resolution's-Eilanden*.
Het mistig weer belette ons het eerder
gewaar te worden, en 't was ons geluk
dat het weer opklaarde, want hadt de mist
een weinigje langer geduurd, hadden wy
groot gevaar geloopt van op strand te
zeilen, en onze fchepen tegen de rotsen
aan fpaanders te ftooten. Noch was het
niet zonder groot gevaar dat wy het ont-
weeken, wyl de wind leggen gaande, en
de zee ons naar strand jaagende, wy ge-
noodzaakt waaren onze toevlugt tot de
fcheeps-riemen te neemen, en met be-
hulp van dezelve en van de floepen boeg-
feerden wy het fchip, en ontkwaamen
dus met groote moeite dit gevaar. In
onzen togt van hier tot aan de opper
Savages-Islands, vonden wy geen of wei-
nig ys, dat ons hinderen kon.

By deeze Eilanden kwaamen drie
M 5 groo-

groote en zes en twintig kleine kanots vol *Esquimaux* Indiaanen aan ons boord, om te handelen. De goederen die zy mede bragten bestonden in balynen en robe-vellen, dewelke wy voor bylen, zaagen, booren, enz. ruilden. Hunne lading was niet groot; echter deden wy met dien handel veel voordeel: aan den anderen kant waaren zy zo ongemeen voldaan, dat zy zeer geneegen waaren dien handel zo lang als 't moogelyk was, te rekken. Tot dat einde, naa al hun goed kwyt te zyn, kleeden zy zich, zo mannen als vrouwen, byna naakt uit, om hunne klederen te verkoopen: wy naamen dezelve over voor messen, stukken yzer, en diergelyke dingen meer. Wy bespeurden in hun eene misselyke gewoonte, dat is, dat zy al wat zy van ons kogten, stuk voor stuk aflikten voor dat zy 't in hunne kanots neerleiden. Het zal den Lezer moogelyk niet onaangenaam zyn hier eene breeder beschryving van deeze volkeren te vinden, en om dat die nergens gevoeglyker zoude geplaatst kunnen worden, zal ik 'er eene zo beknopte en

naauw

naauwkeur
doenlyk z
van eene
hellen tot
een groot
gezicht,
kerende o
ke lippen,
breed van
den, maa
Hunne lev
maar zy sc
trapt, en
zeer genee
of 't ande
tot de onve
makkelyk t
Zy zyn
hardnekkig
woonten e
hun, door
genoomen
hebben daa
altoos hun
deeze, reed
wend, een

kleine kanots
ons boord,
die zy me-
nen en rob-
bylen, zaa-
hunne lading
den wy met
aan den an-
ngemeen vol-
waaren dien
elyk was, te
al hun goed-
ich, zo man-
akt uit, om
: wy naamen
stukken yzer,
Wy bespeur-
woonte, dat
ons kogten,
dat zy 't in
et zal' den Le-
nam zyn hier
an deeze vol-
at die nergens
kunnen wor-
beknopte en
naauw

naauwkeurige van geeven, als 't my
doenlyk zal zyn. Deeze menschen zyn
van eene middelbaare gestalte, grof, en
hellen tot vet worden over: zy hebben
een groot hoofd, een rond en plat aan-
gezicht, bruin vel, kleine zwarte flik-
kerende oogen, eene platte neus, dik-
ke lippen, lang en zwart hair: zy zyn
breed van schouders; gelykmatig van le-
den, maar ongemeen klein van voeten.
Hunne levenswyze is vrolyk en levendig;
maar zy schynen listig, wantrouwig, door-
trapt, en bedrieglyk, groote vleyers,
zeer geneegen om vreemdelingen het een
of 't ander te ontfutselen, moedig zelfs
tot de onvertzaagheid, maar ook also ge-
makkelyk tot blooheid te brengen.

Zy zyn zeer, en ik mag wel zeggen,
hardnekkig verflaapt aan hunne eige ge-
woonten en levenswyze. Sommige van
hun, door de *Zuid-Indiaan*en gevangen
genoomen en aan de Comptoiren gebragt,
hebben daar veele jaaren gewoond, maar
altoos hun vaderland betreurt. Een van
deeze, reeds aan de *Engelsche* spyze ge-
wend, eens by het snyden van een rob-
tee-

tegenwoordig zynde, vong met zyne handen al de traan die daar van afdroop, en riep, *O! zent my naar myn eige dierbaar Vaderland, daar ik 'er myn buik vol van zou kunnen krygen.* Het zou niet zwaar vallen hen te beschaaven, indien hun handel, die tegenwoordig van weinig belang is, de moeite, die desweegen genoomen zou moeten worden, waard was. Men zou nochtans dien handel sterk kunnen aankweeken, zo zy aangemoedigt wierden, en voorzien van bekwaame tuigen om walvissen, robben enz. te vangen. Zy weeten zeer handig met hunne kanots om te gaan, wier maaksel zeer goed tot hun gebruik is, als kunnende ligt vervoert en snel bewoogen worden: dezelve zyn van dun hout of dunne walvis-beenen gemaakt, geheel gedekt met parkement van robbe-vellen; behalve aan een rond gat dat in 't midden is, en daar een rand van hout of van walvis-been omloopt, om het water te beletten van 'er van 't dek in te druipen. In die kanots is maar plaats voor een mensch, die 'er met de voeten voor uit in zit, en

zom-

zomtyds h
del, die aa
maakt is,
pen van 't
De naaden
van pik of
traan gema
ze schuitje
ragt-tuigen
zee-eenhoor
al het welk
voeren ins
keysteen
konnen om
harpoenen
een tand va
deel dient
dier te door
troffen is,
gen; het o
treffen, en
weerhaaken
terwyl het
met gemak
schicht is ee
raft, aan w

g met zyne
van afdroop,
myn eige dier-
myn buik vol
et zou niet
ven, indien
dig van wei-
ie desweegen
den, waard
n handel sterk
y aangemoe-
an bekwaame
n enz. te van-
ig met hunne
maaksfel zeer
als kunnende
gen worden:
of dunne wal-
gedekt met
behalve aan
n is, en daar
lvis-been om-
etten van 'er
n die kanots
mensch, die
t in zit, en
zom-

zomtyds heeft hy een vel om zyn mid-
del, die aan de voornoemde rand vast ge-
maakt is, en daar door word het indruip-
pen van 't water gantsch voorgekoomen.
De naaden bestryken zy met een soort
van pik of lym, die men zegt dat van
traan gemaakt word. Zy voeren in dee-
ze schuitjes haare noodwendigheeden en
vangstuigen, om walvissen, zee-paarden,
zee-eenhoorns, robben, enz. te dooden, in
al het welk zy zeer bedreeven zyn: zy
voeren insgelyks in die kanots slingers en
keysteen, waar mee zy zeer behendig
kunnen omgaan, en ver werpen. Hunne
harpoenen zyn voorzien en gespits met
een tand van een zee-paard; welks opper-
deel dient om de Walvis of ander groot
dier te doorsteeken en dus, na dat het ge-
troffen is, schielyker om 't leven te bren-
gen; het onder-end dient om het beest te
treffen, en om in zyn lyf een schicht met
weerhaaken te dryven, die 'er in blyft
terwyl het ander deel des harpoens daar
met gemak word uitgehaalt. Aan deeze
schicht is een riem van een zeepaards huid
vast, aan welks end eene opgeblaaze rob-
be-

be-vel is, die tot een dobber verstrekt, om aan te wyzen waar het dier is, wanneer het naar de grond schiet, en die het in het zwemmen zeer vermoeit. Eindelyk na dat het al zyne krachten heeft uitgeput, bezwykt het en sterft onder het worstelen. De *Indiaanen* trekken het dan met hunne kanots aan strand, neemen zyn vet en traan, dat hun tot voedsel strekt en dat zy des winters in hunne lampen gebruiken.

DEEZE kleine kanots zyn spits aan beide enden, twintig voeten omtrent lang, en agtien duimen of twee voeten breed. Zy roeien dezelve met een schopriem, breed aan beide enden, en die zonder van plaats te veranderen aan beide zyden gebruiken. Behalven deze kanots die de manlui gebruiken, hebben zy ook ten die veel grooter en open zyn, en die door wyven voortgeroeid worden; deze zyn insgelyks van hout of van Walvis-beenen gemaakt, en kunnen ruim twintig menschen voeren.

MEN zou veel doch niet veel van de lengte van hunne kleeding kunnen zeggen.

derhalve za
loopen. D
be-vellen,
van aan e
gels vellen
als die van
ten: deeze
lyk een her
het midden
van vooren
een snoer,
haalt, en
Zy draagen
ken boven
te houden e
onderscheid
kleeren besta
een sleep aa
am laag tot
beuvels zyn
chouders, e
hunne kinde
gen: haare k
ter, en stee
del van stuk
kinderen

derhalve zal ik 'er maar kort over heen
loopen. De mans kleeren zyn van rob-
be-vellen, harte-vellen, en fomtyds ook
van aan een genaaide land of zee-vo-
gels vellen gemaakt; zy hebben keuvels
als die van de Capucynen aan hunne rok-
ken: deeze rokken sluiten van vooren ge-
lyk een hemd, en vallen niet laager dan
het midden der dye; hunne broeken zyn
van vooren en van agteren digt, met
een snoer, even als eene beurs, toege-
haalt, en rondom het middel gebonden.
Zy draagen verscheidene laarsen en sok-
ken boven malkandere, om zich warm
te houden en van nat te bevryden. Het
onderscheid tusschen de mans en vrouwe
kleeren bestaat hier in, dat de vrouwen
een sleep aan haar wambes hebben, die
om laag tot aan de hielen hangt: hunne
keuvels zyn ook wyder en breeder aan de
schouders, om 'er des te gemakkelijker
hunne kinderen op de rugge in te draa-
gen: haare laarzen zyn insgelyks veel wy-
der, en steeken gemeenlyk uit door mid-
del van stukjes balyn, ten einde hun-
ne kinderen, wanneer zy dezelve van
hun-

hunne schouders afgenoomen, en daar in gezet hebben, met meerder gemak weder op te vatten. Eenige weinige draagen hemden van robbe-blaazen, aan een genaaid, weinig verschillende van de vrouwen hemden in *Europa*. In 't algemeen genoomen zyn haare kleederen zeer net genaaid, waar toe zy eene yvoore naald gebruiken, en zenuwen van harten heelen fyn gespouwen 't welk haar tot gaaren verstrekt. Men vind ook veel smaak en een goed oordeel in haar cieraad en opschik, welke bestaat uit vellen van verscheidene kleuren, tot strooken gesneden en genaaid, en welke zy by wyze van boorden, opslagen, en linten aan haare kleederen gebruiken. Dit alles staat haar zeer wel, net en aardig, ten minste zo bevallig als welvoeglyk.

INDIEN hunne kleederen en hunne andere noodwendigheeden wel uitgevonden zyn, zo zyn 't haare sneeuw-oogen gelyk zy die zeer eigentlyk noemen, niet minder. Het zyn stukjes hout of yvoor kunstig gewerkt, om het gezicht te beschutten, en die men agter het hoofd

waft maakt: pleeten, die heel naauw zyn en zy heel klein. Deeze blindheid veroorzaakt een ongemak, dat sterk licht de oogen wezentlyk in de zon 't klimmen van 't kunst-tuig sterkt. De zentheid; en gewend te veel verre zyn eenlyk even te gebruiken.

DIE zelfde men zo veel maaken van als te vangen en zyn zeer goorden volk. Zelve toe fte vernuft b et maakfel

, en daar in
gemak weder
nige draagen
aan een ge-
van de vrou-
algemeen ge-
en zeer net
yvoore naald
harten heel
r tot gaaren
smaak en een
d en opschik
verscheidene
eeden en ge-
ze van boor-
an haare klee-
s staat haan
en minste zo

raft maakt: in ieder stukje hout zyn twee
pleeten, die zo lang als de oogen, doch
heel naauw zyn: door deeze spleeten kun-
nen zy heel klaar en zonder ongemak
zien. Deeze uitvindinge komt de sneeuw-
blindheid voor; een smertelyk en las-
tig ongemak, dat veroorzaakt word door
het sterk licht dat van de sneeuw naar
de oogen word wedergekaatst, voornaa-
mentlyk in de Lente, wanneer de zon
aan 't klimmen is. Het gebruik van dit
konst-tuig sterkt het gezicht by uitnee-
mentheid; en die menschen zyn 'er zo
aan gewend, dat wanneer zy iets van
heel verre zien willen, zy dezelve ge-
emeenlyk even als wy onze verrekykers
gebruiken.

DIE zelfde geest van uitvinding straalt
over zo veel door, en misschien meer, in
de maaken van tuigen om te visschen en vo-
els te vangen. Hunne pylen en harpoe-
nen zyn zeer konstig gemaakt, en beant-
woorden volkoomen het einde daar zy
dezelve toe schikken; maar hun groot-
te vernuft blinkt voornaamentlyk uit in
het maaksel hunner boogen, gemeenlyk

N be-

bestaande uit drie stukken hout, die elk een gedeelte van den boog uitmaaken, en die zeer net en konstig in een gevoegt zyn. Zy zyn meest gemaakt van dennen of lorken-boomen hout, dewelke de *Engelsche* daar jenever-boomen noemen; en dezelve niet sterk en veerachtig genoeg zyn, zo koomen zy dit te hulpe met de rug des boogs te binden met harte-zenen, daar de snaar van den boog ook van gemaakt word, en om dezelve nog sterker te maaken en verder te doen draagen, weeken zy hen in 't water, waar door de boog zo wel als de snaar in krimpt, en by gevolg meer kracht doet. Wyl de *Eskimaux* dat tuig van jongs handelen en gebruiken, zo schieten zy zeer net meede. Zie daar het geen ik van eige kennis van dit volk zeggen kan; zal ik 'er eenige weinige byzonderheeden byvoegen, getrokken uit de beste onderscheidingen, die ik heb kunnen krygen.

DE eigentlyke spelling van het woord *Eskimaux* op zich zelf, doet zien, dat het een eigen naam is, met eenen fraaischen uitgang; en wy leeren van eenen

out, die elk een
naaken, en die
n gevoegt zyn
van dennen o
elke de Eng
noemen; en z
krachtig geno
e hulpe met de
met harte-zen
den boog o
n dezelve no
r te doen dra
't water, wa
s de snaar i
eer kracht doe
uig van jongs
p schieten zy
r het geen ik o
zeggen kan; m
byzonderheede
de beste onder
innen krygen
van het woo
doet zien, d
met eenen fra
eren van een
b moogelyk, wanneer wy hen beter zul-

groemden Schryver van die gewesten,
dat het afftamt van de woorden *Abena-*
Esquimantfic, het geen zo veel wil
eggen als, *Een ceter van raauw vleesch*.
Deze afleiding fchynt in der daad wel ge-
grond te zyn; want, voor zo ver als
men toe noch toe weet, zyn de *Esqui-*
max de eenigste onder alle volkeren, die
het dierlyk voedsel volstrekt raauw eeten.
Hier van daan is het, en om dat zy wit
in huid en gebaard zyn, daar de ande-
re *Indianen* den baard ontbeeren, dat
men meend dat zy van het zelfde geflacht
met de Groenlanders zyn; en dit komt
gantsch niet onwaarschynelyk voor, wan-
neer men acht geeft op de naauwheid van
de *Straat-Davis*, en op de zwervende lee-
denswyze daar alle die volkeren aan zyn
overgegeeven. Men schryft hun eenen in-
der beste onderst toe, die gantsch niet van de beste
kunnen krygen: wy vindenze door reizigers van alle
volkeren beschreeven, als listig, diefachtig,
doet zien, dat, trouwloos, wreed, vleyende, en ach-
met eenen frandochtig. Maar indien zy waarlyk van
Groenlanders affstammen, zo zullen wy
b moogelyk, wanneer wy hen beter zul-

len kennen, met een ander oog aanzien. Want de *Deenen*, in die Gewesten neergezeeten, hebben ten opzichte van de Inwoonders aangemerkt, dat schoon zij met alle die euvels sterk besmet zyn, zochters derzelver kwaade uitwerkingen niet als aan de vreemdelingen laten gevoelen; en dat zy onder hen, zeer vroon, kuifsch, matig, en vol van meedoogenheid zyn. Meenende dat de rest van het menschdom van een ander geslacht is, zij zy uit de natuur hunner aller vyanden, bepaalen alle hunne hoedaanigheeden, en hen tot de zamenlevinge bekwaam maken, tot die van hunnen eigen landaars beschouwende alle andere volkeren, niet alleen als vreemdelingen, maar ook vyanden. Als wy eens eenen vasten handel met de *Eskimaux* hadden, zo zou mooglyk hunne barbaarschheid wel wat veranderen, dewyl de *Groenlanders* nu zo met de *Deenen*, die daar gezeeten zyn, vereenkommen, dat zy ten hunnen opzichte het steelen en rooven agter laten, en meer andere slechte gewoontens, die in voorige tyden als serlooze deden

van
gaan. De
te der *Eskin*
wy met het
ogt voortga
Op den 1
grootte meeni
ien vaders
veel omzicht
gevaar of mo
en zeer dik e
en. In die
m tegen zull
en, en wel
met geweld te
shots niet br
tegen eene
et, dat de f
aaren moete
out getimme
ik omtrent d
en bevonder
yl 'er aan d
e Straat Da
eeft, die 'er
ergaan zyn.
DE H^r. Co

Baai

gaan. Deeze aanmerkingen, ten opzich-
te der *Eskimaux*, genoeg zynde, zullen
wy met het dagverhaal van onzen reis-
tocht voortgaan.

Op den 13^{en}. July vervielen wy in eene
grote meenigte van laag ys, van vyf tot
tien vadems dik, door het welk wy met
veel omzichtigheid voeren; zonder veel
gevaar of moeite, behalven daar de schot-
ten zeer dik en dicht aan malkander waa-
ren. In die gevallen is het zeer gevaarlyk
te gaan tegen zulk een groot stuk aan te dry-
ven, en wel voornaamentlyk als men 'er
met geweld tegen aan komt; want zo de
schots niet breekt is het even als of men
tegen eene rots stiet. Hier van daan is
het, dat de schepen, die de ys-zeën be-
vaaren moeten, uit zeer sterk en dik
hout getimmerd worden, voornaament-
lyk omtrent de boegen; en noch heeft
men bevonden dat dit niet voldoet, de-
ryl 'er aan de kusten van *Groenland* en
de *Straat Davis* veele schepen zyn ge-
zeest, die 'er tegen gestooten hebbende
vergaan zyn.

DE H^r. *Cotes*, Commandeur in dienst
N 3 van

van de Maatschappy van *Hudson's Baai* heeft twee schepen verlooren, het een op de hoogte van *Cape Farewell*, met 's nagts tegen zulk een stuk ys aan te stooten, waar door het schip te gronde ging en het ander in de straten van *Hudson's Baai* alwaar twee groote stukken ys, vinnig door sterke yden tegen elkander gedreven, het schip dat 'er tusschen beide lag, zo drukten, dat het zonk zo dat het ys van malkander gescheiden was; maar in beide die ongelukkige toevallen wierd het scheepsvolk gelukkig, door een ander schip van *Hudson's Baai*, geborgt want gemeenlyk blyven die schepen aan de uiterste boorden des doortogts elkander by. Geloofwaardige getuigen verhaalen noch, dat een sloep van de Maatschappy tusschen *York-Fort* en *Churchill* vaarend op dezelve wyze tusschen twee stukken ys gejaagt zynde, door hunnen zamenloop, eens klaps uit het water gelien en op een van hetzelfde droog geworpt wierdt; maar zy leeden by dat vreesgeval geene de minste schaade; en tot de stukken van malkanderen raakte, la-

van

het volk e
MEN kan
zulk ys ko
voort ha
arm, koud.
verzeld me
maar laag
dikwyls nie
scheeps mast
de *Eskima*
epen over 't
men boord
is niet vre
den den Gez
op een vee
orden, als v
acht der Nach
DEN 17^{en}.
heen, zo d
van hetzel
en kabels v
al noodig he
dat hetzelve
de, ook m
omen, die o
plaats hebbe

Hudson's Baai

en, het een
 well, met
 s aan te stoo
 gronde ging
 van Hudson
 ys, vinn
 ander gedree
 flichen beide
 zonk zo d
 den was; ma
 evallen, wier
 door een a
 i; geborge
 e schepen a
 ogts elkande
 gen verhaak
 Maatschapp
 bill vaarend
 twee stukke
 unnen zame
 water geli
 droog gez
 y dat vreem
 ade; en to
 raakte, la

het volk en zettede hunne reis voort.
 MEN kan heel ligt zien wanneer men
 zulk ys komt, want de lucht veran-
 tert voort haare gesteldheid en word van
 warm, koud. Behalven dat is het gemeen-
 verzeld met een dikke mist; die ech-
 ter maar laag op de oppervlakte zweeft,
 dikwyls niet hooger dan het spits van
 scheeps mast; zo dat het vaak gebeurt
 de *Eskimaux* van 't land tot aan de
 iepen over 't ys koomen, zonder dat die
 men boord zyn het gewaar worden.
 Het is niet vreemd, het ys ten minsten 6°.
 Men den Gezicht-einder te zien; zo dat
 op een veel grooter afstand gezien kan
 worden, als wanneer de straalbuigende-
 rucht der lucht zo groot niet was.
 DEN 17^{en}. lag het ys zeer dik om
 heen, zo dat wy ons aan een groot
 van hetzelfde met verscheide ys-an-
 en kabels vast haakten. Het is in zulk
 al noodig het grootste stuk te neemen,
 dat hetzelfde dieper in 't water leg-
 de, ook minder door de winden en
 omen, die op de oppervlakte gemeen-
 plaats hebben, geschokt word, zo dat

men als het dunne ys allengs wegraakt ombelemmert voort kan zeilen. Hier hingen wy ons roer, dat zeer stram ging uit, en deden het zo met smeeren al andersints gemakkelyker gaan. Onze beiden schepen deden daar ook verf water op, dat wy uit die holtens die gemeenlyk op het ys gevonden worden schepten. Den 18^{en}. hadden wy veel donder en blixem, het geen daar nochtans weinig voorvalt. Zou 'er de reden niet varen zyn, dat het noorder-licht, dat zomeren 's winter daar gemeen is, de swaave achtige dampen ontsteekt en doet verdwynen, die anders den blixem en donder voortbrengen? Wy vonden nu de kleine water-poelen op het ys meest al nachten bevrooren, voornaamentlyk als de wind noordelyk was.

DEN 19^{en}. brak dat groot stuk ys, dat wy aan vast lagen, in verscheide stukken en verdween; waarop wy een ander aan klampten: maar het ys schielyk los geraakte zynde, zetteden wy zagjes onder zeil, en voeren dus tot den avond tusschen veel groote schotsen heenen, tot dat wy 'er wederom

derom een Eiland varen trent ten 2^{en} wyze voeren met ys beklagen zyn, om op te houden aan, dan de en boot den door wy in open het Eiland gang van ik eenige om het ys zo zoude lyk digt aan hen om dat die ka was en de komt, maar meest vloede welke me DEN 2^{en} voorby, en dit en Cap de

gs wegraakt
zeilen. Hier
er stram ging
et smeeren al
gaan. Onze
r ook ver
die holtens di
nden worden
n wy veel don
r nochtans we
reden niet va
t, dat zome
s, de swaave
en doet ve
olixem en don
den nu de kle
ys meest al
haamentlyk a
pt stuk ys, da
cheide stukken
een ander aa
elyk los geraa
onder zeil, e
tusschen vee
dat wy 'er w
de

derom een aanklampten in 't gezicht van 't
Eiland van *Cape-Charles*, zeven uren om-
trent ten Z. van ons afgeleegen: op deeze
wyze voeren wy voort, en doorgaans zeer
met ys belemmert. Het zou te verdrietig
zyn, om ons met het beschryven daar van
op te houden: dan klampten wy het ys
aan, dan raakten wy weer los, zeilen-
de en boorende dus zo goed als wy kon-
den door het ys heen, tot den 30^{en}. dat
wy in open water raakte ter zyde van
het Eiland *Salisbury*, byna aan den in-
gang van de straaten van *Hudson*. Indien
ik eenige onderrichting zoude geeven,
om het ys in deeze straaten te vermyden,
zo zoude ik raaden, dat men zich rede-
lyk digt aan het noordstrand hielt, niet al-
leen om dat wy altyd bevonden hebben,
dat die kant het meest daar van bevryd
was en de wind doorgaans daar van daan
komt, maar ook om dat de stroomen
meest vloeien uit die wyde openingen,
dewelke men aan die kant vind.

DEN 2^{en}. Aug. voeren wy *Cape-Diggs*
voorby, en het Eiland *Manfel*. Tusschen
dit en *Cape-Southampton*, zagen wy een

doode walvisch dryven. In denzelven stak een *Eskimaux*-schicht, daar een riem van een zee-paards huid aan vast was. Hy scheen reeds eenige tyd door de *Indiaanen* geschooten geweest te zyn; en al voor een groot gedeelte vergaan: hy had ook al eenige balynen verlooren. Wy borgen het overige dat goed was, met twee vaten walvis-spek, en de rest lieten wy dryven.

DEN 11^{en}. kwaamen wy aan de west-zyde van de *Welcome*, op de hoogte van 64°. ten N.; en alzo het laat in den achtermiddag was, en dat wy ver van het land waaren, oordeelde het de Cap. niet raadzaam, om den boot van 't schip ter onderzoek derwaarts te zenden, maar stelde het tot den anderen dag uit; inmiddels begon het uit het zuiden sterk te waayen, zo dat wy genoodzaakt wierden om van strand af te houden, uit vreeze van ingeflooten te worden; die koelte duurde tot den 12^{en}., maar wende toen naar 't Noorden, zo dat wy, dat gedeelte van de kust niet konnende bereiken, daar van daan voeren. Het eerste dat wy tot den 19^{en}.

ont-

ontdekte
den de k
naar toe
opper stu
moesten
hoogte v
standighe
licht kon
ontdekker
den wy,
gend beric
westen van
vonden ha
N. O. kwa
kust was; c
water op
dat het o
Niets wier
ing dit Jaa
wy meerder
beslooten,
er-plaats
dat besluit
jaar-gety
den teg
verder n

Baai

nzelfen stak
en riem van
t was. Hy
de *Indiaanen*
en al voor
hy had ook
Wy borgen
met twee va-
st lieten wy

aan de west-
e hoogte van
t in den ach-
ver van het
de Cap. niet
n 't schip ter
en, maar stel-
uit; inmiddels
k te waayen,
erden om van
eze van inge-
te duurde tot
naar 't Noor-
e van de kust
aar van daan
tot den 19^{en}.
ont-

ontdekten, was *Marble-Island*. Daar wier-
den de lange booten van beide de schepen
naar toe gezonden, onder bevel van de
opper stuurlieden, die ik verzelde. Wy
moesten den tyd, leiding, snelheid, en
hoogte van het Ty, en alle andere om-
standigheeden naspooren, die ons eenig
licht konden geeven ten opzigte van het
ontdekken eenes doortogts. Dit volvoer-
den wy, en bragten op den 16^{en}. het vol-
gend bericht in den raad: dat wy ten
westen van dit Eiland veele openingen ge-
vonden hadden; dat de Ty-vloed uit het
N. O. kwam, welke de strekkinge van de
kust was; dat het aldaar te vier uren hoog
water op nieuwe en volle maan was, en
dat het omtrent tien voeten hoog rees.
Niets wierd 'er meer aangaande de ontdek-
king dit Jaargety gedaan; maar daar wierdt,
by meerderheid van stemmen, in den raad
beslooten, om naar eene bekwaame win-
ter-plaats om te zien. De inhoud van
dat besluit was: „ Dat aangezien het
jaar-gety ver verlopen was, de win-
den tegen en onvoordeelig tot een
verder nazoek van gebrookene landen
„ ten

„ ten W. van *Marble-Island*, en de zee
 „ kerheid eenes doortogts noch onbepaald
 „ zynde, het allergevoeglykst geoordeeld
 „ wierdt, op de eene of andere plaats in
 „ *Hudson's Baai* te overwinteren; en een
 „ voordeeliger gelegenheid in het naaf
 „ volgend Jaar-gety af te wagten, om d
 „ ontdekking voort te zetten. Tot die
 „ einde wierd *Nelson's* have als de best
 „ gekoosen, om dat die het vroegste v
 „ van ys was, overvloedig voorzien va
 „ hout, harten, en ander wild tot
 „ volks onderhoud noodig”. Dit raad
 „ besluit wierdt geteekend, en vervolgen
 „ zetteden de schepen hunne koers de
 „ waarts op den 17^{en}.

ALVORENS wy dit Eiland volstre
 verlaaten, zal ik 'er eene korte beschryvin
 van geeven, zo als 't my is voorgekoomen
 Het midden van hetzelfde legt onder
 62°. 55'. N. B. en 92°. 00. westelyke len
 te van *London*; zyne grootste lengte v
 ooft tot west is van zes uren, en z
 breedte van twee of drie mylen. Het
 hoog aan het west-end, en laag aan h
 oosten: het land bestaat uit eene gedun

va
 ge rots van
 mer; doch
 deren van
 blaauw en
 zyn op eer
 en gebryze
 zyn ordenl
 eenen inbre
 zelve zyn d
 een groot g
 re stroomen
 water, dat
 plaatfen rui
 andere myn
 eene plaats
 zelve sma
 andere was
 de de steene
 te het vlo
 in de valeye
 met weinig
 van versc
 nen, ganzer
 enige harte
 ers over h
 wemmen v

7, en de zee
och onbepaald
ist geoordeeld
dere plaatse in
eren; en een
l in het naaf
agten, om d
n. Tot die
e als de best
et vroegste v
; voorzien va
er wild tot
". Dit raade
en vervolgen
ne koers. de
iland volstre
te beschryvin
voorgekoome
legt onder
westelyke len
tste lengte v
uren, en z
nylen. Het
n laag aan
eene geduur
ge rots van een soort van hart en wit mar-
mer; doch hier en daar gemengt met a-
deren van verscheide kleuren, als groen,
blaauw en zwart. De toppen der bergen
zyn op eene verbaazende wyde gescheurd
en gebryzeld: meenigte van groote rotsen
zyn ordenloos onder malkander, als door
eenen inbreuk, verward; want onder de-
zelfde zyn diepe spelonken, daar men zulk
een groot gedruis hoord, als of 'er zwaa-
re stroomen over rotsen rolden. Uit het
water, dat uit de klooven op verscheide
plaatzen ruischt, gisse ik dat 'er koper of
andere mynen weezen moesten; want op
eene plaats was het groen, en had den-
zelven smaak als spaansgroen; op eene
andere was 't volkoomen rood, en verf-
de de steenen, over en tusschen dewel-
ke het vloeyde, met die zelve kleur.
In de valeyen was een laage turf grond,
met weinig groente, en verscheide poelen
van versch water, in dewelke men zwaa-
nen, ganzen enz. zag; men zag 'er ook
eenige harten graazen, die 'er 's win-
ters over het ys en zomers met door-
zwemmen van het vaste land, dat 'er
om-

omtrent vier uren noordwaars van afgeleegen is, naar toe koomen. Zy kunnen dit zeer gezwind doen, en lang uithouden. Wy vonden veele blyken van de *Es-kimaux*, gelyk als steenen op elkandere gestaapt; moogelyk tot land-merken dienende, of uit eene bygeloovige gewoonte opgeregt. Behalven dit zagen wy noch menigte van groote zarken of hoopen van steenen, onder dewelke hunne dooden begraven leggen; en zommige hunner hutten, rond en in de form van byënkorven, met steen en mos gebouwd. Tusschen deeze Eilanden en het vaste noorderland is eene redelyke goede plaats om te ankeren, agt, tien en twaalf vaders diep; het water is 'er helder en de grond hard, maar de eenigste inwyk die 'er is, is aan het zuid-wester gedeelte van hetzelfde. Deszelfs ingang is smal en ondiep, niet meer als van dertien voet water in het gemeene hooge Ty, maar inwaarts is het ruim genoeg om hondert zeilen te bevatten. Men heeft veel werk om 'er den mond van te ontdekken, om dat dezelve als gedekt word door een laag rotfig Eiland,

land, wa
brand, en
houden, c
my zo ve
Have te
dezelve a
geeven: z
indien ha
zo als zy
kleine sch
Marble - I
onzer reiz
IN onz
Nelson ha
verzeld va
Den 25^{en}.
de ondiept
geduurend
daar van
zeer gevaar
uren van
het Noord
mylen wee
droog legg
gen aan:
N. B. D

Baai

ars van afge-

Zy kunnen

lang uithou-

n van de Es-

elkandere ge-

erken dienen-

gewoonte op-

wy noch mee-

f hoopen van

ne dooden be-

e hunner hut-

van byënkor-

ouwd. Tus-

et vaste noor-

bede plaats om

twaalf vaders

r en de grond

vyk die 'er is,

eelte van het-

s smal en on-

ien voet water

maar inwaarts

dert zeilen te

erk om 'er den

om dat dezelve

laag rotfig Ei-

land,

land, waar tegen de zee vry hoog aan-
brand, en hetzelfde moet men aan bakboord
houden, om 'er in te koomen. Het schein
my zo veel te noodzaakelyker van deeze
Have te spreken, om dat de H^t. *Dobbs*
dezelve als eene zeer goede heeft opge-
geeven: zy zoude het ook zeekerlyk zyn,
indien haar ingang wat wyder was, maar
zo als zy nu is, kan zy alleen maar voor
kleine schepen dienen. Dus verre van
Marble-Island; laat ons nu het verhaal
onzer reize hervatten.

IN onze overvaart van hier naar *Port-*
Nelson hadden wy zeer stormend weêr,
verzeld van sneeuw, regen, en dikke mist.
Den 25^{en}. kwaamen wy in 't gezicht van
de ondieptens van die rivier en ankerden
geduurende de Ebb, omtrent twee uren
daar van daan. Deeze ondieptens zyn
zeer gevaarlyk, leggende wel vier of vyf
uren van strand af, en strekkende van
het Noorden tot het Zuiden omtrent tien
mylen weegs; en om dat zy op half Ty
droog leggen, brand 'er de zee hoog te-
gen aan: haar midden legt op 57°. 50'.
N. B. De beste weg om te weten wan-
neer

neer men dezelve naderd, is, dat men acht geeve, waar het water afwykt en de grond hard word, en het tegendeel te doen als men 'er af wil wyken.

DEN 26^{en}. het weer mooi en maatig zynde, wierden de twee booten van beide schepen om te peilen aan land gezonden en om eene vlag op te steeken, die om tot een teken moest verstreken, om over de plaaten te zeilen van den zuiden arm van *Hayes-River* die aan den mond zyn. Deeze vlag moest op eene goede anker-plaats, *vyf-vadems-gat* genaamt (Five-Fathom-Hole) en zeven mylen van *Tork-Fort* opgestooken worden; 't gees ook gedaan wierdt. De *California* kwam daar gelukkig ten anker, maar de *Dobla* raakte vast op de plaaten, en had hardt gewaaid, zou hy onvermydelijk hebben moeten vergaan. De Gouverneur ons in die doodelyke angst ziende zond om ons de maat vol te geeven, zonden boot met volk uit, ten einde de vlag af te snyden, het welk het eenigste bekwaam merkteken was waar na wy eene zekere plaats konden zoeken dat wy

van

gevalle w
ship weer
Holding

eggen en v
af te d
in wierdt
teffens
toen h
ist, wie w
ar al te k
ar te wach
ONDER T
ot; en op
California.

ief van de
at wy niet n
en koomen,
enende toe
de Maatsch
en gezonde
en kon, dat
werk te g
achten in
letten. He
adzaame boe
dat wy

is, dat men afwykt en de tegendeel te rken.
oi en maatig ten van beide nd gezonden ken, die on kken, om o an den zuider an den mon p eene goed

gevalle wy zo gelukkig waaren het ship weer vlot te krygen. Al wat de *Holding*, Lieutenant van Cap. *Smith* eggen en verzoeken mocht om hen daar af te doen zien, was vergeefs: het in wierdt weg genoomen, en men gaf s teffens te kennen, dat de Gouverneur toen hy zyne orders gaf, zeer wel wilt, wie wy waaren. Dit begin dede ar al te klaar zien, wat onthaal ons ar te wachten stond.

ONDERTUSSCHEN raakte de *Dobbs* lot, en op den 27^{en}. ten anker naast *California*. Hier ontvingen wy eenen rief van den Gouverneur, inhoudende at wy niet nader aan het comptoir moes- en koomen, zonder alvorens eene vol- enende toestemming van de Regeeringe de Maatschappy van *Hudson's Baai* aan m gezonden te hebben, waar uit bly- en kon, dat wy bevoegt waaren om dus werk te gaan; dat hy anders al zyne achten in zou spannen om het te etten. Het antwoord dat wy aan die dzaame boodschap gaven, bestond hier : dat wy ons in omstandigheeden be-

vonden, die ons noodzaakten om ergens in de Baai te overwinteren; dat wy met dat oogmerk deeze plaats gekoozen hadden als ons het beste en 't zeekerste voor koomende; en dat wy bescherming en bystand verwagteden, als onderdaanen van *Groot-Brittanie*, en als volk, dat gantfch niet van voorneemen was om den handel van *Hudfon's Baai's* Maatschappy in het minste te krenken, en die met geen ander oogmerk daar waaren gekoomen dan om de zeekerheid van hunne schepen en de behoudenis van het volk te bezorgen; en dat wy, om kort te gaan beslooten hadden om in die omstreek te overwinteren. De H^r. *Holding* en ik gingen met dat antwoord naar den Gouverneur, alwaar wy op eene trotse en veragende wyze ontfangen wierden; waar tusschen den Gouverneur en ons verscheide brieven over en weer gewisseld wierden, alle strekkende om ons over te halen van in zyne nabuurschap niet te overwinteren; maar dewyl dezelve nergens anders toe dienden dan om ons te paayen vervaard te maaken, zo wierdt die bri-

re-wisseling
zaauwlyks

ONS vo
den Raad
en niet op
zo naamen
gentheid wa
fficieren,
schepen een
te de rivier
trokken dan
op dien zelf
te verwacht
wel in zo v
naamste van
en vaarbaar
te groote n
welke, bove
te handel zo
dien men
er wilde r
'er zodan
acht gemaat
en zyn 'er z
ou minder
onne goede

re-wisseling ras afgebrooken: ook is die
naauwlyks waard dat men 'er van spreekte.
ONS voorneemen en het besluit van
den Raad dan zynde, om te *Port-Nelson*
niet op deeze plaats te overwinteren,
zo naamen de twee Capiteins die gelee-
gentheid waar, om verzelt van verscheide
officieren, met de booten van de twee
schepen eene uitstap te maaken, ten ein-
de de rivier naar te speuren. Wy ver-
brokken dan den 30^{en}, en kwaamen daar
op dien zelven dag. Wy vonden 'er on-
verwachting in alles beantwoord, en
wel in zo verre dat die rivier de aange-
naamste van *Hudson's Baai* is, veele my-
len vaarbaar, gemeenschap hebbende met
de groote meiren voorby *Canada*, en op
welke, boven alle andere, de voordeelig-
ste handel zou' kunnen gedreeven worden,
indien men zich alleen dertig uren hoo-
wer wilde nederzetten. De luchtstreek
'er zodanig gestelt, dat men ze met
recht gemaatigt noemen mag. De *Indiaa-*
ren zyn 'er zo ver niet van daan, en daar
ou minder moeite en gevaar zyn om
hunne goederen in de kleine kanots o-

ver te voeren ; en daar zy nu maar eens in 't jaar tot het comptoir overkoomen, zouden zy, indien men zich hooger op nederzette, twee of drie maal 's jaars en meerder in getal konnen overkoomen. De hindernissen en moeyelykheeden, die zy ontmoeten om geduurend zo eene lange reis het noodige te vinden, de koude, die zy in 't naderen der stranden van die ys-Baai moeten uitstaan, de last om hunne goederen over te voeren, zo zorgelyk, zo gevaarlyk, als langduurend, zyn altemaal dingen, zeer bekwaam om moedeloosheid te verwekken over dewelke zy also bitter als rechtmatig klaagen, en die alle uit den weg zouden geruimt worden.

MAAR, om weder tot ons zelve te koomen, deeze rivier is omtrent twee mylen breed aan den ingang, met een zeer goet kanaal omtrent een myl breed, en van vyf tot vyftien en twintig vaders diepte leggende op de hoogte van 57°. 30'. De oevers zyn laag en met uitgestrekte bosschen gedekt, bestaande meest uit *spruce* sparreboomen, populier, berken, lorken

wilge-boom
vloed van
zen, endv
rieren, zw
re vogels,
lyks zo ve
ervloed. I
wel de Cap
gen van de
en, of de
stellen m
zyn eigen
men besloo
Hays's Rive
eggen. M
en 3^{en}. Sep
en ontscheep
e schepen
fficieren m
en goeden
e schepen v
ierdt 'er e
en York-Fo
rivier.
DE Gou
tuigt, da

zy nu maar wilge-boomen enz. Men heeft 'er over-
 toir overkoo- vloed van harten, haazen, konynen, gan-
 nen zich hoo- zen, endvogels, patryzen, faizanten, plu-
 of drie maal- rieren, zwaanen, en meenigte van ande-
 konnen over- re vogels, elk op zynen tyd, en insge-
 en moeyelyk- lyks zo veel verschot van visch als in o-
 om geduurende- vervloed. Deeze voordeelen konden even-
 odige te vin- wel de Capiteins niet tot het besluit bren-
 't naderen de- gen van de ondieptens weder over te vaa-
 oeten uitstaan- ren, of de schepen aan eenig gevaar bloot
 n over te voe- te stellen met rond te zeilen, om dus in
 arlyk, als lang- zyn eigen kanaal in te koomen; zo dat
 ngen, zeer be- men besloot om de schepen ergens in
 te verwekken- *Haye's River* geduurende den winter te
 iter als recht- eggen. Met dat oogmerk gingen wy
 le uit den weg- en 3^{en}. September drie mylen verder op,
 ns zelve te koo- en ontscheepten veel van ons voorraad om
 ent twee myle- de schepen te ligten; men zond eenige
 een zeer goe- officieren met de booten uit, om naar ee-
 breed, en van- en goeden inham om te zien, daar men
 vaders diep- de schepen veilig konden vertuyen, & daar
 57°. 30'. Dierdt 'er een gevonden vyf mylen bo-
 uitgestrekte bos- en *York-Fort* aan de Zuid-zyde van de
 eest uit *spruce* rivier.
 erken, lorken- De Gouverneur nu ten vollen o-
 wi- rtuigt, dat wy van zins waaren om.

daar te overwinteren, stelde al zyn vermoogen in 't werk, op dat wy onze schepen beneeden het fort zouden leggen, waar door zy aan de zee bloot gestelt en, naar alle waarschyndykheid, of door de baaren van de zee, of door den aandrang van het ys aan stukken geslaagen zouden geweest zyn; maar zyne drangredenen op onze gemoederen geene de minste kracht hebbende, en zich in deeze, zo wel als in zyne voorgaande bedoeling te leur gestelt ziende volhardede hy met ons zo veel moogelyk te kwellen: tot dat einde zondt hy het grootste gedeelte der *Indiaanen*, wiens voornaamst werk was harten, ganzen enz. te dooden, landwaards in, op dat wy dezelve daar toe niet zouden gebruiken, of eenig nut van hen trekken.

Wy besteedden onze tyd tot den 11^{en} met de schepen te ontlasten, en hen hunne legplaatsen gereed te maaken: den 12^{en}. stuurden wy ter zyde van het fort, ankerden daar, en bragten de reizen van onze behoeftens en voorraad aan land. Hier begroeven wy ons dunne

zwa

al zyn ver-
wy onze sche-
ouden leggen.
bloot gestelt
heid, of door
door den aan-
tukken geslaa-
n; maar zy
e. gemoederen
hebbende, en
in zyne voor-
gestelt ziende
veel moogelyk
zondt hy he-
adjaanen, wie
rten, ganzen
ds in, op de
zouden gebrui-
trekken.
yd tot den 11
en, en hento-
te maaken: o-
r zyde van h-
bragten de re-
voorraad aan
y ons dun

zwaar bier twaalf voeten in den grond,
om het dus voor vorst te bevryden.
NIET tegenstaande alle aangewende
moogelyke vlyt, raakten de schepen even-
wel maar den 26^{en}. in eenen veiligen in-
wyk. Dit gedaan zynde, was het tyd
om op onze eige behoudenis te denken,
en te zien hoe wy 'er best in zouden slaa-
gen. Verzeekerd dat wy wegens de kou-
de niet aan boord zouden kunnen blyven,
gebruikte men sommige van het scheeps-
volk om brand-hout te hakken, andere
om blok-hutten te timmeren; wier uit-
vinding wy, zo ik het wel hebbe, aan de
inboorlingen verschuldigt zyn: de onze
werden gemaakt van boomen, gehouwen,
gezaagt, en gebyteld tot deelen, van om-
rent zestien voeten lang, dicht aan el-
ander over end gezet, met de enden
boven aan geslooten, maar van onderen
wyd, gelyk de daken van onze buiten-
te slaafen zyn. De openingen tusschen
de balken, met mos digt gestopt, en
met kley bestreeken zynde, had men
ene warme hut; de deur was laag en
nauw, de haard in 't midden, en bo-

ven denzelven een gat om de rook uit te laten.

MAAR de grootste zaak en 't geen onze aandacht het meeste verwekte, was, om een huis voor de Capiteins en Officieren te bouwen. De stand, daar toe uitgekoozen, was te gelyk aangenaam en gevoeglyk; op eene verheevene plaats, omzet met boomen; de voornaamste rivier was 'er maar een half myl ten Noord-Westen, en de inwyk daar onze schepen laagen, omtrent even zo ver van daan. Aan het Zuid-Westen had men eenen aangenaamen vyver, genaamd de *Bever-Kreek*, omtrent 150. yards (450. voeten) van het front afgeleegen, die in 't verschiet voorkwam als een wyde gragt; en groote en breede bosschen dekten ons tegen de Noorde en Noord-Ooste winden. De stand bepaalt zynde, teekende ik een schets van onze toekomstende woonplaats, die van de Capiteins wierdt goed gekeurd. Het huis moest, volgens dit bestek, agt en twintig voeten lang en agtien breed zyn, van twee verdiepingen, het onderste zes en het bovenste zeeven voeten

hoog

va
hoog; de
naamste O
bewoonen
onder-Offic
derste. D
het front,
zyn; daa
zyn, een
en een aan
Capiteins k
moest een
staan, om
druipen,
gellooten
kagchel zo
den, op d
te hebben
DIT al
der een de
en hakte
ken, en m
ken met l
kander te l
gespykerd:
opgeregt,
op den eer

de rook uit
k en 't geen
erwekte, was,
ins en Officie-
daar toe uit-
aangenaam en
eevene plaats,
oornaamste ri-
nyl ten Noord-
r onze schepen
ver van daan
d men eenen
umd de *Bever*
(450. voeten)
die in 't ver-
yde gragt; en
dekten ons te
-Ooste winden
ekende ik een
de woonplaats
t goed gekeurd
dit bestek, ag
n agtien bree
en, het onder
zeeven voete
hoog

hoog; de Capiteins en sommige der voor-
naamste Officiëren moesten het bovenste
bewoonen, en de mindere zo wel als de
onder-Officiëren en de Bedienden het on-
derste. De deur zou in 't midden van
het front, vyf voeten hoog en drie breed
zyn; daar moesten boven vier kozynen
zyn, een aan ieder der Capiteins kamers,
en een aan elk end om den gang en de
Capiteins kamers licht te geeven. De voor-
moest een voet hooger als de zy-muuren
staan, om de vallende vochten af te laten
druipen, en om het huis, laag en wel
geslooten zynde, warm te houden. De
kagchel zou in 't midden geplaatst wor-
den, op dat ieder zyn deel van de warm-
te hebben mogt.

DIT alles nu geschikt zynde, sloeg ie-
der een de hand aan 't werk: men hieuw
en hakte boomen; men zaagde plan-
ken, en men begon de muuren te maa-
ken met lange en breede balken op mal-
kander te leggen, met mos bestopt en vast
gespykerd: met een woord het huis was
opgeregt, gedekt en by na voltimmerd
op den eersten November. Ondertusschen

O 5 was

was het wêér vinnig koud geworden, schoon het jaargety vry zacht en gunstig was geweest naar dat men 't daar gewent is. De winter begon in 't laatste van September met groote vlokken van vogtige sneeuw, en des nachts vorst; hy was straf genoeg, maar zo niet dat men hem naar de schrikkelyke beschryvingen, die sommige Schryvers van de winters dier landen geeven, moet afmeetten.

DEN 5^{en}. October was 'er in den inham of liever over al veel ys, en tegen den 8^{en}. was 't alles vast bevrooren. Tot den 30^{en}. hadden wy beurtelings dan sneeuw, dan vorst, en dan maatig weer, en om dat dezelve de Geboorte-dag van onzen tegenwoordigen Koning was, haalden wy de vlaggen en wimpels op, en deden een en twintig kanon-schooten. Den 31^{en}. raakte *Hayes-River* schielyk hard bevrooren, zo dat wy nu begonnen te ondervinden, wat men van een *Hudson's Baai's* winter te verwachten heeft.

DEN 2^{en}. November konden wy den inkt by 't vuur niet onbevrooren houden. Op den 3^{en}. vernamen wy dat ons gebot-

telt

telt bier
vrooren
ondooide
6^{en}. was
draagely
verscheid
toe waa
en de C
men in
was, hu
zeemansc
doopt, t
HERTO
muntend
van alle
ze onder
schouwer
W. y
ter-gewa
stond uit
zyn bon
hielen to
onder, e
hetzelve
indiaansc
breed laa

d geworden,
cht en gunstig
n 't daar ge-
n 't laatste van
ken van vocht-
ts vorst; hy
niet dat men
beschryvingen,
n de winters
afmeeten.

'er in den in-
ys, en tegen
vrooren. Tot
eurtelings dan
n maatig weer,
poorte-dag van
ing was, haal-
mpels op, en
non-schooten.

River schielijk
y nu begonnen
van een *Hud-*
vachten heeft.
onden wy den
rooren houden.
dat ons gebot-
telt

telt bier tot den grond in de vleffen be-
vrooren was: wy wonden het in werk en
ondooiden het by een groot vuur. Den
6^{en}. was de koude binnen boord onver-
draagelyk, zo dat de matroozen in de
verscheidene hutten, die 'er in het bosch
toe waaren opgerecht verdeeld wierden,
en de Capiteins en andere Officieren naa-
men in het nieuwe Huis dat nu gereed
was, hun intrek. Het wierdt (op zyn
zeemanssch) het MONTAGU'S HUIS ge-
doopt, ter eere van zyne Hoogheid den
HERTOG van MONTAGUE, dien uit-
muntenden en edelmoedigen voorstander
van alle nuttige onderneemingen, die dee-
ze onderneeminge met het regte oog be-
schouwende, een der Inschryvers was.

WY begonden nu insgelyks ons win-
ter-gewaad aan te trekken, het welk be-
stond uit een overrok, van beverhuid met
zyn bont gemaakt, en dat tot aan de
hielen toe hing, uit twee kamisfoolen daar
onder, een carpoes-muts en wanten van
hetzelve, met baai gevoerd, een paar
indiaansche kouffen over onze wolfe, van
breed laaken of leer gemaakt, koomende
tot

tot het midden der dyen, uit schoenen van zachte Elands-huiden gemaakt, onder dewelke wy twee of drie paar wollen of duffelse sokken droegen om onze voeten tegen het bevrozen te bewaaren, hetgeen nochtans, maar al te dikwyls gebeurde. Een paar sneeuw-schoenen, om trent vyf voeten lang en agtien duimen wyd, die ons beletteden van in de sneeuw te zakken, maakte onzen geheelen winter opschik volkomen. Dit is eigentlyk het gewaad der *Indiaanen* van deze landstreek, dewelke het aan de *Engelsche* geleerd hebben; ook kan 'er niets gevoeglyker en nuttiger worden uitgevonden: want dus bezorgt, hebben wy de felfte koude, die 'er geduurende den winter is voorgevallen, kunnen uitstaan, uitgezonderd eenige weinige dagen.

DEWYL in alle landen byzondere jaargetyen byzondere bezigheeden verschaffen, of liever de menschen daar toe noopen; zo oeffenden wy hier ook onze meeste kunst en handigheid, in konynen en patryzen te dooden, de voornaamste jagt, die hier in den winter gedaan kan worden.

De

uit schoenen
gemaakt, on-
rie paar wolle
om onze voe-
bewaaren, he-
e dikwyls ge-
schoenen, om-
gtien duimen
n van in de
nzen geheelen
Dit is eigent-
men van dee-
aan de *Engel-*
n 'er niets ge-
den uitgevon-
ebben wy de
ende den win-
uitstaan, uit-
lagen.
yzondere jaar-
eden verschaft
daar toe noo-
ok onze mee-
konnynen en
naamste jacht,
n kan worden.
De

De eerste vongen wy op de volgende wy-
ze. Wy hiewen verscheide doorn-takken
van de boomen, maakten daar mee eene
legge van twee voeten hoog, en van ee-
ne willekeurige lengte, latende om de
wintig *yards*, kleine openingen tot eenen
doorgang voor de konynen. Wy hadden
reeds bespeurt dat zy 'er nooit zогten
over te springen. Hier wierden vallen van
hooper-draad gezet, wier enden aan het
end van een dikke stok vast gemaakt wa-
ren, dewelke over eene kruk op zulk ee-
ne wyze gelegd was, dat wanneer het
konyn 'er in liep, en begon te worstelen,
de stok opwipte, en het konyn twee of
drie voeten van den grond deedt hangen.
Deze uitvinding gaf een dubbeld voor-
deel, het verzorgde ons het wild, dat wy
noodig hadden; en daar het dus bleef han-
gen, was het niet bloot gesteld om van
andere dieren verslonden te worden. Zy
hingen aan het comptoir de patryzen niet
anders als met schieten, en dit gelukt
myn zeer wel, wyl die vogels 'er in
groote meenigte zyn; in zo verre dat
en man 'er tot tagtig op een dag kan
schie-

schieten, het welk ten opzichte van den winter-voorraad van veel belang is.

ALLERLEY dieren, die met een bonte huid voorzien zyn, worden met verschillende soorten van netten gevangen: insgelyks ook de bever. De hoo-
len, burgten, of, zo als menze gemeenlyk noemt, de huizen, daar die dieren in woonen, zyn zeer aardig, uit hout, steen, en kley opgeworpen. Zy hebben verscheidene vertrekken van verschillend gebruik; de Bever maakt het zyne altoos aan den kant van een meir of poel, zynde die gelegenheid wel het gemakkelykste en 't zekerste voor hen. Dit onderwerp voor lang door beroemde Schryvers verhandeld zynde, zal 't onnodig zyn het hier breedvoeriger op te geeven; wat ik 'er van voortbreng is alleen om 't geen zy 'er van zeggen te bevestigen, en in 't kort aan te wyzen, wat zy 'er in 't breede van geschreeven hebben.

MAAR om dat de wyze, waar op de Inboorlingen dezelve vangen, moogelyk in alle landstreeken niet dezelfde is, en zo algemeen niet bekend als wel anders

omstandig
zal ik 'er
Indiaanen
dieren op
het water
veel af al
de, en vo
hebbende,
huis: de
tragten de
en werden
van de jag
middelyk
en gedroog
zeer vet en
GELYK
vember zo
ay den hee
verandering
dat de win
de wind ui
was de vor
baar 't N.
de vorst a
in dikwyls
an sneeuw
om

ichte van den
elang is.
die met een
worden met
netten gevan-
ver. De hoo-
menze gemeen-
ar die dieren in
g, uit hout,
n. Zy hebben
an verschildend
het zyne altoos
r of poel, zyn-
het gemakkelyk
n. Dit onder-
emde Schryver
nnodig zyn het
geeven; wat ik
om 't geen zy
n, en in 't kort
in 't breede van
e, waar op de
en, moogelyk
dezelfde is, o
als wel andere
om-

omstandigheeden ten hunnen opzichte, zo
zal ik 'er my breeder over uitlaaten. De
Indianen van *Hudson's Baai* vangen die
dieren op deeze wyze. Zy tappen eerst
het water dat omtrent hun wooning is zo
veel af als moogelyk is; dit gedaan zyn-
de, en voor de deur een sterk net gezet
hebbende, breeken zy van boven in het
huis: de Bevers dat gewaar wordende
tragten de vlucht door de deur te neemen,
en werden in de netten gestrikt, en dus
van de jagers gevangen. Haar vel word on-
middelyk afgestroopt, in de zon gespreid
en gedroogt; en men eet het vleesch, dat
zeer vet en heerlyk van sijnak is.

GELYK de vorst in 't begin van no-
vember zo fel had begonnen, dus duurde
hy den heelen maand lang, zonder andere
verandering, als dat hy min of meer, naar
dat de wind woei, streng was. Wanneer
de wind uit het Westen of Zuiden woei,
was de vorst verdraagelyk, maar keerde hy
naar 't N. W. of naar 't N., dan wierdt
de vorst aanstonds uitermaaten vinnig,
en dikwyls ging hy verzelt van een soort
van sneeuw zo fyn als zand, dat met
de

de winden, in de gedaante van wolken, uit de vlakten of daalen die 'er aan bloot leggen, komt aandryven. Het is zeer gevaarlyk om zich op dien tyd op zulke een vlakke of rivier te bevinden, want die sneeuw-wolken zyn gemeenlyk zo dik, dat men kwaalyk vyf roe van zich af kan zien; noch zyn 'er geene de minste sporen, paden, of diergelyke teekens die den weg aanwyzen: want de sneeuw neemt die strax weg. Sommige dus verdoold en kwaalyk een half myl van het Comptoir af zynde, hebben zich in het grootste gevaar van dood te vriezen bevonden, konnende om de bovengezegde reden, hunnen weg derwaarts niet vinden. Maar die felle koude duurde echter niet boven vier of vyf dagen in een maand, en valt gemeenlyk omtrent de nieuwe en volle maan voor, dewelke, volgens de waarneemingen, veel invloed heeft op het weer in deeze landstreeken. Dat is het zeer stormagtig, met eenen noordwesten wind, die men wel zeggen mag dat 'er den heelen winter door duurt en 's zomers gemeenlyk op die verande

rin

ringen der maan. Op andere tyden is het vry aangenaam weer, schoon het hard riest met een veranderlyke en gemaatigde wind. Men kan dan wel uit schieten of op de nette-vangst gaan.

HET volk begon nu alle weeken uit hunne hutten te koomen, om levensmiddelen aan boord van de schepen te haalen. Zy hadden die in 't begin van den winter spaarzaam gebruikt; zynde alreeds van konynen overvloedig voorzien geweest, niet tegenstaande zy 'er het Huis van *Montagu* van mede gedeeld hadden. Alles wat zy heen of weer te draagen hadden, trokken zy voort op kleine sleên, bestaande uit twaalf te zaamen gevoegde luigen, waar van 'er vier in de breedte lagen, die aan het eene end opgeboogen waren, om te gemakkelyker over de sneeuw te kunnen glien. Op zulk eene slee kon men man gevoeglyk een last van honderd pond vyftien of zefuen mylen in een winterfche dag voort voeren. De dog-honden zyn in dit gewest van gedaante als de gemeene doggen, en uit den aard baffen zy nooit, maar knorren wanneer zy gefart

worden; deeze honden zyn de eenigste dieren, die 'er de *Engelfche* of *Indiaanen* tot den arbeid gebruiken. Die beesten kunnen noch zwaarder vracht, dan de zo even genoemde, voort trekken; en zy kunnen 't ook, indien 't nodig is, langer uithouden. In de verre togten, die door die sneeuw gedaan moeten worden, gaan de mannen voor uit, om met hunne sneeuwschoenen een pad te maaken. Die honden wennen gauw tot het geen dat men ze leert, en dewyl zy leerzaam en hardelbaar zyn, zo heeft men 'er groot nut van. Zy worden gemeenlyk van de *Engelfche* op dezelve wyze gevoedt als het fcheepsvolk; maar de *Indiaanen* zyn daar omtrent zorgelooser, zo dat hunne honden voornaamentlyk leeven van 't geen zy best krygen kunnen.

BEHALVEN deeze kleine fleên hebben wy 'er grooter en zwaarder, die men last konden draagen; deeze waaren eveneens als de voorgaande gemaakt, maar tien of twaalf voet lang, en drie breed; daar waaren twintig of dertig menfchen van nooden om zulk eene geladen

de flede v
maal dat n
was op den
maatjes bran
van daan b
in 't algeme
belte instell
trekken) me
ich over t
eeden die
OP deeze
nadsvergaac
houden, wa
de onzen lan
tekkings te
met een de
a eenig be
emmen,
at 'er niets
een wy te
agt worden
aarlyk gew
g onderzo
chip te doe
et verande
iftig, met

yn de eenigste of *Indiaanen* toe beesten kunnen dan de zo even en zy kunnen langer uithouden, die door die orden, gaan hunne sneeuwen. Die hoogen dat men verzaam en haalen 'er groot nadeel van de *Engelsche* gevoedt als *Indiaanen* zijn dat hunne honden van 't geveine sleên haarder, die men ze waaren eeven gemaakt, maar en drie breedte dertig metulk eene gel

de slede voort te trekken. De eerste maal dat menze naar de factory voerden was op den 8^{en}. December, dat zy 'er twee maatjes brandewyn voor de kersmis-feest van daan bragten, die 'er de *Engelsche* in 't algemeen vieren (zo ligt kunnen de beste instellingen tot een kwaad gebruik trekken) met onmaatig te drinken, en met zich over te geeven aan alle de dartsleeden die 'er gemeenlyk aan vast zijn.

Op deezen tyd wierdt 'er eene groote raadsvergaadering in *Montague's* huis gehouden, waar in Capitein *Moor* voorstelde onzen langen boot tot gebruik der ontdekking te verlengen, te verhoogen en met een dek te voorzien. Dit wierdt, na eenig beraad, met meerderheid van stemmen, goed gekeurt. Het is zeker dat 'er niets beters, tot voordeel van 't een wy te verrichten hadden, kon beaagt worden, want het zoude zeer gevaarlyk geweest zyn zo een naauwkeurig onderzoek, als nodig was, met het schip te doen, op eene onbekende kust, met veranderlyk weer en wind, dikwyls stormig, met ys in de baayen, en in de

inhammen, tusschen gebrooken landen en Eilanden, rotsen en ondieptens, zonder eenige kennis van havens; Ty of stroomen, noch van de strekkinge van de kust, daar het gevaar met een kleinder vaartuig onvergelykelyk kleinder is; want het is zeker dat men met zulk een scheepje tot op eene myl by het strand kan koomen tusschen rotsen en over ondieptens vaaren, daar een schip, dat dieper gaat, stranden zou. Behalven dat, raakte de boot eens aan laager wal, zo kon men hem ligt weer vry krygen; en op het slimst genoomen, bleef 'er noch kans, om ons in zulk geval te redden: dit gaf ons meer moed en onverzaagtheid, als wy misschien anders gehad zouden hebben.

DIT, aangaande den boot, besloot zynde, wierd dezelve op eene bekwaame plaats, ter zyde van de kreek, op een hoogte die door boomen beschut was, gebragt; een houte tent wierdt 'er overheen getimmerd, met zeilen gedekt, met een haart in 't midden voorzien. Dit wierdt noodig geoordeelt, op dat 'er

timmerlied
zouden ku
in staat ste
hem zoud
dienen. M
kingen op
t vernuft
den barre
ken; en i
onze voorz
werking w
nen verwa
t vervolg
vreezen, d
lyke onger
dien het ge
dekking ui
landstreeke
om het me
den Lezer
ven van
verder op
zege worde
naauwkeuri
gelyk is, v
ten van al
ti

ken landen en
tens, zonder
Ty of stroo
ge van de kust
einder vaartui
; want het i
en scheepje to
d kan koomen
epts vaaren
gaat, strand
e boot eens a
n ligt weer v
genoomen, h
te stooten, z
ons in zulk g
ons meer mo
y misschien a
n.
boot, besloot
eene bekwaam
kreek, op een
n beschut w
wierdt 'er ov
len gedekt, o
voorzien. I
op dat 'er en
ti

timmerlieden gedurende den winter aan
zouden kunnen werken, hem afmaaken en
in staat stellen, om in het voorjaar, als wy
hem zouden willen gebruiken, te kunnen
dienen. Men kan ligt uit alle deeze schik-
kingen opmaaken, dat wy niets van 't geen
't vernuft op konde geeven verzuimde, om
den barren winter verdraagelyk te maa-
ken; en ik zal in 't vervolg doen zien dat
onze voorzorgen van zulk eene goede uit-
werking waaren, als men 'er van had kun-
nen verwagten; en dat men dierhalven in
't vervolg niet meerder zal hoeven te
vreezen, dat het volk aan zulke ondraage-
lyke ongemakken bloot gesteld worde, in-
dien het gebeurde, dat het, tot deeze ont-
dekking uitgezonden, wederom in deeze
landstreeken kwam te overwinteren. Maar
om het meer gewigt by te zetten, en om
den Lezer een klaarer denkbeeld te gee-
ven van 't geen reeds gezegt is, en
verder op dit onderwerp zou mogen ge-
zeggt worden, zal 't nodig zyn eene zo
naauwkeurige beschryving, als 't my moo-
gelyk is, van deeze landstreeke te geeven,
en van al het geen dat tot dezelve ee-
nige

nige betrekking heeft. Hier in zal ik ten uiterste omzigtig ten opzichte der bygebragte stukken zyn, en niets verzui- men om my verstaanbaar te maaken.

HET is wel waar, dat ik, om zulk eene volkooime en byzondere beschryving te geeven, genoodzaakt zal zyn, om veel dingen te herhaalen, die reeds door andere zyn aangeroert, maar dit zal, hoop ik, my niet als een onvergeefelyke mis- slag worden toegereekent, wyl het tot myn ontwerp volstrekt nodig is; daar ik het niet in de eigene woorden dier Schry- vers zal bybrengen noch my op hun gezag beroepen, maar slechts myne eigene on- dervindinge tot grondslag neemen. Het zal insgelyks noodzaakelyk weezen om iets van het gedrag onzer Landsgehoeten, die in deeze gewesten gezeeten zyn, te mel- den; en indien ik hier in iemand eenigen aanstoot geeven mogt, zo kan hy verzekert weezen dat het niet is om hem eenigzints te benaadelen, noch uit eenig persoonlyk misnoegen, maar alleen uit zodaanig eere- achtting voor de waarheid welk een mensche betaamt, die met geen ander oogmerk

schryft

ier in zal ik
opzichte der
n niets verzuim-
e maaken.

t ik, om zulk
re beschrijving
zyn, om vee-
reeds door an-
dit zal, hoop
geefelyke mis-
wyl het tot
dig is; daar ik
den dier Schry-
y op hun gezag
ne eigene on-
neemen. Het
weezen om iets
sgehoorten, die
n zyn, te mel-
emard eenigen
an hy verzekert
hem eenigzints
enig persoanlyk
t zodaanig een
elk een mensche
ander oogmerk
schryft

schryft dan tot onderrichting van het ge-
neen. 't Zy my wyders geoorlooft hier
noch by te voegen, dat ik, door gee-
gen wrok aangezet zynde, ook verre ben
van onder besliering of eenig invloed van
andere te schryven. Ik heb de minste be-
geerte niet om my door dit verhaal aan
eenig mensch, wie het zou mogen zyn,
aan te beveelen; als alleen voor zo verre
als de oprechtheid van myn verhaal het zal
kunnen doen, en de rondborstige en on-
bewimpelde opgeevinge der waarneemin-
gen, tot welke het ampt, dat ik in dee-
zen laatsten togt bekleed hebbe, my
beleegentheid gegeven heeft. Het ge-
neen heeft 'er recht toe, also wel om
de gewichtige gevolgen, die ten beste van
het volk in 't algemeen en in 't byzon-
der van die geene, die deeze ontdekking
onmiddelyk raakt, uit dien noord-wester
toortogt, zo die ooit gevonden word, zul-
len voortvloeien; als om de groote oplet-
tenheid die 'er op dien uittogt genoomen is,
en de aanzienlyke belooning die de Over-
heid wel heeft willen aanbieden om denzel-
ven aan te moedigen. Wanneer zulk een

groote stap door de eerste Bestiërs van het gemeene-best gedaan is, en wanneer ten gevalle van haaren goeden uitslag alle de rechtbanken van het koninkryk die 'er kennis van genoomen hebben, alle hulp, bystand, toegeëving en bescherming, die ooit met redelykheid konden verwacht of begeerd worden, gegeven hebben, zo legt elk een onder de grootste verplichting, om, zo het geluk hem 'er in staat toe stelt, alles toe te brengen, dat zulk eene groote onderneming gemakkelyk kan maaken; en de eere, die hy inlegt met dezelve voort te zetten, moet buiten alle twyffel veroverweegen de ongeruste verleegentheid, die hy moogelyk zoude hebben, van zulke te missen haagen, die misschien een byzonder belang hebben om de ontdekking eens noord-wester doortogts te dwarsboomen en niets anders ten dien opzichte als hun eigenbaat kunnen voorwenden, wanneer zy de middelen om 'er andere van af te schrikken een glimp zoeken te geeven.

DE kusten van dit gewest, tegenwoordig redelyk wel bekend, strekken zich om

trent

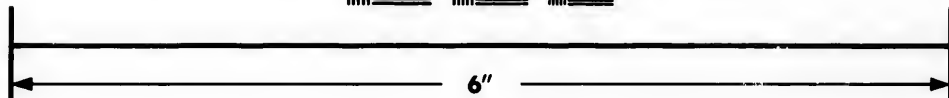
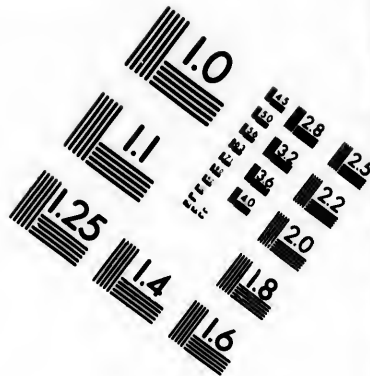
trent van
zy hebben
Canada
aan het
treft, di
zuider-de
ben, is
oppervlak
onder de
van versc
enz. Dig
moeraffig
boomen,
pulieren,
daar zyn
behalven
en hier e
ter-plaffen
landen, c
wassen zy
turfachtig
D A A R
planten:
kend; als
zien, heer
draagen,

Bestiërs van
 , en wanneer
 goeden uitflag
 het koninkryk
 en hebben, alle
 ng en bescher
 lykheid konden
 den, gegeven
 onder de groot
 het geluk hem
 es toe te bren
 e onderneeming
 en de eere, die
 oort te zetten
 ver overweegen
 d, die hy moe
 n zulke te mis
 n byzonder be
 tdekking eene
 dwarsboomen
 opzichte als hu
 nden, wannee
 ndere van af t
 en te geeven.
 est, tegenwoor
 rekken zich om
 tren

trent van de 51°. tot de 68°. N. br.:
 zy hebben *Hudson's Baai* ten Oosten, en
Canada ten Zuiden; wat hunne grenzen
 aan het *Westen* en aan het *Noorden* be-
 treft, die zyn noch niet ontdekt. In de
 zuider-deelen en daar wy overwinterd heb-
 ben, is de grond zeer vruchtbaar; de
 oppervlakte bestaat uit zwarte losse aarde;
 onder dewelke laagen van kley leggen,
 van verschillende kleuren, als bleek, geel
 enz. Digt aan strand is de grond laag en
 moerassig; bezet met veelerley slach van
 boomen, als *Spruce*, lorkenboomen, po-
 pulieren, berke, elzen en wilgeboomen;
 daar zyn landwaard in groote daalen, die
 behalven de mos, eenig groente draagen;
 en hier en daar zyn eenige bosjes en wa-
 ter-plassen, hoogtens of zo genaamde Ei-
 landen, die met heesters en dik mos be-
 wassen zyn: de grond is 'er van eenen
 turfachtigen aard.

DAAR zyn veelerhande struiken en
 planten: veele derzelve zyn in *Europa* be-
 kend; als kruisbezen, aalbessen, aardbe-
 zen, heesters die roode en zwarte bessen
 draagen, daar de patryzen op aazen en

**23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503**

die daarom patrys-bessen genoemd worden. De *Indiaanen* en de *Engelsche* gebruiken het kruid *Wizzekapukka* genaamt, als een geneesmiddel voor de scheurbuik en de zeenuw-ziektens: zyne eigentlike deugd is, dat het de spyze helpt verteeren, en graagte tot eeten verwekt. De Heel-meesters die in de factory wonen, eigenen aan die plant alle de eigenschappen toe, die in de Rubarbe bekend zyn; zy ruikt sterk en geurig, smaakt aangenaam, wanneer men haar volgens de gewoone wyze, als thee drinkt. Hier vind men insgelyks aardbeyen, *angelica*, muurkruid, brandnetels, boter-bloemen, wilde beeren-ooren, zevenboom, veelerley Laplandsche planten, en andere die ons onbekend zyn. By de meiren en rivieren wascht oervloed van wilde ryft, die, indienze gekweekt wierdt, tot zeer goed voedsel zou kunnen strekken. Men vindt 'er lang gras en goed weyland, en daar zyn redelyke fraaye tuinen omtrent de factory, voornaamentlyk te *Tork-Fort*, te *Albany*, en te *Moose-River*, daar meest alle engelsche tuinvruchten zeer wel groeyen, als erwten,

boon-

boonen,
flaa; ma
vruchtba
mer veel
en de wi
ve bevie
ondooit
WAT
vind 'er
van veele
moer ge
hand, d
op de op
den word
per-myn,
men dikw
en daar i
zyn insg
stalk, en m
verschillen
eerste gely
grooter e
uit in de g
en. Mer
en een so
daar is; de

enoemd wor-
Engelsche ge-
kka genaamt,
 de scheurbuik
 yne eigently-
 yze helpt ver-
 verwekt. De
 story woonen,
 de eigenschap-
 bekend zyn; zy
 kt aangenaam,
 s de gewoone
 Hier vind men
ca, muurkruid,
 n, wilde bee-
 elerley Lapland-
 e ons onbekend
 rieren wascht o-
 e, indienze ge-
 ped voedsel zou
 dt 'er lang gras
 r zyn redelyke
 factory, voor-
 te *Albany*, en
 t alle engelsche
 yen, als erwten,
 boo-

boonen, kool, raapen en allerley soort van
 laa; maar verder in 't land is de grond
 vruchtbaarder, om dat het daar in de zo-
 mer veel warmer, de vorst minder sterk,
 en de winters van korter duur zyn; derhal-
 ve befrist 'er de grond nooit zo diep, en
 ondooit 'er eerder.

WAT de bergstoffen aangaat, men
 vind 'er zonder tegenspraak overvloedig
 van veelerley soort; ik zelv heb 'er yzer-
 moer gevonden, en weet van goeder
 hand, dat omtrent *Churchil* lood-ertz
 op de oppervlakte van de aarde gevon-
 den word; behalve eene zeer ryke ko-
 per-myn, waar van de Noorder-*Indiaa-*
nen dikwyls stukken te *Churchil* brengen,
 en daar ik 'er zelve een van bezitte. Daar
 zyn insgelyks veelerhande soorten van
 kalk, en muscovisch-glas, rots-cristallen van
 verschillende kleur, als rood en wit, de
 eerste gelyken naar robynen, en de andere,
 grooter en zeer doorschynende, schieten
 uit in de gedaante van vyfhoekige kantzui-
 len. Men vind ook in de Noorder-dee-
 en een soort van kool-aarde, die brand-
 baar is; de *Asbestus* of steen-vlas is insgelyks
 hier

hier heel gemeen; als ook een zekere steen wiens oppervlakte zwart, glad en blinkende is, en die gemakkelyk geklooff kan worden in dunne doorschynende blaaders, naar moscovische talk gelykende, en die de inboorlingen voor spiegels gebruiken. Men heeft 'er ook van allerley slachten van marmer in overloed, soorten die heel wit zyn en andere verscheidentlyk met roode, groene en blaauwe vlakken gespikkeld. Visschen-schelpen werden 'er zelden gevonden; de eenigste die ik 'er gezien heb zyn mosselen, en slakken, daar zyn 'er echter veelerley andere, maar men zietze weinig; want alle soorten van schulp-visschen kiezen de diepte, om in den winter niet bevrooren te raaken.

MEN heeft in deeze landen nooit of ten minste zeer zelden eene heldere lucht de Lente en Herfst zyn gemeenlyk verseld met dikke en vogtige misten, en in den winter is de lucht vol van ys-deeltjes, die met het bloote oog gezien kunnen worden, inzonderheid wanneer de wind noord of oostelyk is, en dat het sterk vriest: de reden daar van is, dat

ter in der
van ys i
men gem
noemd;
de, wor
daante g
word. I
rivier van
onbevroo
van ons
hy uit die
van die y
kwam, v
HIER
zo dikwy
zon en c
met alle
genboogs
ze byzon
gezien,
kwam.
eene lang
tende, di
eerder ve
der - ligt
kleuren ov

ook een zekere
wart, glad en
akkelyk gekloof
fchynende bla
k gelykende, en
spiegels gebrui
an allerley flac
d, foorten die
verscheidently
blauwe vlakken
pen werden 'e
nigste die ik 'e
, en flakken
ey andere, maar
alle foorten van
diepte, om in
te raaken. •
landen nooit o
he heldere lucht
gemeenlyk ver
ge misten, en in
vol van ys-deelt
oog gezien kun
eid wanneer de
is, en dat he
aar van is, da

er in den winter, wanneer het water vry
van ys is, eene zwaare damp opryft die
men gemeenlyk *vorst-damp* (Forst-smoak)
noemd; deeze dampen, bevrooren zyn-
de, worden door den wind tot die ge-
daante gebragt, daar menze in gewaar
word. In 't begin van den winter was de
rivier van *Port-Nelson* op haaren stroom
onbevrooren; dewyl dezelve noordelyk
van ons aflag zo bragt ons de wind, als
hy uit dien oord kwam, geduurig buyen
van die ys-deeltjes over, die, als 'er vorst
kwam, verdweenen.

HIER van daan is 't ook dat men 'er
zo dikwyls byzonnen en kringen om de
zon en de maan ziet, die zeer glansryk
met alle de verscheidene verwen des Re-
genboogs gekleurt zyn. Zes van dee-
ze byzonnen, hebben wy 'er te gelyk
gezien, 't geen ons zeer zeldzaam voor
kwam. De zon gaat 'er op en onder
eene lange kegel van geel licht uitschie-
tende, die loodregt op haar staat, en niet
eerder verdwynt, als wanneer het noor-
der-light duizend verschillende ligten en
kleuren over het gantsche gewelf der lucht,
met

met zulk eene schitterende schoonheid gespreidt heeft, dat zelfs de volle maan 'er den glans niet van verdooven kan: maar wanneer het donkere maan is, schynen die ligten veel helderer, wyl men by dat licht zeer duidelyk zien kan te leezen, en men ziet 'er de schaduwe der voorwerpen op de sneeuw, hellende naar het S. O. naar maate dat het licht aan den tegengestelden oord doorbreekt, alwaar het opkomt, en van waar de stralen door het geheele firmament voortvloejen, met een soort van golvende beweeging. De starren schynen in dit gewest tintelende met een roodagtig vuur, en byzonder die naby de kimmen zyn: deeze gelyken naar het vuur of 't licht van een schip van verre gezien. Men heeft 'er, gelyk reeds gezegd is, niet veel donder of blixem in de zomer, schoon het in dat jaar-gety, gedurende zes of agt weeken, zeer warm is; maar wanneer het voorvalt zyn 'er de gevolgen zeer schrikkelyk van. Ik heb eene groote meenigte boomen by malkandere gezien, waar van de schorsen en takken afgebrand waaren, en men zeide men

dat de b
'er des t
boomen
ratten; o
de Spruc
met zwa
naar vlas
slaagen z
leiding v
overgaat
'er om le
hout zo
hout wor
van doen
moeg, on
tot deszel
W Y v
paarde-vr
chels te st
ang, twe
waaren;
was, wie
het smeul
van den s
een zwav
verwekte,
de

fchoonheid ge- dat de blixem dit veroorzaakt had; ik floeg
 e volle maan 'er des te eerder geloof aan, om dat de
 oven kan: maar boomen in deeze gewesten zeer ligt vuur
 an is, schynen vatten; de onderste kanten der takken van
 wyl men by dat de *Spruce* en lorkenboomen zyn overkleed
 n te leezen, en met zwart en wit haarig mos dat zeer
 der voorwerpen naar vlas zweemt, en daar de vlam inge-
 ar het S.O. naar slaagen zynde ligt zeer snel en volgens de
 n tegengeftelden leiding van den wind van boom tot boom
 het opkomt, en overgaat, tot dat het gantsche bosch, dat
 het geheele fir- 'er om legt, in vlam is; dit droogt het
 et een soort van hout zo wel dat het uitneemend brand-
 De starren schy- hout word; en waarlyk men heeft het wel
 elende met een van doen, want de winters zyn koud ge-
 onder die naby noeg, om niets af te keuren van het geen
 elyken naar het tot deszelfs verzachting strekken kan.

W y waaren gewend ten minsten een
 lyk reeds gezeg- paarde-vracht hout te gelyk in onze kag-
 blixem in de zo chels te steeken, die van steen, zes voeten
 ar-gety, geduu- lang, twee breed, en drie hoog, gemetsfeld
 , zeer warm is waaren; wanneer het hout byna verteert
 valt zyn 'er d' was, wierdt het gloejende afgeschooten,
 k van. Ik heb het smeulend hout weg gedaan, en het gat
 men by malkan van den schoorsteen gestopt, het welk zo
 e schorfen en tak een zwavelachtigen en smoorenden damp
 n men zeide m' verwekte, dat wy, niet tegenstaande de
 streng-

strengheid van de koude, dikwyls aan zweeten raakten. Het onderscheid tus-
schen, de koude van buiten en de warm-
te van binnen, is zo groot, dat men-
schen die aan de felle koude buiten de
deur bloed gestaan hebben, in flauwte
vallen wanneer zy in huis koomen, en
eenigen tyd in bedwelming als door
blyven leggen. Indien maar een venster
of deur open gedaan wordt, komt de koude
daar met zo veel geweld in, dat de inge-
flooten warme lucht in dunne sneeuw
veranderd. Noch was al de hitte, die 'er
verwekt konde worden, niet in staat om
het binnenste van het dak, de vensters, en
zyden van het huis vry van sneeuw en y-
te houden: onze bed-deekens die tegen de
muuren aankwaamen, waaren 'er gemeen-
lyk 's morgens aan vast bevrooren, en on-
ze adem zettede zich als witte ryp op het
dek vast.

ALLE deeze omstandigheeden kwaame
te voorschyn zo dra het vuur gedooft was
en het sap, door het vuur in het hout ont-
dooit, bevroor, spiytende het hout me-
zulk een gekraak, dat het geraas wein-

van een fr
berley vo
daar aan b
te Pekel,
zaaken all
voor bewa
er niet tot
even als o
gigt en vrie
die min kr
een, worde
alle de vate
van koper,
een. Het
van de pla
boven de
fond drie
daar het op
che voorra
als harten-v
anten; vi
der zout;
lood, of h
leev, in d
ot in Apri
looyen, en
va

dikwyls aan 't
 onderscheid tus-
 sen de warm-
 te, dat men
 oude buiten de
 , in slaauwte
 koomen, en
 ning als doo-
 ar een venster
 , komt de koude
 , dat de inge-
 dunne sneeuw
 de hitte, die 'er
 niet in staat on-
 , de vensters, en
 an sneeuw en y
 ens die tegen de
 ren 'er gemeen-
 vvrooren, en on-
 itte ryp op he-
 heeden kwaame
 ur gedooft was
 in het hout on-
 e het hout me-
 t geraas wein-

van een snaphaans schoot verscheelde. Gee-
 merley vocht kan de vorst, wanneer het
 daar aan bloed gesteld is, weerstaan: star-
 te Pekel, Brandewyn, en Geest van Wyn
 raken alle bevroren, indien zy 'er niet
 voor bewaard worden: de laatste bevroert
 'er niet tot een vaste klomp, maar word 'er
 even als olie wanneer het tusschen gemaa-
 tigt en vriezend weer is. Alle vloeistoffen,
 die min krachtig zyn dan de sterke dran-
 ten, worden 'er zo hard als steen, en doen
 alle de vaten van hout, tin, blik, ja zelfs
 van koper, daar zy in beslooten zyn, bers-
 ten. Het ys in de Rivier, in den omtrek
 van de plaats daar wy ons onthielden, was
 boven de agt voeten dik; de sneeuw
 stond drie voeten hoog, maar veel hooger
 daar liet op een gejaagt was. Al het ver-
 che voorraad dat wy konden bekoomen,
 als herten-vleesch, konynen, patryzen, fai-
 zanten, visch enz. hielden wy goed zon-
 der zout; want zo dra was het niet ge-
 rood, of het was te gelyk bevrooren, en
 bleef in dien zelve staat van October
 tot in April, wanneer het begon te ont-
 dooyen, en by gevolg ook te bederven.

DE konynen, haazen, en patryzen veranderen hunne gemeene zomer-kleur van bruin graauw, in eene witte winter-kleur; sommige meenen dat zy hun haar en veeren met de kleur te gelyk verliezen, maar het teegendeel is aan de le, die de moeite genoomen hebben om dit nauwkeurig te onderzoeken, klaar gebleeken: ten minsten kan ik het van mezelve getuigen; want ik heb in 't begin van den winter aangemerkt, dat de toppen van het haar der konynen alleen waaren, daar de wortels, die zo veel aan de koude niet blood staan, de graauwe kleur noch behielden; indien zy anders haar gekreegen hadden, zou het teegendeel hebben plaats gehad.

TERWYL wy nu op de heevige uitwerksels van de koude gekoomen zyn, zo zullen wy 'er iets van zeggen, ten opzichte van het menschelyk lighaam. Veele van ons volk hadden het aangezicht, de ooren teenen bevrooren, maar niet gevaarlyk. Wanneer het vleesch in dien staat is, is wit en hard als ys, maar men ondooit het met het te wryven met eene warme hand.

, en patryzen
ne zomer-kleur
eene witte win-
nen dat zy hun
kleur te gely-
endeel is aan
men hebben o-
oeken, klaar ge-
n ik het van m-
heb in 't beg-
erkt, dat de to-
nynen alleen w-
, die zo veel a-
an, de graauw-
indien zy and-
, zou het tege-
d.
e heevige uitwer-
en zyn, zo zulle-
ten opzichte v-
Veele van o-
cht, de ooren
r niet gevaarly-
ien staat is, is
men ondooit
ne warme hand

ver met eene beevere want, en dit ver-
zaakt anders geen kwaad als dat 'er
ne blaar overblyft; maar indien het lid
ep bevrooren is, en dat het wat lang
urt, versterft het. Wy ondervinden
in dit geval de vinnige koude de zelf-
uitwerking doet als de grootè hitte, en
de zelfde geneesmiddelen die een be-
voren lid geneezen, insgelyks een lid
gebrand is, herstellen. Het is zeer on-
makelyk in 't begin van den winter,
ig lid van 't lighaam bevrooren te heb-
, want daar door zeer teer geworden
de, word het in 't vervolg veel lig-
dan andere door den vorst aangetast.
Wy hadden het ongeluk gehad van in
ze reis een *Thermometer*, dat wy uit
geland mee genoomen hadden, te bree-
Dit was een groot verlies voor ons,
yl wy door veelerley waarneemingen,
behulp van dat werk-tuig gemaakt,
eene meer voldoende naauwkeurig-
d de graaden van koude zouden heb-
kunnen bepaalen, dan alle de berich-
van zyne uitwerksels doen konnen.
ar dewyl deeze zekerheid ontbreekt,

moet men zich vergenoegen met het geene, 'er het naaste by komt, als eene vergoeding, die de onderzoekingen en de gissingen der ervarenen veel hulp kan toebrengen. Het is gantsch niet te verwonderen, dat het scheeps-volk van Capitein *Middleton* zulke bystere ongemakken door de koude leeden, toen zy in 't jaar 1741 te *Churchill* overwinterden, als men acht geeft dat hy zich op een smal stuk land rondom bezet met vast en wyduitgestrekt ys ter neder gezet heeft, en als men bedenkt, dat het volk geene andere klederen hadden dan die zy in andere tochten gewoon zyn te gebruiken; daar zy indien zy van wyde beever-rokken voorzien waaren geweest, en wooningen van de bosschen gebouwd hadden, zonder vergelyking veel minder gebrek geleden zouden hebben: want, wat de elenden toezien opzichte van ons volk aangaat, die eerder door gebrek van goed voedsel, een onvergeeflyk misbruik der sterke dranken, veroorzaakt, dan door de felheid van de koude; nochtans waaren wy, gelyk gezegt is, gantsch niet bevryd van

met het geene gewoone strenge vorst in *Hudson's Baai*.
 eene vergoede DE Natuur voorziet hier alle de die-
 ren en de gissen met ongemeen bont om de koude te
 hulp kan toe konnen wederstaan, en dat bont valt ge-
 niet te verwonen eenlyk af, wanneer de warmte aan-
 k van Capiteit komt; maar het is zeer aanmerkelyk, dat
 gemakken door de dieren, gelyk de honden en de katten,
 in 't jaar 1741 die 'er uit *Europa* worden overgebracht,
 , als men achte het zelve onderheevig zyn. Gelyk het bloed
 smal stuk land minder warm en zyn beweeging slapper is
 wyduitgestreke die deelen der dieren, die het verfte van
 en als men be hart afleggen, zo zyn dezelve ook zeer
 ne andere kleet door de koude bevangen. Het is ins-
 in andere toelvelyks merkwaardig, dat weinig dieren
 niken; daar zyn in deeze landstreek lange pooten of lange
 ver-rokken voorzarten hebben: de beeren, konynen,
 h wooningen razen, *Americaaner* katten, egels, enz.
 len, zonder ver hebbenze alle kort, en die, dewelke lange
 ek geleeden zo zarten hebben, als de vossen, enz. heb-
 de elenden te die wonderlyk zwaar voorzien met
 gaat, die wie ng bosachtig haar, dat haar tegen de
 oed voedsel, koude beschermt. Indien men in den win-
 der sterke draayer of eenig ander hard lighaam met
 door de felhe in vinger aanraakt, zo is die aanstonds
 vaaren wy, gear aan vast bevrooren; raakt men met
 t bevryd van de tong of lippen tegen het glas, daar

men uit drinkt, zo zal de huid in 't weg
 haalen aan het glas blyven zitten. Een
 zonderling geval gebeurde dien aangaan-
 de aan een onzer bootsgezellen, in het
 overbrengen van eene fles sterken drank
 van het huis naar zyn hut: niets hebben-
 de om dezelve te stoppen, stak hy 'er den
 vinger in, die 'er aanstonds aan vast be-
 vrooren raakte; en om denzelve te behou-
 den moest 'er een stuk van afgezet worden.
 Alle vaste lighaamen, als glas, yzer, y-
 en diergelyke, worden tot zulk eene
 graad koudt dat zy de uitwerksels van een
 sterke hette, en dat redelyk lang, kunne
 uitstaan. Een byl van buiten, alwaar hy aan
 het vriezend weer had blood gelegeen,
 huis gebracht hebbende, leide ik hem o-
 een halve voet van een goed vuur af, en
 goot 'er toen water op: dit water vera-
 derde onmiddelyk in ys-koeken en bleef
 eenigen tyd in dien staat. Het is dan mog-
 lyk dat de bergachtige ys-Eilanden op die
 wyze aangroeyen, terwyl de lucht rondom
 dezelve gemaatigt is; en dat de grond
 diep befrist als wy het ondervonden, to-
 wy eenen put delfde om 'er ons bier in

leggen;
 dan het
 is, gegra-
 de grond
 ALV
 de men e
 voet dik
 zy twaal
 aarde ge
 sommige
 ten waare
 die dezelv
 In het mi
 achtige d
 sterk, ma
 was, sma
 vaten ble
 len pas h
 ondertuss
 hebbende
 deelen te
 toen wy l
 in de sma
 voor dat
 zoude nat
 felle wint

huid in 't weg
n zitten. Een
dien aangaan
zellen, in het
sterken drank
: niets hebben
stak hy 'er de
ds aan vast be
zelve te behou
afgezet worden
glas, yzer, y
tot zulk eene
verkfels van een
k lang, kunne
en, alwaar hy a
ood gelegen,
leide ik hem o
bed vuur af, e
dit water vera
koeken en ble
Het i dan mog
Eilanden op d
de lucht rondo
dat de grond z
ndervonden, to
er ons bier in
le

leggen; want een kuil, vier voeten dieper
dan het gemeene, welke twaalf voet diep
is, gegraven hebbende, vonden wy dat
de grond aldaar zeer hard bevrooren was.

ALVOORENS het bier te stuwen, lei-
de men een bed van wilge en gras, een
voet dik onder en op de vaten, zo dat
zy twaalf voeten diep onder smeerige
aarde gestopt lagen: nochtans bevrooren
sommige vaten dun bier, die aan de kan-
ten waaren, en de sterke yzere hoepels,
die dezelve omvingen, borsten aan stukken.
In het midden van het ys bleeven de geest-
achtige deelen vloeibaar; die drank was
sterk, maar toen het bevroorene ondooit
was, smaakten hy als verschaald; andere
vaten bleeven heel, of het geen zy inhie-
len pas half gestolt; de waterige deelen,
ondertusschen tyd om te ondooyen gehad
hebbende en om zich met de geestachtige
deelen te vermengen, smaakte het zeer goed
toen wy het dronken; ja zelfs, zo 't ons
in de smaak voorkwaam, was het beter dan
voor dat het bevrooren was geweest. Men
zoude natuurlyk, uit dit lang verhaal van die
felle winters besluiten, dat die gewesten

de allerdroevigste des werlds moeten zyn, en derzelver inwoonders de ongelukkigste van de gantsche aarde: maar zy zyn 'er in der daad zeer verre van daan. Is de koufel, zy hebben de ruimte van bevervellen om zich te dekken, en overvloed van andere geryven, die hen ten minste eenigermaten gelyk stellen met die geene, die onder eene gunstiger luchtstreek woonen.

MAAR het geen ten deezen opzichte noch verwonderlyker zal voorkoomen, is, dat ik durf verzeekeren, dat de *Europeaanen* die hier eenige jaaren hebben doorgebracht, dit land boven alle andere verkiezen, en met hunne schepen t' huis gekoomen, wordt haar eene gemaatigder luchtstreek in weinig maanden lastig, wagtende met ongeduld naar het jaargety, waar in zy die ys-gewesten wederom kunnen gaan bezoeken. De inboorlingen deezer landen zyn van middelbaare gestalte, van kleur als rood koper, met zwarte oogen en lang zwart haar; van gelaad meest als de *Europeaanen*. Zy zyn zorgelyk van aard; goed van inborst, spraakzaam, vriendelyk en eerlyk in hun-

s moeten zyn,
ongelukkigste
zy zyn 'er in
an. Is de kou
van bevervellen
rvloed van an-
minste eeniger-
die geene, die
reek woonen.
eezen opzichte
voorkoomen,
eren, dat de
ge jaaren heb-
boven alle an-
hunne schepen
aar eene gemaa-
g maanden las-
eduld naar het
e ys-gewesten
oken. De in-
tyn van middel-
als rood koper,
g zwart haar;
ropeaanen. Zy
ed van inborst,
eerlyk in hun-
ne

ne handelingen. Zy woonen in tenten,
gedekt met mos en harte-vellen, die aan
malkandere genaaid zyn; en om dat zy
zich het meeste ophouden met jaagen, vis-
schen, en vogels te schieten, veranderen
zy van woonplaats, naar maate dat zy
hunne behoefkens ruim of schaars vinden.

OM die zelve reden woonen zy niet in
eene groote meenigte by malkanderen, wyl
het hun dan veel ongemakkelyker zou val-
len, om zich van voedsel en kleeding te kun-
nen voorzien. Hierom is het dat zy zonder
wetten leeven; richtende hun gedrag naar
eene natuurlyke neiging ten goede, die
hen wederzyds zo sterk van alle onrecht-
veerdigheeden en geweld afhoudt, als de
strengste wetten zouden kunnen doen. De
Hoofden van elk stam of huisgezin wer-
den in 't gemeen uit de oudste des volks
gekoozen, meest om hunne bekwaamheid
in 't jaagen, ondervinding in den koop-
handel, en huisselyke zaaken; of om hun-
ne beproefde dapperheid in den oorlog,
dien zy dikwyls met de *Eskimaux* voe-
ren. Deeze Hoofdmannen onderrichten
die geene, die by hen woonen, in hunne

verscheidene oeffeningen, als jaagen, vogel-vangen, visschen enz.; men volgt hunnen raad meer uit gewilligheid als uit verplichting; want, ten opzichte van de onafhankelykheid, mogen zy met waarheid een vry volk genoemd worden. Zy kunnen zonder aard-vruchten bestaan, leevende geheel en al van beesten, die zy met jaagen of andersints, daar zy zeer handig en gezwind in zyn, overvloedig kunnen bekoomen. Zy maaken elk jaar - gety eene over groote slachting onder de harten, zich dwaaslyk verbeeldende, dat hoe meer zy 'er ombrengen, hoe meerder van de zelve voortgebracht zullen worden: zy laaten 'er daarom zomtyds drie of vier honderd op de plaats leggen, haar alleen de tongen uitrukkende, en de romp agter latende om te rotten of van de andere wilde dieren verslonden te worden. Op andere tyden vallen zy die beesten in 't water aan, en dooden 'er zeer veel, die zy op de vlotten naar de factory overbrengen. Deeze dieren kruissen in 't voorjaar een groot stuk lands door, van 't Zuiden naar het Noorden, om 'er hunne jongen

gen in
lykste d
zeer we
IN
zeer ge
gen, d
korten
dit maa
en mei
ontloope
beter ge
Men zo
zo eene
muggen
gebracht
leerde,
liever al
ven, w
zo dra
Om het
voorbeel
in den
boom, d
liet zyne
pen en b
af; hetz

als jaagen, vo-
men volgt hun-
heid als uit ver-
te van de onaf-
y met waarheid
rden. Zy kun-
bestaan, leeven-
ren, die zy met
r zy zeer handig
rvloedig kunnen
elk jaar - gety ee-
onder de harten,
le, dat hoe meer
meerder van de
worden: zy laa-
drie of vier hon-
, haar alleen de
n de romp agter
f van de ander
te worden. Om
die beesten in
er zeer veel, die
de factory over
ruissen in 't voor-
door, van 't Zu-
om 'er hunne jon-
ge

gen in veilige plaatsen, dat is in de noorde-
lykste deelen, die geheel niet of ten minste
zeer weinig bewoond zyn, voort te brengen.

IN hunnen togt derwaarts zyn zy
zeer gekweld met groote vliegen en mug-
gen, daar deeze landen geduurende den
korten zomer zeer onderheevig aan zyn;
dit maakt dat de harten naar de rivieren
en meiren vlugten om dat gedierte te
ontloopen; 't welk de *Indiaanen* noch
beter geleegentheid geeft om ze te dooden.
Men zou bezwaarlyk kunnen zeggen, waar
zo eene groote meenigte van vliegen en
muggen van daan komt, of hoe zy voort-
gebragt worden, zo de ondervinding niet
leerde, dat zy den winter overleeven, of
liever als in eenen leevenloozen staat bly-
ven, waaruit zy als herbooren worden,
zo dra het weer warm begint te worden.
Om het te bevestigen zal ik 'er een klaar
voorbeeld van opgeeven. Een zeeker man
in den winter eene smalle kreek op een
boom, die 'er dwars over lag, over gaande,
liet zynen voet aan de eene kant uitglij-
pen en brak een zwart stuk van dien boom
af; hetzelfde beschouwende, vondt hy dat
het

het niets anders was als eene groote klomp van by een gekroopene en bevroorene muggen. Hy bragt hen by het vuur, dat hunne levensfappen ontdooiende, hun terstond weder levendig maakte. Dezelve wederom aan de vorst bloot gestelt, raakten terstond in haaren vorigen gevoelloozen staat, en konden daar na op geenlei wyze wederom tot het leeven gebragt worden. Buiten alle twyffel zyn 'er meer van die schepsels, die in den winter verdwynen, en op dezelve wyze verkleumd en in eenen beweegenloozen staat geraaken. Ik zal dit noch beter aantoonen met iets dat aan de *Engelschen*, die in de noorder deelen van *America* gezeeten zyn, zeer wel bekend is; naamentlyk, dat aan de zyden der meiren, in dyken of hoolen, aan de wortels van boomen, dikwyls in den winter kikvorschen gevonden worden, die zodaanig bevrooren zyn, dat haar vleesch zo hard is als gemeen ys, en die nochtans met een gepaste warmte ondooit zynde, wederom levendig en in staat werden om voort te crabbelen; maar schielyk eene

twee-

e groote klomp
en bevroorene
het vuur, dat
ooiende, hun
akte. Dezelve
t gestelt, raak-
origen gevoel-
laar na op gee-
het leeven ge-
le twyffel zyn
die in den win-
dezelve wyze
ewèegenloozen
lit noch beter
de *Engelschen*,
an *America* ge-
kend is; naa-
en der meiren,
de wortels van
winter kikvor-
die zodaanig
vleesch zo hard
nochtans met
t zynde, wee-
at werden om
r schielyk eene
twee-

tweede maal bevrooren raakende, kunnen
zy niet weder levendig worden, gelyk
wy het van de muggen gezegt hebben.

DE *Indiaanen* leeven niet alleen van
het vleesch der beesten die zy op de
jagt dooden, maar ook van dat der trek-
vogels; gelyk als zwaanen, wilde gan-
zen, eenden, pluvieren, en veeler van
dat slach, dat in de Lente naar 't Noor-
den overvliegt om voort te teelen, en
in den Herfst weederom te rug naar 't
Zuiden komt; desgelyks ook van andere
soorten, als arenden, kraaien, uilen, val-
ken, en meeuwen, als mede van patry-
zen en faisanten, die des winters in die
gewesten overblyven. Zy kookten ge-
meenlyk hun vleesch en eeten het zon-
der iets daar by te gebruiken, drinken-
de het nat, waar in het gekookt is, na, 't
welk zy voor zeer gezond houden. Zy
maaken op dezelve wyze hun visch toe,
die zy 'er zeer goed en van veelerley slach
hebben; zy hebben in de meiren en ri-
ieren groote steuren, carpers, forellen,
en twee andere soorten van zeer lekkere
visch, waar van de eene by de *Franschen*
wit-

witte Visch (Poisson blanc) genoemd word, en by de *Indiaanen* en *Engelschen*, *Titymagg*; de andere gelykt naar de aal, maar is met geele en witte vlekken geteekent, en wordt door de inboorlingen *muthoy* genoemd. Deeze visch wordt in den winter voor het allervetste gehouden: men vangt dezelve dan met een hoek, die wel met aas voorzien is, en die men in een byt, in 't ys gemaakt, laat hangen, en daar zy greetig naar happen.

AAN de monden der rivieren, voornaamentlyk die het meest naar 't noorden liggen, vindt men overvloed van schoone salm, forellen, en een ander soort van visch, die tamelyk goed is en naar de carper gelykt; zy noemen die de *Zuiger* (Sucker). Ook koomen 'er met het Ty veele witte walvisschen indryven, die men gemakkelyk kan vangen, en met welken traan men veel voordeel doet. De robben koomen ook wel aan deeze kust, doch niet menigvuldig, behalven zo ver naar 't noorden als op de breedte van 60°.

DES zomers draagen de mannen hier

anc) genoemd
men en Engel-
ere gelykt naar
e en witte vlek-
t door de in-
l. Deze visch
r het allervet-
t dezelve dan
et aas voorzien
t, in 't ys ge-
laar zy greetig

rivieren, voor-
naar 't noorden
bed van schoone
nder foort van
en naar de car-
die de *Zuiger*
er met het Ty
yven, die men
en met welken
et. De robben
ze kust, doch
en zo ver naar
edte van 60°
de mannen hier
ee

enen lossen rok van een spreij of deeken
gemaakt, die zy van de *Franschen* of van
de *Engelschen* in hunne nabuurschap geze-
ten, koopen; een paar leere koussen, die
zo hoog over de dyen koomen, dat zy met
een voor broeken dienen; hunne schoenen
zyn ook van dezelve stoffe gemaakt. De
bedding der vrouwen verschilt gemeenlyk
van die der mannen alleen hier in, dat
zy in den winter een rok draagen die
een weinig beneden de knien komt.
Haar opschik bestaat doorgaans uit een
Harte, Otter, of Bever-huit, met hair
of bont daar aan; de mouwen van haar
opperkleed zyn gemeenlyk niet aan het
yf vast; zy doen hen aan en af naar haar
welgevallen, dezelve alleen maar met
strikken aan de schouders vast maakende,
zo dat haare armen tot aan den oxel,
zelfs in 't midden van den winter aan de
elle kou bloot staan, 't geen zy oordee-
n tot haare gezondheid toe te brengen.
Men moet bekennen dat zy zelden ziek
worden; en als 't al gebeurt, zo komt
het voornaamentlyk van de kou, die zy
rygen na het drinken van sterke dranken,
die

die de *Engelsche* hun verkoopen, tegen de wyze grondwets der *Franfche*, die hun dezelve weeten, om dat zy heet drinken dier vochten niet alleen ongezonder achten voor de inboorlingen, maar ook schadelijk voor hunnen koophandel in byzonder; want dezelve van hunne stoutheid, handigheid, en geluk in 't jaagen afhangende, zo moet die noodwendig verzwakken naar maate deeze hoedanigheden ontfelt raaken. Dit is ook in der daad iets, dat aan de *Indiaanen*, dewelke met de *Engelfchen* handeldryven, zeer wel bekend is. De inlandfche *Indiaanen* zullen ook geen brandewyn drinken, wyl zy deszelfs kwaad uitwerking zeer wel weeten; deeze zy gezond, kloek, voortvaarend en fterk zy brengen zo veel bont over als de geleentheid tot de laading het toelaat, en laten noch veel meer agter: daar in tegengendeel, die *Indiaanen*, die zich aan de drank overgeeven, gelyk de *Indiaanen* die hier t' huis hooren, of die omtrent *Huison's Baai's* volk-plantingen woonen, meer ger, klein en vadzich zyn, naauwlyks be-

kwaam

koopen, teegen
Fransche, die
 om dat zy he
 ulleen ongezon
 gen, maar ool
 oophandel in
 van hunne stout
 uk in 't jaagen
 die noodwendig
 deze hoedaa
 . Dit is ool
 aan de *Indiaa*
ngelschen hande
 nd is. De in
 ook geen bran
 deszelfs kwaad
 en; deze zy
 arend en sterk
 over als de ge
 het toelaat, e
 ter: daar in te
 die zich aan de
 de *Indiaanen* d
 ie omtrent Hu
 n woonen, m
 , naauwlyks be
 kwaan

kwaam om de strengheid van 't land te
 verdragen, en veele ongemakken onderhee-
 vig. Behalven dat 'er geen vergelyking
 is tusschen de veelheid van koopgoederen
 die beide deeze volkeren ter markt bren-
 gen; zo dat deeze laatste veel minder be-
 kwaam, en minder nuttig zyn dan of zy
 nooit het gebruik van die verderfelyke
 dranken gekent hadden.

Zy zyn sterk met sommige borst-kwa-
 len gekweld, doch nooit besmettelyke
 ziekten onderheevig. Wanneer zy zich
 onpasselyk bevinden, drinken zy een soort
 van groente, genaamt *Wizzekapukka*, ge-
 trokken in vis-nat; dit laatste noemen zy
Shaggamitie: of zy stoooven zich op de
 volgende wyze; zy neemen eenen grooten
 ronden steen, op denwelken zy vuur aan-
 leggen, 't welk zy laten branden tot dat
 de steen gloeyend geworden is; over dien
 steen maaken zy eene kleine tent die over al
 digt geslooten word: daar gaan zy naakend
 in, en neemen een vat vol water met zich,
 daar zy den steen mee besprenkelen, het
 welk de kleine hut met eenen vochtigen
 warmen damp vervuld, die op den zieken

R wel

wel haast eene sterke uitwaasseming veroorzaakt. De steen koud geworden, en de zweetgaten van hun huid noch open zynde, gaan zy uit de tent, en dompelen zich op het zelfde oogenblik in 't water, en is het in den winter, dat zy geen water kunnen bekoomen, dan rollen zy zich naakt in de sneeuw: dit hulp-middel achten zy het heilzaamst te zyn tegen meest alle de ziekten, die aan dat gewest eigen zyn. Zy hebben insgelyks een zonderling en sterk hulp-middel tegen het kolyk en alle andere ongemakken der ingewanden; te weten van eene groote menigte tabac-rook in te zwelgen, waar by zy verzeekeren groot en schielyk baat te vinden. Ingevalle zy pyñ in 't hoofd hebben, of verstopt zyn, zo dwingen zy dien rook door de neusgaten. In de voortyd worden zy dikwyls sneeuw-blind 't welk door een vlies, dat, zo als my gezegt is, in dien tyd op hun oog-appel groeit, veroorzaakt wordt, en dat zy 'er, volgens 't geen men 'er byvoegt, heel handig en kundig, met de scherpe punt van eenen vuursteen, weten af te ligten.

Zy be
geldheede
eelen, v
andelen
wyls by 't
ys schri
at wyd v
er, zo m
en. Wa
er beleef
ei ten op
an hun e
ze zy vo
ngemeen
en aangar
wt: twee
ervaarende
e, kwam
st eener k
elken een
od was,
huitje te k
an de oud
en, ontstor
vrouwe
ge twist, r

Zy begaan ook dikwyls veele ongere-
 geldheeden als zy dronken zyn, zy krak-
 keelen, verbranden hunne hutten, mis-
 handelen hunne wyven, en gaan dan dik-
 wyls by 't vuur slaapen, daar zy zich veel-
 wyls schrikkelyk branden; of zyn zy 'er
 wat wyd van daan, en is 't in den win-
 ter, zo raaken zy ligt ellendig bevroo-
 ren. Wanneer zy nuchter zyn, zyn zy
 zeer beleefd en toegeevende, en dat zo
 ten opzichte der vreemdelingen als
 van hun eige huisgezin; de teederheid,
 die zy voor hunne kinderen hebben, is
 algemeen groot. Een zonderling geval,
 dat aangaande, gebeurde onlangs te *Tork-*
ort: twee kleine kanots, *Hayes-River* o-
 vervaarende en omtrent in 't midden zyn-
 de, kwam een van dezelve, die van de
 kant eener berkeboom gemaakt, en in den-
 selken een *Indiaan* met zyne vrouw en
 kind was, gevallen te zinken: het ander
 bootje te klein zynde, om meer dan een
 van de ouders met het kind te kunnen ber-
 den, ontstond 'er tusschen dien man en zy-
 n vrouw een buitengemeen geschil en hee-
 ge twist, niet dat zy wederzyds ongenee-

gen waaren zich voor elkandere op te offeren, maar om te bepaalen welks behoud het nuttigst was, voor de opvoeding en welweezen van het kind, of door wien verlies het kind het allermeeft zou lyden. De man gebruikte veel drangredenen om aan te toonen, dat het veel billyker was dat hy verging, dan dat het kind de moeder zou derven. Maar zy bragt in tegengendeel sterke en wichtige redenen by om te bewyzen, dat het veel voordeeliger voor 't kind zou zyn dat zy verging dan dat het zynen vader mogt behouden, want hy, een man zynde, beter in staat was om te jaagen, en by gevolg om het kind te voeden en op te brengen. De weinig oogenblikken, die 'er noch overig waaren, werden besteedt in de allerteederfte uitdrukkingen van wederzydsche liefde, van de moeder, de zorg van het kind, en het sterkste aan haaren man bevoelen hebbende, nam zy affcheid in het water, werd als verdronk, zo dra zy het fchuitje hadt gelaten. De man en het kind raakte behouden aan ftrand, en is tegenwoordig by het volk van dat gewest, zeer wel geden geg-

andere op te of zien. Voor 't overige schynt het , dat
en welks behoud de ouders hier in alleen de behoudenis
e opvoeding en van 't kind beoogden ; want schoon de
, of door wien man zich wilde opofferen , mag men
neest zou lyden ochtans wel onderstellen , dat het eerder
rangredenen on ten gevalle van het kind was dan uit lief-
veel billyker was de tot de vrouw ; dewyl zy in andere ge-
het kind de moe allen niet veel achting voor de vrouwe-
zy bragt in te nke kunne toonen.

ige redenen by HET wordt de vrouwen zeer kwalyk
veel voordeeligenoomen , als zy schrylings over de bee-
t zy verging en den der mannen , wanneer die op den
t behouden , w grond zitten , stappen ; deeze denken ook
er in staat was o dat het beneeden hen is , uit hetzelfde
om het kind o drinktuig met hunne vrouwen te drinken.
gen. De weinig Zy hebben eene zeer buitengemeene ge-
ch overig waarenwoonte ; naamentlyk , wanneer de ouders
allerteederste u oud geworden zyn , dat zy niet langer
ydsche liefde , bekwaam zyn om van zich zelfs te be-
an het kind , aan , zo eiffchen zy van hunne kinderen
an bevoolen he dat zy hen zullen verwurgen , en dat
in het water , word als eene daad van billyke gehoor-
t schuitje hadt lozaamheid in de kinderen aangezien. De
het kind raakt wyze om zich van deezen laatsten plicht
is tegenwoordig e kwyten , is deeze. Het graf voor den
vest , zeer wel gouden gegraven zynde , stapt hy of zy 'er

zie

R 3

in,

in, en na wat gepraat en een pypje ge-
 rookt, en ook wel een zoopje of twee me-
 hunne kinderen gedronken te hebben
 geeft het oud mensch te kennen, dat he-
 gereed is; waar op twee van de kinderen
 eenen lederen riem om zyn hals doen, en
 zich tegen elkandere overzettende, trek-
 ken zy heel sterk tot dat het mensch ge-
 wurgt zy, dekken het lyk vervolgens me-
 aarde, en stichten daar eene soort van een
 ruw gedenkteeken boven op. Wat aangaa-
 die ouden, die geene kinderen hebben
 deeze verzoeken hunne beste vrienden om
 hen dien dienst te willen doen, maar zy
 werden in dit geval niet altyd verhoord.

EEN *Indiaan*, die in het doorreizen die-
 gelyke graven ontmoet, merkt zulks aan
 als een voorteecken van een aannaaderen
 ongeval, tot welkers voorkoming hy een
 nen steen op het graf neederlegt, waer-
 na hy zyne reize vervolgt. Daar zyn
 veele onder hen, en in 't byzonder van
 die geene, die op de oeverhoeken de
 groote inlandsche meiren woonen, die
 goederen, die zy van de *Engelsche* koop-
 pen, gaan uitventen; als zuiker, gene-
 ber,

en een pypje ge- ber, garst, specereyen, tuinzaaden, spaans-
 opje of twee me- zoet-hout, snuyf, enz. al het welk zy
 ken te hebben by kleine deeltjes inneemen, als hulpmid-
 e kennen, dat he- delen voor onpaffelykheid, of om te kun-
 e van de kinderen nen uitmunten in het jaagen, vogelvangen,
 yn hals doen, en wiffchen, vechten, enz. hoedaanigheeden
 erzettende, trek die de *Engelsche* in *Hudson's Baai* aan die
 t het mensch ge- beuzelingen toefchryven; en met zulke
 yk vervolgens me- dingen wordt een derde van onzen handel
 ene foort van e- onder deze marskramers voortgezet, die
 op. Wat aangaz- ter bont voor geeven, welke zy van het
 kinderen hebben gemeene volk krygen of liever knappen.
 beste vrienden on- Men doet 'er zekerlyk eenen grooten han-
 n doen, maar z- del en veel voordeel mee, maar het zou
 altyd verhoord. nutter voor *Groot Brittanjen* zyn, de
 et doorreizen die- ftyting van haare wollen en yzer hand-
 merkt zulks aa- werksfels voort te zetten, dan zulk een
 een aannaaderen foort van handel te gedoogen, dewelke,
 porkoming hy e- behalven dat hy in den aard fchandelyk
 neederlegt, wa- is, zo wel voor ons als voor de inboor-
 gt. Daar zyn 'e- lingen fchadelyk is.

't byzonder va- MOGELYK verwagt men, dat ik iets
 oeverhoeken de- bybrenge aangaande de Godsdienftige
 n woonen, die denkbeelden dier Volkeren; en om aan die
 de *Engelsche* ko- verwagting te voldoen, zal ik 'er alles van
 als zuiker, geng- eggen 't geen ik 'er van weete, zonder

ber

R 4

iets

iets volgens giffing daar by te voegen. Het is wel zeker, dat hunne kundigheid ten deezzen opzichte zeer bepaald en onvolmaakt is. Zy erkennen een Wezen van eene oneindige goedheid, dat zy *Ukkewma* noemen, het welk in hunne taal, het groote Opperhoofd beteekend; zy zien hem aan als den voortbrenger van al het goede dat zy bezitten, en spreken met eerbied van hem. Zy zingen ook in hunne gebeden een soort van lof-zangen, en dat op eene deftige wyze, gants niet onaangenaam. Hunne denkbeelden zyn nochtans op dit stuk zeer wild en verward, zo dat het niet ligt te bepalen is, wat zy met dien openbaaren Godsdienst willen zeggen. Zy erkennen insgelyks een ander Wezen, dat zy *Wittikka* noemen, houden het als de oorzaak van alle foorten van onheil en boosheid: voor dit Wezen zyn zy grootelyks bevreesd; maar wy weten nochtans niet, dat zy iets in 't werk stellen om het te bevreedigen.

DE staat dier arme menschen is beklagelyk genoeg, maar hy maakt op hen dien indruk niet, dien men 'er wel van zou

kon-

te voegen. Het konnen verwagten; want schoon zy het kundigheid ten beste van hun leven besteeden om zich aald en onvol- het nodige tot hun bestaan en dat van- en Wezen van hun huisgezin te verzorgen; zo weten zy dat zy *Ukkew-* echter weinig van de zuinigheid, of van- kunne taal, het zich te voorzien tegen die ellende, daar zy id; zy zien hem alle winters aan bloed gestelt zyn: zy zyn van al het goe- zeer ruim met haar voorraad, wanneer zy reeken met eer- daar rykelyk van voorzien zyn, en behal- n ook in hunne ven wat harte-vleesch en visch, dat zy droo- zangen, en dat gen, zyn zy weinig bezorgt voor den nts niet onaan- schaarschen tyd. Het is somtyds gebeurt, lden zyn noch dat de *Indiaanen*, die in den zomer in de en verward, zo factory gekoomen waaren om te handelen, n is, wat zy met en de hulp daar zy op gehoopt hadden t willen zeggen, missende, genoodzaakt zyn geweest om ander Wezen, het haar van duizende beverhuiden af te houden het al- zengen, en hun voedsel in het leer te zoe- n van onheil en ken. Nochtans worden zy niet moede- zyn zy groote- loos in die gevallen, en verzuimen niets- veeten nochtan- van 't geen in hun vermogen is, om hun verk stellen om huisgezin te ondersteunen; en wanneer het gebeurd, dat zy tot het uiterste ge- koomen zyn, verdraagen zy het met- chen is beklaag- en zeker standvastig geduld dat hun- kt op hen dien- en eigen is, en daar men zich ligter over- r wel van zou- R 5 ver- kon-

verwonderen kan , dan het na volgen.

MAAR het grootste ongemak en elende, daar zy mee te worstelen hebben, zo wel ten opzichte van den honger, als van de koude, is in den winter, wanneer zy op reis zyn; want twee of drie honderd mylen ver te reizen zonder het minste huis te ontmoeten, nog tenten tot schuilplaats langs den weg mee te neemen, is by haar gemeen. In zulke togten hebben zy de gewoonte van by het vallen van den avond, een schut van een foort van rysbos op te slaan, en een vuur aan de luwe zyde te maken; en na dat zy de sneeuw weggeruimt hebben, gaan zy op den grond tusschen het schut en het vuur leggen slaapen. Maar wanneer het ongeluk wil dat zy ergens, gelyk als het somtyds gebeurt, in een open plein moeten vernagten, daar geen hout te vinden is en by gevolg geen schut kan opgeslaagen worden, als dan zyn zy gedwongen om onder de sneeuw te gaan leggen, alwaar zy zich eenigfints tegen de kou beschermt vinden; en volgens 't geen de hedendaagsche Schryvers verhaalen, is dat ook gebrui-

bruikelyk
rie, alwa
tigder is
HOE
zy van
moogen,
heid bet
ten, en
die, die
en de m
men te v
de factor
word, z
van zyn
zer een
geen, wa
gesteld is
huisgezin
plaats on
het onge
weg te v
tyds, met
allergroot
bange on
bont van
door het

et na volgen.
gemak en elen-
en hebben, zo
onger, als van
, wanneer zy
f drie honderd
het minste huis
tot schuilplaats
en, is by haar
hebben zy de
en van den a-
port van rysbos
de luwe zyde
e sneeuw weg-
op den grond
ur leggen slaa-
ongeluk wil
et fomtyds ge-
moeten vernag-
nden is en by
geslaagen wor-
vongen om on-
en, alwaar zy
kou beschermt
de hedendaag-
is dat ook ge-
brui-

bruikelyk aan de uiterste einden van *Sibe-
rie*, alwaar de lucht gantsch niet gema-
tigder is.

HOE groot deeze ongemakken, die
zy van de felle kou moeten uitstaan, zyn
moogen, zo kan men echter met waar-
heid betuigen, dat zy veel minder smer-
ten, en veel beter te verdraagen zyn dan
die, die de schaarsheid van levensmiddelen,
en de moeijelykheid om dezelve te bekoo-
men te wege brengt. Een geval, dat in
de factory verhaalt, en voor waar erkend
word, zal daar een genoegzaam bewys
van zyn, en aan den medelydenden Lee-
zer een recht denkbeeld geeven van het
geen, waar aan dat ongelukkig volk blood
gesteld is. Een *Indiaan*, zynde met zyn
huisgezin uit eene verre afgeleegene
plaats om te handelen afgekomen, had
het ongeluk van zeer weinig wild op den
weg te vinden; zo dat hy, in weinig
tyds, met zyne vrouw en kinderen tot het
allergrootste gebrek verviel. In deeze
bange omstandigheeden plukten zy het
bont van hunne klederen, en rekten,
door het knaauwen van de vellen, hun
lee-

leeven zo lang als zy konden; maar deze elendige toevlucht haar ook wel haast ontbrekende, gingen deze ongelukkige menschen, ('t welk men zonder yzing niet kan gedenken noch zonder aandoe-ning verhaalen), hun voedsel zoeken in het vleesch van hunne kinderen, waar van zy 'er twee opaten. By hunne komst aan de *factory*, verhaalde de ontroerde *Indiaan* zyn ongelukkig wedervaaren, met alle deszelfs smertelyke omstandigheeden, aan den Gouverneur, die het aangehoord hebbende luid keels begon te lagchen, waarop de arme Wildeman, met verontwaardiging, en in zyn gebrooken Engelsch zeide, *dit is geen vertelling om te lagchen!* (This is no laughing Talk!) en ging toen zyn 's weegs, buiten twyfel zeer gestigt door die *Christelyke* zeeden-leer.

DIE Menschen spreken eenigzints uit de keel, maar hunne spraak is echter niet schor, noch onaangenaam voor 't gehoor; zy hebben weinig woorden, maar die zy gebruiken, zyn kragtig; en hunne manier van nieuwe denkbeelden uit te drukken, met

met we
de eige
kenen
verstaar
moeite
spreeker
felen,
dit arm
grondbe
Leerstul
nen lee
edelmoe
onderwe
leen ten
nen leev
hun dry
en het
eene ze
neiging
WY
gentheid
ontglipp
zeer wo
gel, die
dat zy
dwingen
met

den; maar de-
ook wel haast
ze ongelukkige
zonder yzing
zonder aandoe-
edfel zoeken in
inderen, waar
By hunne komst
e de ontroerde
wedervaaren,
e omstandighee-
r, die het aan-
ls begon te lag-
Wildeman, met
zyn gebrooken
en *vertelling om*
aughing Talk!)
s, buiten twyf-
Christelyke zee-

n eenigzints uit
ak is echter niet
voor 't gehoor;
n, maar die zy
n hunne manier
uit te drukken,
met

met woorden te zaamen te koppelen, die
de eigenschappen der dingen, die zy betee-
kenen willen, uitdrukken, is zeer ligt en
verstaanbaar, zo dat de *Engelsche* geen
moeite hebben om die te leeren noch te
spreeken. Derhalven is 'er niet te twyf-
felen, of men zou, indien men wilde,
dit arme volk het gebruik der letters, de
grondbeginsels der zeede-kunde, en de
Leerstukken der Godsdienst wel kon-
nen leeren; het geen beide liefdaadig en
edelmoedig zou zyn: want indien zy dus
onderweezen waaren, zouden zy niet al-
leen ten opzichte van hun zelfs beter kon-
nen leeven, maar den handel, dien men met
hun dryft, zoude zelfs voordeeliger zyn;
en het zou onfeilbaar in hunne gedagten
eene zeer hooge eerbied en eene teedere
neiging voor de *Britsche* Natie, verwekken.

Wyl ik 'er zulk eene welgepaste gelee-
gentheid toe heb, kan ik die niet laten
ontglippen, zonder te spreeken van eene
zeer wonderlyken staatkundigen grondre-
gel, die by hun zeer gemeen is; te weten,
dat zy hunne vrouwen toestaan of liever
dwingen om zig dikwyls miskraamen te

ver-

verwekken, met zeeker kruid te gebruiken, dat daar heel gemeen en hier niet onbekend is; zy doen het om den last van een nooddrustig huisgezin voor te koomen. Iets diergelyks had, zo als het ons de *Hollanders* berichten, ook plaats onder de inboorlingen van *Formosa*, toen zy daar van meester waren: noch is dit zo onmenschelyk niet, als die gewoonten, die noch in *China* in gebruik is, van de kinderen, wanneer zy gebooren zyn, van gebrek aan voedsel te laten sterven, volgens dezelve grondregel van een ontaarde zuinigheid. Zy verschillen insgelyks van meest alle volkeren in een ander stuk, dat is, in hun water te maaken, want daar toe gaan hier de mannen op hunne hurken zitten en de vrouwen staan regt over end. Nu is het hoog tyd om wederom tot onze eige zaken te keeren, en den Lezer te onderrigten, hoe wy in een land, als ik beschreeven heb, te werk gingen, en in het welk wy, niet tegenstaande alle onze voorzorgen, veele ongemakken zyn onderworpen geweest.

MEN heeft reeds gesproken van de

twee

te gebruiken, niet onbekend van een noodkoomen. Iets als de *Hollanders* de inboorlingen aan meester waarschijnlijk niet, in *China* in ge-
wanneer zy ge-
aan voedsel te
ezelve grondre-
gheid. Zy ver-
st alle volkeren
in hun water
e gaan hier de
n zitten en de
nd. Nu is het
onze eige zaak
zer te onderrig-
als ik beschree-
en in het welk
onze voorzor-
zyn onderwor-
rooken van de
twee

twee vaten brandewyn, die van *York-Fort*,
tot viering van het kersmis-feest overge-
bragt waaren, en van het voorneemen
om 'er vroolyk mee te weezen; maar de
gevolgen waaren 'er zeer ongelukkig van.
Het volk was tot op dien feest-dag vry
gezond geweest; maar zich zelve al te
weinig ontzien hebbende, wierden zy wel
aangetast door de SCHEURBUIK, waaraan
het welk het gebruik der sterke dranken
noodwendig naa zich sleept. Het is eene
onaangenaame, maar te gelyk ook eene
zeer noodzaakelyke zaak, den voortgang
van deeze vuile en kwaadaardige ziekte
te beschryven. Ons volk begon, zo dra
het daar van aangetast wierdt, te kwy-
men, zwaarmoedig, lustloos, en eindelyk
geheel en al ongevoelig te worden; zy
kreegen eene dikte op de borst, verzelt
met pyn en gevolgt door eene zwaare
ademhaaling; vervolgens blaauwe plekken
op de dyen, gezwolle beenen, inkrim-
ping der leden, verrotting van het tand-
vlees, verlies van tanden, bloed-strem-
ming op en aan het rugge-been, en eene
gezwolle en bleeke tronie. Alle deeze
tee-

teekens naamen hand over hand toe, tot dat de dood hen eindelyk of door de loop of door waterzucht wegsleepte. De geneesmiddelen, die in 't algemeen in andere landen gelukkig gebruikt worden, waren hier geheel vruchteloos; zalven en stoving, op de ingekrompe leden gelegd bragten geen de minste baat by: versche spyzen deden noch iets, als men die krygen konde; maar het eenigste heilzaam en vermoogend middel was het TEERWATER; en het geduurig gebruik daarvan, zelfs als de ziekte hoog geklommen was, behield 'er veele in 't leeven, daar alle de andere hulpmiddelen, zo als reeds is aangemerkt, niets uitwerkten: onder tusschen zo ver als wy het konden bespeuren, werkte die genees-drank niet anders door de waterloozing.

DE *Engelsche*, die hier by den duuroonachtig zyn, zyn deeze wreede ziekte weinig of niet onderhevig, het geeft zy aan het geduurig gebruik van *Spruce-bier* toeschryven, een drank, die dezelve de en moogelyk noch krachtiger eigenschappen heeft, als het *Teerwater*; en doet hen jegen

de Baai

van HUDSON. 273

er hand toe, tot
of door de loop
epte. De genees-
meen in andere
worden, waa-
bos; zalven en
npe leden geleg-
baat by: versche-
als men die kry-
eenigste heilzaam
was het TEER-
nig gebruik daar
hoog geklommen
n't leeven, daar
elen, zo als reed-
werkten: onder
et konden bespe-
es-drank niet al-

nier by den du-
eeze wreede ziel-
theevig, het gee-
ebruik van Spru-
drank, die dezel-
krachtiger eige-
teerwater; en do-

het veel drinken van die vocht, geniet het
volk der vier factoryen van *Churchill*,
Tork-Fort, *Albany*, en *Moose-River*, zulk
enen goeden staat van gezondheid; dat
er somtyds, schoon zy omtrent honderd
terk zyn, wel zeeven jaaren voorbygaan,
zonder dat een eenig man begraaven
word; het geen zulk eene aanmerkelyke
omstandigheid is, dat ik my verzeekere,
dat geen van myne Lezers my laaken zal
an het hier aangehaalt te hebben.
TERWYL het volk der beide schepen
dien beklagelyken staat waren, ver-
ruimde men niets om hulp van den Gou-
verneur van *Tork-Fort* te erlangen; en
hadt zo veel te meer reden om te
open, dat ons verzoek niet vruchte-
loos zyn zou; dat wy niets anders be-
eerden, dan dat het de *Indiaanen* toe-
gelaaten mogte worden ons versche mond-
st te bezorgen. Ik zeg toegelaaten, om
dat zy het gewillig gedaan zouden heb-
ben indien men geen werk gemaakt hadt
om het te beletten. Het is eene vreem-
de zaak, dat de wreedheid van Christe-
nen jegens Christenen eene hulp afny-

S de;

de; die de menschelykheid der *Indiaanen* zeekerlyk zouden hebben toegebragt. Want zal ik zeggen? men hadt de *Indiaanen* bevoelen van niet by ons te koomen, noch ons iets ter wereld te bezorgen, en dat zoumen voorgaf, uit eene tedere zorg voor hun, om dat wy onder ons een besmettelyke ziekte hadden, die ligt to hun en hun huisgezin zoude hebben konnen overgaan; behalven dat wy zo we hunne vyanden als die der *Engelschen* waren. Door deeze inboezeming angstig gemaakt, dorsten de *Indiaanen* onze woeningen niet naderen: maar hoe diergelyk voorwendingen uitgestrooit konden worden, als alleen uit gehoorzaamheid voor hoge orders, die de Gouverneur niet dorst overtreden, valt niet ligt te begripen. Het kon niet zyn uit vreeze van zelfs gebrek te lyden; want wild, patzen, visch, enz. konden en wilden de *Indiaanen* ons in overvloed verzorgen, zonder de Factoryen in 't minste te benaadeln. Noch minder konde het uit eigen belang ten opzichte van den koophandel voortkoomen; want deeze waren ge-

handeldr
nen; g
verre in
den doo
hun doe
van leve
den de
hand der
ons; wa
zynde;
moederen
ter zeer
gety te
nigte o
maar om
welk oog
en dat is
ne, die o
te zoeken
nuren te
vervolg
en eens
om ander
roogen w
heid te ge
en van w

id der *Indiaanen* toegebracht. Wat de *Indiaanen* be-
e koomen, noch
zorgen, en dat
ne tedere zorg
onder ons een
en, die ligt to
oude hebben kon
dat wy zo we
er *Engelfchen* wa
eming angstig ge
aanen onze wo
ar hoe diergelyk
oit konden wor
oorzaamheid vo
Gouverneur nie
niet ligt te begry
n uit vreeze va
vant wild, patri
en wilden de
verzorgen, zo
inste te bernaade
de het uit eige
den koophand
eze waren gee
han

handeldryvende, maar inwoonende *Indiaa-
nen*; geene waaren reeds op dien tyd
verre in het land getrokken; deeze zwerf-
den doorgaans rondom de Factoryen, en
hun doen bestondt meest in 't bezorgen
van levens-middelen. Ondertusschen dee-
den deeze kwaadaardige indrukfels nader-
band den koophandel al zo veel nadeel als
ons; want dat gerucht heel ver verspreid
zynde, maakte zulk een indruk op de ge-
moederen van dat arm domme volk, dat
er zeer weinige in het naastvolgend jaar-
gety te *York-Fort* af kwaamen. Het ee-
nigste oogmerk in deeze was dan alleen
maar om ons in 't naauw te brengen,
welk oogmerk volkoomen bereikt wierdt;
en dat is de aanmoediging, welke die gee-
ne, die om eenen Noord-Westen doortogt
te zoeken zouden uitgaan, van zulke na-
ouren te verwagten hebben. Dit bleek in
t vervolg noch klaarder, wanneer ten laat-
ten eensdeels uit vreeze, en andersdeels
om andere redenen, de Gouverneur be-
voogen wierdt om aan de *Indiaanen* vry-
heid te geeven van ons agt of tien rom-
pen van wild te bezorgen; waar voor wy

meer dan tien maal het geen het hem in zoute spyze gekoft had, betaalden.

DE winter bleef op denzelfen voet den geheelen maand van January; want behalven dat het fomtyds donker en stormagtig weer was, met groote sneeuw buiën, en fomtyds wederom redelyk helder; zo was de vorst bestendig en fel. De patryzen en konynen, die wy tot nu toe redelyk ruim gehad hadden, begonnen schaars te worden. De ziekte onder ons volk nam noch al toe, en daar was naauwlyks een man onder de matroozen, die niet min of meer met de scheurbuik geplaagd was; in zo verre, dat 'er voor het einde van de maand, twee van die ziekte uit de *California* stierven, en wy begroeven 'er een van de onze.

TOT het midden van February bleef het weer omtrent als vooren: toen wierd het wat zachter, en de wind naar 't Z. W. gedraait zynde, begon de sneeuw heel gaauw te smelten; hier door kreegen wy veranderlyk weer; dan eens zeer lydelijk en dan wederom vinnig koud. Omtrent deezen tyd stierf een man van de *California*.

*for*nia,
geluk va
het onvo
haan. I
den 'er d
om onze
s-bytels
had gevre
vallen heb
werk. fl
tot aan d
dat die a
en aange
het volk,
de werken
ons gesch
ingen lie
naar *Tork*.
en tegen
ouden zy
heen, w
In den
schets v
gewest
as het ni
arm; en
for

geen het hem in
betaalden. Den
denzelven voet
January; want
yds donker en
t groote sneeuw
rom redelyk hel
endig en fel. De
e wy tot nu toe
den; begonnen
ziekte onder on
daar was naauw
atroozen, die nie
eurbuik geplaag
r voor het einde
in die ziekte ui
n wy begroeven
February bleef
ren: toen wierd
ind naar 't Z. W.
de sneeuw heel
door kreegen wy
ens zeer lydelyk
koud. Omtrent
an van de Cal
for

ornia, en een van de onze had het on-
geluk van drie vingers te verliezen, door
het onvoorziens losbranden van een snap-
haan. Den 23^{en} van deeze maand wier-
den 'er orders gegeven om het ys rond-
om onze schepen te breeken, het geen met
ys-bytels en houweelen geschiedde. Men
had gevreesd dat dit zeer zwaar zoude ge-
vallen hebben; maar toen men de hand aan
het werk sloeg vond men wel haast, dat het
niet aan den grond niet bevrooren was; zo
dat die arbeid in eene soort van gezond
en aangenaam tydverdrijf verkeerde, dat
het volk, met 'er alle dagen een poosje aan
te werken; met lust en gemak volbragt.
Ons geschut en meest alle andere zwaare
dingen lieten wy op eene groote sleede
naar *Tork-Fort* brengen, op dat de sche-
pen tegen den tyd van open water ligter
ouden zyn, het geen wy toen, naar het
voren, wel haast te verwagten hadden.
In den maand Maart hadden wy ee-
nige schets van allerley slach van weer, daar
het geweest aan onderheevig is: somtyds
was het niet alleen gemaatigt maar zelfs
arm; en dan wederom, zo koud als
S 3 ooit;

ooit : echter meest gemaatigt en aangenaam, zo dat de sneeuw, daar zy aan de zon bloed stond, weg smolt, en tegen het einde van den maand, begonnen sommige groene kruiden aan de zuidzyde van de dyken uit te botten. In deze zelve tyd lei 'er over al water op de rivieren en vlaktens; zo dat wy zeer verlegen wierden dat het ys, gelyk als het hier veeltyds gebeurt, schielyk en met geweld aan stukken mogt breeken. Om dit kwaade gevolgen, die men voorzag dat 'er mogelyk uit zouden kunnen spruiten voor te koomen, wierdt 'er bevel gegeven alles in de schepen gereed te maken; en na dat zy met vuuren deuren warmt waaren, wierd 'er zo veel volk als noodig was aan boord gezonden met bekwaame officieren, om 'er zorg voor te draagen. Wy verlooren toen noch een man, en veele andere bevonden zich zeer slecht; maar de matroozen van de *California* waaren toen al aan de betere hand.

DE maand van April stelde zich zodanig in, dat de angst, die wy wegens het

sche

atigt en aange-
daar zy aan de
molt, en tegen
begonnen som-
de zuidzyde van
In deeze zel-
water op de rivier
zy zeer verleege-
elyk als het hier
elyk en met ge-
breeken. Om de
men voorzag dat
kunnen spruiten
er bevel gegee-
gereed te ma-
met vuuren de-
er zo veel volk
ord gezonden me-
er zorg voor
n toen noch e-
ere bevonden zie-
natroozen van d-
al aan de bete-
felde zich zodan-
die wy wegens h-
sche

scheuren van het ys hadden, geheel ver-
dween; want de winden, met hagel en
sneeuw uit het N. O. koomende, veroor-
zaakten eenen sterken vorst, en vinnige kou-
de; dat in dien oord en in dit jaar-gety
niet ongemeen is. Niet tegenstaande dee-
ze verandering beklagden wy geenzints
onze voorzorgen, wel wetende dat zy
zeer gegrond waaren, en by gevolg zeer
nuttig hadden kunnen zyn. Om 'er den
Lezer een denkbeeld van te geeven,
is 't nodig aan te merken, dat als het
weer vroeger als naar gewoonte warm
wordt, de sneeuw, omtrent *Hudson's Baai*,
in de Zuider deelen, smelt, en met zwaa-
re stroomen afkomt, het ys voor dat het
week geworden is, scheurende tot dat zy
zulk eenen tegenstand ontmoet, die den
stroom voor een tyd tegen houd; dan hoopt
het bovenste ys en het water, daar het in
stroomt, zich op, tot dat het zulk een
overmaatig gewicht verkreegen hebbe,
dat het alles met geweld breekt, al het
omleggend land onder water zet, en de
dyken, boomen en al wat zyn drift
weerstaat, wegsleept: dit is het geen de

Inwoonders daar eenen *zundloed* noemen en om die reeden is het zeer onvoorzigtig een schip te laten overwinteren daar zulke stroomen vlieten; want schoon wy het ontloopen hebben, zyn die uitwerksels niet minder zeker; en daarom was onze bovengemelde omzichtigheid zeer wel gegrond.

Op den 15^{en} April begroeven wy eenen van onze matroozen: hy was een groot liefhebber van een zoopje geweest en daarom had de scheurbuik hem niet willen spaaren. De grond was zo hard bevrooren, dat men, in 't algemeen gesproken; wel drie of vier dagen van nooden hadt om een graf te delven; maar wanneer de lyken daar eens ordentlyk ingelegt zyn, blyven zy gaaf en zonder bederf, en zy schynen in dien staat, ten zy die luchtstreek eene groote verandering te beurt viel, tot aan het einde van de wereld te zullen duuren.

HET weer begon op den 18^{en} wat zagter te worden, en de wind ten naasten by uit het zuiden koomende, bragt ons eene frissche regenbuy mede, die de

te aang
zes maa
gels na
te zyn,
te bezoe
landstree
overvlo
vogels,
ropa gen
enz. wy
vlichter
en onaa
tigheid
vloedig
brak, e
alzo stre
WY
wintertje
veel sne
weer, d
hield; t
warm w
lagen, r
voelig v
noch al
naar de
te

advloed noemen. De
zeer onvoorzigtig-
terwinteren daar
want schoon wy
yn die uitwerk-
en daarom was
zichtigheid zeer

egroeven wy een
n: hy was een
zoopje geweest
rbuik hem niet
ad was zo hard
't algemeen ge-
dagen van noot
e delven; maar
eens ordentlyk
gaaf en zonder
n dien staat, ten
grootte verande-
an het einde van
n. den 18^{en}. wa-
e wind ten na-
oomende, bragt
y mede, die de-
te

te aangenaamer was, om dat wy 'er in
zes maanden geen gehadt hadden. De vo-
gels na zeeven maanden afwezig geweest
te zyn; begonnen ons insgelyks wederom
te bezoeken; ik meen zulke, die aan deeze
landstreek eigen zyn. Ook kwaamen 'er in
overvloed van alle die soorten van wilde
vogels, die in de noorder deelen van *Eu-
ropa* gemeen zyn; als ganzen, endvogels,
enz. wy hadden boven dien noch groote
vluchten van kleine vogeltjes, meest zwart
en onaangenaam van kleur; maar de zo-
tigheid hunner kweeling vergoede over-
vloedig het geen in hunne veeren ont-
brak, en maakte hun tegenwoordigheid
alzo streelend als aangenaam.

W y hadden hier na wederom een kort
wintertje met guure winden, harde vorst,
veel sneeuw, stormachtig en onstuimig
weer, dat omtrent tot den 6^{en}. Mey aan-
hield; toen wierdt het wederom mooi en
warm weer, en de kreek daar de schepen
lagen, raakte wel haast open, het ys onge-
voelig weg dryvende, schoon de rivier
noch al bevrooren bleef: dit dede de visch
naar de kreek ylen, en gaf ons dus gelee-
gent-

gentheid om 'er eene meenigte met onze netten te vangen. De *RESOLUTION* (want dat was de naam dien wy aan onzen boot, toen hy verlengt was, gegeven hadden) was nu volkomen afgemaakt, zo dat wy hem op den 10^{en}. in 't water bragten, tot groote blydschap van alle die geene, die het met de ontdekking wel meenden, en die by hun zelf eene vaste hoop stelden op het geen met behulp van dat vaarttuig gedaan zoude worden. Van den 8^{en}. tot den 16^{en}. hadden wy veranderlyk weer, met strenge vorst, sneeuw, hagel, en regen, die gevallen zynde zodaanig bevroor, dat al de boomen met ys gedekt raakten. Op den 16^{en}. dreef het ys zagjes uit het kanaal van *Hayes's* rivier en raakte met de stroom heel weg. Ons volk was den geheelen tyd nu beezig met de schepen klaar te maaken, om de rivier af te zakken; en vervolgens, met behulp van eene zeer hooge vloed, door eenen Noord-Westen Wind veroorzaakt, dreeven wy ook den 29^{en}. af tot aan den mond van de kreek, alwaar wy tot den 2^{en}. *Juny* leggen bleeven. Het was niet zonder veel moei-

moete,
van hoe
hebben,
Op
er wat
koud, en
ter toen
af was
den 5^{en}.
diaan
by ons
Fort, e
die eige
Dit vol
naar de
goedere
zakten
tory, a
levensm
volgens
ontdekk
waaren.
ALV
geen o
treeden
ongevoe

enigte met onze
RESOLUTION
lien wy aan on-
was, gegeven
afgemaakt, zo
n't water brag-
an alle die gee-
king wel meen-
eene vaste hoop
behulp van dat
den. Van den
wy veranderlyk
sneeuw, hagel,
zynde zodaanig
met ys gedekt
hef het ys zagies
rivier en raak-
Ons volk was
zig met de sche-
de rivier af te
met behulp van
pr eenen Noord-
t, dreeven wy
den mond van
den 2^{en}. Juny
niet zonder veel
moel-

moete, gevoegt by het ongemeen geluk
van hooger vloed dan naar gewoonte te
hebben, dat wy zo vroeg afzeilden.

Op den 2^{en}. en 3^{en}. dier maand, viel
er wat sneeuw en het weer was guur en
koud, en men kan wel zeggen, dat de win-
ter toen afscheid nam; want van dien tyd
af was het altoos redelyk warm weer. Op
den 5^{en}. voeren negentien canots met *In-*
diaanen, en vol met bont gelaaden, voor-
by ons heen, koers zettende naar *Tork-*
Fort, en 's anderen daags voeren ons op
die eige wyze zeeventig andere voorby.
Dit volk kwam uit het hartje van 't land
naar de Factoryen, om 'er hunne stapel-
goederen te verhandelen. Op den 9^{en}.
zakten wy de rivier af tot aan de Fac-
tory, alwaar wy onze zee-behoefstens, en
levensmiddelen, enz. inscheepten, om ver-
volgens in zee te steeken, en met de
ontdekking, daar wy om uit gezonden
waaren, voort te gaan.

ALVORENS in het verhaal, van 't
geen ons in dien uittogt wedervoer te
treeden, zal het myns bedunkens niet
ongevoeglyk zyn, iets wegens die ze-
tels,

tels, het omleggend land, en den aard van dien handel, tot welkers voortzetting dezelve gesticht was, te zeggen: en ik ben 'er des te meerder toe geneegen, wyl ik vertrouwe dat het geen ik 'er van te melden hebbe aan allerley slach van Lezers voldoen zal, als hebbende te gelyk de aangenaamheid van iets nieuws, en het wezentlykste voordeel van tot groot nut te kunnen verstrekken, gelyk dat van den uitvoer onzer eige manufactuuren voort te zetten, tot een veel hooger graad als tot noch toe gedaan is, en dat noch onafhankelyk van de ontdekking eenes Noord-Wester doortogts; zo dat het onmiddelyk tot heil van de Natie en tot onderstand der armen, die voornaamentlyk in het maaken der grofste wolle stoffen gebruikt worden, strekken moet.

YORK-FORT is aan den Zuidhoek van *Port-Nelson's* rivier, die *Hayes's* rivier genoemd word, geleegen; omtrent vyf mylen van de zee af, onder de 57°. 20'. N. br.; en 93°. 58'. westelyke lengte van *London's* middaglyn, het geen ik be-
paalt

paalt he
die ik
heb wa
waarhe
wierkan
werken
tot woo
Daar z
alles is
rivier le
schans
borst-w
wordt;
maar on
Uit de
maaken
ook aan
nochtan
indien h
wierdt
OM T
legt een
die, zee
nen, die
zweemer
nen, he

, en den aard
 elkers voortzet-
 is, te zeggen:
 erder toe genee-
 dat het geen ik
 aan allerley slach
 als hebbende te
 van iets nieuws,
 ordeel van tot
 strekken, gelyk
 zer eige manu-
 , tot een veel
 h toe gedaan is,
 yk van de ont-
 ester doortogts;
 tot heil van de
 der armen, die
 paaken der grof-
 worden; strek-
 den Zuidhoek
 die *Hayes's* ri-
 egen; omtrent
 , onder de 57°
 westelyke lengte
 het geen ik be-
 paalt

paalt hebbe door eene Maan's verduistering,
 die ik 'er den 14^{en}. February naauwkeurig
 heb waargenoomen. Dat Fort is, om de
 waarheid te zeggen, niets anders als een
 vierkant Huis, versterkt met vier kleine bol-
 werken, die tegenwoordig alle gedekt en
 tot woningen of pakhuizen geschikt zyn.
 Daar zyn drie bassen aan ieder gordyn:
 alles is met paalwerk versterkt; en de
 rivier legt onder het bereik van een schiet-
 schans van zwaar geschut, die door een
 borst-weering van turf-aarde gedekt
 wordt; en in tyd van oorlog, zyn daar
 maar omtrent drie en dertig menschen in.
 Uit deeze beschryving kan men ligt op-
 maaken, dat, hoe ontzachlyk *York-Fort*
 ook aan de wilden mag toefchynen, het
 nochtans niet te verdedigen zoude zyn
 indien het regelmaatig door *Europeaanen*
 wierdt aangetast.

OMTRENT zeven mylen van dit Fort
 legt eene lange reeks steenen, en onder
 die, zeer veele volkoomen ronde vuurste-
 nen, die sterk naar kogels van zes pond
 zweemen. De *Engelsche*, die hier woo-
 nen, hebben verstands genoeg om te den-
 ken

ken dat de *Fransche* dezelve zo gegooten hebben, om 'er deeze plaats mede te beschietsen, indien zy dezelve kwaamen aan te vallen. Ik spreek hier van als van een merkwaardig gedeelte van de natuurlyke historie, en als een klaar bewys dat 'er in deeze gewesten veel mynstoffen zyn, en noch wel van de rykste soorten; want de vuursteen houden altyd iets of wat goud in, en zyn dikwyls vry ryk in zilver; maar lood of tin word 'er zelden in gevonden.

MEN houdt dit Fort in alle deelen voor de beste der zetels van de Maatschappy van *Hudson's Baai*, om dat het aanzienlykst gedeelte van hunnen handel aldaar gedaan word, en dat gereekend word jaarlyks te belooopen tusschen de veertig en vyftig duizend kostbaare bontte huiden; en volgens het geen my verscheide menschen gezegt hebben, en die wegens hunne overeenstemmige des te geloofwaardiger scheenen, zou men deezen handel met zeer weinig moeite tot vyfmaal zo veel kunnen doen klimmen. Maar door eene onverantwoordelyke staatkunde

de

elve zo gegooten
 maats mede te be
 ve kwaamen aan
 van als van een
 n de natuurlyke
 bewys dat 'er in
 nstoffen zyn, en
 borten; want de
 yd iets of wa
 ls vry ryk in zil
 word 'er zelden

in alle deelen
 ls van de Maat
 nat, om dat he
 hunnen hande
 n dat gerekend
 ben tusschen de
 d kostbaare bon
 et geen my ver
 hebben, en die
 nmige des te ge
 zou men deezen
 moeite tot vy
 n klimmen. Ma
 edelyke staatkun
 de

de, ten minste als men die met een zucht
 tot het Vaderland beschouwd, beneemt
 de Maatschappy den moed aan de Facto-
 ryen om hunnen handel uit te breiden,
 en geeven zich zelve geen de minste moei-
 te om de *Franschen* voor te koomen, de-
 welke hen dagelyks onderkruipen, met op
 hunne rivieren zich neer te zetten, en
 de beste soorten van bonten, als otters,
 wezels, of sabels te onderscheppen; die
 zy zoeken, om datze ligter en by ge-
 volg gemakkelyker zyn om over te voe-
 ren; want de plaatsen daar zy koopen ver-
 van hunne woningen af zynde, zoude
 het zwaare goed hun tot geen voordeel
 strekken; en zy hebben 'er de beste gelee-
 gentheid van de wereld toe, om dat de
 inboorlingen altyd liever met hen als met
 de *Engelschen* handelen.

DE reden waarom zy aan de *Franschen*
 den voorrang geeven is zeer klaar: het
 is naamentlyk om dat die meer geeven
 voor 't geen zy koopen, dan de *Engelsche*,
 het welk klaar blykt uit de maat, die de
 Maatschappy gezet heeft om den handel
 te richten. Deze maat bestaat hier in,
 dat

dat zy alle huiden tot bever-huiden brengen: als by voorbeeld; zy reekenen twee otters-huiden tegen een bever-huid; op de zelfde wyze drie weezels-huiden, en zo voorts met andere vellen; nochtans is in der daad, ieder van die vellen van meerder waarde dan een bever-huid; en by gevolg koopen de inboorlingen ons goed drie maal zo duur als zy het van de *Franschen* kunnen krygen. Het is waar, dat de *Indiaanen* voor zich zelve bever-vellen genoeg hebben, maar om dat deeze zwaar en ongemakkelyk zyn om over te voeren, zyn zy genoodzaakt om het ligtste en verkoopbaarste mee te neemen, het geen hun zeer hard valt; en indien de *Fransche* zo naby de Noorder wooningen waaren als zy aan de Zuider zyn, hoeft men niet te twyffelen, of de handel der *Engelsche* Maatschappy zou op verre na zo aanzienlyk niet zyn als zy nu is; want aan *Moose-River* en te *Albany*, kunnen de *Engelsche* by na niets te koop vinden als het uitschot der *Franschen*: nochtans zou men 't gemakkelyk kunnen verhelpen met een weinigje oprechter te handelen; want daar

het

het aan
inboorli
heit vo
aan de
dat wy
hebben
te stelle
zelfs to
geen wy
den, in
vry stor
EEN
staatkun
gemeenl
handel d
hunne be
makkelyl
minste b
te zetter
zulke fy
de *Frans*
moet me
zyn om d
dat zy g
van deez
kunnen,

er-huiden bren-
 reekenen twee
 ever-huid; op
 ls-huiden, en zo
 nochtans is in
 ellen van meer-
 huid; en by ge-
 ngen ons goed
 et van de *Fran-*
 Het is waar, dat
 elve bever-vellen
 dat deeze zwaar
 over te voeren,
 het ligtste en ver-
 n, het geen hun
 lien de *Franfche*
 boningen waaren
 , hoeft men niet
 del der *Engelfche*
 re na zo aanzien-
 , want aan Moo-
 unnen de *Engel-*
 vinden als het
 ochtans zou men
 helpen met een
 delen; want daar
 het

het aan de eene kant zeker is, dat de
 inboorlingen geene byzondere geneegent-
 heit voor de *Franfchen* hebben, zo is het
 aan den anderen kant niet minder waar,
 dat wy het, niet alleen in onze macht
 hebben om de goederen tot dezelfde prys
 te stellen als zy doen, maar dat wy die
 zelfs tot minder prys kunnen geeven, het
 geen wy buiten alle twyffel ook doen zou-
 den, indien deeze handel aan ieder een
 vry stond.

EENE andere byzondere zetregel in de
 ftaatkunde der Maatschappye is, dat zy
 gemeenlyk tot het bewind van hunnen
 handel de flechtste en onbedreevenste onder
 hunne bediendens verkiezen, daar het ge-
 makkelyk te voorzien is, dat zulk volk het
 minste bekwaam is om den handel voort
 te zetten, voornaamentlyk daar zy met
 zulke fyne en ervarene mededingers, als
 de *Franfche* zyn, te doen hebben. Echter
 moet men bekennen dat zy listig genoeg
 zyn om de arme *Indiaanen* te bekruipen; en
 dat zy geen zwaarigheid maaken om zich
 van deeze bekwaamheid, zo veel als zy
 kunnen, te bedienen, met hunnen duim

T

in

in de maat te steeken wanneer zy buskruit aan hen verkoopen, en met de brandewyn met eene gelyke veelheid van water te mengen wanneer zy hen dien drank leveren: ook verkoopen zy onder de maat die de Maatschappy gestelt heeft. Met behulp van die konst-greepen, met de marskraamers, daar wy van gesproken hebben, de middelen om hunne Landslieden te bedriegen aan de hand te geeven, en met de vereeringen die zy van de *Indiaanen* ontfangen, word de zogenaamde toegifthandel gebooren; en die al heel naby op het derde van 't geheel loopt.

ALS men dan deeze omstandigheeden aanmerkt, zal men zich geenzints verwonderen, dat het geen de Maatschappy ieder jaar verzendt doorgaans niet boven de drie of vier duizend ponden op het hoogst bedraagt; of dat in de tyd van ten hoogste veertig jaaren, te weeten van 1699. tot 1738. de geheele hooft-somme der verzondene goederen uit dit koninkryk, niet meer als zestig duizend ponden beloopt heeft, het welk, ten aanzien van 't gemeen, van zeer weinig belang schynt

maa

vanneer zy bus-
 en met de brande-
 elheid van water
 n dien drank lee-
 v onder de maat
 t heeft. Met be-
 n, met de mars-
 sprooken hebben,
 andslieden te be-
 geeven, en met
 an de *Indiaanen*
 naamde toegift-
 al heel naby op
 opt.
 omftandigheeden
 a geenzints ver-
 de Maatschappy
 gaans niet boven
 ponden op het
 t in de tyd van
 , te weten van
 eele hoofd-somme
 uit dit konink-
 duizend ponden
 ten aanzien van
 g belang schynt
 maar

ar 't welk, aangemerkt met betrekking
 op het gering getal der geener, die in dee-
 en handel deel hebben, en het groot
 oordeel, dat met zulk eene geringe hoof-
 somme gedaan wordt, zo dwaas niet zal
 voorkoomen als het zich wel in den eersten
 flach opdoet. Het is ook niets nieuws in
 en koophandel, dat een van deszelfs tak-
 en zo bestierd kan worden, dat het geen
 en hoogften voordeelig is voor weinige, te
 elyk zeer schaadelyk voor 't gemeen is.
 DAT het 'er dus in deeze zaake mede
 leegen is, zal aan elk onpartydige klaar
 lyken, die slechts het oog wil slaan op de
 voeglyke gelegenheid hunner woon-
 zaatsen, de talryke volkeren die in hunne
 buurschap woonen, de groote meenigte
 en bonten, welke die menschen bezitten,
 en hunne bereidwilligheid om die voor on-
 goederen te verwisselen; en die te ge-
 k overweegen wil, wat grooten handel
 de *Fransche* met die zelve volkeren dry-
 en, zonder de minste welgeleegene woon-
 zaatsen, en niet tegenstaande de veeiheid
 en hindernissen, die zy ontmoeten. Zulk
 en zoude het ook zekerlyk blykbaar

voorkoomen, dat indien men zich ver-
 op de Rivieren nederzette, behoorlyk
 aanmoediging aan de inboorlingen ga-
 en den handel op eenen vasten en be-
 lyken voet stelde, die evenwel dan nog
 zeer voordeelig voor de *Engelschen* zy-
 zoude, alle deeze onheilen wel haast u-
 den weg zouden geruimt zyn; dat
 tien maal meer van onze manufactuur-
 zouden getrokken worden; dat de hand-
 der *Franschen*, die 'er geen recht toe he-
 ben, wel haast tot ons weder zou keere-
 en dat dezelve, met de Werklieden aan lan-
 den Zeeman op reis, en een groot ge-
 schepen te gebruiken, die rykdommen a-
 't gemeen zoude toevoeren, die uit de
 ze handeldryving zekerlyk kan voortvlo-
 jen; en waar van nu maar een gering de-
 in de beurzen van een hand vol me-
 schen komt; dewelke, als zy maar vo-
 zien alleen te zullen bezitten alles wat
 gewoon is voort te brengen, wel te vr-
 den zyn, al is het juist zo veel niet. D-
 zoude de handel der *Engelschen* in H-
 son's Baai kunnen zyn, en egter is deze-
 zodanig gestelt als ik beschreeven hebbe-

men zich verdedde, behoorlyk inboorlingen gaen vasten en beevenwel dan noch de *Engelschen* zy eilen wel haast umt zyn; dat onze manufactuurlen; dat de handgeen recht toe heweder zou keeren Verklieden aan land en een groot ge die rykdommen aieren, die uit de rlyk kan voortvloaar een gering de en hand vol me als zy maar voezitten alles wat ngen, wel te vzo veel niet. De *Engelschen* in H en egter is dezel schreeven hebbe

A

AAN myne belofte eeniger maate, zo hoop ten genoegen van den Lezer, voldaan hebbende, keer ik wederom tot on-
derneeminge. Den 22^{en}. Juny dreeven wy omtrent drie mylen beneden de fac-
tory en het anker aldaar geworpen heb-
bende, naamen wy het overige van on-
derneeminge behoeftens binnen boord, en hier be-
roef de *California* noch eenen van hun-
derneeminge matroozen, dewelke zedert ons ver-
reke uit *Engeland* niet was gezond ge-
reest. Op den 23^{en}. zakten wy wat laa-
ger in eene plaats genaamd *het gat van*
five fadems (Five-fathom-Hole), alwaar
wy dien nacht ankerden. Den 24^{en}.
vonden wy met mooi weer het anker
op, en de ondieptens voorby zeilende,
beevende wy ter ontdekkinge noordwaarts
voort. Den 25^{en}. zeilden wy door veel
brooken ys; maar ons naby het strand
vondende ontweeken wy de dikste schot-
ten, en wy hielden 'er veele in 't gezicht,
dat dat wy ten Noorden van *Cape Chur-*
chill voeren, alwaar wy eene ruime zee
vonden, en zonder hindernis tot het ein-
de van deze maand voort voeren, dat

wy *Centry-Island* op $61^{\circ} 40'$ N. br., bereikten.

Op den 1^{en}. July schoot de *Resolutie* op zy van de *Dobbs*, en nam mond e zeebehoeftens in, zo veel als 'er voor tien man voor twee maanden benoodigt was dit gedaan zynde, vertrokken wy, Cap. Moore, agt man, en ik, om de kust te bezichtigen. Alvoorens het fchip te verlaten gaf de Cap. bevel aan den Onder-Schipper, om tot aan *Marble-Island* voort te zeilen, en ons aldaar in te wagten. De fchepen zeilden daar op noordwaarts en wy zetteden het naar strand, alwaar wy dien nacht bleeven leggen. Den 2^{en}. July voeren wy langs 't strand ten Noorden, door veele fchotfen ys voort; met de rotsagtige ondieptens, welke twee of drie mylen ver in zee liepen, om de vaart zeer gevaarlyk maakten. De *Eskimaux*, die ten Noorden der zee-tels van de Maatschappye de zee-kust bewoonen, lieten zich van tyd tot tyd by kleine troepen van veertig of vyftig op de hoogtens of Eilanden van die kust zien; fchietende en feinen geevende o

40'. N. br., be-
 noot de *Resolution*
 nam mond e-
 als 'er voor tie-
 benoodigt was
 rukken wy, Ca-
 k, om de kust
 het schip te ve-
 l aan den Onder-
Starble-Island voor-
 ar in te wagte-
 op noordwaarts
 strand, alwaar w-
 en. Den 2^{en}. J-
 strand ten Noo-
 ys voort; d-
 tens; welke tw-
 zee liepen, o-
 yk maakten. D-
 Noorden der z-
 pye de zee-k-
 van tyd tot ty-
 veertig of vyftig
 den van die kust
 en geevende o-

ons aan land te roepen: zonder op hen
 acht te geeven; voeren wy voort, tot
 dat wy aan *Knight's-Island*, op de hoogte
 van 62°. 2'. N. br. gekoomen waaren,
 alwaar wy dien nacht ankerden. Hier
 peilden wy het Ty, en vonden dat het
 tien voet rees met hoog water; 't welk
 op nieuwe en volle maan te half vier
 uren was.

Wy voeren hier van daan en zогten
 de west-kust te bezeilen, alwaar eene
 wyde opening schein te zyn; maar het
 ys belette ons van 'er by te koomen.
 Het weer vervolgens stormachtig gewor-
 den zynde, en het ys in groote schot-
 ten om ons heen dryvende, vonden wy
 nodig wederom naar *Knight's-Island* te
 keeren, alwaar wy eenen inwyk naamen
 tot aan den 5^{en}., toen de zee veel rui-
 mer was. Ondertusschen kwaamen twee
 kanots vol *Eskimaux* van de wester-kust
 naar ons toe, en hun te kennen gegee-
 ven hebbende, dat wy walvisbeenen van
 nooden hadden, gingen zy aanstonds
 heen, en bragten 'er voort eene groo-
 te meenigte van, als ook eene groote

party blaafen met traan gevuld. Wy kogten het eerste, voor kleine byltjes messen, eenige yzere hoepen, en andere dingen; maar om dat wy ons met de traan niet wilden belasten, zagen wy daar van af, schoon zy die gaarne hadden wille kwyt zyn, en dat zy dien zonder twyffel voor eene geringe prys zouden hebben overgelaaten; wyl zy ons te kennen gaven dat zy 'er zo wel als van walvis-beenen de ruimte van hadden op de Eilanden die te W. in ons gezicht lagen, alles in 't werk stellende om 'er ons naar toe te krygen, maar wyl ons doelwit niet was om hand del te dryven, weezen wy dat van de hand. Hier zagen wy veele zee-kalven witte walvisschen, en veele Eilanden, als dat van *Sir Birby*, *Merry*, *Jones*, enz. alle rotsachtig en onvruchtbaar, zonder boomen, en zonder by na eenige groenten als wat lepelblad, en hier en daar eenige andere planten, die in *Groenland* en *Lapland* gemeen zyn. Men vind daar en wel op alle de Eilanden van deeze kust, graven van *Eskimaux* en hoopen steenen, die zy 'er ongetwyffeld zonder

an gevuld. Wy
or kleine byltjes
oepen, en ander
ons met de traan
agen wy daar va
ne hadden wille
en zonder twyffe
zouden hebben o
te kennen gaven
walvis-beenen d
e Eilanden die te
, alles in 't wer
ar toe te krygen
niet was om han
wy dat van d
veele zee-kalven
veele Eilanden, al
rry, Jones, enz
chtbaar, zonde
na eenige groen
en hier en daar
die in: *Groenland*
Men vind daar
nden van deeze
aux en hoopen
etwyffeld zonde

re

reden niet opstaapelen, maar die ons voor
als noch onbekend is, schoon men het al
heeft aangemerkt, zedert dat de *Engelsche*,
of om te handelen of om nieuwe ontdek
kingen te doen die kusten bezogt hebben.

Ik kan my niet onthouden een ver
schynfel aan te merken dat hier voorviel,
en dat, het voorwerp van onze verwon
dering geweest zynde, daarna ook dik
wyls tot een onderwerp myner ernstige o
verweegingen verstrekt heeft. Om kort te
gaan, omtrent deeze Eilanden en door
het ys zeilende, verlooren onze Kompas
naalden haare zeilsteenige eigenschappen;
de eene scheen haare leiding te richten
naar den eenen weg en de andere naar ee
nen anderen weg, zonder nochtans een
en dezelfde richtinge bestendig te houden:
wy poogden dat gebrek te verhelpen met
haar over een en door konst gemaakten
zeilsteen te stryken, maar met heel weinig
vrucht, want, kreegen zy door dat middel
hun vermoogen weder, zo verlooren zy
het terstond wederom; zo dat wy wel haast
zagen, dat dit gebrek langs dien weg niet
tot den grond te verhelpen was, het geen

van alle, die aan boord van de *Resolution* waaren geweest, gezien zynde, niet enkel eene aanmerking van my alleen is; zo dat de zekerheid van dit verschynfel buiten tegenspraak is; maar het komt 'er maar op aan om te weten wat de oorzaak kan zyn van eene uitwerking, die zo wonderlyk in den eersten opslach voorkomt. Dingen van dien aard naa te gaan en uit te pluizen, is van het hoogste nut; dewyl zy tot aanwas der nutte wetenschappen strekken, met dien schat te vermeerderen, denwelken de Geleerden nu in bezit hebben.

DE denkbeelden, die de Ouden van den zeilsteen gehad hebben, zyn zeer onvolmaakt, zo dat het niet te verwonderen is, dat het geen zy ons van deszelfs oorzaken en vermoogens getracht hebben uit te leggen, zo wat verward en duister voorkomt. Het gevoelen, dat meest by de hedendaagschen doorgaat, is dat van *Cartesius*, door *Malebranche*, *Robault*, en andere Schryvers, ondersteund; en dat insgelyks door den H^r. *Boyle*, en latere wysgeeren bevestigd word. In

het

hetzelv
rig uit
ne dun
groefde
om de
lynen
tegen
voortko
de aspu
des. Aa
zeilsteen
die van
uit die
als die
deeze
dringen
waar d
zoekt t
king no
nige sto
steens w
zeekere
den ze
soort va
ruimte
is de w

van de *Resolu-*
 tien zynde, niet
 in my alleen is;
 dit verschynfel
 naar het komt 'er
 en wat de oor-
 uitwerking, die
 en opslach voor-
 aard naa te gaan
 van het hoogste
 was der nutte
 met dien schat
 elken de Geleer-

de Ouden van
 n, zyn zeer on-
 et te verwonde-
 y ons van des-
 oogens getracht
 zo wat verward
 et gevoelen, dat
 en doorgaat, is
Malebranche, *Ro-*
rs, ondersteund
 en *H. Boyle*, en
 igt word. In
 het

hetzelve word onderstelt, dat 'er geduu-
 rig uit de aspunten van de wereld, ee-
 ne dunne ontaftbaare en onzichtbaare ge-
 groefde stoffe voortvloeit; dewelke rond-
 om de aarde in de vlakten der middag-
 lynen omloopende, weder in het aspunt,
 tegen over het geene, uit hetwelk zy
 voortkomt, invloeit; en wederkeert door
 de aspunten langs wegen die aan den as
 des Aardkloots evenwydig zyn: dat de
 zeilsteen twee aspunten heeft, welke met
 die van de aarde overeenkoomen, en dat
 uit die aspunten eene stoffe vloeit, gelyk
 als die wy even beschreeven hebben: dat
 deeze stoffe, in een der aspunten in-
 dringende; die beweeging voortbrengt,
 waar door het yzer naar den zeilsteen
 zoekt te naderen, 't welk wy *aantrek-*
king noemen. Nu, behalven de zeilste-
 nige stoffe, die in de aspunten des zeil-
 steens wederom ingaat, is 'er altyd eene
 zekere veelheid van, dewelke rondom
 den zeilsteen omloopt, maakende eene
 soort van dampkring om denzelven. De
 ruimte daar zich deeze stoffe in beweegt,
 is de werk-kring des zeilsteens, binnen
 den

den welken zyne aantrekkelyke kracht bepaalt is. Wat belangt de bestierende kracht, of de neiging van eene naald, die 'er mede gestreeken is, naar de poelen van de Wereld, en haare neer-helling naar een stip beneeden den gezicht-einder, dit volgt uit dezelve grondbeginselen; want indien de zeilsteen of naalde in eene andere leiding was, zoude de zeilsteenige stoffe vergeefs deszelfs andere oppervlakte raaken; en geen ingang vergunnende, zoude hy by trappen van leiding veranderen, tot dat zyne pooren tegen over de loop van de zeilsteenige stoffe gekoomen zouden zyn; welke leiding eens verkreegen zynde, zou de beweeging een einde moeten neemen; dewyl de aantrekkelyke stoffe ophoudt van dezelve te ontruften. Hierom onderstelt men dat de aard des zeilsteens meebrengt van met oneindige evenwydige pooren doorboordt te zyn; waar van sommige gericht zyn om de gegroefde stoffe van het noorderaspunt in te laten, andere, die van het zuideraspunt; waar van daan de noord en zuider aspunt des zeilsteens, als insge-

lyks

lyks m
konstig
men is
ME
dit alle
niet m
zeekerh
ke zaak
begrype
stellinge
vaste be
tot dat
verrewe
zen zyn
vorderen
de, sta
oorzaak
ge toeg
welke v
onderste
beeld, m
nen zeg
der naa
tot het n
de stellin
zoude ik

de Baai

elyke kracht be-
de bestierende
an eene naald,
, naar de poo-
are neer-helling
en gezicht-ein-
e grondbeginse-
steen of naalde
was, zoude de
deszelfs andere
een ingang ver-
trappen van lei-
zyne pooren te-
eilsteenige stoffe
elke leiding eens
beweeging een
wyl de aantrek-
dezelve te ont-
lt men dat de
rengt van met
oren doorboordt
ge gericht zyn
het noorder as-
die van het zui-
an de noord en
eens, als insge-
lyks

lyks misschien de eerste gedagten van
konstige zeilsteen te maaken, gekoo-
men is.

MEN kan zekerlyk tegenwerpen, dat
dit alles maar gissingen zyn, en dat het
niet moogelyk is om het met de minste
zeekerheid te betoogen; maar wie zul-
ke zaaken aandachtig beschouwt, zal wel
begrypen, dat men waarfchynlyke onder-
stellingen plaats moet geeven, daar geen
vaste bewyzen gevonden kunnen worden,
tot dat latere ontdekkingen dezelve om-
verwerpen; zo dat, waar geene bewy-
zen zyn, het zeer ongevoeglyk is die te
vorderen. Dit op deeze stoffe toepassen-
de, staat ons te onderzoeken aan welke
oorzaaken dat ongemeen verschyf sel moo-
ge toegeschreeven worden; en vervolgens
welke van die oorzaaken best met de ver-
onderstellinge overeen komt. By vooi-
beeld, men zou in de eerste plaats kun-
nen zeggen, dat de fchielyke ontrufting
der naalde ontstaat uit onze aannaadering
tot het noorder zeilsteenig aspunt, volgens
de stelling van den H^r. *Halley*; en daar
zoude ik het geerne aan willen toeschry-
ven,

ven, om dat wy dan iets klaarblykelyks zouden hebben ten voordeele van die stelling, wier uitvinding zeekerlyk zeer vernuftig is. Daar zyn echter veele redenen, voortkomende uit de omstandigheden te vooren aangehaald, die niet toelaaten dat deeze oorzaak aangenoomen worde; ik zal 'er drie van opgeeven die my toefchynen de gewichtigste te zyn. De eerste is, dat wy in der daad, niet naby die aspunt waaren; ten minsten, volgens de eerste bepaaling van den H^r. *Halley* op $13^{\circ} 30'$. (wyl hy die naderhand veel verder ondersteld heeft) van het aspunt der aarde, daar wy wel 28. gr. van daan waaren, en hy heeft hetzelve gestelt op 30° . oostelyke lengte, van de middaglyn van *London*, daar wy boven de 90° . ten Westen van die zelve middag-lyn waaren. Ten tweeden, indien dit de oorzaak was geweest, zoude het eene gelyke werking voortgebragt, en de kompassen zouden een en dezelve richtinge gehad hebben, 't welk zo niet is geweest. Ten derden, het zelve was in andere plaatsen van *Hudson's Baai*

s klaarblykelyks
e van die stel-
terlyk zeer ver-
ter veele rede-
e omftandighee-
l, die niet toe-
k aangenoomen
van opgeeven
gewichtigste te
dat wy in der
unt waaren; ten
te bepaaling van
30'. (wyl hy die
onderfteld heeft)
e, daar wy wel
n, en hy heeft
oostelyke leng-
n van *London*,
ten Westen van
ren. Ten twee-
ak was geweest,
werking voort-
n zouden een en
ebben, 't welk zo
erden, het zelve
an *Hudson's Baai*

VOOR-

voorgevallen, en zelfs in verscheidene an-
dere oorden van de wereld; derhalve kan
de nabyheid van het zeilsteenig aspunt
de oorzaak niet zyn beide hier en daar,
daar het niet ongerymt is te onderstel-
len, dat het nergens van die oorzaak
heeft afgehangen.

MEN heeft deeze zwaarigheid op eene
andere wyze zoeken op te lossen met een
gebuurschap te veronderstellen van een
meer groote klomp van mynstoffe, die de
regelmaatige richting der naald zoude kon-
nen stooren en afleiden. Dit nu eens, niet
alleen als moogelyk, maar zelfs als waar-
schynelyk, toegestaan zynde, het geen
misschien meer is als 'er, 't zy uit de
grondbeginfelen by Wysgeeren aangenoo-
men, 't zy uit de klaarheid der proefnee-
dingen, van gezegt kan worden, zo kan
het nochtans niet, als de oorzaak in dit
geval, aangenoomen worden, wyl zulks ge-
ke uitwerkfels moest voortgebragt hebben;
n was de naald daar door ontruft gewor-
den, zo had zy eene vaste leiding moeten
rygen, het geen, als reeds gezegt is,
het waargenoomen wierdt; en behalven
dat,

dat, genoomen het was zo geweest, zoude men 't niet hebben kunnen verhelpen, als door een eenvoudigen en natuurlyken weg, namelyk door het kompas te brengen buiten den werk-kring, die men veronderstelt dat zulk een myn-klomp moet bezitten; nochtans, gelyk wy hier na zullen zien, wierd 'er een ander middel gevonden, die geenerley betrekking heeft noch tot deeze, noch tot de eerste oorzaak.

DE laatste oorzaak, aan dewelke dit verschynfel wierdt toegeschreeven, was de koude, voortkomende uit de nabyheid eener meeningte van ys; het welk eene bekende en tastelyke werking op de lucht heb- bende, begreepen kan worden op deze- ve wyze op de zeilsteenige deelen die in den zeilsteen invloegen, te werken, of misschien wel op de naald zelve, met hare re pooren te doen sluiten; want op welke wyze men die werking ondersteld, het uitwerksel moet by na het zelfde zyn en aan de oplossing van dit tegenwoordig vraagstuk evenveel toebrengen. Indien men in weerwil van 't geen wy wegens de blykheid, om in diergelyke gevallen, waar

schyn

zo geweest, zo schynlyke onderstellingen aan te neemen;
 n kunnen verhe- gezegt hebben, noch een beter bewys
 idigen en natuur- begerde, zo zal men het, denk ik, in
 r het kompas te het enkel en eenvoudig hulpmiddel vin-
 -kring, die men den, door welk wy uit deeze onzeker-
 myn-klomp moe- heid gered wierden; en dat was met al-
 k wy hier na zul- leen de kompassen in eene warmer lucht
 ander middel ge- te verplaatsen; alwaar de naalden hunne
 betrekking heeft beweegelykheid wel haast wederkreegen, en
 de eerste oorzaak zich naar gewoonte richteden, als zynde
 aan dewelke di- wederom van de fyne zeilsteenige vloei-
 chreeven, was d- stoffe doordrongen. Men mag ten voor-
 it de nabyheid e- deele van deeze oorzaak bybrengen, dat
 welk eene beken- indien men dezelve aanneemelyk keurt,
 op de lucht heb- wy dan vinden zullen, dat het aan alle
 worden op deze omstandigheeden, die onder onze kennis
 ige deelen die i- vallen, voldoet; want voor eerst zien wy,
 te werken, o- dat het zelfde in andere deelen der Straa-
 d zelve, met ha- ren van *Hudson* gebeurende, verre van tot
 en; want op wa- eene tegenwerping te kunnen verstreken,
 ondersteld, he- veel eer eene wezentlyke bekrachtiging
 het zelfde zyn- is van de waarheid deezer onderstelling;
 dit tegenwoord- vermits dezelve oorzaak hier en daar het
 ngen. Indien me- zelfde uitwerksel kan voortbrengen. *Ten*
 wy wegens de b- zweeden, voldoet het zeer wel aan de on-
 e gevallen, wa- zekerheid, ongestaadigheid, en indien ik
 schyn... V my

my dus mag uitdrukken, afgetrokkenheid (*Distraction*) die de naalden ondergaan want zo dra als wy het aan de koude toe fchryven, moeten wy begrypen dat het verſcheidentlyk moet werken, naar gelang der krachte van 't vriezend vermoogen, de gedaante der zeilſteenige deeltjes, en het maakfel der pooren in de naalden: *en ten derden*, dit komt volſtrekt overeen met het herkrygen van de beweegelykheid der naalde in eene warmer lucht, door die wederzydsche teegenſtrydigheid, die men in alle de uitwerkſels van hette en koud beſpeurt. Men moet echter aanmerken dat, ſchoon deeze oorzaak in dit geval toegeſtaan word, dezelve nochtans geen andere op andere plaatſen uitsluit; want de fynheid van de zeilſteenige vloeistoſſe gade ſtaande, en de wyze, op dewelke wy begrypen dat zy werken moeten, kan men zonder ongerymtheid onderſtellen, dat hunne werkingen door verſcheiderley oorzaken kunnen ontruſt worden, en hoe meer wy 'er kunnen vinden, hoe meer klaarheid wy 'er uit zullen kunnen afleiden ter begunſting van die onderſtelling

afgetrokkenheid, die teegenwoordig is aangenoomen. Maar, al wat ik hier heb voorgesteld, 't zy gegrond of niet gegrond, waarfchynlyk of onwaarfchynelyk, 't zy wel of kwaalyk begrepen, klaar of onduidelyk uitgedrukt, of eindelyk, hoe het 'er ook mede zy, ik geef het aan het oordeel van den befeiden en kundigen Lezer over; vermits deeze uitweiding, 't zy myn gevoelen of aangenoomen of verworpen wordt, het oogmerk, dat ik 'er mede gehad hebbe, volkoomen beantwoorden zal, indien zy hem maar eenigermaaten tot de ontdekking van de waarheid brengt; my ondertuffchen zeyende, dat dit voor eene aanneemelyke verfchooning kan doorgaan, zo hervat ik den draad myner gefchiedeniffe daar ik hem gelaaten hadde.

Op den 5ten ligteden wy het anker en zielden de zuidzy van *Sir Biby's-Island*, en hoopte dat wy de opening, die wy te vooren hadden zoeken te bereiken, in voozen kunnen zeilen, maar het mislukte ons ten tweede maal; wyl het ys, met groote fchotfen uit en in dryvende, ons

wederom noodzaakte daar van af te zien. Hier was het dat ons zes kanots vol *Eskimaux* aan boord kwaamen, met een grootte party walvis-beenen, die wy tot zulke een prys kogten, dat zy te vreden waaren en wy 'er voordeel by vonden; maar schoon zy zeer wenschten om ons nader aan land te zien, en dat zy daar toe al hunne vorige seinen herhaalden, floegen wy die nochtans in den wind, ons wettend niet zynde handel te dryven, maar ons dekkingen te doen. Wy zetteden van daar noordwaarts tot op de hoogte van 62 12'. Toen stevenden wy naar 't N. W. en over verscheide ondieptens, en tusschen veel laage Eilandjes gezeild hebbende, schooten wy *Nevill's* baai in, dezelve daar wy gezogt hadden in te loopen aan het zuid-einde van *Sir Biby's* Eiland; dat dezelve eenigermate dekt, leggende omtrent vyf uren daar van daar naar 't Z. O. Als men 'er in is, bevingen men, dat het eene zeer ruime baai, evenwel voor de zee gedekt is: in deszelfs diepte is eene reedelyk breede rivier die westwaards stroomt. Het vaste land

van af te zien denzelfven is van eenen gemakkelyken
 kanots vol *Esk* begang, en bestaat uit een gladde rots,
 met een groot met mos, en hier en daar met wat kruid
 die wy tot zul bewassen. De beste ingang in *Nevill's*
 e vreden waaren bai is tusschen het zuidwest einde van
 vonden; maar *Sir Biby's* Eiland en het hoofdland.
 n om ons nade Wy zeilden den 8^{en}. met voorneemen
 zy daar toe al in de Noord-kust te bereiken, maar we-
 haalden, floege rom langs de stranden zeilende, dreef
 wind, ons wen ns het Ty op eene reeks van stee-
 yven, maar on en, zodaanig dat ons schip zeer groot
 etteden van daa evaar liep, om aan stukken te stooten.
 hoogte van 62 Terwyl wy in deezen hachgelyken toe-
 y naar 't N. W. and waaren, kwaamen zes *Eskimauxsche*
 ieptens, en tu knots met balynen naar ons toe, die wy
 es gezeild hebben an hen kogten. Zy waaren zo be-
 s baai in, dezel van met onzen benaauwdten staat, dat
 den in te loopen erre van 'er eenig voordeel uit te trek-
 n *Sir Biby's* E en, zy niet alleen uit ter maate be-
 rmaate dekt, leg est, maar ten hoogsten gediensfig waa-
 en daar van daa en; want de stroom ons afgedreeven
 'er in is, beving ebende, was 'er een oud man, die
 ruime baai, e ar 't schein kundiger van den toestand
 is: in deszel er plaatse als de andere was, schoffelde
 breede rivier or ons heen, teekende de ondieptens,
 Het vaste lan hielt ons in de diepte; zo dat het

eenigzints door den bystand van dien wel-
doender was dat de *Resolution* niet alleen
voor 't vergaan behouden wierdt, maar
dat hy ook geen de minste schaade leedt.
Daarom, wat ook de *Fransche* Schryvers,
of ook zommige van de onze, tot nadeel
van dat arme volk zeggen moogen, moet
ten wy naar billykheid betuigen, dat zy
ons niet alleen heusch, maar met veel
goedheid en vriendelykheid onthaalden.

Ik wil wel bekennen, dat ik my nie
alleen ten hoogsten moest verwonderen
over het vernuft, maar ook over de ny-
verheid van dat volk; dat by gebrek van
zyer, zeer dikwyls genoodzaakt is, om
de punten hunner pylen, schigten en han-
poenen niet alleen, maar ook hunne by-
len en messen, van steen, tanden van
zee-paarden, of hoorn van zee-eenhoo-
rens, die hier in overvloed zyn, te ma-
ken; en men kan niet zeggen hoe hand-
zy met werktuigen omgaan, die ons
weinig bekwaam schynen, tot 't geen dat
zy dezelve toe gebruiken. Niet tegensta-
de hunne naalden insgelyks van dezelve
stofte gemaakt zyn, zyn hunne kleen-

volkoo
en dig
wyze
van *H*
beschre
Lezer
Hier u
spraak
sluiten
een en
dan m
aanvall
mensch
naars in
werkze
meester
heid,
de eeni
DEN
grond
dat zy
gemeen
draagen
hertjes;
rer laar
gelyk d
vo

nd van dien wel-
olution niet alleen
 n wierdt, maar
 ste schaade leedt.
ansche Schryvers,
 onze, tot nadeel
 en moogen, moe-
 betuigen, dat zy
 , maar met veel
 eid onthaalden.
 n, dat ik my nie
 oeft verwonderen
 ook over de ny
 dat by gebrek van
 noodzaakt is, on-
 , schigten en han-
 ar ook hunne by-
 teen, tanden van
 van zee-eenhoo-
 loed zyn, te ma-
 zeggen hoe hand-
 gaan, die ons z
 n, tot 't geen dat
 n. Niet tegensta-
 elyks van dezel-
 zyn hunne kleer-

volkoomen wel genaaid, en niet alleen sterk
 en digt, maar ook heel net, op dezelve
 wyze gemaakt, als die wy in de straaten
 van *Hudson* ontmoet, en te vooren breder
 beschreeven hebben: wy zullen dan den
 Lezer met geene herhaaling ophouden.
 Hier uit en uit de overeenkomst hunner
 spraak, gestalte en gewoontens, be-
 sluiten wy, dat zy oorspronkelyk maar
 een en het zelfde volk uitmaaken; doch
 dan moet men bekennen dat deeze veel
 aanvalliger, vriendelyker en geschikter
 menschen zyn, zo wel als grooter konste-
 naars in de byzondere deelen hunner hand-
 werkzels, die zy alle van een en dezelve
 meesteresse, te weten de noodzaakelyk-
 heid, geleert hebben, dewelke by hun
 de eenige Moeder der uitvindinge is.

DEEZE aanmerking zal eenigzints ge-
 grond voorkoomen, als men acht geeft
 dat zy aan de boorden hunner kleederen
 gemeenlyk franjen van gefnipperd leer
 draagen, en somtyds tanden van jonge
 hertjes; de vrouwen doen de boorden haa-
 rer laarzen niet met balynen uitsteeken,
 gelyk de andere *Eskimaux*, wier gewoon-

ten wy te vooren beschreeven hebben. Daar is noch eene omstandigheid by dit volk, waarin zy met de eerste verschillen, naamentlyk dat zy mutsen van een buffels staart gemaakt, op hunne hoofden draagen; die, schoon zy yffelyk staan, nochtans van een zeer goed gebruik zyn, om de muggen, die in dit gewest schrikkelyk lastig zyn, af te weeren. Het is wel waar, dat hun het haar over het aangezicht hangende, het gezicht eenigzints verhinderd, doch zy schuiven het dan ligt met de handen weg; en indien zy zich op deeze wyze niet beschermden, zo zou 'er dat ongedierte also onverdraaglyk zyn, als in sommige plaatsen van *Lapland*; gelyk het de Heer de *Maupertuis*, in zyn uitnemend Boek over de gedaante des Aardkloots, verhaalt. Het is wel waar dat dit de kinderen, wanneer zy noch op 's moeders rugge gedraagen worden, afzienlyk maakt en eene flegte gedagten van de barbaarsheid dier Wilden kan geeven, daar zy nochtans een weerloos en onbeduidend volk zyn.

WANNEER zy in zee gaan om te visschen,

reeven hebben.
digheid by dit
rste verschillen,
van een buffels
hoofden draa-
staan, nochtans
k zyn, om de
schrikkelyk lastig
s wel waar, dat
gezicht hangen-
verhinderd, doch
met de handen
op deeze wyze
u 'er dat onge-
k zyn, als in
oland, gelyk het
in zyn uitnee-
aante des Aard-
wel waar dat dit
noch op 's moe-
orden, afzienlyk
edagten van de
n kan geeven,
eerloos en onbe-
gaan om te vis-
schen,

schen, neemen zy gemeenlyk een blaas
vol traan-olie in de boot mee, even als
de onze gewoon zyn een fles met ster-
ken drank mee te neemen; en zy schy-
nen dien met even zo veel smaak te drin-
ken; zelfs hebben wy gezien, dat hun
voorraad op zynde, zy de leege blaas te-
gen de tanden, met de alleruiterste vol-
doening zo het scheen, streeken. Het is
zeer waarschyndlyk, dat zy by ondervin-
ding overtuigt zyn, van de deugd van dit
soort van olie in deeze strenge luchtstreek,
dewyl zy 'er zo greetig naar zyn; en ik
wil het des te liever gelooven, om dat my
gezegd is, dat de inwoonders van *S^t. Kil-
da*, een rotfig Eiland op de kust van *Schot-
land*, niet minder graag zyn naar die olie
die zy uit de *Soland's* ganzen trekken, en
die niet veel minder garstig is dan de traan.
Zy gebruiken die olie ook in hunne lam-
pen, die zy van steen maaken, met moei-
te uithollen, en zo konstig, dat men 't
niet verwagten zou van de werktuigen, die
zy 'er toe gebruiken moeten; en in plaats
van catoen, zo als wy, gebruiken zy ge-
droogde ganzen drek, dat wel een slegte

toevlucht is, doch beter dan niet met al.

Zy hebben eene behendige wyze om vuur te ontsteeken, naamentlyk, zy maaken twee kleine plat gemaakte drooge houtjes gereed, in ieder booren zy een gat, en in dezelve eene rolagtig stuk hout gestookten hebbende, hegten zy 'er eene leedere riem aan vast, en draaien het dan zo gezwind rond, dat de twee houtjes op die wyze tegen elkander gewreeven, door die sterke beweeging wel haast in brand geraaken; en vervolgens het aangestookten stukje hout tegen drooge mos houdende, even zo als wy met tontel te werk gaan, maaken zy zulk een groot vuur als zy willen. Ik mag hier wel byvoegen, dat het kleine hout dat zy hebben, alleen maar dryvend hout is, en dit hun in den winter ontbreekende, zyn zy genoodzaakt ten behoefte van hun huisgezin hunne lampen daar toe te gebruiken. Men denkt in 't algemeen, dat dit volk des winters onder aards huis houdt; maar dat dit eene valsche verbeelding is, blykt daar uit, dat de grond, dien zy bewoonen, voor het meeste gedeelte bestaat uit eene ge-

duu-

duurig
daalen
is die
rots zo
in te h
ne sch
't den
wy 'er
brengen
ver va
hunne
hadden
dat de
teelen
hunne
ven zie
den zie
lyken
van ee
moet,
VAN
koers
kwaam
wy an
recht g
grootte

dan niet met al-
 ndige wyze om
 ntlyk, zy maa-
 emaakte drooge
 booren zy een
 slagtig stuk hout
 ten zy 'er eene
 draaien het dan
 twee houtjes op
 ewreeven, door
 haast in brand
 het aangestooken
 mos houdende,
 te werk gaan,
 oot vuur als zy
 byvoegen, dat
 hebben, alleen
 a dit hun in den
 zy genoodzaakt
 huisgezin hunne
 en. Men denkt
 volk des winters
 naar dat dit ee-
 blykt daar uit,
 bewoonen, voor
 at uit eene ge-
 duu-

duurige rots; en schoon 'er in sommige
 daalen wel een diepe grond kan zyn, zo
 is die nochtans zo hard bevrooren als de
 rots zelf, zo dat het onmogelyk is om 'er
 in te huisvesten. Eenige staaltjes van hun-
 ne schranderheid gegeven hebbende, zal
 't den Lezer mogelyk niet verveelen, dat
 wy 'er een hunner eenvoudigheid te berde
 bringe. Deeze arme menschen zyn zo
 ver van de jaloersheid, ten opzichte van
 hunne wyven, dat zy ons geerne haar
 hadden overgelaaten, zich verbeeldende,
 dat de kinderen, die wy 'er by zouden
 teelen, in alle deelen zo ver boven die van
 hunne natie zouden zyn, als zy ons bo-
 ven zich zelve schatten; want zy verbeel-
 den zich vast in, dat elk man zyn 's ge-
 lyken moet voortbrengen, en dat de zoon
 van een Capitein, een Capitein weezen
 moet, enz.

VAN hier zeilende, rigteden wy onze
 koers ten Oosten, en op den 9^{en}. July
 kwaamen wy aan *Sea-Horse-Island* alwaar
 wy ankerden; dat Eiland werd zo met
 recht genaamd, wyl 'er eene buitengemeene
 groote meenigte van zee-paarden zyn; en
 wyl

wyl het dan de tyd is dat zy voort teelen, zyn zy zeer verwoed, brullende op eene schrikkelyke wyze; zommige dompelden zich tegen het strand, en eene grooter meenigte in de zee die zyne kust bespoeld. Ik zal den Lezer niet ophouden met eene beschryving van een dier, zo meenigmaal gegeven; hy gelieve het oog maar op de plaat te slaan, daar hetzelfde naar 't leven verbeeld is. Wyl dit het Oostelykste is van alle de Eilanden daar wy gewag van gemaakt hebben, zo koomen 'er de Wiiden ook het minste, als zynde geheel buiten hunnen weg geleege, 't welk waarfchynelyk de reden is dat 'er zo veele zee-paarden gaan om te werpen; en dat 'er zo dikwyls groote vluchten van zee-vogels gezien worden, als duiven, meeuwen, zwarte endvogels, enz. Dit is alles, wat ik zeggen kan, van eene plaats, die wy maar even aangedaan hebben.

DEN 10^{en}. ligteden wy het anker en hielden ons langs het strand, tusschen veele kleine Eilandjes en fchotfen van dryvend ys, tot dat wy aan *Whale-Cove*, op de
hoog-

hoogte
waaren
van de
veele
Wilden
bezoeken
zy 's z
landen
genthei
was op
Cap. g
aan lan
den alda
met tw
zo haast
kimauk
maar he
kinderen
de; w
plaats t
van dat
wy naar
vruchtelo
het Ty
Westen
toeven v

e Baai

voort teelen,
lende op eene
lompelden zich
rooter meenig-
bespoeld. Ik
n met eene be-
neenigmaal ge-
g maar op de
e naar 't lee-
het Oostelykste
aar wy gewag
koomen 'er de
s zynde geheel
gen, 't welk
dat 'er zo vee-
e werpen; en
vluchten van
als duiven,
ls, enz. Dit
an, van eene
angedaan heb-
et anker en hiel-
tusschen veele
van dryvend
le-Cove, op de
hoog-

hoogte van 62°. 30'. N. br. gekoomen
waaren. Wy ontdekten aan het Westen
van deeze plaats eene Baai, in dewelke
veele Eilanden waaren, en daar eenige
Wilden van daan kwaamen om ons te
bezoeken; want men zal aanmerken, dat
zy 's zomers altoos zoeken de barste Ei-
landen te bewoonen, om betere gelee-
gentheid tot visschen te hebben. Het
was op een van deeze Eilanden dat de
Cap. goed vond met den kleinen boot
aan land te gaan, om de omstandighee-
den aldaar op te neemen: ik verzelde hem
met twee matroozen. Wy waaren niet
zo haast aan land of omtrent twintig *Es-
kimaux* kwaamen naar ons toe loopen,
maar het waaren alle meest vrouwen en
kinderen, de mannen uit visschen zyn-
de; wy verlieten haar voort om die
plaats te bezien; en op den hoogsten top
van dat Eiland geklommen zynde, zagen
wy naar eene wyde opening om, doch
vruchteloos: daarom, en om dat wy uit
het Ty bespeurden, dat de vloed uit het
Westen kwam, keerden wy zonder ver-
toeven weer aan boord van de *Resolution*.

DEN

DEN 11^{en}. zetteden wy wederom onder zeil, en kwaamen dien zelfden dag op de hoogte van 62°. 47'. N. br., waar van daan wy eene groote opening ten westen loopende gewaar wierden, en die ik *Corbet's-Inlet* noemde. Wy zeilden 'er niet in om twee redens; de eerste, om dat de Ty-stroom van het Oosten van daan kwam, en ten tweeden, om dat Cap. *Moor* zich inbeelde dat hy 'er het end van zag; zo dat wy na eenen korten t'zaamenpraak met de *Eskimaux*, die hier ter plaatsse vry talryk zyn, en na ons van versich water te hebben voorzien, dat wy in de holtens van de rotsen, wegens het smelten van de sneeuw, in overvloed vonden; beslooten wederom naar de schepen te keeren, 't welk wy ingevolge op den 13^{en}. doende, onze beide schepen ten anker in eene tamelyke goede reede, tusschen *Marble-Eiland* en het vafte land, vonden leggen.

HET eerste nieuws dat wy hoorden, was, dat in ons afzyn, de *Dobbs Galley*, groot gevaar had geloopen, wegens het ys dat tegen haar kwam aandryven 'in

Ran

Rankin
Westen
dien ty
Cap. S
den Stu
op te n
eersten,
len op
O. omg
het op
meest a
hebben.
Westoll,
plaats g
zoek ge
schynely
het geen
ten van
maar hy
door de
zo dat h
Island te
dat wy
gingen,
voerde,
tweeden

y wederom on-
 en zelfden dag
 . N. br., waar
 e opening ten
 ierden, en die
 Wy zeilden 'er
 de eerste, om
 het Oosten van
 en, om dat Cap.
 'er het end van
 en korten t'zaa-
 x, die hier ter
 en na ons van
 orzien, dat wy
 en, wegens het
 a overvloed von-
 aar de schepen te
 olge op den 13^{en}.
 ben ten anker in
 e, tusschen Mar-
 land, vonden
 at wy hoorden,
 de *Dobbs Galley*
 en, wegens he-
 n aandryven uit

Ran

Rankin's-Inlet, omtrent vier mylen ten
 Westen afgeleegen, en daar het ys op
 dien tyd aan stukken gebrooken was. De
 Cap. *Smith* zondt zynen eersten en twee-
 den Stuurman naar die plaats om dezelve
 op te neemen; en volgens 't bericht van den
 eersten, hadden zy na omtrent dertig my-
 len op verschillende strecken van N. ten
 O. omgezeilt te hebben, gevonden dat
 het op eene Baai uitliep; het land was 'er
 meest als dat, dat wy reeds beschreeven
 hebben. Volgens het bericht dat de H.
Westoll, de tweede stuurman, van deeze
 plaats gegeven hadt, voor dat dit onder-
 zoek gedaan was, scheen 'er eenige waar-
 schynelykheid tot eenen doortogt te zyn,
 het geen Cap. *Smith* bewoog om te trag-
 ten van 'er met zyn schip in te koomen;
 maar hy vond zich wel haast in 't naauw
 door de gevaarlyke rotsen en ondieptens;
 zo dat hy 'er van afzag en naar *Marble-*
Island te rug keerde. Den zelven morgen
 dat wy aan boord van de *Dobbs-G.* 'ey
 gingen, had Cap. *Smith*, die de *California*
 voerde, zynen langen boot met zynen
 tweeden Stuurman uitgezonden om de ge-
 hee-

heele kust, tusschen de Caap *Jalabert* op de hoogte van $63^{\circ} 15'$ N. br., en de Caap *Furleton*, op de hoogte van $64^{\circ} 15'$ N. br., na te speuren. Terwyl wy daar lagen, kwamen ses *Eskimaux* aan ons boord, van dewelke wy het vleesch van vier zee-kalven kogten om 'er traan-olie van te maaken; vervolgens lieten wy hen wederom heen gaan, en loften by haer vertrek een van onze zwaare stukken; welks klank door alle de omleggende rotsen weergekaats zynde, zulk een schrikkelijk geluit gaf, dat zy 'er door vervaard geworden, daar na nooit wederom by ons zyn gekoomen.

Wy vertrokken den 14^{en}. in gezelschap van de *California*, en hielden noordwaarts, ter zelve tyd de *Resolution* onder het bevel van onzen opper-Stuurman afzende, om den zelve weg te doen die ten opzichte van den langen boot van de *California* was voorgesteld geweest, met last van ons omtrent de Caap *Furleton* weder by te koomen. Den volgenden geheelen dag zeilden wy door heele dikke schotfens ys, die wy eindelyk niet konden door

vaa

op *Jalabert* op
N. br., en de
te van $64^{\circ}.15'$.
erwyl wy daar
maux aan ons
het vleesch van
n'er traan-olie
s lieten wy hen
loften by haar
waare stukken;
mleggende rot-
zulk een schrik-
er door vervaart
wederom by ons

en. in gezelschap
en noordwaarts.
n onder het be-
rman afzenden-
te doen die ten
boot van de Ca-
eweest, met last
Furleton wede-
genden geheelen
e dikke schotfen
t konden door-
vaa

vaaren, zo dat wy en de *California*
genoodzaakt wierden een breed *veld*, zo
als de zee-lieden het in dat gewest noe-
men, aan te klampen, tot dat wy door
deszelfs scheiding eene vrye doorvaart
mogten erlangen. Terwyl wy hier la-
gen, zagen wy eene meenigte zee-kal-
ven en zee-paarden, die zich op dat *ys-
veld* lagen te koesteren, en die wy niet
veel ontrusteden.

Op den 16^{en}. verschoot het ys, en los-
geraakt zynde hielden wy naar strand,
alwaar wy wel haast geheel daar van be-
vryd raakten; maar van het eene onge-
mak vervielen wy wel haast in het ander;
want de meenigte rotfige ondieptens,
die zich een myl of twee ver uitstrek-
ten en op half Ty droog leggen, maa-
ken dat men langs dit strand niet als
met de grootste omzichtigheid zeilen kan.
Op den 18^{en}. hadden wy meer ys, en
om het te ontwyken laveerden wy sterk
heen en weer, te meer om dat, dit de
eigentlyke plaats zynde om op de boo-
gen te kruiffen, wy geen tyd te verliezen
hadden. Doch dezelve niet weder by

ons koomende gelyk wy het verwacht hadden, wierden wy verdrietig en ongeduldig, zo dat men eindelyk besloot dat de schepen van malkander zouden scheiden om hen te gaan opzoeken; waar op de *California* ten Zuiden steevende en wy ten Noorden. Ter zelve tyd wende ik met het pynasje naar strand, naar een uitsteekende-kust op de hoogte van $64^{\circ}. 32'$ N. br., dat wy *Cape-Fry* noemden, ter eere van den Ridder *Rowland Fry*, eenen van de Noord-Wester Committé. In onze doorvaart zagen wy veele walvisschen dadelende langs het strand; en het Ty naspeurende, vonden wy dat het uit het Noorden kwam, dat het omtrent tien voeten hoog op strand klom, en dat het op volle en nieuwe maan te drie uren hoog water was. De landing op deeze kust was hier gemakkelyk, maar rees vry hoog en wat ver van strand af bestonden de bergen uit roodachtige rotfen, zeer glad en gantsch bar. De grond van hunne valleyen bestond uit een soort van turfachtige aarde, daar redelyk lang gras op groeide, en hier en daar eenige kruiden, die

geel

geele
soort
en b
den.
de po
Wy z
van w
kruid
fla,
noord
wordt
in *Sp*
daante
hier g
Wy z
die op
maar d
jaagen
Dobbs-
ruime z
onze t
gedekt
walvis
een lilli
trent al
kleur.

het verwagt
drietig en onge-
elyk belloot dat
er zouden schei-
oeken; waar op
steevende en wy
er tyd wende ik
nd, naar een uit-
gte van 64°. 32'.
ry noemden, ter
land Fry, eenen
mmitté. In onze
e walviſſchen dar-
; en het Ty na-
dat het uit het
het omtrent tien
klom, en dat het
an te drie uren
ding op deeze kuf-
aar rees vry hoog
af beſtonden de
roſen, zeer glad
ond van hunne va-
foort van turfach-
yk lang gras on-
enige kruiden, die
ge

geele bloemen droegen; als meede een
foort van wikken, die toen, met roode
en blaauwe bloemen, in volle bloei ſton-
den. Van deeze waaren 'er meenigte by
de poelen, daar wy 'er veele van vonden.
Wy zagen 'er inſgelyks verſcheide banken
van wit zand, daar eenfoort van muur-
kruid op groeit, zeer ſmaakelyk by de
ſla, als mede veel lepelblad, dat in de
noorder geweften overvloedig gevonden
wordt, zo wel naaby het aspunt, als
in *Spitsbergen*; maar dit verſchilt in ge-
daante eenigzints van het lepelblad dat
hier groeit, en is malfcher van ſmaak.
Wy zagen verſcheide kudden van herten,
die op het afhangen der bergen graasden,
maar de tyd liet ons niet toe om 'er op te
jaagen, om dat wy aan boord van de
Dobbs-Galley moeſten gaan, die ons in de
ruime zee lag te wagten. Wy merkten in
onze te rugvaart, dat het water zeer dik
gedekt lag met het geen de matroozen
walvis-voedſel noemen, zo wel als van
een lillig en kleinderfoort, zo groot om-
trent als eene groote vlieg, en zwart van
kleur. Het zee-onkruid groeit 'er tot ee-

ne ongemeene hoogte, sommige wel dertig voet hoog; ik maak 'er gewag van om dat het, ten minsten aan my, zeer wonderlyk voorkomt, wyl 'er maar weinige plant-gewassen, wegens de strengheid der luchtstreek, op land zyn.

HIER van daan zeilden wy den 21^{en}, om volgens het besluit, van het welk wy gesproken hebben, onze twee booten te gaan opspeuren, het geen des te noodiger was, om dat het bekwaamst gety des jaars voor de ontdekking nu reeds verlopen was, behalven dat wy 'er, by gebrek van die vaartuigen, geen gebruik van maaken konden. Den volgenden dag, raakten wy in gezelschap van de *California*, en na een ryp overleg over den tegenwoordigen toestand onzer zaaken, wierdt 'er beslooten, dat wy niet langer dan tot den 28^{en}. zouden wagten; en dat in die tusschen-tyd, de *California* tot op breedte van 64°. en de *Dobbs* tot die van 65°. N. br. gaan zou. Wy naamen alle mogelyke voorzorge om te beletten, dat de booten, terwyl wy deezen koers hielden, niet mogten voorby zeilen, zonder kund-

fchap

fchap
of we
de wi
met b
eene l
te Ca
voet e
noodig
aanwee
vrees
wy een
strand
booten
en op
re vlag
zich na
verdere
ALI
zeilden
de *Calij*
hoogte
ik in
Stuurma
van de
te peyle
vloed u

mige wel der-
gewag van om
ny, zeer won-
maar weinige
strengheid der

wy den 21^{en},
an het welk wy
twee booten te
des te noodi-
bekwaamst gety
kking nu reeds
dat wy 'er, by
n, geen gebruik
volgenden dag,
van de *Califor-*
over den tegen-
zaaken, wierdt
t langer dan tot
; en dat in die
a tot op breedte
tot die van 65°.
aamen alle moo-
beletten, dat de
n koers hielden,
n, zonder kund-
schap

schap hoe zy ons zouden kunnen volgen,
of weder by ons koomen. Tot dat ein-
de wierden de pynasjes van beide schepen
met bekwaame Officieren afgezonden om
eene lange stok met eene vliegende vlag
te Caap *Fry* op te steeken; aan welks
voet een brief begraven wierdt, die de
noodige onderrichtingen bevattede en hun
aanwees wat koers wy hielden; en uit
vrees dat zy het mogten missen, lagen
wy een vat, omtrent anderhalf myl van
strand af, daar wy oordeelden dat de
booten noodwendig moesten doorvaaren;
en op het zelve staken wy eene kleinde-
re vlag, met eene aanduiding, dat zy
zich naar Caap *Fry* begeeven zouden om
verdere kundschap te bekoomen.

ALLES op die wyze geschikt zynde,
zeilden wy op den 23^{en}. Noordwaarts, en
de *California* Zuidwaarts. Toen wy de
hoogte van 65°. 5'. bereikt hadden, ging
ik in het pynasje met onzen tweeden
Stuurman en zes andere, aan de West-kust
van de *Welcome* aan land, om het Ty
te peylen; daar vonden wy insgelyks de
vloed uit het Noorden komende, en de

tyd van hoog water was byna even dezelve als op Caap *Fry*; maar het klom 'er meer als drie voet hooger volgens een peil-paal, die wy 'er met laag water tot eene maat gezet hadden, om de proeve des te zeekerder te maaken. De landstreek verscheelt weinig van die, welke omtrent Caap *Fry* legt, behalven dat het wat hooger schynt, en wy zagen hier zo wel als daar groote kudden van harten weiden. Ook zagen wy in onze doorvaart veele zwarte walvisschen, en ik kan my niet onthouden van aan te merken, dat, hun groot getal gade slaande, het zeer waarschyndelyk is, dat de Factoryen op deeze plaats eene zeer voordeelige visscherij zouden kunnen opregten; het geen zeer gewigtig voor de Natie zyn zoude, vermits wy in eenige jaaren herwaarts zo weinig in de walvisch-vangst gevordert hebben, niet tegenstaande de ongemeene aanmoediging die de Overheid daar toe verleend heeft, om ons te ontslaan van de noodzaakelykheid, daar wy in zyn, om walvisch-beenen, en traan-olie elders te gaan koopen. Daar schynt ook meer reden te

zyn

zyn
dan in
Spitsbe
bezet
het w
aard
dingen
hebben
ken ve
spoed
le waa
ze doo
wy die
de *Dob*
W
aan Ca
maak v
booten,
N. br.
den.
richtede
hoogte
ten Oof
zynen
gezien
der op

na even dezel-
het kлом 'er
r volgens een
laag water tot
om de proeve
en. De land-
n die, welke
ehalven dat het
y zagen hier zo
len van harten
in onze door-
hen, en ik kan
aan te merken,
laande, het zeer
e Factoryen op
rdeelige viſſche-
n; het geen zeer
yn zoude, ver-
n herwaarts zo
angſt gevordert
de ongemeene
erheid daar toe
ontſlaan van de
y in zyn, om
lie elders te gaan
k meer reden te
zyn

zyn om liever hier eene kans te waagen
dan in de Straat *Davis*, of op de kuſt van
Spitsbergen, om dat de *Welcome* minder
bezet is met ys, en het water ondieper,
het welk, zo als de kenners van den
aard dier viſſchery wel weeten, twee
dingen zyn, die op dezelve veel invloed
hebben. Na dat wy aan land onze zaa-
ken verricht hadden, en dat met zo veel
ſpoed als ons moogelyk was, en zo vee-
le waarneemingen als wy konden in on-
ze doorvaart gedaan hebbende, keerden
wy dien zelve dag weder aan boord van
de *Dobbs-Galley*.

Wy zeilden op den 26^{en}. te rug tot
aan Caap *Fry*, en hadden daar het ver-
maak van 'er de *California* met de twee
booten, die op de hoogte van 64°. 10'.
N. br. elkandere ontmoet hadden, te vin-
den. De Officieren van hun boord be-
richteden ons, dat zy eenen Inham op de
hoogte van 64°. N. br. en 32'. lengte
ten Ooſten van *Marble-Island*, die aan
zynen ingang drie of vier uren wyd was,
gezien hadden; maar die, agt uren ver-
der op gezeildt zynde, zich tot de wydte

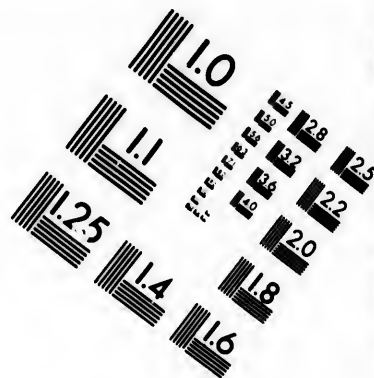
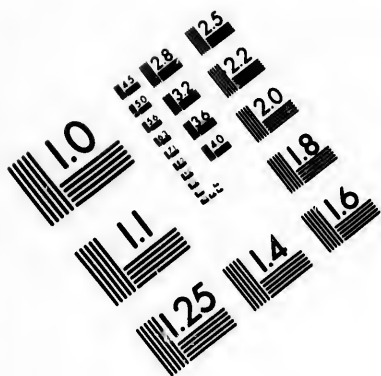
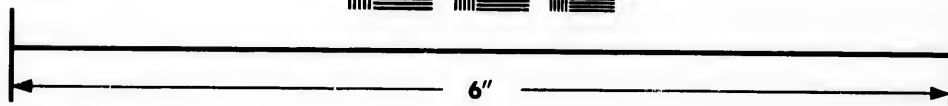
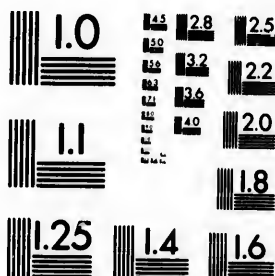

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

van zes of zeeven uren uitsprekte. Dat hunne koers zo ver N. N. W. was, volgens het kompas, maar dat die toen meer ten Westen begoft te loopen; dat tien uren hooger gezeildt hebbende, hy hoe langer hoe naauwer wierdt, tot dat hy maar vier uren wyd was; dat, niet tegenstaande zy de stranden wederom hadden zien van elkandere wyken, zy de lust om verder te gaan verlooren hadden, om dat het water in plaats van zout, helder en diep te zyn, met steile kusten en sterke stroomen op die hoogte zoeter, dikker en ondieper wierdt; dat zy in hare doorvaart veele *Eskimaux* hadden ontmoet, die voor een geringe prys hun van zeer veel wild voorzien hadden, en die hun noch meer verzorgt zouden hebben, als meede traan-olie, dien zy insgelyks in overvloed hadden, indien 'er maar tyd was geweest. Dit was al het bericht, dat zy ons gaven, of konden geeven; zo dat men noch niet weet hoe die Inham uitloopt; het geen echter aan onze redeneringen desweegen gantsch niet benaadeelt, aangezien de omstandigheeden daar wy van

ge-

uitstrekke. Dat J. W. was, vol-
 lat die toen meer
 open; dat tien
 ebende, hy hoe
 dt, tot dat hy
 as; dat, niet te-
 n wederom had-
 wyken, zy de
 erlooren hadden,
 s van zout, hel-
 t steile kusten en
 hoogte zoeter,
 t; dat zy in haa-
 aux hadden ont-
 nge prys hun van
 hadden, en die
 zouden hebben,
 n zy insgelyks in
 en 'er maar tyd
 l het bericht, dat
 n geeven; zo dat
 e die Inham uit-
 an onze redenee-
 niet benaadeelt,
 eden daar wy van
 ge-

gesprooken hebben, die zeekerlyk zeer zeldzaam en merkwaardig zyn, als men die beschouwt met betrekkinge op de ontdekking, daar wy om uitgezonden waaren.

HET is zeer waarschynlyk dat deeze Inham eenig gemeenschap heeft met een groot meir binnen in het land, dat misschien eene andere diergelyke uitloozing heeft, in den grooten Westerlyken Oceaen; en eene omstandigheid; die zy in 't opzeilen waargenoomen hadden, zet die gissing veel gewigt by. Die omstandigheid was naamentlyk, dat de stroom van de Ebb de helft radder liep dan in de *Theems*, tien uren in de twaalf, schoon zy opwaarts twaalf mylen breed was, en in de twee laatste uren deede de vloed het water stil staan. Ten anderen, schoon ik niet durf verzeekeren, dat 'er een onmiddelyken doortogt is, zo mag ik, dunkt my, evenwel gerust zeggen, dat 'er niets in hun verhaal is dat het tegendeel bewyft; maar dit zal in het vervolg nader overwoogen werden. Wel is waar dat de zoetheid van 't water op den eersten opslach tegen eenen doortogt schynt te be-

sluiten; maar al had het overal, ik meen op de oppervlakte versch geweest, zo zou 'er evenwel noch aan zodaanig een gevolg veel ontbrooken hebben; want dewyl het toen de tyd was dat de sneeuw smolt en van het land afliep, zo was dat te verwagten, en zou niets meer te verwonderen gehad hebben als 't geen men in de *Oostzee*, en op de West-kust van *Africa*, na de regen-maanden bespeurt. Ten laatsten kan men aanmerken, dat schoon de vloed uit het Westen koomende volstrekt beweest, dat daar een doortogt is naar eene andere zee, zo is nochtans een vloed uit het Oosten geen bewys van het teegendeel, dewyl men zeer wel weet dat in de Straat van *Magellaan*, de vloeden van de twee Oceanen elkander ontmoeten; en daar is grond om te gelooven, dat, zo men ooit eenen Noord-wester doortogt ontdekt, men hetzelfde aldaar insgelyks zal vinden.

DEWYL wy nu zo dicht aan de *Wager* waaren, en volkoomen verzeekert dat het groote Ty in de *Welcome* uit het Noorden kwam, dagten de twee Capiteinen dat het van hun plicht was om te be-

paa-

paale
nen
er
ibur
was,
ve g
betre
reisto
zo da
verge
den
onzee
straat
twee
denen
vier v
der be
MA
gende
ieder
was he
wy de
DE
als zy
van 65
telyke

ral, ik meen op
weest, zo zou
daanig een ge-
en; want dewyl
de sneeuw smolt
was dat te ver-
te verwonderen
men in de Oost-
an *Africa*, na de
Ten laatsten kan
on de vloed uit
trekt beweest, dat
eene andere zee,
l uit het Oosten
gendeel, dewyl
in de Straat van
n de twee Oceaa-
en daar is grond
o men ooit eenen
ontdekt, men het
vinden.

licht aan de *Wa-*
en verzeekert dat
Welcome uit het
de twee Capitei-
cht was om te be-
paa-

paalen wat ontdekking men daar zou kun-
nen doen, aangemerkt de heete twist die
er desweegen tusschen den Ridder *Ar-*
thur Dobbs en Cap. *Middleton* gereezen
was, de groote verwachtingen, die dezel-
ve gebaart hadde, alzo wel als de naauwe
betrekking, die zy tot deeze tegenwoordige
reistogt had, zulks scheenen te vorderen;
zo dat het verzuim daar van als eene on-
vergeeflyke nalaatigheid aangezien zou-
den kunnen geweest, en 't gemeen in de
onzekerheid gelaaten zyn, of het eene
straat was, gelyk het de eerste deezer
twee Heeren, uit zeer waarschynele re-
denen, beslooten had, of maar eene Ri-
vier van versch water, zo als het de an-
der beweerde.

MAAR, niet teegenstaande deeze drin-
gende redenen, en de sterke neiging, die
ieder toonde om deeze zaak te beslegten,
was het nochtans niet voor den 29^{en}, dat
wy deeze plaats inzeilden.

DE Straat van *Wager* (*Wager-Strait*), zo
als zy nu genoemd wordt, legt op de hoogte
van 65°. 33'. N. Br., en op 88°. 00'. wes-
telyke lengte van *London*, hebbende aan de
Noord-

Noord-zy van haaren ingang de Caap *Montague*, en aan de Zuid-zy, de Caap *Dobbs*. Het naauwste gedeelte van dezelve, is omtrent vyf uren ten westen van de laatst genoemde Caap af geleegen, en het is schaars vyf mylen wyder daar het Ty als een sluis stroomt, zo dat men met zekerheid mag vast stellen, dat het met spring-tyen naar gelang van agt of negen mylen in een uur loopt. Terwyl onze schepen daar lagen waaren wy 'er zeer weinig meester van; de stroom zo driftig zynde dat de *California* vier of vyf reizen omdraaide, niet tegenstaande al het geen het boots-volk in 't werk stelde, om het voor te koomen. Daar kan om de waarheid te zeggen, niets verwonderlyker voorkoomen, als het waater te zien raazen, kooken, branden, en dwarlen als of het eene groote vloed was, door meenigte van gebrooken rotsen; welke verschynselen nochtans geene andere oorzaak scheenen te hebben dan de naauwte van het kanaal in vergelyking van die groote meenigte van water, dat 'er door liep. Daar waaren veele schotsen ys, die van de

Wel.

Welco
en d
nocht
tyds
naar
Dus
maar
der dr
word,
makkel
Deeze
keling
strekke
stand v
welke
ren op
30^{en}. b
dat een
trent a
dezelve
daar na
plaats o
ten, en
hooge
winden
boemde

ingang de Caap
id-zy, de Caap
eelte van dezel-
ten westen van
af geleegen, en
wyder daar het
zo dat men met
en, dat het met
van agt of ne-
t. Terwyl on-
aren wy 'er zeer
troom zo driftig
ier of vyf reizen
ande al het geen
k stelde, om het
kan om de waar-
verwonderlyker
ater te zien ra-
en dwarlen als
was, door mee-
fen; welke ver-
e andere oorzaak
de naauwte van
g van die groote
at 'er door liep.
n ys, die van de
Wel-

Welcome met ons ingedreeven waaren,
en die schoon wy sterk voortzeilden,
nochtans door de ongeregelde drift, som-
tyds voor onze boeg en dan wederom
naar het agtersteeven gejaagd wierden.
Dus voeren wy omtrent drie uren :
maar *Savage-Sound*, alwaar het Ty min-
der driftig is, om dat de vaart breeder
word, voorby zynde, zeilden wy ge-
makkelijker en met meerder zekerheid.
Deeze sond bestaat uit eene aan een schaa-
keling van kleine Eilandjes, die zich uit-
strekken langs en op eenen zekeren af-
stand van het noorder strand, agter het
welke Cap. *Middleton* lag, toen hy te voo-
ren op die plaats geweest was. Op den
30^{en}. bevonden wy ons te *Deer-Sound*,
dat eene taamelyke goede reede is, om-
trent agt of tien uren hooger, en aan
dezelve zyde van de straat geleegen. Kort
daar na ontdekten wy eene bekwaame
plaats om de schepen in veiligheid te zet-
ten, en daar zy, gelyk als omheynt met
hooge rotsige Eilanden, meest voor alle
winden beschut waaren; deeze plaats
noemden wy Have van *Douglas* (*Douglas-*
Har-

Harbour,) ter eere van den Ridder *James* en *Henry Douglas*, Leden van den Noord - Wester Committée. Het anker daar op twaalf tot agtien vaders water geworpen hebbende, overleiden wy wederom, op welke wyze wy het best zouden kunnen bepaalen, of de *Wager* eene Rivier, eene Straat, of wel een Baai was, en dit bragt het volgende besluit te wege, het welk de grond van onze verdere onderneemingen is geweest.

In eene RAADSVERGAADERING,
gehouden aan boord van de Dobbs
Galley, in de Have van Douglas, in
de Straat van Wager, den 30^{en}. Ju-
ly 1747.

Tegenwoordig zynde

Capitein WILLIAM MOORE,
Capitein FRANCIS SMITH, &c.

„ Nu ten anker zynde in eenen veiligen Inwyk, omtrent dertig uren ver in de voornoemde straat, en sterk aangemoedigt om verder op te gaan, zyn

„ wy

den Ridder *Ja-*
Leden van den
ée. Het anker
n vaders water
erleiden wy we-
wy het best zou-
de *Wager* eene
el een Baai was,
e besluit te wee-
van onze verdere
est.

AADERING,
van de Dobbs
van Douglas, in
r, den 30^{en}. Ju-

zynde

MOORE,
SMITH, &c.

de in eenen veili-
dertig uren ver
at, en sterk aan-
op te gaan, zyn

„ wy

„ wy by elkandere vergaaderd om over de
„ beste en spoedigste wyze van dit te vol-
„ brengen, raad te pleegen; en na ry-
„ pe overweeging hebben wy eenpaarig
„ beslooten, dat de schepen zullen blyven
„ leggen, daar zy nu zyn, en dat de
„ booten van beide schepen, morgen
„ ochtent met het eerste Ty verder op,
„ in de gedagte straat, zullen voortzei-
„ len, en zo ver, indien 't mogelyk is,
„ als het vereischt word om te kunnen be-
„ paalen, of daar een doortogt is tot den
„ Wester Oceaan van *America*, of niet;
„ het geen met zo veel spoed en naauw-
„ keurigheid gedaan zal moeten worden,
„ als de aard van de zaak het zal kunnen
„ toelaaten; maar op dat de schepen op
„ deeze noorder breedte niet langer bly-
„ ven leggen, als zy het veilig kunnen
„ doen om de booten op te wagten,
„ heeft men beslooten, dat, in gevalle
„ zy op den 25^{en}. Aug. aanstaande niet
„ te rug waaren, de Officieren der beide
„ schepen, met de *Dobbs-Galley* en de
„ *California*, naar Engeland zullen voort-
„ zetten, enz. ”.

IN-

INGEVOIGE van dit besluit, zeilden de Capiteins van de *Dobbs-Galley* en de *California*, met de noodige Officiëren en een genoegzaam getal scheeps-volk, elk in den boot van zyn fchip, op den laafien dag van deeze maand, met een frifche koelte, uit, hunne koers N. W. ten W. houdende tot dat de breedte der ftraat van tien tot fchaars een uur verminderd was. De nacht toen reeds beginnende aan te koomen, ontzettede ons een onuitfpreckelyk gedruis, als van eenen yffelyken waterval, of van een overzeldzaame water-ftorting; doch wy konden niet ontdekken waar het van daan kwam; derhalven vondt men goed het anker aanftonds te laaten vallen, op dat 'er eenige van ons volk aan land mogten gaan, om te zien wat men 'er zou konnen ontdekken. Dit wierd onmiddelyk in 't werk gefield; maar, het ftrand uitermaaten fteil en rotfig zynde, was het zo donker eer wy op den top van de hoogte gekoomen waaren, dat wy alle onze moeitens verydeld zagen, en genoodzaakt om onverrichter zaaken en afgemat naar onze
boo-

de Baai

fluit, zeilden de
alley en de Cali-
officiëren en een
s-volk, elk in
op den laatsten
met een frissche
N. W. ten W.
eedte der straat
uur verminderd
eds beginnende
e ons een onuit-
n eenen yssely-
en overzeldzaa-
wy konden niet
aan kwam; der-
het anker aan-
op dat 'er eenige
ogten gaan, om
konnen ontdek-
elyk in 't werk
uitermaaten steil
t zo donker eer-
oogte gekoomen
e moeitens very-
zaakt om onver-
mat naar onze
boo-

S
H

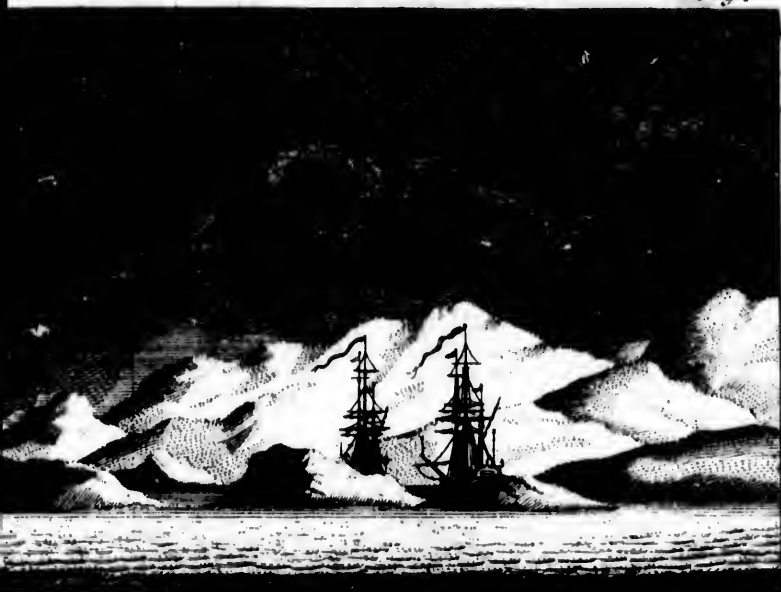
Chute d'eau à la p.
Water - val

Port de D
Have van I

Chutte d'eau à la partie supérieure
Water - val in de Opper-

Port de Douglas.
Have van Douglas.

eau à la partie supérieure de la Baie de WAGER.
Water - val in de Opper-Baai van WAGER.

*Dort de Douglas.
ave van Douglas.*

*partie supérieure de la Baie de WAGER.
in de Oppen-Baai van WAGER.*

ooten
ilzwyg
pklimm
en ver
licht ha
ng bes
was het
ns hoo
en waar
loof ne
waaren
gter ma
en van
maar he
chrikkely
ryfelde e
oeten lag
en, als
en, doo
borsten
eld lang
die pla
gen: ik
t weeze
t bescho
orlogs e

ooten te rug te keeren. Ik kan niet
ilzwygende voorby gaan dat wy, in het
opklimmen van die bergen, te gelyk zulk
en verbaazend, naar en vreeslyk ge-
licht hadden, als mischien ooit sterve-
ng beschouwt heeft. Langs het strand
was het als of de gekloofde rotfen over
ons hoofd hingen: op sommige plaat-
sen waaren water-vallen, van kloof op
kloof neerstortende; op andere plaatsen
waaren ryen van schrikkelyke ys-kegels,
te gter malkander hangende even als de py-
len van eenen wydt uitgestrekten orgel.
Maar het aller vreesfelykste van deeze
schrikkelyke beschouwing waaren de ver-
ryfelde en scherpe klippen, die aan onze
voeten lagen, en die niet anders schee-
den, als of zy van de toppen der ber-
gen, door de kracht van de strenge vorst,
afborsten, en dus met een verwoed ge-
duld langs de hellingen gerolt waaren tot
aan die plaatsen, daar die puinhoopen nu
stonden: ik noem hen puinhoopen; wyl zy
nu weezentlyk waaren: en worden wy op
nu beschouwen van de verwoestingen des
oorlogs en de vernielingen der Tyden ge-

voelig aangedaan, zo kan men ligt begrypen, dat het gezicht van deeze verbaazende overblyffels der vernielende natuur ons zo veel te meer moest treffen.

WY brachten, zo als de Lezer liet ligt beseffen zal, den nacht met niet veel vreugde door. 's Morgens vroeg gingen wy aan strand, en waaren niet lang zonder te ontdekken, dat het groot geraas, dat wy gehoord hadden, door het Ty veroorzaakt wierdt, dat in een doortogt, van omtrent zestig *yards* (dertig vadems) wyd, gedrongen, en waar van de meenigte van water en drift uitermaaten groot was; schoon wy hier omtrent honderd en vyftig mylen van den ingang af waaren, was het water heel helder van kleur, en zeer zout van smaak. Hier rees het Ty gemeenlyk veertien en een half voet, en te zes uren was 't hoog water op nieuwe en volle maan. Nadien wy nu klaar bespeurden, dat de straat voorby dien waterval tot vyf of zes mylen wyd wierdt, en dat zy verscheide uren ten Westen liep, bleeven wy op eenen doortogt hoopen. De zwaarigheid was, hoe men voorby dien wa-

ter-

n ligt begry-
e verbaazen-
e natuur ons

Iezer het
net niet veel
roeg gingen
et lang zon-
root geraas,
oor het Ty
en doortogt,
rtig vadems)
n de meenig-
aaten groot
honderd en
g af waaren,
n kleur, en
rees het Ty
alf voet, en
er op nieuwe
nu klaar be-
dien waterval
erdt, en dat
en liep, blec-
oopen. De
orby dien wa-
ter-

terval zou koomen, dat zo moeyelyk noch zo
gevaarlyk niet bevonden wierdt toen men
het onderstond, als men 't in 't eerst ge-
streeft had; want ik voer 'er door met een
klein bootje, terwyl het water in zyn volle
drift was. Kort daar naa bevonden wy dat
men 'er heen en weer zonder het minste
gevaar kon doorvaaren; want op half Ty
was het water beneeden den val waterpas
met het bovenste, en insgelyks op half
ebb was het water boven gelyk met het
water beneeden; en op die tyden was het
offen en stil, zodaanig dat men 'er zonder
de minste moeite of gevaar kon doorvaa-
ren. Terwyl wy hier lagen kwaamen drie
*Indiaan*en met hunne kanots aan ons boord;
aan hunne manieren scheenen zy ons
an het zelfde slach van volk te zyn, als
die, dewelke wy in andere plaatsfen van
de kust gezien hadden, maar zy waaren
veel kleinder van lighaam. Het is merk-
waardig dat van *York-Fort* af ten Noor-
den zeilende, alle dingen verkleinden en
verminderden, zo dat de boomen op 61°.
tot kreupel-bossen inkrimpen, en dat men
oorby de 67°. geene menschen meer ziet.

Deeze *Indiaanen* scheenen in 't eerst wat beschroomt; naar alle waarschyndykheid, om dat wy de eerste *Europeaanen* waaren die zy ooit gezien hadden, maar zy wierden door onze teekens van vriendschap stoutter, kwaamen op, en verkeerden met ons, en hun te kennen gegeeven hebben, dat wy *Tuktoa*, dat in hun taal wild beteckend, noodig hadden, gingen zy onmiddelyk aan strand, haalden en bragten 'er ons van, na dat zy het op haar manier schoon gemaakt en gedroogt hadden, zy bragten ons ook buffels-vleesch, dat versich gedood scheen te zyn; en na dat wy deeze kleine vracht goed koop gekogt hadden, lieten wy hen ten uitersten wel voldaan, vertrekken. Op den 2^{en} Aug. voeren wy den val door, boven denwelken het Ty maar vier voeten rees, maar het strand was aan weerskanten zeer steil, en wy konden met een diep-lood van honderd en vyftig vaders, geen grond vinden. Daar kwaamen ook robben en witte walvisschen te voorschyn, maar niet tegenstaande dat, begonden veele van ons den moed te laten zak-

ken, om

ken, om
pervlakte
van geda
van het
besloot ik
zien hoe
dien eind
en digt g
diep zinke
drongen w
gens wede
even zo z
sbe Zee:
wederom
hadden. I
nochtans n
Op den
den nacht,
verwachting
den, om
oorzaak van
rekenen va
strand, en
de kust afge
elyk hartze
ken, tot hier

n 't eerst wat
 chynlykheid,
 anen waaren
 naar zy wier-
 n vriendschap
 rkeerden met
 even hebben-
 nun taal wild
 gingen zy on-
 en en bragten
 op haar ma-
 roogt hadden
 s-vleesch, dat
 n; en na dat
 oed koop ge-
 n ten uiterster
 Op den 2^{en}
 door, boven
 er voeten rees
 erskanten zee
 een diep-loo-
 adems, geen
 men ook rob-
 e voorschyn
 t, begonder
 e laten zak-
 ken

ken, om dat zy het water aan zyne op-
 pervlakte altoos zoet bevonden. Maar
 van gedagten zynde dat het bovenste
 van het water alleen maar zouteloos was,
 besloot ik eene proef te neemen om te
 zien hoe het 'er meê geleegeen was: tot
 dien einde nam ik eenen fles heel vast
 en dicht gestopt, liet dien dertig vadem
 diep zinken, alwaar de kurk 'er in ge-
 drongen wierd, en haalde den fles vervol-
 gens weder op, vol van zulk water dat
 even zo zout was, als dat van de *Atlanti-*
sche Zee: dit deed onze hoop zo schie-
 wederom herleeven, als wy die verloren
 hadden. Deeze glimp van voorspoed was
 nochtans maar van zeer korten duur.

Op den 3^{en}. Aug. tegen het vallen van
 den nacht, wierdt het water tegen onze
 verwachting ondiep, waar op wy anker-
 den, om 'er den volgenden morgen de
 oorzaak van te ontdekken. Met het aan-
 breeken van den dag gingen wy aan
 strand, en van de hoogtens, niet ver van
 de kust afgeleegeen, hadden wy het smer-
 elyk hartzeer van klaar te zien, dat on-
 ken tot hier toe ingebeelde Straat in twee

kleine en onbevaarbaate rivieren uitliep; waar van de eene alleen uit een grooter meir, dat op eenige mylen daar van daar geleegen was, ten Zuid-Westen vloeide. Dus vervloog al onze hoop en verwachting, en niets bleef 'er tot onze vertroosting over, voor alle de moeitens, die wy genoomen, den tyd die wy verspilt, en al het gevaar dat wy geloopen hadden, als de voldoening van in deezen opzichte alles gedaan te hebben, dat van ons kon gevorderd worden, de zaak zelve opgeheldert, en alle twyffel ten opzichte van het uiteinde van dien Inham benoomen, die anders in later tyd een also heete twist zoude hebben konnen te weeg brengen, als het in onze dagen gedaan heeft. Daar en boven, gelyk Cap. Fox over deeze zaak wel al lang te voren heeft aangemerkt, indien men nauwkeurig en ter goeder trouwe alle openingen, die gunstig schynen, onderzocht en dat men van dat onderzoek een klaar en oprecht verslach gedaan heeft, zal de vermindert de moeyelykheid deezer onderneming, en men brengt dat groot vraagstuk, is 'er een doortogt of is 'er geen.

eren uitliep; geen, zo veel te nader aan de zekerheid.
een groote DAAR kwaamen, in dien korten tyd
ar van daar dat wy hier vertoefden, zes kanots naar
sten vloede ons toe, en het volk, dat 'er in was,
en verwacht bragt ons eenig weinig harte- en buffels-
nze vertrouw vleesch, en wat gedroogde zalm, dat wy
ens, die wy van haar kogten, hun te kennen geeven-
erspilt, en al de dat wy noch meer wenschten te heb-
adden, als de ben: zy begreepen het voort; keerden
ichte alles geer stond naar de plaats daar zy van daar
on gevorderd gekoomen waaren, en bragten 'er ons een
eldert, en alle veel grooter voorraad van. Wy naamen
uiteinde van dit niet alleen van haar over, maar kog-
nders in late ren uit enkele nieuwsgierigheid ook som-
e hebben kon mige van hunne kleederen, boogen, en al
et in onze da wat zy ons maar wilden overlaaten. Ik
boven, gelyc zocht uit dit volk zo veel onderrichtingen
allang te voe te krygen als moogelyk was; als voor eerst
n men naauw ten opzichte van de kopere mynen, en
e alle openin vervolgens ten opzichte van eene andere
onderzocht zee, die ik poogde haar te doen begrypen,
zoek een klaz West-waarts te moeten leggen; en tot dat
n heeft, zinde, teekende ik eene ruwe schets van
d deezer on de kust af, in hoope dat zy daar door
gt dat groot myne meening zouden kunnen bevatten;
ogt of is 't maar dit was al vergeeffsche arbeid, want
geen

zy fcheenen my in 't allerminfte niet te verftaan, het geen, zo als de Lezer ligt zal bevroeden, niet weinig het hartzeer van onze laafte wreede te loofstelling vermeerderde.

ONDER deeze *Indiaanen* bevond zich een mensch, wiens kleding en taal met die der andere *Indiaanen* over een koomende, nochtans uit zyn gefalte, dat veel aanvalliger was, en uit zyne onkunde in het behandelen der kanots, baarblykelyk van een ander flach van volk fcheen te zyn, en alleen maar om ons te zien mée gebragt. Onze Cap. vermoedende dat dat mensch miffchien wel een flAAF mogte zyn, en merkende hoe gereed dat volk was om ons al 't geen zy hadden over te laaten, bedagt hy aanftonds dat het miffchien niet onmoogelyk zou zyn om hem van hun af te koopen; en indien men 'er in geflaagt hadde, zou het zeerlyk van zeer groot nut geweest zyn, om dat wy waarfchynlyk het een of het ander uit hem zouden getrokken hebben. Met dit oogmerk wierdt de H^r. *Thompson* onze Oppermeefters met een deel

deel goe
eens te
wierpen
deden h
klaar kon
naam wa
OP de
onder ze
der by d
wind tege
vonden v
den avon
trent vyf
te loopen
omtrent o
naamen v
waar; om
lang voor
boot van d
nis te gee
hadden; d
over boor
fchoverzeil
naar de a
wega maak
zynde, had

infte niet te
de Lezer ligt
het hartzeer
e loofstelling

bevond zich
en taal met
ver een koo-
gestalte, dat
it zyne on-
kanots, baar-
ch van volk
ar om ons te
Cap. vermoee-
nien wel een
le hoe gereed
een zy had-
hy aanstonds
hoogelyk zou
e koopen; en
dde, zou het
nut geweest
nlyk het een
en getrokken
wierdt de
fter met een
deel

deel goed aan land gezonden, om het eens te toetsen, maar de *Indiaanen* verwierpen niet alleen het voorstel, maar zy deden het op zulk eene wyze, dat men klaar kon zien, dat het hun niet aangenaam was.

Op den 4^{en}. zetteden de beide booten onder zeil, en wy haasteden ons om weder by de schepen te koomen, maar de wind tegen zynde, en daar by heel hard, vonden wy ons genoodzaakt om tegen den avond in een Inwyk onder en omtrent vyf uren van het Zuid-strand in te loopen. De wind, tot ons voordeel omtrent op middernacht verandert zynde, naamen wy die gunstige geleegentheid waar, om voort te zeilen: maar noch niet lang voortgesteevend hebbende, dede de boot van de *California* een sein om ons kennis te geeven dat zy eenen man verloren hadden; die het ongeluk gehad had van over boord geslaagen te worden door 't schoverzeil, dat vinnig van de eene zyde naar de andere overliep; de boot veel wegs maakende en de nacht heel donker zynde, hadden zy hem terstond verloren.

DEWYL wy nu overtuigt waaren dat 'er om te r. te keeren geen andere weg kon zyn, dat die, welken wy ingekomen waaren, maakten wy ons gereed om den val wederom door te vaaren. Dit deden wy den 6^{en}. en kroopen dien nacht onder een Eiland, omtrent acht of tien uren beneden den meergemelden waterval. Van hier af eenen luchtigen wind met sneeuw-buien hebbende, kwaamen wy ras by onze schepen, zonder iets anders in deeze te rug vaart ontmoet te hebben, dat eenige aanmerking waardig was, als alleen dat elk zyn leetweezen over ons mislukt reisje, met meer of minder heevigheid uitdrukte, naar maate van het aandeel, dat hy in de gelukkige uitkomst van onzen reistogt nam; zo dat wy, schoon zeer vergenoegt gelukkig wedergekeert te zyn, nochtans voort bedagt waaren op een middel, dat deeze rampspoed mogte vergoeden door eene andere proef te nemen, die men hoopte van eenen beteren uitslag te zullen zyn.

DIENVOLGENS gaf de H^r. *Thompson* Oppermeeſter, in den Scheeps-Raad,

om

v
om het ve
ren verga
zints bev
komst het
de zee h
reedelyke
het gants
sommige
gemerkt v
dit des te
land, vo
de hoog
klooven t
sterk op z
andere re
voornaam
den, die
Douglas h
tien en ee
Cap. *Midd*
maar tien
uren nad
daar en l
vroeger aa
gentig my
zond, kon

waaren dat
andere weg
angekomen
ed om den
Dit dee-
dien nacht
ht of tien
den water-
wind met
nen wy ras
anders in
hebben, dat
as, als al-
over ons
ninder hee-
te van het
ge uitkomst
wy, schoon
gekeert te
waaren op
boed mogte
oef te nee-
neenen bete-
Hr. Thomp-
heeps-Raad,
om

om het verslach van onze laatste reis te hoo-
ren vergaaderd, te kennen, dat hy eenig-
zints bevroede, dat wyl in onze te rug
komst het weer gantsch niet helder was,
de zee hoog, en onze booten op eenen
reedelyken afstand van de Noorder kust,
het gantsch niet onmoogelyk was, dat wy
sommige openingen aan die zyde onaan-
gemerkt voorby gezeild waaren; dat hy
dit des te meer vermoede, om dat het
land, voor zo ver hy bespeuren kon, bei-
de hoog en dubbeld scheen, met groote
klooven tusschen de bergen. Ik hiel heel
sterk op zyne gedagten aan, schoon door
andere redenen daar toe bewoogen, en
voornaamentlyk door de ongemeene vloe-
den, die wy ontmoet hadden; want aan
Douglas haven klom het Ty lood-regt zes-
tien en een halve voet; daar het, volgens
Cap. *Middleton's* verhaal, te *Deer-Sound*
maar tien voeten hoog klom, schoon agt
uuren nader aan de *Welcome* geleegen;
daar en boven de tyd van hoog water
vroeger aan den waterval zynde, schoon ne-
gentig mylen verder ten Westen, dan die
zond, konde ik die omstandigheeden met
het

het gebrek eens doortogts niet wel over een brengen; en daarom, schoon ik niets tot de byzonderheeden, door de H^r. *Thompson* bygebragt, te voegen hadde, zo dagte ik, dat deeze aanmerkingen de voorgestelde nieuwe naaspooring genoegzaam billykten; want in zaaken van dien aard, is het voor ons niet moogelyk al te zorgvuldig of al te naauwkeurig te zyn, dewyl het wel gelukken van den reistogt daar van afhangt, en wat meer is, het vertoog daar van, word, zo niet eene wet, ten minsten een wegwyzer en regel voor de naakoomelingſchap. Na gedaan verſlach, wierden deeze redenen in den Raad ruim en breed overwoogen, en na eene lange en yverige twiſt, te dier gelegenheid ontſtaan, wierdt het volgende beſluit genoomen, om, zo 't moogelyk was, den miſſlag, dien men in de voorgaande naaspooring zoude hebben kunnen begaan, te verbeteren.

In

In eene R
geboude
leggend
7^{en}. A

Capit
Capite

„ AL
„ 7^{en}. te r
„ ſchynba
„ togt of
„ dat 'er
„ gedaan
„ ten, on
„ liam M
„ vollen o
„ vleyen k
„ ning zy
„ zyn ing
„ zynde o
„ Opperm
„ van de
„ van ged

In eene RAADSVERGAADERING,
gebouden aan boord van de *California*,
leggende in de Have van Douglas, den
7^{en}. Aug. 1747.

In tegenwoordigheid van

Capitein WILLIAM MOOR,
Capitein FRANCIS SMITH, &c.

„ ALZO de booten op vrydag den
„ 7^{en}. te rug zyn gekoomen, na dat zy de
„ schynbaarste openingen tot eenen door-
„ togt of straat na gespoord hadden, en
„ dat 'er na het naauwkeurigst onderzoek
„ gedaan te hebben, geene, daar zy zoch-
„ ten, ontdekt zyn, en wyl Cap. *Wil-*
„ *liam Moor* en Cap. *Francis Smith* ten
„ vollen overtuigt zyn, dat men zich niet
„ vleyen kan, dat 'er eenige andere ope-
„ ning zy als ten Oosten daar de schepen
„ zyn ingekomen, en echter geneegen
„ zynde om den H^r. *Edward Thompson*,
„ Oppermeester, en den H^r. *Henry Ellis*
„ van de *Dobbs Galley* te voldoen, welke
„ van gedagten zyn, dat de booten in
„ haa-

In

„ haare te rug komt , (wyl het hard
 „ waaide) niet dicht genoeg aan de Noord-
 „ kust gezeild hebben , welke kust hun
 „ een dubbeld land schein te weezen , en
 „ van meening zynde , dat de ingang van
 „ deeze rivier of straat niet bekwaam
 „ is om de ongemeene Tyen , die 'er be-
 „ speurt worden , in te zwelgen , maar
 „ dat 'er voor dezelve zeven of agt uren
 „ van hier aan het Noorder strand een
 „ doortogt zou kunnen zyn , die zo als
 „ het de Heeren *Thompson* en *Ellis* begry-
 „ pen , het oog ontsnapt zouden kunnen
 „ hebben ; zo is 'er beslooten , dat de
 „ groote boot van de *Dobbs* , genaamd de
 „ *Resolution* , onmiddelyk zal voort vaa-
 „ ren , om zich wegens die kusten te
 „ voldoen.

Door den Raad geteekend.

Ik beweerde in deeze Raadsvergaade-
 ring , dat 'er verscheidene omstandighee-
 den , onder dezelve veele zeer krachtig
 waaren , en zulke die schier tot bewys
 konden strekken , dat 'er noodwendig
 een doortogt moest zyn naar eenen an-
 de-

het hard
de Noord-
e kust hun
eezen, en
ngang van
bekwaam
die 'er be-
gen, maar
fagt uren
strand een
die zo als
Ellis begry-
len konden
n, dat de
genaamd de
voort vaa-
e kusten te

geteekend.

dsvergaade-
nftandighee-
er krachtig
tot bewys
noodwendig
eenen an-
de-

deren oceaen noordwaards geleege, en
ergens op die plaats, die Cap. *Middle-*
ton Repulse-Baai genoemd had. By voorb.
dat hoe verder wy noordwaarts zeilen
hoe hooger het ty is, en de tyd van
hoog water vroeger; de zoutachtigheid
en klaarheid van het water in de *Welcome*,
het welk zo doorschynend was, dat men
den grond op eene diepte van twaalf of
veertien vaders zien kon; waar by te
voegen was de meenigte der walviffchen
die op die kust altoos gezien worden,
en de herhaalde voorbeelden die wy had-
den, dat de Noordweste winden, over-
vloedig hooge Tyen veroorzaakten; en
de verzeekerings die Cap. *William Moor-*
my van tyd tot tyd gegeven had, dat
er een doortogt in *Repulse-Baai* wezen
moest. Dies droeg ik voor om de *Dobbs-*
Galley onmiddelyk tot dat onderzoek uit
te zenden, terwyl de *California* het on-
derzoek van deeze plaats en van alle an-
dere, die noch zuidwaarts onbezogt waa-
ren, zoude volbrengen. Sommige stel-
den zich daar hevig tegen, voorwenden-
de dat wy geene orders hadden om der-
waarts

waarts te gaan, noch bevoegt waaren om de fchepen van elkander te fcheiden, dat 'er veel fcheeps-volk in de *California* en fommige van de onze zeer onpaffelyk waaren, en eenigermate onbekwaam om het langer in deeze zeën te kunnen uitftaan; en eindelyk dat het jaargety te ver verloopen was, om ons verder naar het Noorden te begeeven. Ik wederleide alle deeze tegenwerpingen zo goed als ik konde, maar alles zonder vrucht; want by omvraage wierdt myn voorftel door meerderheid van ftemmen verworpen, waar uit ik befloot, dat 'er fommige waaren, wien zo veel arbeid en ellende begonde te verveelen, en daarom geneegen waaren, om zo ras als zy konden een eind van deeze Reistogt te maaken, of ten minften om zulk eenen verdrietigen togt als de laafte, voor te komen; de ontdekking, die wy toen gemaakt hadden, diende infgelyks om dit voorneemen te doen ftand grypen, hetwelk ik, fchoon niet goedkeurende, onmoogelyk kon verhinderen.

HET is zeerlyk ten uiterften noodig

dig dat n
ken aard,
hebben to
ve, zo ve
zo ten op
hun beroo
arbeid laf
gevaar is
Het is oo
die het bev
met elk A
ke, spreek
wel monde
hem van l
het kracht
zy op hun
zich wel g
geringften
en naarftig
vuurig, we
voorwaarde
zy zouden
maar ook
nen Opper
de ontdekk
zo hy 't n

begt waaren
te scheiden,
de *California*
eer onpasse-
onbekwaam
een te kun-
dat het jaar-
om ons ver-
geeven. Ik
erpingen zo
alles zonder
wierdt myn
van stemmen
oot, dat 'er
veel arbeid
rveelen, en
om zo ras als
eze Reistogt
om zulk ee-
de laatste,
ing, die wy
de insgelyks
n stand gry-
iet goedkeu-
hinderen.
itersten noo-
dig

dig dat men in onderneemingen van zul-
ken aard, alle die eenigzints betrekking
hebben tot het wel gelukken van dezel-
ve, zo veel als 't moogelyk is verbinde,
zo ten opzichte van hun belang, als van
hun beroep; anderzints valt de minste
arbeid lastig, en de minste schyn van
gevaar is in staat om af te schrikken.
Het is ook zeer dienstig, dat die geene,
die het bewind van zulk eene zaak hebben,
met elk Amptenaar, voor dat hy vertrek-
ke, spreken; hunne onderrichtingen zo
wel mondelyk als schriftelyk geeven, en
hem van hunne gunst en bescherming op
het krachtigste verzeekeren, in gevalle
zy op hunne te rugkomst hooren, dat hy
zich wel gekweeten heeft. Dit zou den
geringsten Amptenaar niet alleen yverig
en naarstig maaken, maar ook stout en
vuurig, wetende voor wien en op wat
voorwaarden hy zich zelve blood stelt;
zy zouden dan niet alleen striktelyk,
maar ook gewillig de beveelen van hun-
nen Opper-Officier opvolgen, indien hy
de ontdekking zegt voort te zetten, en
zo hy 't niet deede, zo zouden zy hem
Z eenen

eenen grooten klad aanwryven. Iets diergelyks moest ten opzichte van den gemeenen man ook in agt genoomen worden, die door aanspraaken, naar hunne bekwaamheid gericht, tot hunnen pligt zouden opgewekt worden, en aangezet om 'er in te volharden door aanmoediging, naar hunne levenswyze geschikt. Dit wierdt aan ons boord standvastig in acht genoomen, en de goede vruchten, die ik 'er van gezien heb, noopen my om het aan te beveelen; want onze matroozen verrichteden al 't geene haar bevoolen wierdt, met de aller uiterste bereidwilligheid en zorg; verdroegen de rampspoeden en afmattingen met geduld, en vreesden niet het gevaar onder de oogen te zien. Het was geneuchlyk hen, wanneer zy wat leeg tyd hadden, te hooren redeneeren over alle de stukken van de grootste aangeleegentheid tot het wel gelukken van onze reise; als by voorb. over den aard der Tyen, de aanwyzingen, die men uit dezelve trekken kon, en de omstandigheeden, die vereischt worden, om ten hunnen opzichte het waarfchynelykste te

be-

ve
bepaalen;
gefeldheid
deelen, die
doortogt
ontstaan,
de *Orcadische*
de zeeluide
den wel vo
mulk eenen
van fcheper
voor hunne
oude. Maar
myn oplett
riel aan ons
neeman, w
maak was,
wikkend z
verhit in he
belangende
verige opre
niet onthou
Noch wilde
ER DOOR
NKER B
HET we
aadig, wa
be-

Iets dier-
den geme-
en worden,
hunne be-
n pligt zou-
angezet om
moediging,
chikt. Dit
ndvastig in
e vruchten,
open my om
nze matroo-
aar bevoolen
bereidwillig-
rampspoeden
en vreesden
gen te zien.
wanneer zy
oren redene-
de grootste
vel gelukken
b. over den
gen, die men
de omstan-
den, om ten
nynellykste te
be-

bepaalen; de gedaante des Aardkloots, de
gesteldheid van Land en Water, de voor-
deelen, die 'er uit eenen Noord-westelyken
doortogt voor *Groot-Brittanje* zouden
ontstaan, en diergelyke meer. Ja zelfs
de *Orcadische*, welke ver waaren van goe-
de zeeluiden of staatkundige te zyn, kon-
den wel voorzien, dat het ontdekken van
zulk eenen doortogt, door de meenigte
van schepen, die hy hun zou toevoegen,
voor hunne Eilanden zeer voordeelig zyn
woude. Maar het geen ten deezen opzichte
myn oplettentheid wel het meeste raakte,
viel aan ons eigen boord voor. Een goede
zeeman, wiens eenigste en grootste ver-
maak was, het drinken van een hartver-
wikkend zoopje, raakte eens zodaanig
verhit in het redenkavelen over de zaaken
belangende den reistogt, dat hy, in de y-
verige oprechtheid van zyn hart, zich
niet onthouden kon van uit te roepen,
*Noch wilde ik liever den NOORDWES-
TER DOORTOGT vinden, als een HALF
ANKER BRANDEWYN.*

HET weer bleef al dien tyd vry onge-
aadig, want wy hadden verscheide buien

van jagt-sneeuw, en eenen sterken N. W. Wind, die twee ankers van de *California* weg sloeg; en het was niet op dertien zonder veel moeite, dat men haar be- en meer vlette van op een van de Eilanden te wy goed hstranden: maar met behulp van he- gens ging scheeps-volk der beide schepen, wier delyk van zy tot groote blydschap in veiligheid ge- wele uuren boegfeert; daar wy zeer sterk bevreesd wa- het ons onren, dat, ingevalle dat schip op een va- roort te gadeeze Eilanden was geraakt, wy het nie- van rotten als met groote schaafe daar af zouden ge- zichtbaar w- kregen hebben. Het weer op den 13^{en} den van de mooi geworden zynde, gingen wy, de He- pening, d- *Thompson*, de Opperstuurman, en ik i- ze, omtrent den boot, om het besluit van den Raad af, ten eind- daar reeds van gesproken is, ter uitvoe- doortogt te te brengen; naamentlyk, ten opzichte van- plaats, daande opening, die men meende, dat wy b- en zynde, onze te rugkomst van onzen laatsten u- derder hoe togt, langs de Noordstrand mogten hel- e keeren, ben voorby gezeilt. 4^{en}. deeden

Wy zagen in onze doorvaart meenig- ook alleen n van zwarte walvisschen, en een verbaazen Zo dra groot getal van robben; maar omtrent vierd 'er een middernacht bevonden wy ons tusschen he- as bericht te

strand

sterken N. strand en de Eilanden, die 'er voor leggen, vaders van de vissersflooten: wy peilden en voelden grond het was niet op dertien vaders, en dat de diepte meer men haar beken meer verminderde: dierhalven vonden Eilanden te wy goed het anker uit te werpen. Des morgens van het vaders gingen wy aan land, en zagen duidelyk van eene hoogte, dat deeze opening weele uren ver ten Z. W. liep, maar dat het ons onmoogelyk was om veel verder op een vaart voort te gaan, wegens verscheiden ketens, wy het niet van rotsen die dezelve doorkruisten, en heel af zouden gezichtbaar waaren met laag water. Ten Noorden van deeze ontdekten wy eene andere opening, dewelke meede op dezelve wy-ten, en ik in de, omtrent drie uren ver van den mond van den Raad af, ten einde liep. Alle hoope van eenen is, ter uitvoer doortogt te vinden, ten opzichte van die opzichte van plaats, daar wy ons bevonden, verdweele, dat wy blyven zynde, dagten wy best te zyn hoe en laatsten uiterder hoe liever naar de schepen te rug d mogten helte keeren, het geen wy ook op den 14^{en}. deden, zo dat wy tot dit onder-vaart meening ook alleen maar eenen dag besteedden. een verbaazen Zo dra wy te rug waaren gekoomen, maar omtrent vier 'er een groote Raad gehouden, om ons tusschen haars bericht te hooren, en om te overleggen strand

wat ons nu te doen stond. In deezen Raad nam ik de geleegentheid waar, om myn voorgaande Voorstel te herhaalen en om 'er zulke nieuwe drangredenen by te voegen, als myn verstand in zulk een korten tyd my konde opgeeven; maar het hadt hetzelfde noodlot als te vooren het grootste gedeelte van den Raad alzo hardnekkig op zyn gevoelen blyvend staan, als ik het op het myne kon doen. Maar dewyl het jaargety noch niet geheel verlopen was, en dat 'er by gevolg noch wel iets meer konde ondernoomen worden, wierdt het volgend besluit genoomen en eenpaarig goed gevonden; en wyl dit besluit een beslechtend blyk behelst, ten opzichte der stukken, die eenen doortogt aanwyzen, en die heevig betwist zyn geweest tusschen de Heeren *Dobbs* en *Middleton*; zo kan ik niet denken of de Lezer zal met vermaak en genoegen zien dat ik het hier woordelyk opgevee.

In eene R
gehoude
glas H

Capitein
Capitein

„ NA
„ van de
„ *River*
„ wy die
„ zonder
„ dere pla
„ de *Welc*
„ ongeme
„ gebreidh
„ heid van
„ van zyn
„ ben, dat
„ gevonder
„ hoog op
„ reezen,
„ en niet v
„ dat zy

In deezen
d waar, om
e herhaalen
greden en by
d in zulk een
even; maa
ls te voeren
en Raad alz
len blyvend
ne kon doen
ch niet gehee
y gevolg noe
nnoomen wor
uit genoomen
n; en wyl d
k behelst, te
enen doortog
betwift zy
en *Dobbs* e
denken of d
enoegen zien
opgeeve.

In eene RAADSVERGAADERING,
gehouden in de Dobbs Galley, in Dou-
glas Haven, den 14^{en}. Augustus 1747.

In tegenwoordigheid van

Capitein WILLIAM MOOR,
Capitein FRANCIS SMITH, &c.

„ NA een naauwkeurig onderzoek
„ van de opening, gemeenlyk *Wager-*
„ *River* of *Straat* genoemd, hebben
„ wy die geheel ingeslooten gevonden,
„ zonder de minste gemeenschap met an-
„ dere plaatsen te hebben, dan alleen met
„ de *Welcome*, van dewelke wy om de
„ ongemeene Vloeden, haare groote uit-
„ gebreidheid, diepte, en de zoutachtig-
„ heid van het water tot vyftig uren ver
„ van zynen ingang af, geoordeelt heb-
„ ben, dat het een arm moest zyn: echter
„ gevonden hebbende dat de Tyen zeer
„ hoog op de west-kust van de *Welcome*
„ reezen, en wel voornaamentlyk hier,
„ en niet volkoomen zeeker zynde, waar
„ dat zy van daan stroomden, als alleen

Z 4 „ dat

„ dat op alle de plaatsfen, daar wy in on-
 „ zen weg hier na toe gepeilt hebben,
 „ het Ty gevonden hebben zyn koers uit
 „ het noorden naar de kust te zetten,
 „ wyl de Noord en Noordweste-winden
 „ de hoogfte Tyen maaken; nu zeer
 „ gaarne willende weten, waar van daan
 „ het Ty voornaamentlyk komt, en be-
 „ grypende, dat de kennis zyner strekkin-
 „ ge langs de Oost-zyde van de *Welco-*
 „ *me* daar toe veel zal toebrengen; zo
 „ heeft men beslooten, weer en wind
 „ dienende, eene proef te neemen aan de
 „ laager inham, omtrent tegen over dee-
 „ ze plaats, als ook te *Cary-Swan's-Nest*,
 „ en op alle andere plaatsfen, daar men
 „ eenig licht zou kunnen krygen ten op-
 „ zichte van de ontdekking eenes Noord-
 „ wester doortogts. Ter oirkonde hier
 „ van hebben wy alle deeze ondertee-
 „ kend ”.

Geteekent door den gantschen Raad.

HET zal niet ongevoeglyk zyn hier
 een kort verhaal by te voegen van de
 voor-

voornaam
 H^{ren}. *Dobbs*
 ren. He
 was, dat
 veele ope
 br. kwam
 de tot aan
 Hy was o
 in *Wage*
 en dat he
 telyk Ty
Middleton
 twee stu
 strydig g
 Men moe
 H^r. *Dobbs*
 Lieutenan
 die eenen
 de, loope
 zyde, alw
 strand ree
 het Ty u
 stroom al
 was, en
 delvaart u
 gantsch ni

wy in on-
 lt hebben,
 n koers uit
 te zetten,
 este-winden
 ; nu zeer
 ur van daan
 mt, en be-
 ner strekkin-
 de *Welco-*
 engen; zo
 er en wind
 men aan de
 en over dee-
Swan's-Nest,
 , daar men
 ygen ten op-
 enes Noord-
 irkonde hier
 ze ondertee-

cben Raad.

yk zyn hier
 gen van de
 voor-

voornaamste stukken, over dewelke de
 H^{en}. *Dobbs* en *Middleton* in verschil waa-
 ren. Het gevoelen van den H^r. *Dobbs*
 was, dat het Ty uit het Westen, door
 veele openingen, tusschen de 62. en 65°. N.
 br. kwam, en daar van daan voortvloei-
 de tot aan de *Welcome* en de *Repulse Bay*.
 Hy was ook van gedagten, dat de vloed
 in *Wager-Straat* uit het Westen kwam,
 en dat het Zuid-Westelyk Ty en het Oos-
 telyk Ty elkander dood liepen. De H^r.
Middleton was ten opzichte van deeze
 twee stukken van een gantsch tegen-
 strydig gevoelen, en hy had het recht.
 Men moet evenwel ook bekennen, dat de
 H^r. *Dobbs* aangaande het laatste door den
 Lieutenant *Rankin* misleid was geworden,
 die eenen sterken stroom gezien hebben-
 de, loopende uit het Westen by de Zuid-
 zyde, alwaar hy lag, terwyl het water op
 strand rees, daar uit beslooten had, dat
 het Ty uit het Westen kwam, daar die
 stroom alleen maar eene wederstuiting
 was, en daar de hoofd-stroom in de mid-
 delvaart uit het Oosten kwam; het geen
 gantsch niet ongemeen is, wyl men vee-

le voorbeelden kan bybrengen , dat iets diergelyks op andere plaatfen geschiedt. De H^r. *Dobbs* redeneerde derhalven wel, maar op valsche grondstellingen.

AAN den anderen kant hield de H^r. *Middleton* staande , dat het water daar heel versch was; dat het tot geene merkelyke hoogte klom; dat de stroom niet zeer driftig was , en dat de Zuid-Ooste winden het hoogste Ty veroorzaakten , het welk altemaal de ondervinding door herhaalde proefneemingen , in het aangehaalt besluit van den raad by gebragt , om ver geworpen heeft. Buiten dat beweerde hy , dat het vaste land zich uitstreckte van 63°. 20'. br. tot aan *Cape Dobbs* , het geen onwaar is , wyl wy eene wyde opening op 64°. N. br. gevonden hebben. Daar waaren noch eenige andere verschillen ten opzichte van deeze zaak , die ik , om den Lezer niet lastig te vallen , voorby zal gaan.

MEN dient aan te merken , dat het uit yver voor het gemeen , en uit eene loffelyke neiging voor de eere van de *Britsche* Natie was , dat de H^r. *Dobbs* zo veel moei-

moeite
men ach
kon nad
hy zelve
kennen,
deel rec
hy op l
ne dwa
men kan
onvermy
rende in
andere
niet aan
rechtma
voor de
die hy
in teege
zyne va
zy niet
van and
op zyne
echter n
zeggen,
taft zyn
zich doe
middelen

, dat iets
n geschiedt.
halven wel,
en.
ield de H.
water daar
geene mer-
stroom niet
Zuid-Ooste
oorzaakten,
inding door
het aange-
gebragt, om
dat beweert
ch uitstrekke
Cape Dobbs,
y eene wyde
onden heb-
nige andere
deezee zaak,
astig te val-

dat het uit
it eene loffe-
an de *Brit-*
Dobbs zo veel
moei-

moeite in deeze zaak nam. Ook moet
men acht geeven, dat hy niet begeeren
kon nader aan de waarheid te weezen, dan
hy zelve onderricht was; en men moet be-
kennen, dat hy zeer wel en met veel oor-
deel redeneerde, schoon de gronden daar
hy op bouwde valsch waaren; zo dat zy-
ne dwaalingen, indien men die zo noe-
men kan, niet alleen onwillig maar zelfs
onvermydelyk waaren; dewyl hy redene-
rende ingevolge van het geen hem door
andere aan de hand was gegeven, hy
niet aanspreekelyk konde zyn, als voor de
rechtmatigheid zyner besluiten, en niet
voor de zeekerheid der voorafstellingen,
die hy onmoogelyk konde nagaan: daar
in teegendeel de H. *Middleton* strikter aan
zyne vaststellingen gebonden was, wyl
zy niet gebouwd waaren op het zeggen
van andere, maar hoofdzaakelyk steunden
op zyne eigene ondervinding: men kan
echter met recht tot deezes verschooning
zeggen, dat, zyne eer opentlyk aange-
taft zynde, het natuurlyk was, dat hy
zich door alle redenen, en door alle de
middelen, die hem voorkwaamen, verdee-
dig-

digde. Ik ben verre van dit verschil te willen beflissen, alleen tracht ik die dingen maar op te geeven zo als zy my voorkomen; en myne gedachten voorbrengende, geef ik met een het bewys, waar op die gegrond is, latende voor het overige de geheele bepaaling aan den Lezer over. Noch zoude ik my geenzints met deeze zaak bemoeid hebben, indien dezelve geen onmiddelyke betrekking tot myn ontwerp had gehad, en indien het niet zo gewigtig was geweest, niet alleen om een goed begrip van het voorneemen en den uitslach van deezen togt te geeven, maar ook van alle de togten, die tot deeze ontdekkinge zoude moogen ondernoomen worden. Want indien alle dwaalingen, welke zy ook zyn moogen, niet ontdekt en uit den weg geruimt worden, zo dat die geene die in latere tyden in zulke ondernemingen zullen gebruikt worden, het volle genot van de voorige ondervindinge genieten, zou deeze ontdekking, die van zulk belang voor de *Britsche* Natie is, wel veel langer kunnen sleepen, dan zy't anders doen zoude; en daarom heeft het gemeen recht

recht o
netheid
te verw

DEN
Californ
eenen s
met bu
in de n
geen on
spoedige
agt myl
koomen
zeilden
aangena
'er voor
vier uur
ren, on
Ty naa
besluit
werp en
mede on
doen,
den No
zichte g
onderric

DIE

recht om de grootste naauwkeurigheid en netheid in diergelyke verhaalen, als dit is, te verwagten.

DEN 15^{en}. Aug. zeilden wy met de *California* uit de Have van *Douglas*, met eenen sterken, doch goeden wind, gemengt met buien. Wy zeilden tegen den vloed in de naauwe inhammen van *Wager*, het geen ons eenige uren ophielt; nochtans spoeden wy naar gelang van meer dan agt mylen in een uur. In de *Welcome* gekoomen en de wind voordeelig blyvende, zeilden wy voort. Den 17^{en}., het weer zeer aangenaam en gemaatigt zynde, wierdt 'er voorgesteld, dewyl wy maar drie of vier uren van dien laager inham af waaren, om 'er naar toe te gaan, om het Ty naar te speuren, volgens het laatste besluit van den Raad, het algemeen ontwerp en het oogmerk van deeze reis, als mede om aan sommige hoofddeelen te voldoen, die de Heeren Volmachtige van den Noord-wester uittogt, ten deezen opzichte goed gevonden hadden in onze onderrichtingen te voegen.

DIES vertrok ik des avonds, met onzen

zen tweeden Stuurman den Hr. *Metcalf*; maar voor dat wy aan strand konden raaken was het donker geworden, en ook een weinig daar naa hoog water; zo dat wy, om ons werk met zekerheid uit te voeren, genoodzaakt waaren om daar, tot dat het wederom hoog water zou zyn, te blyven. Ondertusschen hielden de schepen volle zee, en losten alle half uren eenige kanon-schooten; maar de wind of de Ebb hen eenige uren Noordwaards afdryvende, waaren wy wel haast uit het gehoor van 't geschut, en zy des morgens geheel uit ons gezicht. Wy volbragten echter, met het aankoomen van den dag, het geen waarom wy gekoomen waaren, en vonden, dat het Ty 'er uit het Noorden vloeide, en tot vyftien voet hoog rees. Wy vonden ook, dat het een weinig voor drien hoog water was op volle en nieuwe maan, het geen iets vroeger was als de tyd van volle zee aan de tegen over staande kust. Onze zaaken afgedaan zynde, was nu de eerste zorg, hoe wy wederom aan boord zouden kunnen kooimen, waar toe zich meenige en groote zwaarigheeden

den opde
vallige o
naarsten
den maak
ve kwaaly
schryve.

DE sc
waaren n
ons volstr
lerminste
koers mee
gen: de w
zeer dik,
boot, daa
diep; ons
en zelfs o
genoomen
lyksten sta
volk naar
moedigen
ook de uit
ons was in
te spannen
dan op die
en te verga
kens van

den opdeeden , verzelt met zulke angstvallige omstandigheeden , die niet als den naafsten indruk op onze gemoederen konden maaken ; waarom de Lezer niet gelieve kwaalyk te neemen , dat ik dezelve beschryve.

DE schepen , zo als reeds gezegt is , waaren nu uit ons gezicht ; en het was voor ons volstrekt onmoogelyk , om met de allerminste zeekerheid te weeten , welke koers men houden moest , om ze te volgen : de wind stak sterk op ; de lucht wierd zeer dik , en met sneeuw gemengd ; de boot , daar wy in waaren , was klein en diep ; ons meefte volk waaren geen zeelui en zelfs onpaffelyk ; zo dat , alles by een genoomen , wy ons in den allererbarmelykften staat bevonden . Ik trachte het volk naar myn best vermoogen aan te moedigen , hun vertoonende , dat , wat ook de uitkomst zyn mogt , het beter voor ons was in zee te gaan , en alle krachten in te spannen om de schepen weer te vinden , dan op die onherbergzaame kust te blyven en te vergaan , alwaar geen de minste teekens van menfchen of beesten gevonden wier-

wierden , daar zelfs geen droppel verscht water te krygen was; en wat meer is , geen middel altoos om noch eenigen tyd ons leeven te verlengen , dewyl wy kwaalyk voor een dag voedsel by ons hadden. Het volk door deeze redenen overgehaalt , stemde toe om zee te kiezen , het geen dan ook in die ysselyke omstandigheeden gedaan wierdt , en onder noch meerder zwaare angstvalligheeden. De wind aanwakkerende en de zee zeer hoog bruischende , kreegen wy veel water in ; onze tyd en arbeid wierdt meest besteedt om het uit te scheppen , zo dat het ons onmoogelyk geweest zoude zyn het lang te houden. Maar hoe gelukkig ! toen wy omtrent twaalf uren van strand af waaren , zagen wy de schepen , en dat gezicht was ons zo geneuchlyk , dat wy , als met een nieuw leeven bezielde , onzen arbeid verdubbelden , en eindelyk wederom aan boord geraakten ; en waarlyk , zonder dat gelukkig tyd-stip , zouden wy hen nooit weer gezien hebben , want de wind wierdt veel onstuimiger en by gevolg ook de zee ; de lucht wierdt hoe langer hoe

dikker en onmooglyk kunnen de Almar wy tot het welk zouden l
 DE w waaren v me tot de hy veran waarnaam maar wed Westen g tion , die laten had gesleept ha en het voll zynde , vo les uit te n dan langer geen ook d 20^{en}. en 2 maar om d van Cary-S wy geen ge dik-

dikker en donkerder , zodaanig dat het onmoogelyk was om fchip of strand te kunnen onderkennen; maar het behaagde de Almachtigē ons te verlossen, voor dat wy tot het uiterfte gekoomen waaren, uit het welk wy zonder wonderwerk nooit zouden hebben kunnen gered worden.

DE wind uit het Zuiden waajende , waaren wy genoodzaakt in de *Welcome* tot den 19^{en}. te vertoeven, wanneer hy veranderende wy die geleegentheid waarnaamen om Zuidwaarts te zeilen; maar wederom stormachtig uit het Noord-Westen geworden zynde , en de *Resolution*, die wy, zedert dat wy *Wager* verlaaten hadden, altyd agter ons fchip voort gesleept hadden, ons zelfs zeer hinderlyk, en het volk, dat 'er in was, zeer gevaarlyk zynde, vonden wy raadzaamer om 'er alles uit te neemen en haar te laten dryven, dan langer in dien staat te blyven , het geen ook onmiddelyk gedaan wierdt. Den 20^{en}. en 21^{en}. hadden wy heel mooi weer, maar om dat wy op eenen goeden afftand van *Cary-Swan's-Nest* af waaren, maakten wy geen gebruik van het jaar-gety om 'er

A a

het

het Ty na te speuren; niet tegenstaande dit, zo als de Lezer het zich herinneren kan, onder die dingen was voorgesteld, die men in het laatst besluit geoordeelt hadt te moeten naagegaan worden.

HET weer nu zeer ongestadig geworden zynde, wierd 'er een Scheeps-Raad belegt aan boord van de *California*, in denwelken een vast besluit genoomen wierdt, om zonder verder uitstel naar *Engeland* te keeren, het geen ook aanstonds ter uitvoer wierdt gebragt. Wy zagen op den 27^{en}. *Cape Pembroke* aan de Oostkust van *Hudson's Baai*. Den 28^{en}. voeren wy het Eiland *Mansel* voorby, en zeilden door veel ys, daar wy een menigte groote schotsen van zagen, tot dat wy tegen over *Cape Charles* lagen. Wy kwaamen in *Hudson's Straat* op den 29^{en}., en behielden zeer aangenaam en warm weer tot op den 3^{en}. Sept., wanneer het wederom slecht wierdt met eenen harden Oosten wind. Wy ontmoeteden op den 5^{en}. twee schepen van *Hudson's Baai's* Maatschappy, met dewelke wy beslooten in gezelschap te vaaren; doch wy raakten

den 6^{en}.
echter he
daags wee
dat wy ha
eene dikke
weege, dat
de ziekte b
yk de Sch
ongelukkig
en gevaarly
waaren, te
der straa
elyke ys-b
onden verg
heid van een
en staat stel
Hoe ysselyk
ceden waar
aast zodaan
ig aandoen
verminderen
nstig wacht
an eene we
roozen, 't g
en voorkom
it eene zaak

genstaande
herinneren
gesteld, die
elt hadt te

dig gewor-
eeps-Raad
nia, in den-
nen wierdt,
naar *Enge*-
k aanstonds
Wy zagen
an de Ooit-
28^{en}. voe-
voorby, en
wy een mee-
zagen, tot
Charles lagen.
raat op den
ngenaam en
pt., wanneer
et eenen har-
moeteden op
udson's Baai's
wy beslooten
n wy raakten
den

den 6^{en}. 's nachts van hun af, het geluk
echter hebbende, van hen 's anderen
daags weer te vinden. Het droevig weer
dat wy hadden, meest veroorzaakt door
eene dikke en stinkende mist, bragt te
weege, dat veele van ons volk in hunne ou-
de ziekte begonnen te vervallen, naament-
lyk de Scheurbuik, het welk zo veel te
ongelukkiger was, om dat wy in de ergste
en gevaarlykste vaart van alle deeze zeën
waaren, ten opzichte van de naauwheid
der straaten, gebrek aan dieptens, schrik-
elyke ys-bergen, die met vlottende rotsen
vonden vergeleeken worden, en de naar-
heid van eene donkere lucht, die ons bui-
ten staat stelde, om hen te kunnen myden.
Hoe yffelyk en gevaarlyk deeze omstandig-
heeden waaren, zo gewendden wy 'er wel
naast zodaanig aan, dat wy 'er zeer wei-
nig aandoening van hadden, het gevaar
verminderende door het naarstig en stand-
vastig wacht houden, en het oeffenen
van eene welgepaste tucht omtrent de ma-
troozen, 't geen niet zelden de ongeluk-
ken voorkomt. Dit blykt des te klaarder
te eene zaak, wier waarheid onbetwistbaar

is; dat is naamentlyk, dat de schepen van *Hudson's Baai's* Maatschappy alle jaaren heen en weer vaaren, zonder de minste rampspoed; waar uit men misschien met recht besluiten mag, dat waar een bestendig gevaar een geduurige oplettenheid verwakkert, het van aard verandert, en, als ik my dus mag uitdrukken, de breedte der zekerheid wordt.

DE WYL wy van den verbaazenden mist, dien men hier altyd ontmoet, en die geen gering gedeelte uitmaakt van de gevaaren, aan dewelke de schepen hier bloed gesteld zyn, gesproken hebben, en veele, die in deeze zeën gezeilt hebben, het de moeite waard geacht hebben om deszelfs oorzaken na te speuren, en wyl dit insgelyks betracht is geweest door de schranderste Reizigers, die deeze noordsche luchtstreeken bezocht hebben, en die 'er hun werk in 't byzonder van gemaakt hebben; zo zal 't misschien den Lezer niet onaangenaam zyn, dat wy zulke voorbeelden navolgende wat tyd en moeite besteeden om een stuk op te helderen, dat, schoon dikwyls aangeroerd, noch ver is van tot eene zekerheid

heid te
ophelde
moet z
moeite
vergoed
Hudson,
andere g
pige mi
dere luc
of meer
kan de o
een ma
als ten h
stijg zyn
kennis ve
Geleerder
heeft uitg
EENE
tuis van
verblyf va
der, in de
pen optre
Maar de
kere beric
en meest b
den des ja

heid

Baai

schepen van
alle jaaren
er de ainste
misschien met
waar een be-
oplettenheid
randert, en,
ken, de bren
aazenden mist,
, en die geen
de gevaaren,
r blood gesteld
n veele, die in
het de moei-
n deszelfs oor-
yl dit insgelyks
hranderste Re-
achtstreeken be-
werk in 't by-
; zo zal 't mis-
ngenaam zyn
n navolgende
n om een stuk
n dikwyls aan
ot eene zeeker-
heid

heid te zyn gebragt geweest; en wiens
opheldering nochtans van zulke gevolgen
moet zyn, dat zy overgenoegzaam de
moeite van het onderzoek zullen kunnen
vergoeden. Het is waar, de straaten van
Hudson, de kusten van *Newfoundland*, en
andere gewesten, zyn aangaande de dam-
pige misten zeer befaamt, maar veele an-
dere lichtstreeken zyn 'er insgelyks min
of meer aan onderheevig, en by gevolg,
kan de ontdekking hunner oorzaaken, met
een maatigen graad van zekerheid, niet
als ten hoogste aan veele oogmerken dien-
stig zyn, en den schat van weezentlyke
kennis vergrooten, dien de nyverheid der
Geleerden in alle eeuwen aan de wereld
heeft uitgeleeverd.

EENE reden, die 'er de H^r. de *Maupertuis*
van geeft, is, dat misschien het lang
verblyf van de zon boven den gezicht-ein-
der, in de noorder gewesten, meerder dam-
pen optrekt, dan de nacht verdikken kan.
Maar de H^r. *Boyle* zegt ons, dat hy zee-
kere berichten heeft, dat 'er zeer dikke
en meest bestendige misten, in zekere ty-
den des jaars, op de kusten van *Coromandel*,

in *Oost-Indiën*, gezien worden, dewelke onmoogelyk niet aan het lang vertoeven van de zon boven den gezicht-einder kunnen toegeschreeven worden, dewyl het verschil van dag en nacht in die luchtstreek zeer weinig van belang is. Behalve dat, indien dit de oorzaak was, zoude het moeten volgen, dat de Inwoonders van *Spitsbergen* zeer geplaagt zouden moeten worden door dikke dampen, als 'er de zon op het hoogst staat, en wel geduurende den ganschen zomer, als 'er de zon bestendig boven den gezicht-einder blyft; maar de ondervinding bewyft net het teegendeel; want die geene, die daar tot de walvischvangst gebruikt worden, hebben altyd helder en klaar weer, het welk, zo als *Marten* in zyne reize aanmerkt, een groot voordeel voor de visschery is.

HET schynt my waarschyntlyker, dat de koude der lucht de vochtigste dampen verdikt, wanneer zy optrekken, en over de oppervlakte van de aarde zweevende houdt, het geen bekrachtigt schynt te worden, om dat wy de dikste en de meeste dampen hadden, als wy dicht by de

ys-

ys-velde
ste is.
de Zu
ste vo
welke
ge mist
de koude
veerach
minder
dersteun
anderen
de wind
koomen
dit wed
eerst, o
ken waa
nig damp
deren, d
de lucht
opgetrok
der neer
MEN
verhande
gemeene
warring
met versc

ys-velden waaren, daar de lucht het koudste is. Ook heeft men opgemerkt, dat de Zuid en Zuid-Weste winden de meeste vochtige dampen met zich voeren, welke in de noorder gewesten in vochtige misten veranderen, niet alleen wegens de koude der lucht, maar ook om dat haare veerachtigheid verzwakt is, waar door zy minder in staat is om die dampen te ondersteunen en op te houden. Aan den anderen kant, moet men aanmerken dat de winden uit alle de noorder strecken koomende, mooi weer mee brengen, en dit wederom uit twee oorzaaken; voor eerst, om dat zy over drooge landstreeken waayen, en by gevolg geen of weinig dampen met zich sleepen; en ten anderen, om dat zy de vèerachtigheid van de lucht vergrooten, zo dat de dampen opgetrokken en opgehouden worden zonder neer te storten, of te zweeven.

MEN mag wel aanmerken, dat in het verhandelen van diergelyke stoffen, onze gemeene manier van spreken veel verwarring in onze denkbeelden veroorzaakt, met verschillende dingen, somtyds met de

zelfde en fomtyds met verscheidene woorden uit te drukken. Als by voorbeeld, wy maaken zelden onderscheid tusschen dampen en uitwaasselingen, of tusschen uitwaasselingen en qualmen; nochtans zouden wy, door eenig onderscheid tusschen dezelve te maaken, niet alleen naauwkeuriger spreken, maar ook netter denken, dat is, op eene wyze, die beter met den aard der werkingen van de natuur over een komt. Qualmen zyn, zo ik meen, om eigentlyk te spreken, zulke vergaaringen van uitvloeyingen, als 'er uit onzen aardkloot, door de innerlyke hitte der aarde, voortgebragt worden; daar de uitwaasselingen kleine deeltjes zyn, die de werking der hitte, als by voorb. de straalen der zonne, van vochtige en drooge lighaamen afscheid; en eindelyk, beide qualmen en uitwaasselingen worden nevelen, als die, tot eenen zeekeren graad verdunt, in de lucht opklimmen, daar zy hooger ryzende, in wolken veranderen: maar wanneer de lucht zo daanig gesteld is, dat zy, in plaats van het opklimmen toe te laten, die nevels

naar

naar de
in dam

HIE
ken, da
streeken
nen on
ten, al
wyze al
men, o
den, o
voortbre
de land
deels de
is, de
ben, ten
het water
ren blyft
men op,
vorst-dam
opryft d
in de har
der land
en qualm
groot, en
mentlyk c
tend ys t

naar de aarde dryft, dan veranderen zy in dampen en in mist.

HIER uit kan men dan ligt opmaaken, dat dikke misten in verscheide luchtstreeken uit verscheide oorzaaken kunnen ontstaan. Want in warme gewesten, alwaar de aarde op eene zeekere wyze altoos open is, kunnen de qualmen, die overvloedig opgeworpen worden, op zeekere tyden zwaare dampen voortbrengen; daar in tegendeel in koude landstreeken, daar de aarde meerendeels door de geduurige vorst geslooten is, deeze oorzaak geen plaats kan hebben, ten minste niet van belang. En wat het water betreft, zo lang het onbevrooren blyft geeft het overvloed van die qualmen op, gelyk het blykt uit het geen men vorst-damp noemt, dat zo overvloedig opryft daar het ys gebrooken is, zelfs in de hardste winters. Maar in de noorder landstreeken zyn de uitwaasselingen en qualmen in de zomer-maanden zeer groot, en de koude der lucht, voornamentlyk door de groote veelheid van vlot-tend ys te weeg gebragt, als mede van

de ys-bergen, die op land zyn, belet deeze uitwaasselingen zich te verspreiden, en is by gevolg oorzaak der dampen en misten, daar zo veel van gemeld word in alle de beschryvingen van *Hudson's Baai*, *Hudson's Straaten*, *Newfoundland*, &c.

HET is insgelyks aan deeze ingedrongenheid van de lucht, dat wy die verschynselen moeten toeschryven, die de Geleerden *Parbelia* en *Paraselenæ* noemen; of, zo als onze matroozen die hieten *By-Zonnen*, en *By-Maanen*; en by deeze geleegentheid moet ik aanmerken, dat wy aan deeze zelve oorzaak ook moeten toeschryven zekere heldere vlakken, even als de staart van den regenboog, die gemeenlyk gezien worden naby den gezichteinder, wanneer de mist byna geheel verdweenen is, en de straalen van de zon zonder verhindering door kunnen breeken. Onze matroozen meenen, dat deeze den mist verdryven, en hebben die daarom met den naam van *Mist-verdryvers* (Fog-scoffers) gedoopt; daar zy weezentlyk maar overblyffels van den mist zyn, die door de

we-

weder
versch
over o
noch
die vl
nen m
vergen
kingen
eige o
daarom
beschry
onderw
is aang
vers,
digste in
gekoom

HET
misten g
dere on
in deez
deelen,
heel by
naament
der aan
eenig ar
ben; d

yn , belet
e versprei-
der dam-
an gemeld
van Hud-
Newfound-

e ingedron-
vy die ver-
n , die de
na noemen;
e hieten By-
y deeze ge-
n , dat wy
moeten toe-
ken , even
og , die ge-
den gezicht-
byna geheel
van de zon
nen breeken.
at deeze den
daarom met
s (Fog-scof-
entlyk maar
, die door de
we-

wederkaatsing der zonne-straalen deeze
verschynfelen veroorzaaken. Ik zal my
over de gedaante der lucht niet inlaaten,
noch over den geduurigen omloop van
die vloeistoffe, die sommige groote Man-
nen met grond beweeren; maar my zelf
vergenoegen met de gegeevene aanmer-
kingen , dewelke hoofdzaakelyk op myn
eige ondervinding gegrond zyn , en die
daarom ook natuurlyk een deel van deeze
beschryving uitmaaken , dewyl zy tot een
onderwerp behooren , dat min of meer
is aangeroert geweest door alle de Schry-
vers , welke het geen hun 't merkwaar-
digste in 't bezoeken deezer zeën is voor-
gekoomen , hebben willen beschryven.

HET geen ik met betrekking tot de
misten gezegt hebbe , brengt my eene an-
dere omstandigheid , aangaande de lucht
in deeze landstreek , of ten minste in die
deelen , die ik bezocht heb , en die my
heel byzonder voorkomt , in gedagten ;
naamentlyk , dat hier de metaalen min-
der aan de roest onderhevig zyn , dan in
eenig ander gewest , daar ik ooit geweest
ben ; dit is insgelyks , schoon het aan
mee-

meenig een als beuzelachtig zal voorkomen, eene zaak die wel verdiend onderzocht te worden; want indien 'er een groot onderscheid in het roesten der metaalen in de onderscheidene luchtstreeken gevonden word, zal dat eene blyk verschaffen van overeenkoomende of verschillende hoedaanigheeden der lucht, het geen op zeer nuttige onderwerpen kan toegepast worden. De H^r. *Richard Ligon*, die, omtrent honderd jaaren geleeden, een verhaal van de *Barbados* opgesteld heeft, hebbende in 't jaar 1648. de stukken tot zyné beschryving begonnen te verzaamen, zegt ons, dat de vochtigheid van de lucht op dien tyd zo groot was, dat zy de messen, sleutels, naalden, zwaarden, &c. deed verroesten, en dat in een oogenblik tyds; want, zegt hy, zet uw mes op den slypsteen, slyp de roest geheel weg, veeg het af, en steek het in de scheede, en vervolgens in de zak, en haal het weinig tyds daar na uit, zo zult gy vinden dat het over al wederom zal beginnen te roesten, en dat het in wat meer tyds het staal heel diep zal invreeten en het lemmer

ge-

geheel
gelyks
bruikt v
bruikba
en de
gaan;
van de
verders
Eiland
zee bes
vyf dag
zy weat
men, a
het geen
kent, en
bewys,
alleen a
moet to
M E N
leen aang
heid de
dat het
len is,
breedvoe
toog van
koomen

geheel vernielen; hy voegt 'er by, dat insgelyks de slooten, indien zy niet veel gebruikt worden, in de bogten roesten en onbruikbaar zullen worden; dat 'er de klokken en de zak-horologien zelden of nooit wel gaan; al het welk door de vochtigheid van de lucht veroorzaakt wordt. Hy merkt verders aan, dat zy, altoorens aan dat Eiland te koomen, dezelve uitwerking in zee bespeurd hadden, geduurende vier of vyf dagen, dat zy graauw weer (*bai-zy weather*) zo als de zeelieden het noemen, achter malkander gehad hadden, het geen hy wel in 't byzonder aantee- kent, en waar op hy aandringt als op een bewys, dat dit roesten der metaalen alleen aan de vochtigheid van de lucht moet toegeschreeven worden.

MEN moet bekennen, dat het niet alleen aangenoomen wordt, dat de vochtigheid de oorzaak is van de roest, maar ook dat het eenigermate een algemeen gevoelen is, en daar is geen twyffel of het breedvoerig, byzonder, en besluitend ver- toog van den H^r. *Ligon* is 'er als een vol- koomen bewys voor aangenoomen geweest.

Het

Het heugt my, dat myne opmerkingen, dat de metaalen, in de landstreeken omtrent *Hudson's Baai*, minder dan op sommige andere plaatsen aan de roest onderhevig waaren, aan eenen schranderen en vernuftigen Man mede deelde, hy my aanstonds antwoorde, dat hy in *Rusland* het zelfde had waargenoomen, en dat hy het aan de droogte van de lucht had toegeschreeven. Ik twyffel geenzints of deeze twee H^{ren}. begrepen 't beide zeer wel, of om my anders uit te drukken, ik twyffel geenzints of de vochtigheid doet de metaalen in de *Barbados* roesten, en dat zy 'er wegens de droogte der lucht in *Rusland* van bevryd zyn. Maar het is echter voor my zeer twyffelachtig, of dit algemeen denkbeeld, dat het vocht de roest veroorzaakt, wel betrekkelijk kan zyn met het geen ik 'er van ondervonden heb, of dat het 'er mee overeenkomt. Het is wel waar, dat de lucht in de gewesten omtrent *Hudson's Baai* meer vochtig, dan droog zyn, en het geen ik van de geduurige dampen en mist heb aangehaald, is genoeg, om te doen zien, dat het zo we-

zen

zen mo
hier zo
gen wy
roest ni
veroorza
zonder

W A N
beschou
smelting
taal, te
een vloe
ter niet
oorzaake
de uitko
deelen v
maaken;
van roest
om het
wy een
zoeken,
lie, of,
re smeeri
heeft, z
heim indr
dat de o
beschermt

zen moet: nochtans roesten de metaalen hier zo niet als op andere plaatsen. Moogen wy daar dan niet uit besluiten, dat de roest niet alleen door de vochtigheid word veroorzaakt, schoon 'er zelden of nooit zonder vocht roest word voortgebracht?

Wanneer men de roest met aandacht beschouwt, zal men vinden, dat het eene smelting is van de opperdeelen van het metaal, te weeg gebragt door een soort van een vloeibaare *scheijstoffs*, waar uit echter niet volgt, dat alle vochten roest veroorzaaken, of, het geen op het zelfde uitkorat, dat alle vochten de opperdeelen van het metaal invreeten en los maaken; want wy weten, dat olie, verre van roest te veroorzaaken, gebruikt werdt om het roesten voor te koomen. Indien wy een weinig verder gaan, en onderzoeken, waar het van daan komt, dat olie, of, zo als men weet, eenige andere smeerige stoffs, deeze hoedaanigheid heeft, zullen wy wat nader in dat geheim indringen; want daar uit zal blyken, dat de olie het metaal voor het roesten beschermt, door hetzelve te beschutten van

de

de aanraakinge dier waterachtige deeltjes, die de weezentlyke oorzaak van het roesten zyn. Is hêt dan niet allerwaarschynlykst uit dit alles, dat die deeltjes niet anders zyn dan zuure zouten? Moogen wy dit gevoelen niet aanneemen, of ten minsten daar toe overhellen, bedenkende dat alle metaalen door zuurachtige schei-stoffen ontbonden worden, of noch meer, als men acht geeft op de bekende en gemeene manier van loot-wit te maaken, het geen niet anders is dan een roefsting of smelting van dat metaal, door azyn te weege gebracht? En zien wy hier uit niet, dat de olie de metaalen van het roesten bevryd, door zyne eige bekende hoedanigheid van de zuurige zouten af te stooten, te verstompen en in te wikkelen? Zekerlyk moogen wy 'er geruist uit besluiten, dat het niet enkel eene bloote vochtigheid, maar eene zeekere soort van vloeibaare schei-stoffe is, die de oorzaak is van de roest.

MAAR om dat onderwerp noch meer licht by te zetten, of liever in zulk eenen helderen dag, als het myne aanmerkin-

kingen
ven,
stoffe is
taalen
lyk in
opperste
is, wat
zeggen
doet zy
want da
uitwerkin
den alzo
eenig ge
is de lu
te weeg
doorgaan
dat zy
ger gaat
lucht dez
doen, als
zyn die
lucht dry
den, dan
en anders
taalen te
van teeke

kin-

kingen doen kunnen; laat ons acht geeven, dat, schoon de lucht eene vloeistoffe is, en schoon zy somtyds op metaalen werkt, zy 'er in der daad gemeenlyk in dier voegen op werkt, dat zy de opperste deeltjes ontbind, het geen juist is, wat 'er gemeent word, wanneer wy zeggen dat zy doet roesten; maar dat doet zy niet alleen als eene vloeistoffe, want dan zou de lucht over al de zelve uitwerking hebben, en de metaalen zouden alsoo zeer in *Rusland* roesten, als in eenig gewest naarby den evenaar. Noch is de lucht ook niet bekwaam om dat te weeg te brengen, (schoon men zich doorgaans het tegendeel verbeeld) om dat zy van waterachtige deeltjes zwanger gaat, want dan zoude eene vochtige lucht dezelve uitwerking in *Hudson's Baai* doen, als op de kust van *Barbados*. Maar zyn die waterachtige deeltjes, die in de lucht dryven, met zuure zouten beladen, dan zullen zy die uitwerking doen en anders niet. Dus zien wy, dat metaalen ten deezen opzichten een soort van teeken kunnen zyn van de weezent-

Bb ly-

baai

ge deeltjes,
n het roes-
waarschyn-
jes niet an-
Moogen wy
of ten min-
nkende dat
e schei-stof-
h meer, als
e en gemeen-
aaken, het
roefing of
oor azyn te
niet uit niet,
het roesten
ende hoedaa-
n af te stoo-
kkelen? Zee-
uit besluiten,
ote vochtig-
ort van vloe-
rzaak is van

noch meer
in zulk ee-
yne aanmer-
kin-

lyke hoedaanigheid van de lucht; dewyl het klaar gebleeken is, dat zy bekwaam zyn om te doen zien, of de lucht veel of weinig met dat soort van zout beladen is of niet. Ik zou niet geerne in eene zaak van dien aard boven myn vermoogen willen gaan, en ik hoop, dat ik 'er niet van verdagt zal worden, als ik den Leezer herinnere, het geen reeds is aangemerkt, te weten, dat wolken in zeer heete landstreeken meestendeels uit dampen, die uit de aarde voortkomen, werden voortgebragt, en dat ik by deeze gelegenheid een andere reden daar by voeg, naamentlyk, dat het geenzints onwaarschynelyk is, dat deeze dampen de lucht kunnen bezwaaren met eene groote veelheid dier zuure zouten, dewelke in het tegendeel zo overvloedig in deeze Noorder gewesten niet opryzen, alwaar het water veeltyds, en de aarde altoos door de vorst als geslooten is, en daar men vermoeden kan, dat de hitte van de zon de waterachtigste deelen alleen maar optrekt.

DEEZE wyze van redeneering schynt ondersteund te worden door eene onder-

vin-

vinding;
waarheid
waarde
zout wa
water te
tigit war
eene gew
de distile
de, was
andere vo
tig. Het
moogelyk
niger maa
voornaame
de pooren
door in st
veelheid v
ten in te
ke kracht
werden op
merkt is.

Dus,
hunde, ee
n de nat
ragt hebb
van het we

aa
cht; dewyl
y bekwaam
lucht veel
zout belaa-
erne in eene
yn vermoo-
, dat ik 'er
, als ik den
reeds is aan-
lken in zeer
els uit dam-
nen, werden
deze gelee-
daar by voe-
eenzints on-
dampen de
eene groote
dewelke in
ig in deze
n, alwaar het
e altoos door
aar men ver-
an de zon de
naar optrekt.
eering fchynt
eene onder-
vin-

vinding, die de naarstige en naauwkeurige
waarheids navorcher, de geleerde en eer-
waarde H^r. *Hales* gemaakt heeft, die,
zout water overhaalende om het in versh
water te veranderen, vond, dat eene maa-
tige warmte daar toe veel beter was, dan
eene geweldige hitte; het water, dat uit
de distileer-ketel op de eerste wyze vloei-
de, was volkoomen versh, en dat op de
andere voortgebragt wierdt was brakach-
tig. Het is insgelyks gantsch niet on-
moogelyk, dat de hitte van de lucht ee-
niger maate op metaalen werkt, en wel
voornaamentlyk op de oppervlakte, met
de pooren te openen, en dezelve daar
door in staat te stellen, om eene ruimer
reelheid van die zuurachtige zoute gees-
ten in te zuigen, dewelke door de ster-
ke kracht der zonne in den dampkring
werden opgehaald, zo als reeds aange-
merkt is.

Dus, tot den aanwas van de lucht-
kunde, eene zaak van zo veel gewicht
in de natuurkunde, het myne toëge-
bragt hebbende, zal ik tot het verhaal
van het weinige, dat van onze reize aan-

merkenswaardig noch overig is, weder keeren.

Op den 9^{en}. September, met het aanbreeken van den dag, vervielen wy in eene yffelyke sterke drift, en de zee stiet met groot geweld tegen ons boord aan alle kanten. Dit wierdt veroorzaakt door de Tyen sterk tegen een harden wind druifschende, en diergelyke branding ontmoet men dikwyls op andere plaatfen uit dezelve oorzaak voorspruitende; als by voorbeeld, naby *Holy-Head* in onze eige zee; in den zeeboezem van *Florida*, in *Noord-America*, en elders; maar zo sterk niet als wy het hier ondervonden. Ik maak hier van gewag, om dat wy daar uit oordeelden, schoon wy geen land zagen, dat wy naby de *Resolution's* Eilanden waaren, en in gevolge begonnen wy van daar onze gisrekeninge. Ter zekker tyd dreeven veele zwaare ysbergen in ons gezicht, maar wy lieten hen weghaast agter, zo dra wy onder eene warmere luchtstreek begonden te zeilen, echter kan ik die niet aangenaamer noemen want niet lang daar na overviel ons he

storm

stormac
Noordse
daar zo
ke besch

OP d

het geze
Baai. (

matrooze

lyke pyn

buik gek

wy 's na

die ons

van alle

wyl 'er w

boord van

ren, om

de noodig

zulk een

Maar tot

den wy no

zen mast;

schade als

ze eige an

muren hard

heid verme

missen van

is, weder

net het aan-

nielen wy in

de zee fiet

s boord aan

orzaakt door

harden wind

branding ont-

dere plaatfen

ende; als by

in onze eige

n *Florida*, in

maar zo sterke

ervonden. Ik

dat wy daar

geen land zaa

olution's Eilan-

begonnen wy

ge. Ter zek-

aaare ysbergen

lieten hen we

der eene war

te zeilen, ech

amer noemen

erviel ons he

storm

stormachtigste weer, dat wy noch in die Noordsche zeën hadden uitgestaan, en daar zommige Schryvers zulke afgryfselyke beschryvingen van geeven.

Op den 10^{en}. raakten wy wederom uit het gezelschap der schepen van *Hudson's Baai*. Op den 11^{en}. stierf een van onze matroozen, die lang onder alle de smertelyke pynen van een ingekankerde scheurbuik gekwynt had. Den 12^{en}. hadden wy 's nachts een overschrikkelyken storm, die ons zeer groot gevaar deed loopen van alle onze masten te verliezen; en wyl 'er weinige van het scheepsvolk aan boord van de *Dobbs-Galley* in staat waren, om op dek te staan, zo konden wy de noodige schikkingen niet neemen om zulk een groot onheil voor te koomen. Maar tot ons aller grootst geluk, behielden wy noch, tegen alle verwachting, onze mast; en wy leeden geene andere schade als het natuurlyk gevolg van onze eige angstvalligheid, die ons eenige uren hard genoeg viel. Deeze onze naardeid vermeerderde niet weinig door het missen van de *California*, daar wy in het

midden van deeze storm van afraakten, en die wy niet voor onze aankomst aan de *Orcadische* Eilanden weer zagen. De wederkomst van 't mooi wêer trooste ons eenigzints van dit ongelukkig toeval, het welk omtrent tien dagen duurende, het uiterste genoeg gaf, gelyk het de Lezer ligt denken kan, aan het volk, gantsch uitgeput door geduurige afmattingen, zonder de uitwerksels van de scheurbuik te reekenen, die, gelyk bekend is, de lichaamen meer verzwakt, dan eenig ander ziekte, daar de mensch aan onderhevig is, doen kan.

Op den 21^{en}. raakten wy wederom by de twee schepen van *Hudson's Baai* Maatschappy, van dewelke wy, gelyk gezegt is, op den 11^{en}. waaren afge- raakt, en wy beslooten hen geduurende het overige van onze reis gezelschap te houden, zo als wy 't ook in der daad deden. Op den 26^{en}. ontmoetteden wy een klein vlootje van de *Orkneys*, koehoudende naar 't Westen. Op den 28^{en}. kwaamen en ankerden wy te *Carstown* in het Eiland *Pomona*, daar de *Californië*

die on-
was ge-
onze o-
bleeven
ve, en
daar va
lifornia
onder c
cuur van
van die
Rhede v
heid van
ventien
1746. u
Dus
grootste
alleen hi
van *Eur*
zee-plaat
aard, de
wigt bes
zeg ik, d
bereikt
vruchtelo
Wester I
het 'er e

Baai

fraakten, en
omst aan de
zagen. De
r trooste ons
; toeval, het
urende, het
het de Le-
volk, gantsch
ttingen, zon-
scheurbiuk te
d is, de lig-
an eenig an-
h aan onder-

die omtrent veertien dagen van ons af
was geweest, ook des anderen daags tot
onze overgroote vreugde aankwam. Wy
bleeven omtrent een week in deeze Ha-
ve, en op den 6^{en}. October zeilden wy
daar van daan, in gezelschap van de *Ca-
lifornia* en vier *Hudson's Baai's* schepen,
onder convooi van 's konings schip de *Mer-
cuur* van 20. st.; wy kwaamen den 14^{en}.
van die zelve maand behouden in de
Rhede van *Tarmouth*, na eene afwezig-
heid van een jaar, vier maanden en zee-
ventien dagen, zynde op den 27^{en}. Mey
1746. uitgezeild.

wy wederom
Hudson's Baai's
e wy, gelyk
waaren afge-
n geduurend
gezelschap t
k in der daa
moetteden w
Orkneys, koen

Op den 28^{en}
te *Carstown* i
de *California*
di

Dus eindigde een Reistogt, die de
grootste verwachting hadt gebaart, niet
alleen hier, maar ook in de meeste deelen
van *Europa*, en in 't byzonder in alle de
zee-plaatsen, alwaar het voorneemen, de
aard, de gevolgen, en deszelfs groot ge-
wigt best bekend waaren. Aldus eindigde,
zeg ik, deeze Reistogt, zonder het oogmerk
bereikt te hebben, maar nochtans niet
vruchteloos: want schoon wy geen Noord-
Wester Doortogt gevonden hebben, zo is
het 'er evenwel zo verre van daan, dat wy

'er de onmoogelykheid of zelfs de onwaarschynelykheid van ontdekt hebben, dat wy in teegendeel te rug zyn gekoomen met klaarder en sterker bewyzen, op zulk een flach van blykbaarheid gegrond, als in onderzoekingen van zulken aard behooren plaats te hebben; en op vaste stukken en naauwkeurige waarneemingen, die klaar aantoonen, dat 'er zulk een doortogt zyn kan. Welke die zyn, en hoe men die op het gedagte voorneemen kan t' huis brengen, dat zal de stoffe van de volgende bladeren uitmaaken, welke, zo wy hoopen, ieder welmeenenden Lezer ten vollen vergenoegen zullen.

DER-

INHO
de o
kunn
eenes
Zuid
staan
niet

A L Z
ke
pe om
vinden,
gegeeven
aangedro
deel een
hoe ver
nen doe
vinden,
bevonden
aandringe
den van

DERDE DEEL:

INHOUDENDE zulke Bewysredenen, uit de ondervinding getrokken, als dienen kunnen om de groote waarschylykheid eenes Noord-Wester Doortogts naar de Zuid-Zeën, te doen zien, niet tegenstaande dezelve in den laatsten uittogt niet ontdekt is geworden.

ALZO in het eerste deel de oorspronkelyke beweegredenen, die de hoop om eenen Noord-Wester doortogt te vinden, hebben aangezet, genoegzaam opgegeeven zyn, en dat 'er genoeg op is aangedrongen; en dewyl in het tweede deel een naauwkeurig verhaal gedaan is, hoe ver de verwachtingen van zulk eenen doortogt op sommige plaatsen te vinden, beproeft en ongegrond zyn bevonden; zo zal ik nu in 't byzonder aandringen op die redenen, die het vinden van zulk eenen doortogt overtuigend

Bb 5 schy-

DER-

schynen te verzeekeren; en dat het veronderstellen, dat men zonder zwaare kosten die ontdekking gelukkig zal kunnen onderneemen, en dat, zonder die geene, die daar toe zouden moogen gebruikt worden, aan eenig groot gevaar of zwaare ongemakken, bloed te stellen, niets ongerymts of onwaarschynlyks in zich bevat. Deeze redenen zullen hoofdzaakelyk op daadelyke stukken gegrond zyn, dewelke onmiddelyk onder myn eigene kennis en waarneemingen in deeze laatste reistogt zyn gevallen, en wyl ik dezelve met oprechtheid zal opgeeven, zo vleye ik my dat men 'er klaar uit zal kunnen zien, dat ik my zelf door het vertrouwen op myne eigene krachten niet heb laten misleiden, daar ik aan eenen anderen kant durf verzeekeren, dat 'er niets meer tegen myn voorneemen stryd als andere in het allerminste te misleiden.

DE ondervinding toont zo klaar aan, dat 'er in landstreeken van weinig uitgestrektheid, gelyk schier-Eilanden of Eilanden zyn, geen boomen groeyen, maar alleen een soort van laage bosjes en struiken, en dat

dat 'er
dezelf
ders a
weder
keurig
Narbo
door d
andere
maar d
Hitlan
vermee
zen op
aanzien
deeze
waar m
vind, d
onder
dat ho
zee aan
hebben
op 61°
oogschy
men, e
men, v
en strui
ring wa

dat 'er in tegendeel op het vaste land op dezelfde breedte het schoonste hout als elders anders gevonden word, dat het onwederspreekelyk is. Men zou de naauwkeurige aanmerkingen van den Hr. *John Narborough*, in het verhaal zyner reize door de *Magellaansche* Straat, met meer andere getuigenissen kunnen aanhaalen; maar de zulke, aan welke de Eilanden van *Hitland* en *Orkney* bekend zyn, zouden het vermeenigvuldigen van bewyzen ten deezzen opzichte als zeer verkeerd geplaatst aanzien. Men kan uit het voorgaande deeze fluitreden opmaaken, dat over al waar men na een naauwkeurig onderzoek vind, dat het land geen boomen draagt onder eene luchtfreek, daar men weet dat hout groeit, het noodzaakelyk eene zee aan beide kanten moet hebben. Nu hebben wy hier vorens aangemerkt, dat op 61°. N. br. alle foorten van gewassen oogfchyglyk flonken, en in grootte afnaamen, en dat in plaats van hout en boomen, wy niet anders dan kreupel-bosjes en ftruiken vonden, welke noch zeer gering waaren; nochtans weet men zeeker, dat

dat 'er op eene grooter breedte groote bosschen van uitneemend schoon hout staan, als in *Noorweegen*, *Zweeden*, *Lapland* en in alle de landschappen van het Russische Ryk, langs dat uitgestrekt land, dat zich tot aan de *Japansche* zee uitstrekt. Indien 'er derhalve geen zee was aan den anderen kant, maar dat het een vast stuk lands was naar het Westen loopende, zou 'er dan niet insgelyks overvloed van hout in het land van de gewesten, die *Hudson's Baai* omringen, moeten zyn? Is het 'er niet, gelyk het 'er waarlyk niet is, kan men dan eenige gewichtiger reden van zulk een klaarblykelyk onderscheid tusschen gewesten onder dezelve luchtstreek begrypen, dan de nabyheid eenes Westelyken Oceaans? Ook zoude men op het geene ik beweere de groote koude deezer luchtstreek niet kunnen tegenwerpen, dewyl men weet, uit een werk onlangs te *Petersburg* door een Lid van de keyzerlyke Academie, en onder deszelvs bestiering uitgegeeven, dat niet alleen planten, maar ook koorn in sommige deelen van *Kamtschatka* groeid en voortkomt, schoon de kou-

koude
ten van
HIE
king by
tague-H
weeten
van een
daar wy
winter-l
uit het
Mag me
het zeer
re van
deeze la
open wa
den, een
ze reden
over een
bewerkin
fen, daa
die hier
uitwerkfe
niet natu
een onde
merkinge
maaken?

koude daar veel vinniger is als op de kusten van *Hudson's Baai*.

HIER mag ik noch eene andere aanmerking byvoegen, die wy, terwyl wy *Montague-House* bewoonden, waarnaamen; te weten, dat de Noord-Weste winden veel van een soort van jagt-sneeuw mee brengen, daar wy door ondervinding wisten, dat de winter-lucht de vorst-damp of qualm, dat uit het open water optrekt, in verkeerdt. Mag men hier ook niet uit besluiten, dat het zeer waarschynelyk is, dat 'er niet verre van daan aan het Noord-Westen van deeze landen, een groote verzaameling van open water zyn moet, of met andere woorden, een Westelyke Oceaan? Koomen deeze redenen niet ten vollen met elkandere over een, also wel als met de gewoone bewerkingen der Natuur op andere plaatsen, daar men weet, dat de oorzaaken, die hier ondersteld worden, diergelyke uitwerksels hebben? Was het voor ons niet natuurlyk, daar wy hier, en tot zulk een onderzoek gezonden waaren, alle aanmerkingen van dien aard die wy konden te maaken? en wat mensch zou kunnen kwaalyk

lyk genoomen worden, die zyne gevoelens opgeeft, zo als de reden hem leidt, naa altoorens diergelyke aanmerkingen met de allernaauwste omzichtigheid onderzocht, vergeleeken en overwoogen te hebben? Is dit niet de zeekerste en natuurlykste wyze om in die zaaken tot de waarheid te koomen, en toonen de ondervindingen niet, dat de grootste en dierbaarste ontdekkingen langs dien weg gemaakt zyn? Of indien 'er stukken van eenen tegenstrydigen aard ons voorgekoomen waaren, zouden 'er de zulke, die zich tegen dit voorneemen aankanten, niet op aangedrongen hebben, om te bewyzen, dat de veronderstelling eenes Westers doortogts ongerymt of onwaarschynlyk was?

HET geen ons verder ter overweeginge voorkomt, is de gedaante van dat land, en hoe het zich opdoet; waar uit insgelyks waarschynelyke giffingen kunnen getrokken worden; dewyl wy by ondervinding weeten, dat meest alle de landen des werelds, die tusschen twee zeën liggen, eene reeks van duinen of hooge bergen

gen in 't
aan weer
hier ook
geleegent
vorschen;
ooit geh
doorvaart
desweege
want zo
het land
hooger, e
anderen:
men zyn
den, dat
daaling aa
alles kwam
verschillen
die Noord

DIT k
een met
ryen door
zyn, dew
'er niet ver
de kant da
te Ocea
schepen ge

gen in 't midden hebben, en eene afgang aan weerskanten naar de kusten, 't geen hier ook plaats heeft, voor zo ver als wy geleegentheid gehad hebben om het na te vorschen; en het klaarste gezicht, dat wy ooit gehad hebben, het welk in onze doorvaart in *Wager-Baai* was, geeft ons desweegen het allerovertuigendst bewys; want zo als wy de Baai invoeren, was het land laag, maar wierdt by graaden hooger, en de eene berg rees agter den anderen: veel verder in de Baai gekoomen zynde, konden wy klaar onderscheiden, dat daar eene regelmaatige nederdaaling aan den anderen kant was, en alles kwam ons genoegzaam voor niet veel verschillende van de *Isthmus* van *Darien*, die Noord- en Zuid-*America* aan een hecht.

DIT komt insgelyks naauwkeurig overeen met de berichten, die in de Factoryen door de Zuid-*Indiaanen* gegeven zyn, dewelke stantvastig verzeekeren, dat 'er niet verre van hunne landstreeken, naar de kant daar de zon ondergaat, een groote Oceaan gelegen is, in denwelken zy schepen gezien hadden, aan boord voerende

de mannen met lange baarden en mutsen op 't hoofd, en wat meer is, deeze *Indiaanen*, die nooit een *Engelsch* schip gezien hadden, hadden 'er een op de rotsen te *Churchill* afgeschetst, het geen den kundigen Lezer minder wonderlyk zal voorkomen, wanneer hy maar zal willen acht geeven, dat dit afteekenen of affschet-
 ten der voorwerpen die hen verwonderen, ~~het~~ is dat meest aan alle Natien, die het gebruik der letteren niet weeten, eigen is; gelyk het blykt uit het geen ons de *Spaan-
 sche* Historie-Schryver van de *Mexicaansche Indiaanen* zegt, die de afbeelding van *Ferdinand Cortez*, van zyn schip en van het volk, toen zy eerst op hunne kusten waaren aangekoomen, aan hunnen Keyzer zonden. Noch moet ik 'er by voegen, het geen *John Narborough* ons van de Wilden, by de Straaten van *Magellaan* woonende, verhaalt: deeze bootsten de gedaante van zyn schip na, met aarde en struiken, en stukjes hout, die de masten verbeeldden: hy meent, dat zy dit deden om het geheugen, dat zy het gezien hadden, te bewaaren; want, zegt hy,

en

en met
 keninge
 dingen.
 waarom
 hebben
 moeten
 Andere
 ry gebr
 de hitte
 kusten d
 te weeze
 een gevo
 steunen e
 niet zien
 van zulke
 als de ge
 het land
 deling op
 M A A
 men beke
 gen noch
 niets mee
 waarschy
 zee aan
 niets doe
 van de ee

en met recht, zy kunnen geene aantekeningen houden, als alleen door afbeeldingen. Hebben die Wilden het gedaan, waarom zouden 't deeze niet doen? en hebben de *Indiaanen* een schip afgeschetst, moeten zy het noodwendig gezien hebben. Andere hebben ook wit zout in de Factory gebragt, dat zy verzeekerden, door de hitte van de zon, by de rotsen, op de kusten des anderen Oceaans voortgebragt te weezen. Deeze getuigenissen heb ik by een gevoegt, om dat zy elkander ondersteunen en gewicht by zetten, en ik kan niet zien, wat beter bewys men in een stuk van zulken aard als deeze is, hebben kan, als de gedaante of het voorkoomen van het land, door deszelfs Inwoonders mondeling opgegeeven.

MAAR na alles wat 'er gezegt is, moet men bekennen, dat al waaren onze gissingen noch zo zeeker, zo zouden zy toch niets meer kunnen bewyzen dan eene waarschynlykheid, dat deeze landen eene zee aan weerskanten hebben, het geen niets doet ten opzichte van een doorvaart van de eene zee naar de andere, 't welk

Cc ei

eigentlyk de zaak is, waar toe wy de meeste betrekking hebben; want indien 'er geen doortogt is, of dat die zeer lang is, op eene zeer hooge Noorder breedte, of zeer ongemakkelyk en grootelyks belemmerd, zal men onze ontdekking van zeer weinig belang achten; en schoon men moogelyk wel zonder veel moeite zoude kunnen aantoonen, dat dit besluit te haastig en zonder grond is, om dat het vinden van eenen korten doortogt over land, van de eene zee na de andere, veele voordeelen aan onzen koophandel zouden kunnen toebrengen, zo zal ik voor het tegenwoordige op dat stuk niet blyven staan, maar voortgaan met op te geeven, wat my het klaarste en 't meest schynt te overtuigen, niet alleen dat 'er zulk een doortogt van de eene zee naar de andere is, maar dat die kort is, open en gemaklyk. Dit zal misschien wonder schynen, aangezien dat wy bekennen geen eigentlyke kennis te hebben van de plaats, daar die doortogt geleegeen is: maar wanneer men overwoogen zal hebben het geen wy zullen voordraagen, zo zal men by

by zie
aan o
en al
zoek,
ontdek
veel on
dezelv
Aardry
tyd gr
A
looft h
hangen
alvoore
ren, i
meen t
zy ook
tans de
is noch
in der
kwaamh
klaaring
en van
zy ond
het ge
doen is
stukken

by zich zelve kunnen bepaalen hoe ver wy aan onze belofte zullen voldaan hebben; en al wat ik voor het tegenwoordig verzoek, is, dat men indachtig zy, dat de ontdekking van eenen nieuwen wereld, veel onwaarschynlyker was, toen *Columbus* dezelve ondernam en uitvoerde, en dat de Aardrykskunde en Zeevaart zedert dien tyd grootelyks heeft toegenoomen.

AANGEZIEN de bewyzen, die wy belooft hebben, geheel van de Tykunde afhangen, is het volstrekt noodzaakelyk, altoorens wy die bewyzen zelfve aanroeren, iets van die weetenschap in 't gemeen te zeggen; anderzints, hoe zeeker zy ook zyn mogten, zou de Lezer nochtans derzelver kracht niet begrypen. Het is nochtans verre van myne begeerte, en in der daad ook verre boven myne bekwaamheid om in eene algemeene verklaring der oorzaaken van de Tyen, en van de verscheidene veranderingen, die zy onderworpen zyn, te treden; maar het geen ik hier voorneemens ben te doen is alleen, om maar eenige weinige stukken aan te roeren, die algemeen bekend

kent zyn aan, en erkend worden van alle zeevaarende Lieden, zonder welker kennis het hun onmoogelyk zou zyn hunne vaartuigen te bestieren; en van welker geduurige waarneemingen en oefeningen, zy al de zeekerheid hebben, die gevorderd kan worden om hen tot bekwaame Richters over de redeneeringen, omtrent zaaken van dien aard, te maaken. Voor eerst dan, is het zeker, dat de Tyen voortkoomen uit den grooten Oceaan, of uit eene gemeene vergaaring van wateren in byzondere zeën, naar maate dat deeze zeën naauw of open zyn naar den kant van den Oceaan, daar het water van daan komt. Om die reden is het, dat 'er byna geen Ty bespeurt word in de zogenaamde binnen-zeën, die weinig of geen gemeenschap met den Oceaan, of maar eene enkele en naauwe doortogt in denzelven hebben; of om het met andere woorden uit te drukken, dat het Ty in zulke zeën ter naauwer nood zichtbaar is: by voorbeeld in de *Middelandsche* zee, die van het Westen naar het Oosten zig uitstrekt, en door de
Straat

Straat
 merke
 nig a
 niet g
Venet
 ging l
 langte
 worden
Middel
 en dat
 winden
 D A
 kennis
 zee, al
 stroom
 de rede
 Grooten
 het aflo
 van den
 derwerk
 ook van
 pio den
 met de
 weetenfc
 verwinni
 beelden

Straat van Gibraltar, is 'er gantsch geen merkelyk Ty; het mag misschien een weinig aanwassen, maar op het sterkst is het niet gevoelig, behalven in den golf van *Venetien*, alwaar men eene kleine beweging bespeurt, die aan de naauwte en langte van den weg moet toe geschreeven worden, en die op breeder plaatsen van de *Middelandsche* zee geheel niet merkelyk is; en dat zelfs wordt noch door byzondere winden te weeg gebragt.

DAAROM is het dat de *Grieken* geen kennis hadden van de Ebb en Vloed der zee, als alleen van den onregelmaatigen stroom van den *Euripus*; en dit was ook de reden dat het Leeger van *Alexander* den Grooten zich zo zeer verwonderde over het afloopen van de zee, in den mond van den *Indus*, dat het dit als een wonderwerk aanzag. De *Romeinen* wisten ook van geen Tyen tot den tyd van *Scipio* den *Africaaner*; maar na de oorlogen met de *Carthageners*, breidden hunne weetenschappen zich, zo wel als hunne overwinningen, uit. Ik breng deeze voorbeelden by om den Lezer in 't byzonder

de waarheid aan te toonen, dat de Tyen in de binnen-zeën niet zichtbaar zyn, want was het zo niet, zo mag men wel verzeekert zyn, dat zulk een onderzoekend en geleerd volk als de *Grieken*, en zulk een vernuftig en oordeelkundig volk als de *Romeinen* van dezelve of van hunne oorzaaken niet onkundig zouden geweest zyn; en dat zy 'er niets van wisten blykt uit haare verwondering, toen zy het Ty voor de eerste maal gewaar wierden. Het geen van de *Middelandfche* zee gezegt is, heeft ook plaats ten opzichte van de *Ooft-zee*, en even om dezelfde reden; en om kort te gaan van alle binnenlandsche zeën, die ons in de zeevaart eenigzints bekend zyn.

VERVOLGENS is 'er ten opzichte der Tyen niets beter bekend, dan dat deeze onbetwiftbaare zetregel van de Wysgeerte, hoe nader aan de oorzaak hoe sterker werking, op hun toepasselyk is; dat is te zeggen, de Tyen zyn hooger en vroeger, op de plaatfen die korter aan, doch lager en laater in die deelen welke verder van den Oceaan afgeleegen zyn,

zyn,
door
het T
tanje :
maan
te Tim
het ter
vyven
niet vo
'er ver
den H
het eer
Harwi
twaalf
twee;
den da
Tyen
verschill
maate
zyn.
sterke v
waaien
naar ge
gen he
gen en
gemeen

zyn , zo als het ten vollen blykbaar is door den regelmaatigen voortgang van het Ty langs de kusten van *Groot-Brittanje* : zo dat het op nieuwe en volle maan te drie uren in den morgenstond te *Tinmouth-Bar* hoog water is ; van waar het ten zuide voort gaande , een weinig na vyven te *Spurn* hoog water geeft ; en te *Hill* niet voor zes uren , wegens den tyd , die 'er vereischt word voor zyn doorloop over den *Humber*. In de ree van *Yarmouth* is het een weinig na' agten hoog water ; te *Harwich* ten half elven ; op de *Nore* te twaalf uren ; te *Gravesend* ten half twee ; en te *London* te drien op den zelfden dag. Op dezelve wyze klimmen de Tyen hooger of laager ter zelve tyd op verschillende plaatsfen van de kust , naar maate dat zy van den Ocean afgeleegen zyn. Men merkt ook aan , dat als 'er sterke winden met de stroom van het Ty waaien , hetzelve dan hooger klimt als naar gewoonte ; en dat sterke winden , tegen het Ty waaiende , hetzelve vertraagen en verzwakken. Deeze klaare en algemeene grondregels dus ter neêr gesteld

Cc 4. zyn-

zynde, zullen wy met behulp van dezelve tragten te ontknoopen, wat men van *Hudsons Baai*, uit de aanmerkingen die wegens de Tyen op verscheide plaatsen van die kust gedaan zyn, te denken heeft.

VOOR eerst moet ik aanmerken, dat *Hudson's-Baai*, indien zy geen gemeenschap met de Zuid-zee heeft door eenen Noord-Wester doortogt, uit al het geen tot nu toe bekend is met recht, zo wel als de *Middelandsche zee*, voor eene binnen zee mag gehouden worden, en met meer recht dan de *Ooft-zee*, dewyl zy geen ander gemeenschap heeft met den *Oceaan* als door de straaten van *Hudson*. Ik weet zeer wel, dat 'er gemeenlyk onderstelt wordt, dat *Hudson's Baai* gemeenschap heeft met *Baffin's Baai* en de *Straat-Davis*; en ik ben insgelyks wel bewust, dat in veele, zo niet in de meeste kaarten, het op die wyze werd opgegeeven; maar uit wat hoofde dit beweerd, of op wat grond het dus aangeteekent wordt, moet ik rondborstig bekennen niet te weten. Genoomen het was inderdaad zo; zo zouden

den m
tehou
lung r
is, ge
men,
'er ge
son's B
zee te
ME
dat ik
schoon
de *Mi*
Ty zo
wyd z
Wester
zou me
dat de
maar d
dat zy
oorzaak
onderst
my me
het Ty
moeten
de stra
worden

den myne redenen hunne kracht moeten
behouden; my dunkt evenwel, dat 'er, zo
lang men niet beweezen heeft dat het zo
is, geen rede kan zyn om het aan te nee-
men, en daarom zeg ik noch eens, indien
'er geen Noord-Wester doortogt in *Hud-
son's Baai* is, behoort zy als eene binnen
zee te worden aangemerkt.

MEN moet echter wel in acht neemen,
dat ik niet te verstaan wil geeven, dat
schoon zy eene binnen zee was, even als
de *Middelandsche* zee, zy daarom geen
Ty zou hebben; want *Hudson's Straaten*
wyd zynde, en deeze Baai zich van het
Westen naar het Oosten uitstreckende,
zou men met grond kunnen onderstellen,
dat de Tyen zeer zichtbaar moeten zyn;
maar dan behooren zy ook zo te weezen,
dat zy aan eenen anderen kant met die
oorzaak kunnen bestaan, van dewelke zy
ondersteld worden af te hangen; of om
my met andere woorden uit te drukken,
het Ty in *Hudson's Baai* zou zulk een Ty
moeten zyn, als 'er uit den Oceaan door
de straaten van *Hudson* kan voortgebragt
worden: en indien het zulk een Ty niet

Cc 5 is,

is, zo zal de Leezer ligt zien, dat 'er niets ongegronder noch ongerymder zyn kan, als deeze oorzaak te willen beweeran, en dat het niet veel minder ongerymd is, zynen toevlucht te neemen tot de veronderstelling van bevrooren straaten, en andere verborgene oorzaaken, om dus ons onderzoek naar de waare oorzaak tegen te gaan en omver te werpen. Dit is al wat ik verzoeken dat my werde toegestaan, en ik denk niet, dat die de waarheid yverig en ernstig naajaagen, my zulks zullen weigeren.

OM dan tot de zaak te koomen: men hadt in den laatsten uittogt geeischt en ten dien einde een besluit genoomen, van het Ty te peilen in *Cary-Swan's-Nest*, dat naby *Hudson's Straaten* geleegen is, en waar het, indien 't uit den Oceaen door dezelve voortkwam, het hoogste moest zyn; maar dit is niet gedaan geweest, en daarom moeten wy ons op het bericht, dat Cap. *For* ons gegeven heeft, verlaaten, en die onderricht ons, dat hetzelfde na onderzoek bevonden wierdt 6. voeten te ryzen. Laat ons dit nu, met de aanmerkingen in de laatste uittogt

togt
by e
vond
nam
aan d
waar
het N
voeten
dat d
het w
den O
de T
oorzaa
gelang
Nest n
teegen
van de
nemaal
onderv
de, zo
hinder
ger zo
eenen
de wa
hoogte
Oceaar

togt gedaan, vergelyken. Ik peilde het by een Eiland op 62° . 2'. N. br., en vond het 10. voeten te klimmen. Ik nam dezelve proef op de breedte van 65° . aan de West-kust van de *Welcome*, alwaar het 13. voeten hoog klom, en aan het Noorden van hetzelfde, klom het 17. voeten; het geen een klaar bewys is, dat deeze Tyen niet afhangen van dat, het welk door de Straaten van *Hudson* uit den Oceaan voortvloeit; want ingevallen de Tyen op die breedte van deeze oorzaak afhingen, zo hadden zy naar gelang laager dan het Ty in *Cary-Swan's-Nest* moeten zyn; maar dewyl zy in teegendeel veel hooger langs de heele kust van de *Welcome* waaren, zo is het ten eenemaal onbestaanbaar met de reden en de ondervinding, dat een Ty zo ver loopende, zo meenige Baai vullende, en zo veele hindernissen ontmoetende, hooger en hooger zoude klimmen; maar het geen dit tot eenen graad van bewys doet stygen, zyn de waarneemingen, die ten opzichte der hoogte van het Ty in den *Atlantischen* Oceaan, alvorens het in de Straaten van

van *Hudson* komt, gedaan zyn; want men heeft het daar gevonden vyf vadems te ryzen, daar het, een weinig binnen de Baai, naauwelyks twee vadems ryft. Het zou overtollig zyn langer hier op te blijven staan, want men zou niets kunnen zeggen, dat bekwaam zou zyn om het klaarder te maaken; ten zy, dat die geene, die de gemeenschap tusschen *Hudson's Baai* en de *Zuid-zee* ontkennen, genoodzaakt waaren om hunnen toevlucht te nemen tot het veronderstellen van eene nog niet ontdekte Straat, gelegen van *Baffin's*-Baai af tot aan *Hudson's*-Baai; het geen eene volkoome bekentenis is, dat men geen reden van de Tyen in de *Welcome* kan geeven, uit de gemeenschap met den *Atlantischen* Oceaan door de Straaten van *Hudson*: om dit voor het tegenwoordige te beantwoorden, heeft men alleen maar te zeggen, dat wy niet gehouden zyn om op die oorzaak eenig acht te slaan, zo lang zulk eene Straat niet ontdekt is, en niemant weet wanneer dat zyn zal; maar schoon wy, gelyk ik het alreeds heb aange-merkt, niet verplicht zyn eenig ander antwoord

woord
derhar
Nu
gen v
leiding
zien,
bewys
ceaan
voortst
aanzien
gen we
vloeyen
merken
62°. 2
gedaan
stroome
water
64°. 30
ik, da
kwam,
en op
te drie
N. br.,
men, e
Noorde
ven eer

woord te geeven, zo zal ik 'er echter naderhand een voldoender op voorstellen.

Nu gaan wy over tot het overweegen van den tyd van hoog water en de leiding der Tyen, want hebbende doen zien, dat hunne hoogte een genoegzaam bewys is, dat zy uit den *Atlantischen Oceaen* door *Hudson's Straaten* niet kunnen voortstroomen, is het insgelyks billyk ten aanzien van ons onderzoek, dat wy moogen weten, waar van daan zy dan voortvloeyen. Ten dien einde moet men aanmerken, dat het Ty, op de hoogte van $62^{\circ} 2'$ peilende, hetzelfde onderzoek gedaan en de vloed bevonden wierdt te stroomen uit het Noord-Westen, met hoog water te vyf uren. Te Caap *Fry*, op $64^{\circ} 30'$ N. br., het Ty peilende, vond ik, dat het uit het Noorden van daan kwam, volgens de strekking van de kust; en op volle en nieuwe maan was het te drie uren hoog water. Op 65° N. br., wierdt de zelfde proef genomen, en het Ty noch bevonden uit het Noorden te koomen. Indien men derhalven eenig besluit zal maaken, 't zy van de

de leiding, 't zy van den tyd van het Ty in deeze gedeeltens van *Hudson's Baai*, is het schier klaarblykelyk, dat het uit 't Noorden en Noord-Westen, maar geen-zints uit den *Atlantischen* Oceaan kan stroomen; want dan zou men naar maaten op hooger breedten peilden, het hoog water ook hoe langer hoe laater moeten vinden, daar nochtans de Lezer ligt merken zal, dat wy juist het teegendeel bevonden.

HET is zeer waarschynlyk, dat deeze leiding van het Ty de eerste aanleiding heeft gegeven tot dat denkbeeld, het welk de overhand heeft gekreegen, als of *Hudson's Baai* met eenen Noorder Oceaan gemeenschap had, door *Baffin's* Baai en de Straaten *Davis*; het geen oudstyds en voor dat deeze Baai zo wel bekend was, niet kwalyk te neemen was; maar teegenwoordig, daar men van die dingen beter begrip heeft, is het ongerymt om 'er van te spreken; en om op onbevrooren en onbekende Straaten te staan, is noch onvergeeflyker; want indien verborgene hoedaanigheeden met recht uit de

Wys-

Wysg
gewaa
aard a
dat zy
nen,
of om
dit foc
om aan
zer gec
toonene
nen, m
Straat
in de c
hoog k
drukkel
der *Jon*
de Stra
hield, m
te van
de stroo
indien
den Oce
graaden
Inhamm
is het z
fin's Ba

Wysgeerte gebannen zyn , moeten alle gewaande oorzaaken , in gevallen van dien aard als deeze , verworpen worden ; om dat zy nergens anders toe kunnen dienen , dan om de onweetenheid te voeden of om de waarheid te verduisteren. Om dit soort van verwyf nu te ontgaan , en om aan de belofte , te vooren aan den Lezer gedaan , te voldoen , zal ik klaar aantoonen , dat de Tyen niet koomen konnen , noch uit *Baffin's Baai* , noch uit de Straat *Davis*. Wy zyn verzekerd , dat in de eerste het Ty naauwlyks zes voet hoog klimt ; en *Baffine* zelv , zegt uitdrukkelyk in eenen brief aan den Ridder *John Wolstonholme* , dat het Ty in de Straat *Davis* eene bestendige koers hield , maar slechts tot eene geringe hoogte van agt of negen voeten rees , en dat de stroom van het Zuiden van daan kwam ; indien nu alle Tyen in het stroomen uit den Oceaan , welk haar oorsprong is , by graaden afneemen , met de Baaien en Inhammen in hunnen weg te vullen ; zo is het zeer klaar , dat zo het Ty in *Baffin's Baai* drie vaders ryft , het geen een

va-

Wys-

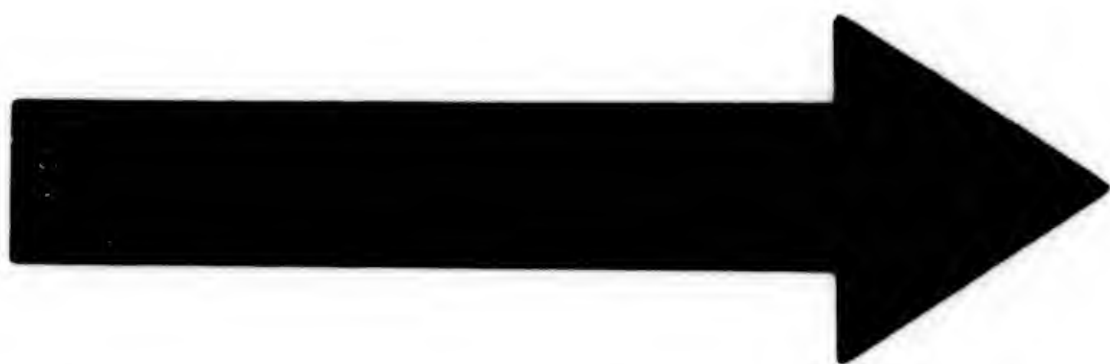
vadem kan opklimmen in de *Welcome*; schoon men eene gemeenschap onderstelle. Derhalven kan dit de oorzaak niet zyn, dewyl het uitwerksel niet alleen grooter is dan die oorzaak kan voortbrengen, maar ook grooter dan de oorzaak zelve, het geen eene openbaare tegenstrydigheid is. Hier moogen wy wel byvoegen, dat volgens alle bekende berichten, die wy aangaande alle de Tyen in de Noorder zeën hebben, als op de kusten van *Nova Zembla*, *Spitsbergen* en *Groenland*, zy laager zyn als wy dezelve werkelyk in de *Welcome* bevonden; zo dat wy, of alle de gronden van weetenschap, die de schrandtheid der kundigste Mannen, gevoegt by de bestendige ondervinding van de ervaarenste zee-lieden, in eene lange reeks van tyden gevestigd heeft, moeten laten vaaren, of het gevoelen, dat de Tyen uit de Straat *Davis* door *Baffin's* Baai in *Hudson's-Noord-Baai* komen, verwerpen.

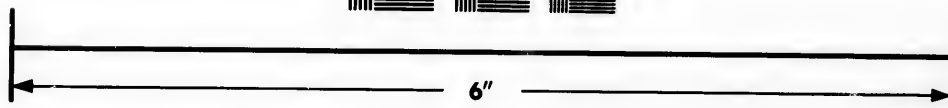
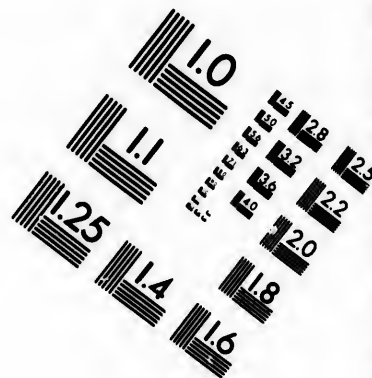
MEN zou kunnen zeggen, dat dit alleen een ontkennende redeneering is, en dat zy de gemeenschap met de *Zuidzee* niet onmiddelyk bewyft, zo als het be-
looft

looft
hoeve
zoeken
zich
Tyen
lantisc
van d
zee,
weg
toegt.
ze wa
zullen
dat an
het we
zich ze
voorko
ik zal v
kelyk
geen ik
aan de
kent we
laatst
geweest
winden
fte Ty
twistbaa

Welcome;
 onderstelle.
 niet zyn,
 n grooter
 gen, maar
 elve, het
 digheid is.
 , dat vol-
 e wy aan-
 order zeën
Nova Zem-
 zy laager
 in de *Wel-*
 of alle de
 de fchran-
 , gevoegt
 van de er-
 lange reeks
 oeten laten
 le Tyen uit
 Baai in *Hud-*
 verpen.
 , dat dit al-
 ering is, en
 de *Zuid-see*
 als het be-
 looft

looft is. Om dit te beantwoorden, be-
 hoeven wy den Lezer alleen maar te ver-
 zoeken om het oog op de kaart te slaan, en
 zich zelf te voldoen, in het nazien of de
 Tyen, indien zy niet stroomen uit den *At-*
lantifchen Noord-Oceaan, wel elders anders
 van daan kunnen koomen dan van de *Zuid-*
zee, en van daar door eenigen anderen
 weg dan door eenen Noord-Wester door-
 togt. Om verders te toonen, dat aan dee-
 ze waarheid geenerley bewys ontbreekt,
 zullen wy dit gedeelte van onze zaak op
 dat antwoord alleen niet laten beruften,
 het welk, schoon besluitend genoeg in
 zich zelf, nochtans zodaanig niet zou
 voorkomen als men verwacht hadt, maar
 ik zal verder gaan, en een onweederfpree-
 kelyk bewys geeven ter ftaaving van 't
 geen ik beweere. Het zelve wordt my
 aan de hand gegeven door iets, dat er-
 kent wordt door alle die geenen, die in den
 laaften uittogt leden van den Raad zyn
 geweest, naamentlyk dat de Noord-Weste
 winden overal op deeze kusten de hoog-
 ste Tyen maaken. Dit nu eene onbe-
 twistbaare waarheid zynde, doet klaar
 D d zien,

Photographic Sciences Corporation

**23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503**

zien, dat deeze hooge Tyen niet uit den *Atlantifchen* Oceaan door de Straaten van *Hudfon* kunnen voortkomen; want zo het zo was, dan zou een Zuide wind hen het allerhoogst doen klimmen, volgens de zet-regel hier boven bygebragt, dat een wind, in de zelve leiding waaiende met het Ty, hetzelfde doet klimmen, en een Noord-Westen wind zou zo verre zyn van dat te bewerken, dat hy werkelyk het Ty zou vertraagen en verzwakken, dewyl hy tegen deszelfs leiding zou waaien; en dewyl wy door ondervinding weten, dat hier van het tegendeel waarachtig is, zo moet men besluiten, dat het Ty uit eenen Westelyken Oceaan moet voortkomen, dewyl 'er anders geen weg is, waar door die winden de hooge Tyen kunnen veroorzaaken.

MEN denke niet, dat men met recht hier kan tegen werpen, dat indien de West-Oceaan of Zuid-zee, achter of tegen de rug deezer landen geleegen was, men daarom zou te verwagten hebben, dat een Zuid-Oosten wind het hoogste Ty zou te weeg brengen, met de golven tegen het
over-

over
len,
wyl
den
de r
onder
volge
dat
klimm
den st
kinge
ook
eene
die all
Het z
de Oo
de No
nochta
hoogste
waar u
geleege
heid, i
klaar o
als een
gehelde
alle zee-

overstaande strand te jaagen : dit gevoelen, zeg ik, is ook al van geen kracht; wyl het niet anders dan een bedriegreden is, waar van men de valsheid door de rede ligt kan ontdekken, en door de ondervinding aantonen. Voor eerst dan, volgens het licht van de reden, weet men dat de wind het Ty het hoogste doet klimmen, als hy in dezelve leiding met den stroom waait, en dat wel hoe de strekkinge van de kust, daar het Ty opklimt, ook zyn mag, om dat zulk een wind eene groote veelheid van water aanvoert, die alleen den vloed hooger kan maaken. Het zelve leert ons de ondervinding op de Oost-kust van *Engeland*, want schoon de *Noord-zee* Oost-waarts ligt, maaken nochtans de Noord - Weste winden het hoogste water, om dat de groote Oceaen, waar uit het voortstroomt, aan dien kant geleege is. Dierhalven is de zwaarigheid, in die tegenwerping opgegeeven, zo klaar opgelost, dat ik dezelve nu gerust als een nieuw bewys mag opgeeven, opgeheldert zynde door een verschynfel by alle zee-lieden erkend; want zonder twyfel,

fel, indien een billyke en kundige oordeeler van deeze stoffe de zaak zou moeten besliffen, volgens de kaart van *Hudson's Baai*, daar een open Noord-Wester doortogt in zou zyn, en dat hem gevraagd wierdt, welke wind het hoogste Ty veroorzaaken zou moeten? zou hy zeekerlyk antwoorden een Noord-Westen wind; derhalven, wyl men nu ondervindt, dat een Noord-Weste wind het hoogste Ty maakt, aan beide zyden van de Baai, zo is dat, als reeds gezegt is, een ander, en waarlyk ook een overtuigend bewys, dat deeze Tyen uit den *Wester Oceaan*, dien wy gemeenlyk de *Zuid-zee* noemen, moeten voortkoomen.

DAAR ontbreeken nochtans geene andere bewyzen; en om dat de begrippen der menschen zo verschillende zyn als hunne smaak, zal 't niet ongevoeglyk zyn, niet tegenstaande het geen wy reeds gezegt hebben ten vollen besluitende is, sommige van dezelve aan te haalen: om in deeze dan kort te zyn, zal ik 'er maar drie van voorstellen. Het eerste is de helderheid en zoutachtigheid van het water

in

in d
de
ik o
dem
zien.
nend
die n
van e
afspoe
reege
meent
in de
de ste
hem g
zeeker
het N
komen
der ge
legt; o
daar w
zeer w
deel de
53°. g
kan me
ke vloec
Baai str

in de *Welcome*, dat, toen ik het Ty aan de Caap *Fry* peilde, zodaanig was, dat ik den grond, op eene diepte van elf vadem of zes en zestig voeten, klaar kon zien. Ieder een weet, dat diepte, doorschynendheid en zoutachtigheid dingen zyn, die niet bestaan kunnen met het denkbeeld van eene zee, die aangevult wordt met het afspoelsel der rivieren, gesmolte sneeuw en reegen; en dat het zo sterk voor eene gemeenschap met den Oceaan spreekt als iets in de wereld. De tweede reden vloeit uit de sterke stroom, die 'er doorloopt en hem geheel zonder ys houdt, zo dat het zeker en buiten alle tegenspraak is, dat het Noorder gedeelte van de Baai volkomen vry en open is, wanneer het Zuider gedeelte het meest met ys belemmerd legt; of om my anders uit te drukken, daar werdt op de breedte van 64° . of 65° . zeer weinig ys gevonden, daar in tegendeel de zee op de breedte van 52° . en 53° . grootelyks daar mee bezet is. Nu kan men niet begrypen, waar deeze sterke vloed, die met zo veel drift door de Baai stroomt, van daan zou kunnen ko-

Dd 3 men,

men, anders dan uit eenen Westelyken Oceaan. De derde reden, die ik opperen zal, komt voor uit de meenigte der walvisschen, die men hier ziet, en wel byzonder in 't laatst van den zomer; wanneer al dat foort van visschen, gelyk het wel bekend is, naar eene warmer luchtstreek wykt, en by gevolg mag men met recht vermoeden, dat haare gang herwaarts tot dat einde geschiedt; indien het nu zo is, zo moet daar een doortogt zyn, en dat niet naar den Noorder maar naar den Wester Oceaan, wyl de natuurlyke drift der dieren geen dwaalende wegwizer is.

HET grootst gedeelte van ons werk is nu met zo veel klaarheid en naauwkeurigheid, als het onderwerp het heeft kunnen toelaaten, afgehandelt. Wy hebben doen zien, dat het uit de luchtstreek, de gewassen en gedaante der landen aan de westzy van *Hudson's Baai* ten hoogsten waarschyntlyk is, dat, gelyk het eene gedeelte van den *Atlantischen* Oceaan aan de eene kant heeft, het insgelyks de *zuidzee* heeft aan den anderen kant. Wy hebben

ben
dat
zelve
der
zo i
geen
men
water
zee,
togt,
D
toone
lyker
denen
gevoel
zy, h
moet;
moete
dat w
tot he
V o
sten w
togt n
is; om
worden
de Rep

ben uit de hoogte der Tyen aangetoond, dat dit genoegzaam zeker is, en uit derzelve tyd, hunne leiding, en den invloed der winden op dezelve, dat het volstrekt zo is; en dat 'er van het een en 't ander geen reden kan gegeven worden, ten zy men de gemeenschap tusschen die twee waters in de *Welcome* en dat der Zuid-zee, door eenen Noord-Westelyken doortogt, toestaat.

DAAR blyft nu maar alleen over aan te toonen, op wat plaats die doortogt redelyker wyze te verwachten is, en welke redenen gegeven kunnen worden, om het gevoelen te staaven, dat, waar hy geleegen zy, hy kort, open en gemakkelyk weezen moet; maar om dat klaar te betoogen, moeten wy met het laatste beginnen, om dat wy alleen door dien weg gevoeglyk tot het eerste gebragt kunnen worden.

VOOR eerst dan komt het ten hoogsten waarschynlyk voor, dat deeze doortogt niet ver naar het Noorden geleegen is; om dat 'er geene ysbergen gevonden worden, noch in de *Welcome*, noch in de *Repulse-Baai*, gelyk als in de *White-*

Bear-Bay, *Lumlet's-Baai* of de *Straat Davis*, die daarom aan een ander vast land schynen te behooren, nader aan of onder het aspunt geleegeen. Eene andere reden, die hetzelfde bewyft, is de hoogte der Tyen, dewelke, als wy reeds aangemerkt hebben, in geenerley wyze naar die van de Noord-zeën gelyken, die te *Nova Zembla* maar een voet hoog klimmen, en maar omtrent tot de halfscheid van die hoogte te *Spitzbergen*: dat die doortogt, waar hy ook geleegeen zy, kort is, kan men uit veele bewysstukken afleiden; voor eerst vind men geen wyde maar in tegendeel geringe en smalle rivieren op de West-kust van *Hudson's Baai*, het geen een zeeker bewys is, dat zy niet heel ver loopen, en by gevolg dat het land, dat de twee zeën van elkander scheidt, van geen groote uitgestrektheid is. Ten tweeden, is 'er de drift en regelmaatigheid der Tyen noch een sterk bewys van; want overal daar wy het Ty omtrent op de zelfde tyd zien klimmen en zakken, het verschil in acht neemende dat de maan alle vier en twintig uren ver-

vero
mid
als
dien
kom
kerst
noch
'er
walv
gety
word
niet
geno
lucht
dien
was.
genoo
kande
als z
ten v
heid.
Noord
bygeb
tooger
oorzaa
besluit

veroorzaakt, wanneer zy laater aan de middaglyk komt, zo merkt men 't aan als een teeken, dat men niet ver van dien Oceaan is, daar dat Ty uit voortkomt; dit is in der daad een der zee-kerste teekens, die wy hebben. Daar is noch eene derde reden, en meer zal ik 'er niet aanhaalen; dat is de toeloop der walvisschen op die plaats; want het jaargety, waar in zy hier in meenigte gevonden worden, in aanmerking neemende, is het niet moogelyk te begrypen, dat zy tyds genoeg zouden hebben om in eene warmer luchtstreek over te koomen, indien de weg, dien zy moeten doortrekken, niet kort was. Alle deeze bewysredenen by een genoomen, versterken en ondersteunen elkander, en men kan dezelve beschouwen als zo veele t'zaamenloopende getuigen ten voordeele van eene en dezelve waarheid. Indien deeze Doortogt niet verre Noordwaarts geleege is, zo als het de bygebragte redenen klaar schynen te be- toogen; en indien wy om de aangehaalde oorzaken gegronde reden hebben om te besluiten, dat hy maar kort is; zo moo-

gen wy op dien grond vermoeden, dat hy beide open en gemakkelyk is; het geen verders baarblykelyk word, door den sterken stroom, die daar door komt, welke wederom oorzaak is, dat 'er geen ys in kan weezen. Alle deeze omstandigheeden derhalven by een neemende, zo dunkt my, dat 'er niets onbezuift, of dat als een harsen-schim kan aangemerkt worden, te vinden is in de poogingen om deeze ontdekking te doen; en dat de moeite in den laatsten togt genoomen, en het licht door denzelven gekreegen, aanmerkende, dezelve met de minste schyn van billykheid niet vruchteloos genoemd kan worden, schoon men het voornaamste oogmerk gemist heeft. Waar by men noch voegen kan, dat verscheidene andere onderneemingen, na veele mislukkingen, gelukkig zyn uitgevallen, en zelfs tegen de gedagten van zeer kundige en schrandere Persoonen, wier gevoelen omver gestooten wierdt, door het aandeel dat zy in de teegenspoeden hadden. Ik zal 'er maar een enkel voorbeeld van geeven, en dat alleen, om dat het in veele opzichte met dit onderwerp schynt over een

een
vley
vinc
ten
by
te z
veel
dat
denv
die h
en
naar
hy b
hy,
vyftig
doort
geen
Ferdin
zien,
te va
draag
doen
ontde
zeker
togt
om n

een te koomen. Men hadt zich lang ge-
vleyt met de hoop van eenen doortogt te
vinden naar de *Zuid-zee*, met langs de kus-
ten van *Brazilien*, en zo voorts tot voor-
by de landen van de zilvere Rivier, voort
te zeilen; en tot dat einde wierden 'er
veele onderneemingen gedaan zo lang, tot
dat eindelyk *Americus Vespucius*, (naar
denwelken de nieuwe wereld genoemd is)
die buiten alle twyffel een kundig zeeman,
en een uitmuntend wereldkundige was,
naar die werelddeelen gezonden wierdt;
hy bragt het zo ver naar 't zuiden, dat
hy, zo als sommige willen, de twee en
vyftig graaden bereikte, maar geenen
doortogt ontdekkende befloot hy, dat 'er
geen weezen kon. Dit heeft nochtans
Ferdinand Magellanes wel anders doen
zien, met de ftraat te ontdekken en door
te vaaren, die met alle recht zynen naam
draagt, en die zyne gedagtenis zo lang zal
doen duuren als de wereld. Deeze ftraat
ontdekt zynde, wierdt het voor gantsch
zeker gehouden, dat 'er geen ander door-
togt naar de *Zuid-zee* zyn kon, en daar-
om nam de Koning van *Spanje* voor, om
'er

'er eene stad en eene sterkte te bouwen, ten einde andere volkeren te beletten, door dien nieuwen weg naar *Oost-Indiën* te vaaren. Maar de *Hollanders* deeden de ydelheid van dat voorgeeven zien, door de ontdekking van eenen doortogt agter om de kaap *Horn*; waar uit men zien kan dat naar meenige vruchteloze onderneemingen, niet alleen een, maar veele doortogten gevonden kunnen worden; het geen moogelyk de Baai van *Hudson* wel bevestigen zal, dewyl men veele waarschynelyke gillingen bybrengen kan, dat 'er veele doortogten die met elkander gemeenschap hebben kunnen zyn. En Cap. *Fox* heeft over lang al te kennen gegeeven, dat daar, even als by de kaap *Finmark*, wel eene ope zee zyn kon; en dit is tot heeden van niemant ontkend.

Na al het geen gezegt is kan men niet van my verwagten, dat ik onderneemen zoude om met eenige zekerheid de bepaalde plaats, waar zulk een doortogt gevonden kan worden, aan te wyzen; en ik durf wel zeggen, dat de Lezer van myn oordeel geen gunstiger denkbeeld zou maaken, in-

indie
bepa
dien
misl
kunc
daar
Het
uit m
ve,
een
gen
met
word
dere
elders
daar
heeft
onze
meer
af wi
ken z
of wa
twee
welke
de gr
nen g

indien ik zulk eene zaak volstrekt wilde bepaalen, aangezien dat in dingen van dien aard de wyfste en fchranderfte wel misleid kan worden, en sommige zeer kundige en vernuftige verftanden zyn daar in al eenigzints bedroogen geweest. Het zal derhalven genoeg zyn; dat ik uit myne ondervinding oprechtelyk opgeeven, wat my doet gelooven, dat 'er zulk een doortogt is, en dat ik myne giffingen ten opzichte van de plaats, daar hy met eenige fchyn van geluk gezogt kan worden, gemeen maake; schoon eene andere reis den doorvaart wel moogelyk elders anders, of ten minften op plaatfen, daar men noch geen onderzoek gedaan heeft, zou konnen ontdekken; het geen onze hoop niet verminderen, maar veel meer gaande zal houden. Dit heb ik voor af willen laten gaan, op dat men niet denken zou, dat het uit vooringenoomentheid of waanwysheid is, dat ik my vermeete, twee plaatfen op te geeven, omtrent dewelke ik denke dat een doortogt op goede gronden en met veel vrucht zou konnen gezogt worden.

VOOR

V o o r eerst moet ik aanmerken, dat ik op de berichten, my wegens eenen aanzienlyken Inham op de breedte van 64° . dien ik *Chesterfield's Inlet* noeme, gegeven, groote verwachting heb gekreegen. Die geene, die hem bezogt hebben, bevestigen, dat de Ebb zeer sterk agt uren lang van het Westen af loopt; daar het maar twee uren oploopt; en dat met een onvergelykelyk traager beweging. Zy bevestigen insgelyks, dat het water, op negentig mylen afstand van den ingang, schoon verscher dan de Oceaan, nochtans zeer zout was: indien daar dan geen doortogt was, en dat het water agt uren daalde, naar gelang van zes mylen in een uur, en alleen maar twee uren klom, naar gelang van twee mylen in een uur, zo behoorde het water volkoomen verschet te zyn; want dewyl 'er geen zout water langer als twee uren stroomt, zo moest 'er dan ook na twee uren Ebb geen meer afzakken; al had de Ebb zo traag geweest als de Vloed; maar dewyl die veel driftiger is, behoorde het vroeger verschet geweest te zyn. Het is zeker, dat indien

men

men
 We
 derst
 weel
 Oost
 tegen
 gellaa
 Nart
 half
 eenig
 het W
 komt.
 konne
 heid,
 maar i
 ten,
 verschi
 zou ko
 lyk aa
 laten
 ming,
 nen,
 vuldig
 tende
 mingen
 de mod

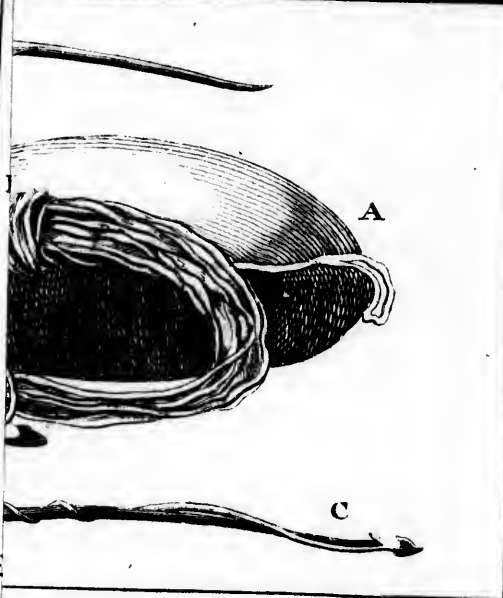
men gevonden hadt, dat het Ty van het Westen van daan kwam, dit een onweersprekelyk bewys eenes doortogts geweest zou zyn; schoon het Ty uit het Oosten stroomende, geen bewys van het tegendeel is; want in de Straaten van *Maggellaan*, zo als de naauwkeurige H^r. *John Narborough* ons verhaald, vloeit het Ty half wegen op uit het Oosten, en vereenigt zich daar met een vloed, die uit het Westen of den stillen Oceaan van daan komt. Ik zou noch veele andere redenen kunnen bybrengen om de waarfchynlykheid, dat hier een doortogt is, te ftaaven, maar ik wil dezelve lieft onaangetoet laten, om geen gelegenheid tot nieuwe verschillen te geeven, die, na alles wat 'er zou kunnen gezegt worden, toch eindelyk aan de besliffing zouden moeten gelaaten worden van eene nieuwe proefneeming, gedaan onder het bewind van Mannen, bedreeven in de Zeevaart, zorgvuldig in hunne aantekeningen, en opletende op het licht dat uit de waarneemingen, daar ter plaatfen gemaakt, zoude moogen voortkoomen; het welk hun

zou-

zoude doen vinden of 't geen zy zoeken, of de reden van deeze waarschyntlykheeden zonder eenen doortogt; 't geen in zich zelve eene byzondere ontdekking zou zyn, en zulk eene uit dewelke veele voordeelen zouden voortvloeyen, met die denkbeelden te verbeeteren, die wegens deeze stoffe zo lang geweest en nu noch algemeen zyn aangenoomen.

DE andere plaats, daar ik van spreken wil, is de *Repulse-Baai*; en de redenen, die doen hoopen van 'er eenen doortogt te zullen vinden, zyn dezelve, die zo dikwyls zyn aangehaalt; naamentlyk, de diepte, zoutachtigheid en doorschynentheid van het water, gevoegt by de hoogte van het Ty, dat daar van daan komt; alle welke omstandigheeden zulk eene verwachting sterk schynen te begunstigen.

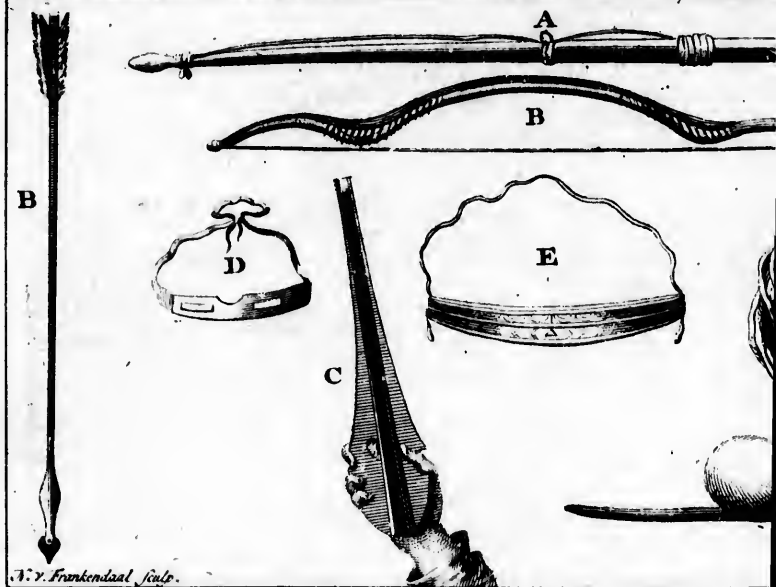
MEN denke niet dat ik begeere, dat men vast staat maake om hier eenen doortogt te vinden, neen; ik beweere alleen de groote waarschyntlykheid van nader tot deszelfs ontdekking te koomen, met dezelve, om zo te spreken, aan zynen oor-

te, sa prise, & sa bouée. B. L'Arc
ument pour le lancer contre les
la neige. F. Ornement de poi-

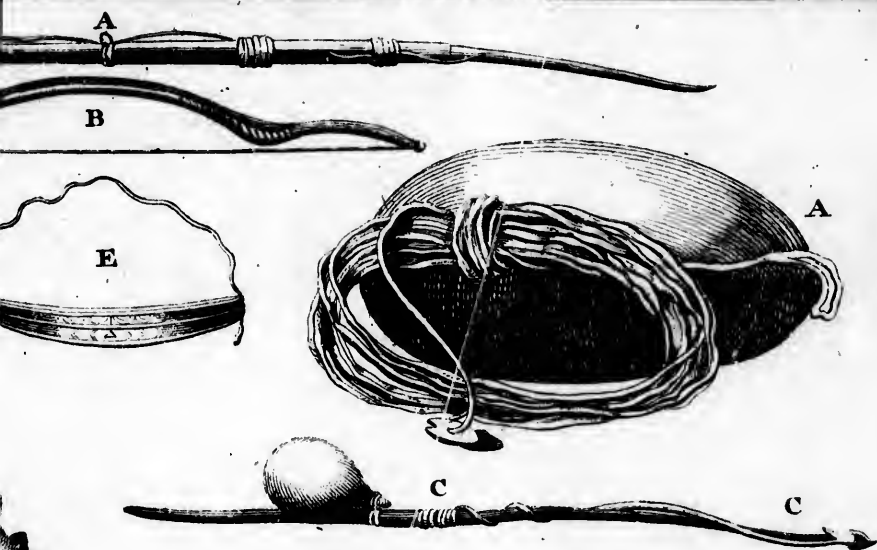
reep, & boei. B. De Pyl en Boeg.
op de Zee-Kalven te schieten.
an Zee-Paarden.

EXKIMAU, faisant du Feu, & tir
EXKIMAU, vuur maakende & naar

N. v. Frankendaal sculp.

- A. Le grand Harpon qu'on lance contre les Baleines, avec la Flèche. C. Le petit Harpon, avec sa Vesfie, au point Veaux - Marins. D. Instrument pour conserver les ytrine fait de dents de Chevaux - Marins.
- A. De groote Harpoen voor de Walvisfen, met zyne
C. De kleine Harpoen met zynen puurt, blaas, & tuig
D. De Sneeuw-Oogen. E. Borst - Cieraad gemaakt van

*...ce contre les Baleines, avec sa pointe, sa prise, & sa bouée. B. L'Arc
...on, avec sa Vesie, sa pointe, & l'Instrument pour le lancer contre les
...ent pour conserver les yeux contre la neige. E. Ornement de poi-
...evaux - Marins.*

*...de Walvisfen, met zynen punt, greep, & boei. B. De Pyl en Boog.
...ynen punt, blaas, & tuig om hem op de Zee - Kalven te schieten.
...rst - Cieraad gemaakt van Tand en van Zee - Paarden.*

oorf
dat
eigen
den
myn
Wy
hof a
van
wy a
koom
vleyer
minge
zal te
en on
duld a
van e
ren ty
dat ie
ons e
merkte
schreev
ons ve
foort v
de ha
draayir
en 't

oorsprong na te vorschen. Ik weet wel, dat dit eene duistere en eenigermate oneigentlyke uitdrukking is; om 'er my by den Lezer van te verschoonen, zal ik myne gedagten zoeken op te helderen. Wy moogen *Hudson's Baai* als een doolhof aanzien, het welk wy door de Straat van *Hudson* ingaan, en uit het welk wy aan de andere kant zoeken uit te koomen. Wy kunnen ons met recht vleyen van 'er door herhaalde proefneemingen in te zullen slaagen; maar het zal te gelyk een moeyelyk, verdrietig en onaangenaam werk zyn, daar het geduld alleen, zonder de minste menging van eigenbaat, den eenen of den anderen tyd de zaak zal volvoeren, zonder dat iemand kan zeggen wanneer. Laat ons echter acht geeven hoe veelerley merkteekens eenes doortogts reeds beschreeven en aangetoont zyn, en laat ons verder herinneren, dat het Ty een soort van kluwen is, dat ons schynt by de hand, door alle de windingen en draayingen van dat doolhof, te leiden, en 't welk volstandig en met opletten-

E e heid

heid gevolgt zynde ons daar zeekerlyk zal uitleiden. Het Ty nu, dat uit het Noorden in de *Repulse-Baai*, zo als men 't doch zonder reden noemt, komt, zeer hoog klimmende, zet ons aan om daar ter plaatse een verder onderzoek te doen, dat ons buiten twyffel meer licht zal byzetten, indien het de gantsche zaak niet opheldert. Dit, hoop ik, zal myne meening klaar te verstaan geeven, en alles wat ik beweerd hebbe, billyken; dat is het volharden in dit onderzoek, tot dat een doortogt gevonden zy, of dat aan de redenen ten voordeele van denzelven by gebragt beantwoord worde door eene andere ontdekking.

Ik zou hier noch wel eenige redenen, met betrekking, beide tot de plaats en het onderwerp, kunnen byvoegen; maar ik wil dezelve liever overstappen, om 'er maar eene op té geeven, die ik denk meer besluitende te zyn, dan eenige andere. Wy hebben ons nu al zedert lange jaaren gevleyt, met de hoope van eenen Noord-Wester doortogt te vinden, denwelken zeer bekwaame Mannen zo ten opzichte van de bloote beschouwinge als van daadeyke oeffening, zeer

zeer wa
die zeer
'er ten
aan te
daan on
togt te
nen kan
ontdekk
aan den
niet ge
die niet
ten voor
hebben
deel de
zo als h
het twe
Door de
wy zeek
lyke ger
zichtig
dig een
gen of '
dewyl o
fchynt h
moogen
strydig

zeer waarschynlyk hebben geoordeeld, en die zeer veel redenen hebben bygebragt om 'er ten minsten de waarschynlykheid van aan te toonen. Veele togten zyn 'er gedaan om dien zo zeer gewenschten doortogt te vinden; en indien zy aan den eenen kant in het groot oogmerk van dien te ontdekken gemist hebben, zo hebben zy aan den anderen kant zulke ontdekkingen niet gedaan, die by lieden van oordeel en die niet voor ingenoomen zyn, de redenen ten voordeele eenes doortogts krachteloos hebben gemaakt; maar zy hebben in tegendeel dezelve kracht en gewicht by gezet, zo als het blykt uit de laatste besluiten, in het tweede deel van dit werk aangehaald. Door deeze herhaalde proefneemingen zyn wy zeekerlyk meer en meer tot het wezentlyke genaderd, en een andere togt, voorzichtig beleid en bestiert, moet noodwendig eene volstrekte zeekerheid voortbrengen of 'er zulk een doortogt is of niet, en dewyl dit niet kan betwist worden, zo schynt het met onzen roem als eene zee-moogentheid niet bestaanbaar, zo wel als strydig met ons eigen belang als een han-

deldryvend volk, dat wy van een voorneemen zouden afzien, dat nu ver gebragt is, en daar zo weinig, ja het allermint maar aan ontbreekt, om het tot zynen volle beslach te brengen.

LAAT ik hier noch by voegen, dat men diend aan te merken, hoe smaadelijk het voor den koophandel zyn zou, als mede voor de eere van de *Britsche* Natie, indien, na dat stuk zo ver gebragt te hebben, vreemdelingen de vruchten van onzen arbeid en moeite trokken; en met behulp van het licht dat wy hun gegeven hebben, deezen nieuwen weg, om naar de *Zuid-zee* en de *Oost-Indiën* te vaaren, uitvonden; daar het nu in onze macht niet alleen legt om dien te vinden, maar ook om 'er ons, zo het moogelyk is, Meesters van te maaken; en schoon een uitsluitende handel veeltyds schaadelijk en gevaarlyk is in handen van byzondere personen, zo is nochtans zulk een handel altoos met recht voor zeer voordeelig gehouden ten opzichte van eene Natie; waar van veele blyken zouden kunnen gegeven worden, zo het voordeel, dat wy van onze eige Volkplantin-

tinge
deris
ander
Maan
afsta
'er by
des
om
versch
van d
ontde
zulke
op z
daar
eenen
rica
onver
gen v
daar
hebbe

A
wy sc
winge
versch
dezelv
gedeel

tingen genieten, dit niet klaar en onweerspreekelyk genoeg bevestigde, om alle andere bewyzen overtollig te maaken. Maar alvorens wy van deeze aanmerking afstappen, zal het niet kwaad zyn van 'er by te voegen, dat, deeze becommerring des te meerder gegrond schynt te zyn, om die zichtbaare neiging, die zich in verscheidene deelen der wereld openbaart, van den koophandel uit te breiden, en de ontdekkingen voort te zetten; en zelfs by zulke, die voor eenige jaaren herwaarts, op zulke dingen niet eens dagten. En daar de *Russen* zo driftig en nyverig naar eenen doortogt van hun Ryk naar *America* blyven zoeken, zoude het immers onvergeeflyk voor ons zyn, dat wy dingen van dien zelfden aard verzuimden, daar wy dezelve beter in onze macht hebben.

AAN deeze drift in andere natien, zyn wy sommige aanmoedigende waarschouwingen ten opzichte van dat voorneemen verschuldigt, en om dat ik vermoede, dat dezelve niet aan het gemeen zyn mede gedeelt, zo zal ik 'er een van aanhaalen.

Ee 3 Een

Een schrander en zeer geloofwaardig Man, eenige maanden geleeden uit *Portugaal* hier aangekoomen, getuigt, dat kort voor zyn vertrek daar van daan, een zeker persoon aldaar was aangekoomen, die in eene reis van een *Hollandfch* Comptoir in *Ooft-Indiën*, ter ontdekkinge ondernoomen of tot het dryven van eenen heimelyken handel, fchipbreuk had geleeden op de Noord-kuft van *California*, het geen hem geleegentheid gaf waar te nemen, dat het te gelyk een *Eiland* en een *fchier-Eiland* is; wordende de naauwe Land-engte, die het aan het vaste land hecht by hooge Tyen overftroomd. Hy vernam verders, het geen op ons onderwerp veel betrekking heeft, dat de kusten van het vaste land regt Noord-Oostelyk liepen, het welk iets is, dat wy te vooren nooit met zekerheid geweeten hebben, en dat mer. aandacht befchouwt, geen zwakke drangreden is ten voordeele eenes Noord-Wefter doortogts, want indien het vaste land van *America* aan het vaste land van *Asia*, of tuffchen dezelve aan eenig ander land gehegt is,

zou

zou
gelo
voeg
van
dat
loop
ver
wag
Maa
het
het
dat
ftrekt
twift
Hr. d
nen
byzo
der
te h
teege
men
zegge
dan
D
kort
ke d

zou het strand eerder Noord-Westelyk geloopt hebben. Wy moogen hier byvoegen, dat het uit het overstroomen van de Land-engte by hoog water blykt, dat hier een zeer sterke en hooge Ty loopt, het geen insgelyks zeer wel over een komt met het geen wy te verwagten hebben, zo 'er een doortogt is. Maar buiten en behalve dat alles, zo is het eene zaak van belang, indien men het slechts komt te beschouwen als iets dat tot de Landkunde van een gewest strekt, en dat zo dikwyls oorzaak tot twist gegeven heeft, en waar over de Hr. de *L'Isle*, een der bekwaamste Mannen in Vrankryk, een zeer keurlyk en byzonder verhoog geschreeven heeft, zonder nogtans te waanen de zwaarigheid te hebben weggenomen: hy heeft in teegendeel gezogt aan te toonen dat men op dien tyd niet met zekerheid zeggen kon of *California* een *Eiland*, dan of het een *schier-Eiland* was.

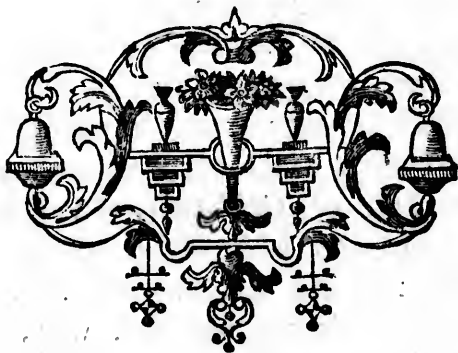
Dus ziet de Leezer, in zulk een kort beslach als my mogelyk was, welke de beweegredenen zyn, die my met

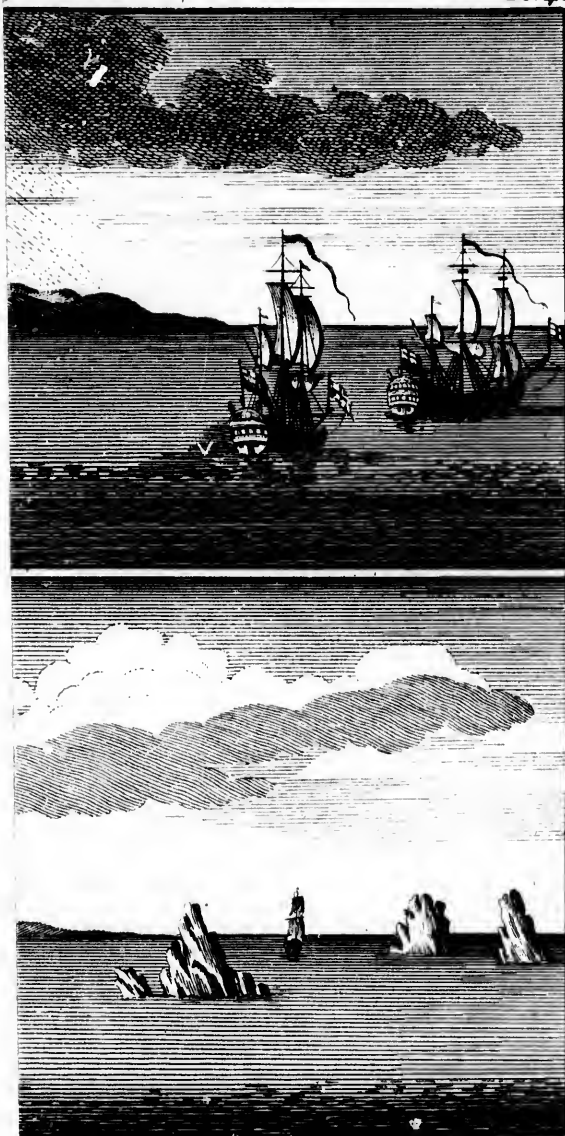
Man,
gugaal
kort
een
omen,
Comp-
onder-
eenen
gelee-
ia, het
te nee-
en een
naauwe
te land
d. Hy
onder-
de kus-
rd-Oos-
t wy te
eweeten
chouwt,
oordee-
, want
rica aan
chen de-
hegt is,
zou

440 REIZE naar de Baai van HUDS.

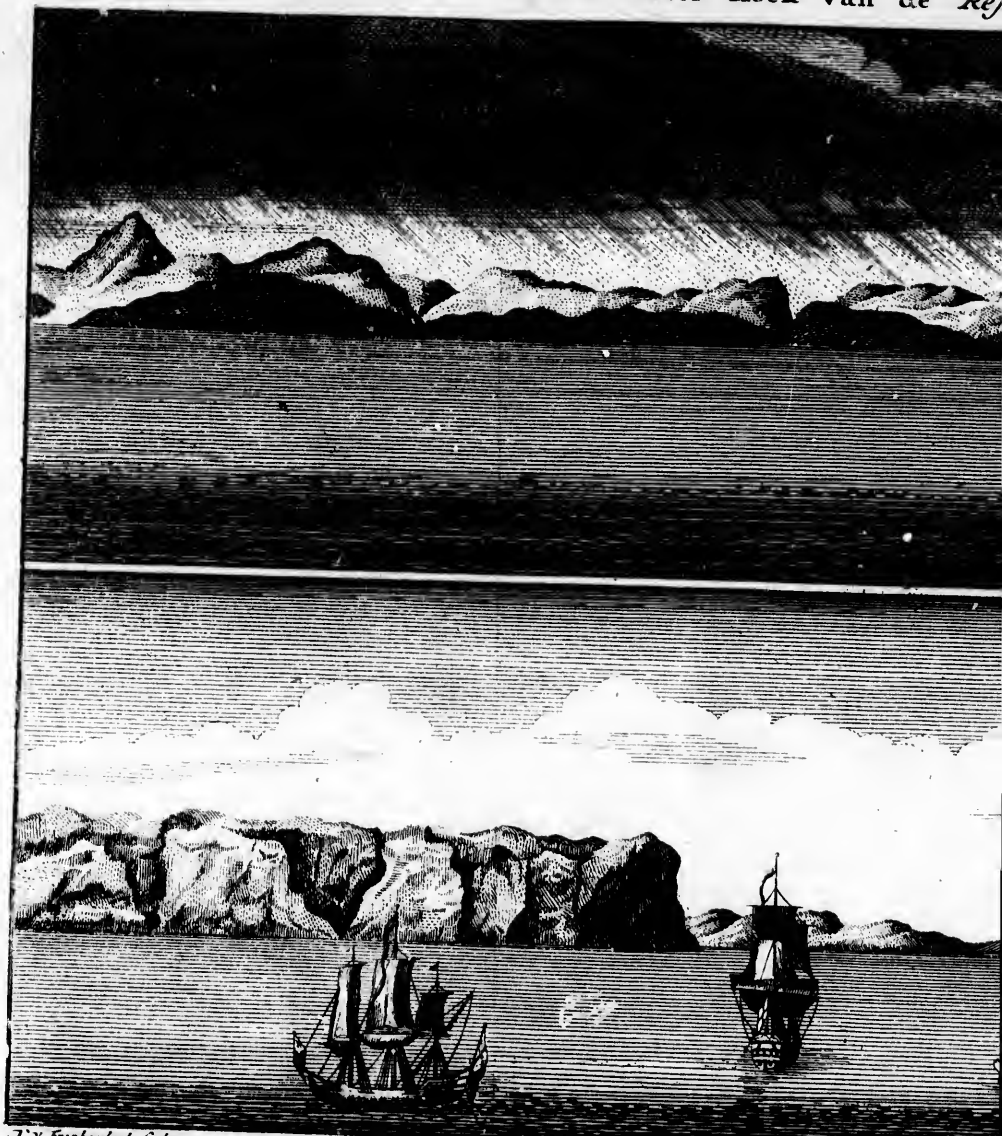
met zo veel zekerheid hebben doen spreken van de waarschynelykheid en moogelykheid, om door eenen anderen togt, een stuk te kunnen bepaalen, dat zo gewichtig voor de natie geschat is geweest, dat het de kennis en aanmoediging van de Overheid heeft verkreegen; my verders aan zyn rechtmatig en kundig oordeel onderwerpende, begeere ik geen beter onthaal van het gemeen, als 't welk de getrouwheid van myn verhaal, de onvervalschtheid myner aanmerkingen, en de oprechtheid myner meening, verdienen moogen.

E I N D E.

La Pointe Sud-Orientale des
De Suid-Ooster Hoek van de Rej

N. V. Frankendaal sculp.

Vue du N. E. sur le Cap de
Gezicht op de Kaap van Walsingham

Ind-Orientale des Iles de la Resolution .
r Hoek van de Resolutions Eilanden .

Pl. 4.

E. sur le Cap de Walsingham .
le Kaap van Walsingham uit het N.O .

Licorne-Marin.
Zee-Enhoorn.

Une Baleine.
Een Walvis.

Cheval-Marin.
Zee-Paard.

Veau coiffé.
Kalf met een kuif.

Veau d'un côté noir.
Kalf aan eene zyde zwart.

Ours blanc.
Witte Beer.

THE HISTORY OF THE
NEW ENGLAND

By Wm. Brewster
In two Volumes.
Vol. I.
Boston: Published by Wm. Brewster, 1847.

Coke
Esk

*Eskimaux du N. O. de la Baie de HUDSON.
Eskimaux uit het N. W. van HUDSONS-Baai.*

*Un Eskimaux dans son Canot.
Een Eskimaux in zyn Kanot.*

N. Frankendaal del.

